EURÓPAI
BIZOTTSÁG

AZ UNIÓ KÜLÜGYI ÉS
BIZTONSÁGPOLITIKAI
FŐKÉPVISELŐJE

Brüsszel, 2017.9.25.
JOIN(2017) 37 final

ANNEX 1

MELLÉKLET

a következőhöz:

Együttes javaslat
A Tanács határozata

az egyrészről az Európai Unió, az Európai Atomenergia-közösség és tagállamaik, másrészről az Örmény Köztársaság közötti átfogó és megerősített partnerségi megállapodásnak az Európai Unió nevében történő megkötéséről

ÁTFOGÓ ÉS MEGERŐSÍTETT PARNTERSÉGI MEGÁLLAPODÁS EGYRÉSZRŐL AZ EURÓPAI UNIÓ, AZ EURÓPAI ATOMENERGIA-KÖZÖSSÉG ÉS TAGÁLLAMAIK, MÁSRÉSZRŐL AZ ÖRMÉNY KÖZTÁRSASÁG KÖZÖTT

PREAMBULUM

A BELGA KIRÁLYSÁG,

A BOLGÁR KÖZTÁRSASÁG,

A CSEH KÖZTÁRSASÁG,

A DÁN KIRÁLYSÁG,

A NÉMETORSZÁGI SZÖVETSÉGI KÖZTÁRSASÁG,

AZ ÉSZT KÖZTÁRSASÁG,

ÍRORSZÁG,

A GÖRÖG KÖZTÁRSASÁG,

A SPANYOL KIRÁLYSÁG,

A FRANCIA KÖZTÁRSASÁG,

A HORVÁT KÖZTÁRSASÁG,

AZ OLASZ KÖZTÁRSASÁG,

A CIPRUSI KÖZTÁRSASÁG,

A LETT KÖZTÁRSASÁG,

A LITVÁN KÖZTÁRSASÁG,

A LUXEMBURGI NAGYHERCEGSÉG,

MAGYARORSZÁG,

A MÁLTAI KÖZTÁRSASÁG,

A HOLLAND KIRÁLYSÁG,

AZ OSZTRÁK KÖZTÁRSASÁG,

A LENGYEL KÖZTÁRSASÁG,

A PORTUGÁL KÖZTÁRSASÁG,

ROMÁNIA,

A SZLOVÉN KÖZTÁRSASÁG,

A SZLOVÁK KÖZTÁRSASÁG,

A FINN KÖZTÁRSASÁG,

A SVÉD KIRÁLYSÁG,

NAGY-BRITANNIA ÉS ÉSZAK-ÍRORSZÁG EGYESÜLT KIRÁLYSÁGA,

az Európai Unióról szóló szerződés, az Európai Unió működéséről szóló szerződés és az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés szerződő felei, a továbbiakban: a tagállamok,

AZ EURÓPAI UNIÓ és

AZ EURÓPAI ATOMENERGIA-KÖZÖSSÉG, a továbbiakban: Euratom

egyrészről, és

AZ ÖRMÉNY KÖZTÁRSASÁG

másrészről,

a továbbiakban együttesen: a Felek,

FIGYELEMBE VÉVE a Felek közötti szoros kapcsolatokat és közösen vallott értékeket, valamint azon kívánságukat, hogy a partnerségi és együttműködési megállapodás révén a múltban létrehozott kapcsolatokat megerősítsék, továbbá előmozdítsák az egyenlő partnerségen alapuló szoros és intenzív együttműködést az európai szomszédságpolitika és a keleti partnerség, valamint e megállapodás keretein belül;

ELISMERVE a közös EU–Örményország európai szomszédságpolitikai cselekvési terv érdemeit – ideértve annak bevezető rendelkezéseit – és a partnerségi prioritások fontosságát az Európai Unió és az Örmény Köztársaság közötti kapcsolatok megerősítése, valamint az Örmény Köztársaságban zajló reform- és jogközelítési folyamat előrevitelét célzó segítségnyújtás terén, ezáltal hozzájárulva a hatékonyabb politikai és gazdasági együttműködéshez;

ELKÖTELEZVE az alapvető szabadságok, az emberi jogok – ideértve a kisebbségekhez tartozó személyek jogait –, a demokratikus elvek, a jogállamiság és a jó kormányzás további erősítése mellett;

ELISMERVE, hogy egyrészt a demokrácia és a piacgazdaság erősítésére irányuló belső reformok, és másrészt a fenntartható konfliktusrendezés összekapcsolódnak egymással. Ennélfogva az Örmény Köztársaságban zajló fenntartható demokratikus reformfolyamatoknak köszönhetően növekedni fog a bizalom és a stabilitás az egész régióban;

ELKÖTELEZVE MAGUKAT az Örmény Köztársaság politikai, társadalmi-gazdasági és intézményi fejlődésének további előmozdítása iránt, például a civil társadalom fejlesztése, az intézményfejlesztés, a közigazgatás és a közszolgálat reformja, a korrupció elleni küzdelem és a fokozott kereskedelmi és gazdasági együttműködés révén, ideértve a jó kormányzást az adózás területén, a szegénység csökkentését és a kölcsönös érdeklődésre számot tartó területek széles skáláján folytatott széles körű együttműködést, többek között a jog érvényesülése, a szabadság és a biztonság területén;

ELKÖTELEZVE MAGUKAT az Egyesült Nemzetek Szervezete Alapokmányában, az ENSZ 1948. évi Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatában, az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló 1950. évi európai egyezményben (a továbbiakban: az emberi jogok európai egyezménye) és az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet 1975. évi Helsinki Záróokmányában (a továbbiakban: az EBESZ Helsinki Záróokmánya) foglalt valamennyi célkitűzés, elv és rendelkezés teljes körű végrehajtása mellett;

EMLÉKEZTETVE azon szándékukra, hogy előmozdítsák a nemzetközi békét és biztonságot, valamint hatékony multilateralizmust és elfogadott formátumok keretében történő, békés vitarendezést alakítsanak ki különösen azáltal, hogy e célból szorosan együttműködnek az Egyesült Nemzetek (ENSZ) és az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ) keretében;

ELKÖTELEZVE MAGUKAT a tömegpusztító fegyverek és hordozóeszközeik terjedése elleni küzdelemre, valamint a leszerelés és a nonproliferáció terén folytatott együttműködésre vonatkozó nemzetközi kötelezettségeik mellett;

ELISMERVE az Örmény Köztársaság különböző regionális együttműködési formációkban – köztük az Európai Unió által támogatott formációkban – való aktív részvételének fontosságát; elismerve, hogy az Örmény Köztársaság különös fontosságot tulajdonít a nemzetközi szervezetekben és együttműködési formációkban való részvételének és az ebből fakadó meglévő kötelezettségeinek;

AZZAL AZ ÓHAJJAL, hogy tovább fejlesszék a rendszeres politikai párbeszédet a kölcsönös érdeklődésre számot tartó kétoldalú és nemzetközi kérdésekről, kitérve a regionális szempontokra is, figyelembe véve az Európai Unió közös kül- és biztonságpolitikáját, ideértve a közös biztonság- és védelempolitikát, valamint az Örmény Köztársaság vonatkozó szakpolitikáit is; elismerve, hogy az Örmény Köztársaság rendkívüli fontosságot tulajdonít a nemzetközi szervezetekben és együttműködési formációkban való részvételének és az ebből fakadó meglévő kötelezettségeinek;

ELISMERVE az Örmény Köztársaság elkötelezettségét a hegyi-karabahi konfliktus békés és tartós rendezése iránt, és e konfliktus mielőbbi lezárásának szükségességét az EBESZ minszki csoportjának társelnökei által vezetett tárgyalások keretében; elismerve továbbá annak szükségességét, hogy a konfliktus rendezése az ENSZ Alapokmányában és az EBESZ Helsinki Záróokmányában foglalt célok és alapelvek alapján történjék, különös tekintettel az erőszaktól vagy az erőszakkal való fenyegetéstől való tartózkodással, az államok területi integritásával, a népek egyenjogúságával és önrendelkezési jogával kapcsolatos célokra és alapelvekre, amelyek az EBESZ minszki csoportja társelnökségének keretében a 2008. évi 16. EBESZ Miniszteri Tanács óta kiadott valamennyi nyilatkozatban tükröződnek; tudomásul véve továbbá az Európai Unió kinyilvánított elkötelezettségét e rendezési folyamat támogatása iránt;

ELKÖTELEZVE MAGUKAT a korrupció megelőzése és az ellene folytatott küzdelem, a szervezett bűnözés visszaszorítása, valamint a terrorizmus elleni együttműködés fokozása iránt;

ELKÖTELEZVE MAGUKAT a köztük folyó együttműködés és párbeszéd elmélyítése mellett a mobilitás, a migráció, a menekültügy és a határigazgatás terén, átfogó megközelítést alkalmazva, amely figyelembe veszi a jogszerű migrációt, továbbá elkötelezve magukat az illegális migráció és az emberkereskedelem kezelése, valamint a visszafogadási megállapodás hatékony végrehajtását célzó együttműködés iránt;

ÚJFENT MEGERŐSÍTVE, hogy a Felek állampolgárainak biztonságos, jól irányított környezetben történő fokozott mobilitása továbbra is alapvető célkitűzés marad, és megfontolva az Örményországgal folytatandó vízumügyi párbeszéd kellő időben történő megkezdését, amennyiben létrejönnek a jól irányított és biztonságos mobilitás feltételei, ideértve a Felek közötti vízumkönnyítési és visszafogadási megállapodások hatékony végrehajtását is;

ELKÖTELEZVE MAGUKAT a szabad piacgazdaság elvei iránt, és kifejezve az EU az iránti készségét, hogy hozzájárul az Örmény Köztársaság gazdasági reformjaihoz;

ELISMERVE a Felek szándékát a gazdasági együttműködés elmélyítése iránt, többek között a kereskedelemmel kapcsolatos területeken is, a Feleknek a Kereskedelmi Világszervezetben (WTO) betöltött tagságából fakadó jogaival és kötelezettségeivel összhangban és e jogok és kötelezettségek átlátható és megkülönböztetésmentes alkalmazása révén;

ABBAN A MEGGYŐZŐDÉSBEN, hogy e megállapodás új környezetet alakít ki a két Fél közötti gazdasági kapcsolatok számára és mindenekelőtt a kereskedelem és a beruházások fejlesztéséhez, továbbá ösztönözni fogja a versenyt, amelyek kulcsfontosságú tényezők a gazdasági átalakuláshoz és korszerűsítéshez;

ELKÖTELEZVE MAGUKAT a fenntartható fejlődés elveinek tiszteletben tartása iránt;

ELKÖTELEZVE MAGUKAT a környezet védelmének biztosítása iránt, ideértve a határokon átnyúló együttműködést és a többoldalú nemzetközi megállapodások végrehajtását is;

ELKÖTELEZVE MAGUKAT az energiaellátás biztonságának és biztonságosságának javítása, a megfelelő infrastruktúra kialakításának megkönnyítése, a piaci integráció fokozása és az uniós vívmányok alább említett kulcsfontosságú elemeihez való fokozatos szabályozásközelítés mellett, többek között az energiahatékonyság és a megújuló energiaforrások felhasználásának előmozdítása révén, figyelembe véve az Örmény Köztársaság elkötelezettségét az energiaszolgáltató, -továbbító és -fogyasztó országoknak biztosított egyenlő elbánás elvei iránt;

ELKÖTELEZVE MAGUKAT a magas szintű nukleáris biztonság és nukleáris védettség mellett, az alábbiakban említettek szerint;

ELISMERVE a megerősített energiaügyi együttműködés szükségességét, valamint a Felek elkötelezettségét az Energia Charta Egyezmény rendelkezéseinek maradéktalan végrehajtása mellett;

JAVÍTANI KÍVÁNVA a közegészségügy és a közbiztonság szintjét és az emberi egészség védelmét, a fenntartható fejlődés, a környezetvédelmi szükségletek és az éghajlatváltozás elveinek betartása mellett;

ELKÖTELEZVE MAGUKAT az emberek közötti kapcsolatok javítása mellett, többek között a tudomány és a technológia, az oktatás és a kultúra, az ifjúság és a sport területén folytatott együttműködés és cserék útján;

ELKÖTELEZVE MAGUKAT a határokon átnyúló és régiók közötti együttműködés előmozdítása mellett;

ELISMERVE az Örmény Köztársaság az iránti elkötelezettségét, hogy a vonatkozó ágazatokban fokozatosan közelítse jogszabályait az Európai Unió jogához, a tágabb értelemben vett reformtörekvései részeként hatékonyan végrehajtsa azt és igazgatási és intézményi kapacitását fejlessze az e megállapodás végrehajtásához szükséges mértékben, továbbá elismerve az Európai Unió által az összes rendelkezésre álló együttműködési eszközzel összhangban nyújtott folyamatos támogatást, ideértve a technikai, pénzügyi és gazdasági segítségnyújtást, amely összefügg az említett kötelezettségvállalással, valamint tükrözi a reformok ütemét és az Örmény Köztársaság gazdasági szükségleteit;

TUDOMÁSUL VÉVE, hogy amennyiben a Felek úgy határoznak, hogy e megállapodás keretében a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében az Európai Unió által az Európai Unió működéséről szóló szerződés harmadik részének V. címe értelmében megkötött egyedi megállapodásokat kötnek, az ilyen jövőbeni egyedi megállapodások nem kötelezőek az Egyesült Királyságra és/vagy Írországra nézve, kivéve, ha az Európai Unió és az Egyesült Királyság és/vagy Írország, korábbi kétoldalú kapcsolataikra tekintettel, egyidejűleg értesíti az Örmény Köztársaságot arról, hogy az ilyen megállapodások az Egyesült Királyságot és/vagy Írországot az EU részeként kötelezik az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről szóló 21. jegyzőkönyvnek megfelelően. Hasonlóképpen, az Európai Unió későbbi belső intézkedései, amelyeket e megállapodás végrehajtása érdekében az Európai Unió működéséről szóló szerződés harmadik részének V. címe alapján fogadnak el, nem kötelezőek az Egyesült Királyságra és/vagy Írországra nézve, kivéve, ha az Egyesült Királyság és/vagy Írország bejelentik, hogy a 21. jegyzőkönyvnek megfelelően részt kívánnak venni ezen intézkedésekben vagy azokat elfogadják; megjegyezve továbbá, hogy az ilyen jövőbeni megállapodások vagy az Európai Unió ilyen későbbi belső intézkedései a fenti szerződésekhez csatolt, Dánia helyzetéről szóló 22. jegyzőkönyv hatálya alá esnek,

A KÖVETKEZŐKBEN ÁLLAPODTAK MEG:

I. CÍM

CÉLKITŰZÉSEK ÉS ÁLTALÁNOS ELVEK

1. CIKK

Célkitűzések

E megállapodás célkitűzései a következők:

(a) a Felek közötti átfogó politikai és gazdasági partnerség és együttműködés előmozdítása közös értékek és szoros kapcsolatok alapján, többek között az Örmény Köztársaság részvételének növelésével az uniós szakpolitikákban, programokban és ügynökségekben;

(b) a politikai párbeszéd keretének megerősítése minden kölcsönös érdeklődésre számot tartó területen, a Felek közötti szoros politikai kapcsolatok fejlesztésének előmozdításával;

(c) hozzájárulás a demokrácia, valamint a politikai, gazdasági és intézményi stabilitás megerősítéséhez az Örmény Köztársaságban;

(d) a béke és a stabilitás előmozdítása, megőrzése és megerősítése regionális és nemzetközi szinten egyaránt, többek között a feszültségforrások megszüntetésére, a határbiztonság javítására, a határokon átnyúló együttműködés és a jószomszédi viszonyok előmozdítására irányuló erőfeszítések egyesítése útján;

(e) a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térséggel kapcsolatban folytatott együttműködés megerősítése a jogállamiság, valamint az emberi jogok és alapvető szabadságok tiszteletben tartásának megerősítése céljából;

(f) a mobilitás és az emberek közötti kapcsolatok javítása;

(g) az Örmény Köztársaság által a gazdasági lehetőségeinek nemzetközi együttműködés útján történő fejlesztése érdekében tett erőfeszítések támogatása, többek között a jogszabályoknak az alábbiakban említett uniós vívmányokhoz való közelítése által;

(h) a releváns területeken folyamatos szabályozási együttműködést lehetővé tevő fokozott kereskedelmi együttműködés kialakítása a WTO-tagságból fakadó jogokkal és kötelezettségekkel összhangban; valamint

(i) az egyre szorosabb együttműködés feltételeinek megteremtése egyéb, kölcsönös érdeklődésre számot tartó területeken.

2. CIKK

Általános elvek

1. A demokratikus elvek, a jogállamiság, az emberi jogok és az alapvető szabadságok tiszteletben tartása – mely alapelveket különösen az ENSZ Alapokmánya, az EBESZ Helsinki Záróokmánya és az 1990. évi Új Európáért Párizsi Charta, valamint egyéb vonatkozó emberi jogok eszközök, köztük az ENSZ Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata és az emberi jogok európai egyezménye rögzítenek – szolgálnak a Felek hazai és külső szakpolitikáinak alapjául, és e megállapodás alapvető elemét képezik.

2. A Felek újólag megerősítik elkötelezettségüket a szabad piacgazdaság, a fenntartható fejlődés a regionális együttműködés és a hatékony multilateralizmus elvei mellett.

3. A Felek megerősítik, hogy tiszteletben tartják a jó kormányzás elveit, valamint – különösen az ENSZ, az Európa Tanács és az EBESZ szerinti – nemzetközi kötelezettségeiket.

4. A Felek elkötelezik magukat a korrupció elleni küzdelem, a nemzetközi szervezett bűnözés és a terrorizmus különböző formái elleni küzdelem, a fenntartható fejlődés előmozdítása, a hatékony multilateralizmus, valamint a tömegpusztító fegyverek és hordozóeszközeik elterjedése elleni küzdelem mellett, többek között a vegyi, biológiai, radiológiai és nukleáris (CBRN) kockázatok enyhítésével foglalkozó uniós kiválósági központok révén. Ez az elkötelezettség alapvető fontosságú a Felek közötti kapcsolatok és együttműködés fejlődéséhez, és hozzájárul a regionális békéhez és stabilitáshoz.

II. CÍM

POLITIKAI PÁRBESZÉD ÉS REFORM; EGYÜTTMŰKÖDÉS A KÜL- ÉS BIZTONSÁGPOLITIKA TERÜLETÉN

3. CIKK

A politikai párbeszéd céljai

1. A Felek között tovább kell fejleszteni és meg kell erősíteni a politikai párbeszédet minden kölcsönös érdeklődésre számot tartó területen, ideértve a kül- és biztonságpolitikát, valamint a hazai reformokat is. Az ilyen párbeszéd növeli a kül- és biztonságpolitika területén folytatott együttműködés hatékonyságát, és elismeri, hogy az Örmény Köztársaság különös fontosságot tulajdonít a nemzetközi szervezetekben és együttműködési formációkban való részvételének és az ebből fakadóan meglévő kötelezettségeinek.

2. A politikai párbeszéd céljai a következők:

(a) a politikai párbeszéd továbbfejlesztése és megerősítése minden kölcsönös érdeklődésre számot tartó területen;

(b) a politikai partnerség javítása és a kül- és biztonságpolitika területén folytatott együttműködés hatékonyságának fokozása;

(c) a nemzetközi béke, stabilitás és biztonság előmozdítása a hatékony mulilateralizmus alapján;

(d) a Felek közötti, nemzetközi biztonsággal és válságkezeléssel kapcsolatos együttműködés és párbeszéd megerősítése, különösen a globális és regionális kihívások és a kapcsolódó veszélyek kezelése érdekében;

(e) a tömegpusztító fegyverek és hordozóeszközeik elterjedése elleni küzdelem terén folytatott együttműködés megerősítése;

(f) a Felek közötti eredményorientált és gyakorlati együttműködés támogatása az európai kontinensen a béke, a biztonság és a stabilitás megteremtése érdekében;

(g) a demokratikus elvek, a jogállamiság, a felelősségteljes kormányzás, valamint az emberi jogok és az alapvető szabadságok – köztük a média szabadsága és a kisebbségekhez tartozó személyek jogai – tiszteletben tartásának megerősítése, valamint hozzájárulás a belpolitikai reformok megszilárdításához;

(h) a Felek között a biztonság és védelem terén folytatott párbeszéd fejlesztése és az együttműködés elmélyítése;

(i) a békés konfliktusmegoldás előmozdítása;

(j) az ENSZ által az Alapokmányában rögzített célok és alapelvek, valamint az EBESZ Helsinki Záróokmányában foglalt, a résztvevő államok közötti kapcsolatokat szabályozó alapelvek előmozdítása; valamint

(k) a regionális együttműködés előmozdítása, a jószomszédi kapcsolatok fejlesztése és a regionális biztonság javítása, többek között a regionális kereskedelem és a határokon átnyúló mozgás megkönnyítését célzó határnyitás felé tett lépések révén.

4. CIKK

Belföldi reformok

A Felek együttműködnek a következő területeken:

(a) a demokratikus intézmények és a jogállamiság fejlesztése, megerősítése, valamint ezek stabilitásának és hatékonyságának növelése;

(b) az emberi jogok és alapvető szabadságok tiszteletben tartásának biztosítása;

(c) az igazságügyi és jogi reform további előmozdítása, a bírói kar, az ügyészség és a bűnüldöző szervek függetlenségének, minőségének és hatékonyságának biztosítása érdekében;

(d) az igazgatási kapacitások megerősítése, valamint a bűnüldöző szervek pártatlanságának és hatékonyságának biztosítása;

(e) a közigazgatási reform továbbvitele és az elszámoltatható, hatékony, átlátható és szakmailag kompetens közszolgálat kialakítása; valamint

(f) a korrupció elleni küzdelem hatékonyságának biztosítása, különös tekintettel a korrupció elleni küzdelemben folytatott nemzetközi együttműködés erősítésére, valamint az olyan vonatkozó nemzetközi jogi eszközök hatékony végrehajtásának biztosítására, mint például az ENSZ 2003. évi Korrupció elleni Egyezménye.

5. CIKK

Kül- és biztonságpolitika

1. A Felek intenzívebbé teszik párbeszédüket és együttműködésüket a kül- és biztonságpolitika területén, ideértve a közös biztonság- és védelempolitikát is, elismerve, hogy az Örmény Köztársaság rendkívüli fontosságot tulajdonít a nemzetközi szervezetekben és együttműködési formációkban való részvételének és az ebből fakadóan meglévő kötelezettségeinek, és különösen foglalkoznak a konfliktusmegelőzés és a válságkezelés, a kockázatcsökkentés, a biztonsági ágazat reformja, a regionális stabilitás, a leszerelés, a nonproliferáció, a fegyverzet-ellenőrzés és az exportellenőrzés kérdéseivel. Az együttműködés közös értékeken és kölcsönös érdekeken alapul, és célja, hogy fokozza a hatékonyságot, a kétoldalú, nemzetközi és regionális fórumok – és különösen az EBESZ – biztosította lehetőségek kihasználásával.

2. A Felek újból megerősítik elkötelezettségüket a nemzetközi jogi alapelvek és normák iránt – ideértve az ENSZ Alapokmányában és az EBESZ Helsinki Záróokmányában foglalt normákat és alapelveket is –, valamint ezen alapelveknek a két- és többoldalú kapcsolataikban való előmozdítása iránt.

6. CIKK

A nemzetközi közösséget érintő súlyos bűncselekmények és a Nemzetközi Büntetőbíróság

1. A Felek megerősítik, hogy az egész nemzetközi közösséget érintő legsúlyosabb bűncselekmények nem maradhatnak büntetlenül, hatékony üldözésüket nemzeti és nemzetközi szinten hozott megfelelő intézkedésekkel kell biztosítani, többek között a Nemzetközi Büntetőbíróság szintjén is.

2. A Felek véleménye az, hogy a Nemzetközi Büntetőbíróság létrehozása és hatékony működése jelentős előrelépést jelent a nemzetközi béke és jogérvényesülés tekintetében. A Felek törekednek az együttműködés javítására a béke és a nemzetközi igazságügy előmozdítása révén, a Nemzetközi Büntetőbíróság Római Statútumának és a kapcsolódó eszközeinek megerősítése és végrehajtása által, valamint a jogi vagy alkotmányos kereteik figyelembevételével.

3. A Felek megállapodnak abban, hogy szorosan együttműködnek egymással a népirtás, az emberiesség elleni bűntettek és a háborús bűncselekmények megelőzése érdekében, kihasználva a megfelelő két-és többoldalú kereteket.

7. CIKK

Konfliktusmegelőzés és válságkezelés

A Felek megerősítik a konfliktusmegelőzés és a válságkezelés területén folytatott gyakorlati együttműködést, különös tekintettel az Örmény Köztársaság esetleges – eseti alapon történő – részvételére az EU által vezetett polgári és katonai válságkezelési műveletekben, valamint a kapcsolódó gyakorlatokban és képzésekben.

8. CIKK

Regionális stabilitás és békés konfliktusmegoldás

1. A Felek fokozzák a további regionális együttműködés feltételeinek javítása érdekében tett közös erőfeszítéseiket, a határokon átnyúló mozgást lehetővé tévő nyitott határok, a jószomszédi kapcsolatok és a demokratikus fejlődés előmozdítása révén, ezáltal hozzájárulva a stabilitáshoz és a biztonsághoz, valamint törekednek a békés konfliktusmegoldásra.

2. Az (1) bekezdésben említett erőfeszítéseket a nemzetközi béke és biztonság megóvásának az ENSZ Alapokmányában, az EBESZ Helsinki Záróokmányában és más olyan releváns többoldalú eszközökben lefektetett elvekre alapozzák, amelyekhez a Felek csatlakoztak. A Felek hangsúlyozzák a békés konfliktusmegoldás meglévő elfogadott formáinak fontosságát.

3. A Felek hangsúlyozzák, hogy a fegyverzet-ellenőrzési, valamint a bizalom- és biztonságépítő intézkedések továbbra is nagy jelentőséggel bírnak a biztonság, a kiszámíthatóság és a stabilitás szempontjából Európában.

9. CIKK

Tömegpusztító fegyverek, nonproliferáció és leszerelés

1. A Felek úgy vélik, hogy a nemzetközi békét és stabilitást veszélyeztető tényezők közül az egyik legfenyegetőbb a tömegpusztító fegyverek és hordozóeszközeik állami és nem állami szereplők – például terroristák és más bűnözői csoportok – körében való elterjedése. Ezért a Felek megállapodnak abban, hogy a leszerelésről és a tömegpusztító fegyverek elterjedésének megakadályozásáról szóló nemzetközi szerződések és megállapodások alapján fennálló, valamint az egyéb vonatkozó nemzetközi kötelezettségeik teljes mértékű teljesítése és nemzeti végrehajtása révén együttműködnek és hozzájárulnak a tömegpusztító fegyverek és hordozóeszközeik elterjedése elleni küzdelemhez. A Felek megállapodnak abban, hogy e rendelkezés a megállapodás lényegi elemét képezi.

2. A Felek megállapodnak abban, hogy együttműködnek és hozzájárulnak a tömegpusztító fegyverek és hordozóeszközeik elterjedése elleni küzdelemhez a következők révén:

(a) lépéseket tesznek minden egyéb vonatkozó nemzetközi eszköz aláírására, megerősítésére vagy az ahhoz történő csatlakozásra, az esettől függően; valamint

(b) további erőfeszítéseket tesznek a hatékony nemzeti export-ellenőrzési rendszer kifejlesztésére, ideértve a tömegpusztító fegyverekkel kapcsolatos áruk exportjának és tranzitjának ellenőrzését, valamint a kettős felhasználású technológiák esetében a tömegpusztító fegyverként való végfelhasználás ellenőrzését.

3. A Felek megállapodnak abban, hogy rendszeres politikai párbeszédet folytatnak, amely kiegészíti és egységes keretbe foglalja az e cikkben szereplő elemeket.

10. CIKK

A kézi- és könnyűfegyverek, valamint a hagyományos fegyverek exportjának ellenőrzése

1. A Felek elismerik, hogy a kézi- és könnyűfegyverek, valamint az azokhoz tartozó lőszerek tiltott gyártása és kereskedelme, továbbá túlzott felhalmozásuk, helytelen kezelésük, nem megfelelően védett készleteik és ellenőrizetlen elterjedésük továbbra is komoly fenyegetést jelent a nemzetközi békére és biztonságra.

2. A Felek megállapodnak abban, hogy tiszteletben tartják és teljes mértékben végrehajtják a kézi- és könnyűfegyverek, valamint az azokhoz szükséges lőszerek tiltott kereskedelmének kezelésével kapcsolatos, a hatályos nemzetközi megállapodások és az ENSZ Biztonsági Tanácsának határozatai alapján rájuk háruló kötelezettségeket, valamint az e területen alkalmazandó, általuk részes félként aláírt nemzetközi jogi okmányok – köztük a kézi- és könnyűfegyverek tiltott kereskedelme minden formájának megelőzéséről, az ellene folytatott küzdelemről és megszüntetéséről szóló ENSZ cselekvési program – keretében vállalt kötelezettségeiket.

3. A Felek vállalják, hogy együttműködnek és biztosítják a kézi- és könnyűfegyverek – ideértve az azokhoz szükséges lőszereket is – tiltott kereskedelmének kezelésére és a túlzott készletek megsemmisítésére irányuló erőfeszítéseik koordinálását, komplementaritását és szinergiáját globális, regionális, szubregionális és – adott esetben – nemzeti szinten egyaránt.

4. A Felek továbbá megállapodnak abban, hogy folytatják együttműködésüket a hagyományos fegyverek ellenőrzése terén, a katonai technológia és felszerelések kivitelének ellenőrzésére vonatkozó közös szabályok meghatározásáról szóló, 2008. december 8-i 2008/944/KKBP tanácsi közös álláspont[1] és az Örmény Köztársaság vonatkozó nemzeti joga tükrében.

[1] EUHL L 335., 2008.12.13., 99. o.

5. A Felek megállapodnak abban, hogy rendszeres politikai párbeszédet folytatnak, amely kiegészíti és egységes keretbe foglalja az e cikkben szereplő elemeket.

11. CIKK

A terrorizmus elleni küzdelem

1. A Felek megerősítik a terrorizmus elleni küzdelem és a terrorizmus megelőzésének jelentőségét, és megállapodnak abban, hogy kétoldalú, regionális és nemzetközi szinten együttműködnek a terrorizmus, annak valamennyi formája és megjelenési módja megelőzése és leküzdése érdekében.

2. A Felek egyetértenek abban, hogy a terrorizmus elleni küzdelmet a jogállamiság teljes mértékű tiszteletben tartása mellett és a nemzetközi jognak teljes mértékben megfelelve kell folytatni, ideértve a nemzetközi emberi jogokat, a nemzetközi menekültjogot és a nemzetközi humanitárius jogot, az ENSZ Alapokmányának alapelveit és valamennyi vonatkozó nemzetközi terrorizmusellenes eszközt.

3. A Felek hangsúlyozzák az ENSZ valamennyi terrorizmusellenes egyezménye és jegyzőkönyve egyetemes megerősítésének és teljes mértékű végrehajtásának fontosságát. A Felek megállapodnak abban, hogy folytatják a nemzetközi terrorizmus elleni átfogó egyezmény tervezetéről folyó párbeszéd ösztönzését, valamint együttműködnek az ENSZ terrorizmus elleni globális stratégiájának, továbbá az ENSZ Biztonsági Tanácsa határozatainak és az Európa Tanács egyezményeinek végrehajtásában. A Felek megállapodnak abban is, hogy együttműködnek a terrorizmus megelőzésével és a terrorizmus elleni küzdelemmel kapcsolatos nemzetközi konszenzus előmozdítása érdekében.

III. CÍM

JOGÉRVÉNYESÜLÉS, SZABADSÁG ÉS BIZTONSÁG

12. CIKK

Jogállamiság, valamint az emberi jogok és alapvető szabadságok tiszteletben tartása

1. A Felek a szabadság, a biztonság és a jogérvényesülés terén folytatott együttműködésük során különös jelentőséget tulajdonítanak a jogállamiság megszilárdításának, ideértve az igazságszolgáltatás függetlenségét, az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférést, az emberi jogok európai egyezménye szerinti tisztességes eljáráshoz való jogot, valamint büntetőügyek során biztosított eljárási biztosítékokat és az áldozatok jogait.

2. A Felek teljes mértékben együttműködnek az intézmények hatékony működése érdekében a bűnüldözés, a korrupció elleni küzdelem és az igazságszolgáltatás irányítása terén.

3. A szabadság, a biztonság és a jog érvényesülése területén folytatott valamennyi együttműködést az emberi jogok, a megkülönböztetésmentesség és az alapvető szabadságok tiszteletben tartása vezérli.

13. CIKK

A személyes adatok védelme

A Felek megállapodnak abban, hogy együttműködnek a személyes adatok magas szintű védelmének biztosítása érdekében az Európai Unió, az Európa Tanács és a nemzetközi jog eszközeinek és normáinak megfelelően.

14. CIKK

Együttműködés a migráció, menekültügy és határigazgatás területén

1. A Felek megerősítik a területeik közötti migrációs áramlások közös kezelésének jelentőségét, és átfogó párbeszédet alakítanak ki minden migrációhoz kapcsolódó kérdésről, ideértve a jogszerű migrációt, a nemzetközi védelmet és az illegális migráció elleni küzdelmet, valamint az emberkereskedelmet és -csempészetet.

2. Az együttműködés a szükségleteknek a Felek közötti kölcsönös konzultáció keretében történő felmérésén alapul, és az együttműködés a hatályban lévő jogszabályaiknak megfelelően történik. Az együttműködés különösen a következőkre helyezi a hangsúlyt:

(a) a migráció kiváltó okainak kezelése;

(b) a nemzetközi védelemről szóló nemzeti jogszabályok és gyakorlatok kialakítása és végrehajtása a menekültek jogállásáról szóló 1951. évi genfi egyezmény és a menekültek jogállásáról szóló 1967. évi jegyzőkönyv, illetve más további vonatkozó nemzetközi jogi eszközök – például az emberi jogok európai egyezménye – rendelkezéseinek, valamint a „visszaküldés tilalma” elvének tiszteletben tartása céljából;

(c) a beutazás és tartózkodás engedélyezésére vonatkozó szabályok, továbbá a befogadott személyek jogai és jogállása, az adott ország területén jogszerűen tartózkodó más állampolgárságú személyekkel szembeni méltányos elbánás és e személyek beilleszkedése, oktatás és képzés, a rasszizmussal és az idegengyűlölettel szembeni intézkedések;

(d) a hatékony megelőzésen alapuló politika erősítése az illegális migráció és az embercsempészet és -kereskedelem ellen, beleértve annak tanulmányozását, hogy hogyan lehet harcolni az embercsempészek és emberkereskedők hálózatai és szervezetei ellen, és hogyan lehet megvédeni az ilyen kereskedelem áldozatait a vonatkozó nemzetközi jogi eszközök keretében;

(e) a migrációkezelés, a dokumentumbiztonság, a vízumpolitika, a határigazgatás és a migrációval kapcsolatos információs rendszerek területével kapcsolatos olyan kérdések, mint a szervezés, képzés, bevált gyakorlatok és egyéb operatív intézkedések.

3. Az együttműködés elősegítheti a fejlődést szolgáló körkörös migrációt is.

15. CIKK

A személyek mozgása és a visszafogadás

1. Az alábbi megállapodások által kötelezett Felek biztosítják a szóban forgó megállapodások teljes körű végrehajtását:

(a) az Európai Unió és az Örmény Köztársaság közötti, a jogellenesen tartózkodó személyek visszafogadásáról szóló megállapodás (a továbbiakban: a visszafogadási megállapodás), amely 2014. január 1-jén lépett hatályba; valamint

(b) az Európai Unió és az Örmény Köztársaság közötti, a vízumok kiadásának megkönnyítéséről szóló megállapodás (a továbbiakban: a vízumkönnyítési megállapodás), amely 2014. január 1-jén lépett hatályba.

2. A Felek továbbra is törekednek arra, hogy a vízumkönnyítési megállapodás révén előmozdítsák állampolgáraik mobilitását, és kellő időben fontolóra veszik a vízumliberalizációról szóló párbeszéd megindítását, feltéve, hogy adottak a jól irányított és biztonságos mobilitás feltételei. A Felek együttműködnek az irreguláris migráció elleni küzdelem terén, többek között a visszafogadási megállapodás végrehajtása, valamint a határigazgatásra vonatkozó szakpolitika és a jogi és operatív keretek előmozdítása útján.

16. CIKK

Szervezett bűnözés és korrupció elleni küzdelem

1. A Felek együttműködnek a bűncselekmények és az illegális, szervezett vagy nem szervezett tevékenységek minden formájának megelőzése és az azok ellen folytatott küzdelem terén, ideértve a transznacionális jellegű tevékenységeket is, mint például:

(a) migránscsempészet és emberkereskedelem;

(b) tűzfegyverek, köztük kézi- és könnyűfegyverek csempészete és tiltott kereskedelme;

(c) tiltott kábítószerek csempészete és tiltott kereskedelme;

(d) áruk csempészete és tiltott kereskedelme;

(e) olyan illegális gazdasági és pénzügyi tevékenységek, mint például a hamisítás, az adócsalás és a közbeszerzési csalás;

(f) nemzetközi donorok által finanszírozott projektekkel kapcsolatos sikkasztás;

(g) aktív és passzív korrupció, a magán- és közszférában egyaránt;

(h) okmányhamisítás és valótlan nyilatkozatok benyújtása; valamint

(i) számítástechnikai bűnözés.

2. A Felek erősítik a kétoldalú, regionális és nemzetközi együttműködést a bűnüldöző szervek között, ideértve a Bűnüldözési Együttműködés Európai Uniós Ügynöksége (a továbbiakban: Europol) és az Örmény Köztársaság vonatkozó hatóságai közötti együttműködés esetleges fejlesztését. A Felek elkötelezettek a vonatkozó nemzetközi normák hatékony végrehajtása mellett, különös tekintettel az Egyesült Nemzetek keretében létrejött, a nemzetközi szervezett bűnözés elleni 2000. évi egyezményben és annak három jegyzőkönyvében foglaltakra. A Felek együttműködnek a korrupció megelőzése és az ellene folytatott küzdelem terén, az ENSZ 2003. évi korrupció elleni egyezményével, az Európa Tanács Korrupció Elleni Államok Csoportja(GRECO) és az OECD korrupcióellenes ajánlásaival összhangban, biztosítva a vagyonnyilatkozatok átláthatóságát, a visszaélést bejelentő személyek védelmét, valamint a jogi személyek végső kedvezményezettjeinek nyilvánosságra hozatalát.

17. CIKK

Tiltott kábítószerek

1. A Felek saját illetékességi területükön belül együttműködnek a tiltott kábítószerek és új pszichoaktív anyagok elleni küzdelemre és a megelőzésre irányuló kiegyensúlyozott és integrált megközelítés biztosítása érdekében. A kábítószerekkel kapcsolatos szakpolitikák és fellépések célja a tiltott kábítószerek elleni küzdelmet és a megelőzést szolgáló struktúrák megerősítése, a tiltott kábítószerek kínálatának, kereskedelmének és keresletének csökkentése, a kábítószerrel való visszaélés egészségügyi és szociális következményeinek kezelése az ártalomcsökkentés céljával, valamint a kábítószerek, illetve a pszichotróp és pszichoaktív anyagok tiltott előállítására felhasznált kémiai prekurzorok ilyen célú alkalmazásának hatékonyabb megelőzése.

2. A Felek megállapodnak az (1) bekezdésben említett célkitűzések eléréséhez szükséges együttműködési módszerekről. A fellépéseknek a vonatkozó nemzetközi egyezményekben meghatározott közösen elfogadott alapelveken kell alapulniuk és az ENSZ Közgyűlésének 2016 áprilisában megtartott, a globális kábítószer-problémáról szóló rendkívüli ülésszakán elfogadott zárónyilatkozatban foglalt ajánlások végrehajtására kell irányulniuk.

18. CIKK

Pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása

1. A Felek együttműködnek annak megakadályozása érdekében, hogy pénzügyi és kapcsolódó nem pénzügyi rendszereiket általában bűncselekményekből és különösen kábítószerrel kapcsolatos bűncselekményekből származó bevételek tisztára mosására, valamint a terrorizmus finanszírozására használják. Ez az együttműködés kiterjed a bűncselekményekből származó vagyon vagy pénzeszközök visszaszerzésére is.

2. Az e területen folytatott együttműködés lehetővé teszi a vonatkozó információk cseréjét a Felek saját jogszabályai és a vonatkozó nemzetközi jogi eszközök keretein belül, valamint az e területen működő nemzetközi szervezetek – mint például a pénzmosás elleni küzdelemmel foglalkozó Pénzügyi Akció Munkacsoport (FATF) – által elfogadottakkal egyenértékű, a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelemhez és annak megelőzéséhez szükséges megfelelő előírások elfogadását.

19. CIKK

Együttműködés a terrorizmus elleni küzdelemben

1. A terrorizmus elleni küzdelem alapját képező, a 11. cikkben foglalt elvekkel teljes összhangban a Felek megerősítik a bűnüldözési és igazságszolgáltatási megközelítés fontosságát a terrorizmus elleni küzdelemben, és megállapodnak a terrorizmus megelőzése és elfojtása terén folytatott együttműködésről, különösen a következők révén:

(a) a terroristacsoportokra és egyénekre, valamint az őket támogató hálózatokra vonatkozó információk cseréje a nemzetközi és belső joggal összhangban, különös tekintettel az adatvédelemre és a magánélet védelmére;

(b) tapasztalatcsere a terrorizmus megelőzése és leküzdése, az eszközök, módszerek és ezek technikai szempontjai, valamint a képzések tekintetében, az alkalmazandó jognak megfelelően;

(c) információcsere a radikalizálódásról és a toborzásról, valamint a radikalizálódás visszaszorításának módjairól és a rehabilitáció előmozdításáról;

(d) a terrorizmussal gyanúsított személyek határokon átnyúló mozgásával és utazásával, valamint a terrorista fenyegetésekkel kapcsolatos nézetek és tapasztalatok cseréje;

(e) az emberi jogoknak a terrorizmus elleni küzdelem – és különösen a büntetőeljárások – során történő védelmével kapcsolatos bevált gyakorlatok megosztása;

(f) a terrorista bűncselekmények büntetendőségének biztosítása; valamint

(g) intézkedések a vegyi, biológiai, radiológiai és nukleáris terrortámadások fenyegetése ellen, valamint a szükséges intézkedések meghozatala a vegyi, biológiai, radiológiai és nukleáris anyagok terrorizmus céljából történő beszerzésének, átadásának és felhasználásának megakadályozása, továbbá a magas kockázatú vegyi, biológiai, radiológiai és nukleáris létesítmények elleni illegális fellépések megelőzése érdekében.

2. Az együttműködés a rendelkezésre álló vonatkozó értékeléseken alapul, és a Felek közötti kölcsönös konzultáció mellett zajlik.

20. CIKK

Jogi együttműködés

1. A Felek megállapodnak abban, hogy fejlesztik igazságügyi együttműködésüket polgári és kereskedelmi ügyekben a polgári igazságügyi együttműködéssel kapcsolatos többoldalú egyezmények tárgyalását, megerősítését és végrehajtását illetően, így különösen a Hágai Nemzetközi Magánjogi Konferencia egyezményeit a nemzetközi jogi együttműködés és jogviták, valamint a gyermekek védelme terén.

2. A Felek a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés tekintetében törekednek arra, hogy fokozzák a kölcsönös jogsegélyre vonatkozó együttműködést a vonatkozó többoldalú megállapodások alapján. Az ilyen együttműködés magában foglalja adott esetben az ENSZ és az Európa Tanács vonatkozó nemzetközi eszközeihez való csatlakozást és azok végrehajtását, valamint az Eurojust és az Örmény Köztársaság illetékes hatóságai közötti szorosabb együttműködést.

21. CIKK

Konzuli védelem

Az Örmény Köztársaság egyetért azzal, hogy bármely, az Örmény Köztársaságban képviselettel rendelkező tagállam diplomáciai és konzuli hatóságai – a saját állampolgáraik esetében alkalmazottakkal azonos feltételek mellett – védelmet nyújtanak bármely olyan uniós tagállam állampolgárának, amely nem rendelkezik olyan állandó képviselettel az Örmény Köztársaságban, amely tényleges konzuli védelmet tudna nyújtani egy konkrét esetben.

IV.CÍM

GAZDASÁGI EGYÜTTMŰKÖDÉS

1. FEJEZET

GAZDASÁGI PÁRBESZÉD

22. CIKK

1. Az Európai Unió és az Örmény Köztársaság elősegítik a gazdasági reformfolyamatot azáltal, hogy kölcsönösen jobban megértik az egyes gazdaságok alapelemeit, valamint a gazdaságpolitikák kialakítását és végrehajtását.

2. Az Örmény Köztársaság további lépéseket tesz annak érdekében, hogy működő piacgazdaságot alakítson ki, és adott esetben fokozatosan közelítse gazdasági és pénzügyi szabályozását és szakpolitikáit az Európai Unióéhoz. Az Európai Unió támogatja az Örmény Köztársaságot abban, hogy szilárd makrogazdasági szakpolitikákat alakítson ki, ideértve a központi bank függetlenségét és az árstabilitást, a rendezett államháztartást, a fenntartható átváltásiárfolyam-rendszert és fizetési mérleget.

23. CIKK

E célból a Felek megállapodnak abban, hogy rendszeres gazdasági párbeszédet folytatnak a következők céljából:

(a) információcsere a makrogazdasági tendenciákról és szakpolitikákról, valamint a strukturális reformokról, ideértve a gazdaságfejlesztésre vonatkozó stratégiákat is;

(b) a tapasztalatok és a bevált gyakorlatok cseréje az olyan területeken, mint az államháztartás, a monetáris és árfolyam-politikai keretek, a pénzügyi ágazattal kapcsolatos szakpolitika és a gazdasági statisztikák;

(c) a tapasztalatok és a bevált gyakorlatok cseréje a regionális gazdasági integrációról, ideértve az európai gazdasági és monetáris unió működését is;

(d) a kétoldalú együttműködés helyzetének áttekintése a gazdasági, pénzügyi és statisztikai területeken.

24. CIKK

A közszektor belső ellenőrzése és ellenőrzési szabályozás

A Felek együttműködnek a közszektor belső ellenőrzése és a külső ellenőrzés területén a következő célkitűzésekkel:

(a) a közszektor belső ellenőrzési rendszerének továbbfejlesztése és végrehajtása, a decentralizált irányítás elszámoltathatóságának elvével összhangban, ideértve egy független belső ellenőrzési funkciót is az Örmény Köztársaság teljes közszférájára vonatkozóan, az általánosan elfogadott nemzetközi normákkal, keretekkel és iránymutatással, valamint az Európai Unió bevált gyakorlataival való harmonizáció útján, az Örmény Köztársaság kormánya által jóváhagyott, a közszektor belső ellenőrzési rendszerére vonatkozó reformprogram alapján;

(b) megfelelő pénzügyi ellenőrzési rendszer kialakítása az Örmény Köztársaságban, amely kiegészíti és nem megduplázza a belső ellenőrzési funkciót;

(c) a közszektor belső ellenőrzési rendszere központi harmonizációs egységének támogatása az Örmény Köztársaságban, és a reformfolyamat irányításával kapcsolatos kapacitásának erősítése;

(d) az Ellenőrző Kamarának mint az Örmény Köztársaság legfőbb ellenőrzési intézményének további erősítése különösen a pénzügyi, szervezeti és működési függetlensége tekintetében, a külső pénzügyi ellenőrzésre vonatkozó nemzetközileg elismert szabványokkal (INTOSAI) összhangban; valamint

(e) az információk, tapasztalatok és bevált gyakorlatok cseréje.

2. FEJEZET

ADÓÜGY

25. CIKK

A Felek együttműködnek a jó adóügyi kormányzás fokozása érdekében, a gazdasági kapcsolatok, a kereskedelem, a beruházások és a tisztességes együttműködés további javítása céljából.

26. CIKK

Hivatkozással a 25. cikkre, a Felek elismerik a jó adóügyi kormányzás elveit – azaz az átláthatóság, az információcsere és a tisztességes adóügyi verseny elvét –, ahogyan azokat a tagállamok uniós szinten elfogadták, és kötelezettséget vállalnak ezen elvek végrehajtására. Ennek érdekében a Felek – az Európai Unió és a tagállamok hatásköreinek sérelme nélkül – javítják az adóügy terén folytatott nemzetközi együttműködést, elősegítik az adóbevételek beszedését, és intézkedéseket dolgoznak ki a jó kormányzás említett elveinek hatékony végrehajtására.

27. CIKK

A Felek fokozzák és erősítik az Örmény Köztársaság adórendszerének és adóigazgatásának fejlesztésére irányuló együttműködésüket – ideértve az adóbehajtás és az ellenőrzési kapacitás javítását – a hatékony adóbehajtás biztosítása és az adócsalás és adóelkerülés elleni küzdelem erősítése érdekében. A Felek nem tesznek különbséget az importált termékek és a hasonló hazai termékek között, az 1994. évi Általános Vám- és Kereskedelmi Egyezmény (a továbbiakban: 1994. évi GATT) I. és III. cikkével összhangban. A Felek törekednek az együttműködés és a tapasztalatmegosztás javítására az adócsalás és adóelkerülés elleni küzdelemben – különös tekintettel a körhintacsalásra –, valamint a transzferárazásra és az offshore gyakorlatokra vonatkozó szabályozást érintő kérdésekben.

28. CIKK

A Felek fokozzák együttműködésüket annak érdekében, hogy közös szakpolitikákat sikerüljön kialakítaniuk a csalás és a jövedékiadó-köteles termékek csempészete elleni fellépés és küzdelem terén. Az együttműködés kiterjed az információcserére is. Ennek céljából a Felek törekednek a regionális viszonylatban és az Egészségügyi Világszervezet dohányzás visszaszorításáról szóló 2003. évi keretegyezménye értelmében folytatott együttműködésük erősítésére.

29. CIKK

Az e fejezetben szabályozott kérdésekben rendszeres párbeszédre kerül sor.

3. FEJEZET

STATISZTIKÁK

30. CIKK

A Felek fejlesztik és erősítik a statisztikai kérdésekre vonatkozó együttműködésüket, ezáltal hozzájárulnak az időszerű, nemzetközileg összehasonlítható és megbízható statisztikai adatok rendelkezésre bocsátásának hosszú távú célkitűzéséhez. A fenntartható, hatékony és szakmailag független nemzeti statisztikai rendszer várhatóan olyan releváns információkat nyújt az Európai Unió és az Örmény Köztársaság állampolgárai, vállalkozásai és döntéshozói számára, amelyek alapján megalapozott döntések születhetnek. A nemzeti statisztikai rendszer tiszteletben tartja a hivatalos statisztikák ENSZ által elfogadott alapelveit és számításba veszi a statisztikákra vonatkozó uniós vívmányokat – köztük az európai statisztika gyakorlati kódexét –, a nemzeti statisztikák előállításának az európai normákhoz és szabványokhoz történő igazítása érdekében.

31. CIKK

A statisztikák területét érintő együttműködés célja:

(a) a nemzeti statisztikai rendszer kapacitásainak további erősítése, ideértve a jogalapot, a jó minőségű adatok és metaadatok előállítását, az adatterjesztési politikát és a felhasználóbarát megközelítést, és figyelembe véve a köz- és magánszektorhoz, a tudományos közösséghez és a tágabb értelemben vett társadalomhoz tartozó felhasználókat;

(b) az Örmény Köztársaság statisztikai rendszerének fokozatos hozzáigazítása az európai statisztikai rendszeren belül alkalmazott normákhoz és gyakorlatokhoz;

(c) az Európai Unió felé történő adatszolgáltatás pontosítása a releváns nemzetközi és európai módszerek alkalmazásának figyelembevételével, ideértve az osztályozást is;

(d) a nemzeti statisztikai állomány szakmai és igazgatási kapacitásának javítása az európai uniós statisztikai szabványok alkalmazásának megkönnyítése érdekében és az Örmény Köztársaság statisztikai rendszerének fejlesztéséhez való hozzájárulás céljából;

(e) tapasztalatcsere a statisztikával kapcsolatos know-how fejlesztéséről; valamint

(f) a minőségbiztosítás és -irányítás előmozdítása az összes statisztikai előállítási folyamat és a terjesztés tekintetében.

32. CIKK

A Felek együttműködnek az európai statisztikai rendszer keretében, amelyen belül az Európai Unió statisztikai hivatala az Eurostat. Az együttműködés biztosítja a statisztikai hivatal szakmai függetlenségét és az európai statisztika gyakorlati kódexében foglalt elvek alkalmazását, és a következő területekre összpontosul:

(a) demográfiai statisztikák, ideértve a népszámlálásokat és a társadalomstatisztikákat;

(b) mezőgazdasági statisztikák, ideértve a mezőgazdasági cenzusokat;

(c) üzleti statisztikák, ideértve az üzleti nyilvántartásokat és a közigazgatási források statisztikai célra történő felhasználását;

(d) makrogazdasági statisztikák, ideértve a nemzeti számlákat, a külkereskedelmi statisztikákat, a fizetési mérlegre vonatkozó statisztikákat, és a közvetlen külföldi befektetésekre vonatkozó statisztikákat;

(e) energiastatisztikák, ideértve a mérlegeket;

(f) környezetvédelmi statisztikák;

(g) regionális statisztikák; valamint

(h) horizontális tevékenységek, ideértve a minőségbiztosítást és -irányítást, a statisztikai osztályozásokat, a minőségirányítást, a képzéseket, a terjesztést, valamint a modern információs technológiák használatát.

33. CIKK

A Felek többek között információkat és tapasztalatokat cserélnek, valamint fokozzák az együttműködést, figyelembe véve a statisztikai rendszer különböző támogatási programok keretében indított reformja terén szerzett korábbi tapasztalatokat. Az erőfeszítéseknek a statisztikákkal kapcsolatos uniós vívmányokhoz való további igazodásra kell irányulniuk, amely az Örmény Köztársaság statisztikai rendszerének fejlesztését célzó nemzeti stratégia alapján, és az európai statisztikai rendszer fejlesztésének figyelembevételével történik. A statisztikai adatok előállítása során a hangsúlyt a közigazgatási nyilvántartások fokozott használatára és a mintavételes felmérés további fejlesztésére kell helyezni, mindeközben figyelembe véve a válaszadási teher csökkentésének szükségességét. Az előállított adatoknak relevánsaknak kell lenniük ahhoz, hogy elősegítsék a társadalmi és gazdasági élet kulcsfontosságú területeit érintő szakpolitikák kidolgozását és figyelemmel kísérését.

34. CIKK

Az e fejezetben szabályozott kérdésekben rendszeres párbeszédre kerül sor. Az európai statisztikai rendszeren belül végrehajtott tevékenységek – ideértve a képzéseket is – a lehető legnagyobb mértékben nyitva állnak az Örmény Köztársaság részvétele előtt.

35. CIKK

Az Örmény Köztársaság jogszabályait fokozatosan hozzáigazítják a statisztikák területére vonatkozó uniós vívmányokhoz, az Eurostat által készített, évente frissített Statisztikai Követelmények Gyűjteményének megfelelően, amelyet a Felek úgy tekintenek, mint e megállapodás mellékletét.

V. CÍM

EGYÉB EGYÜTTMŰKÖDÉSI POLITIKÁK

1. FEJEZET

KÖZLEKEDÉS

36. CIKK

A Felek

(a) kiterjesztik és erősítik együttműködésüket a közlekedés területén, hogy ezáltal hozzájáruljanak a fenntartható közlekedési rendszerek fejlesztéséhez;

(b) elősegítik a hatékony, biztonságos és üzembiztos közlekedési műveleteket, valamint a közlekedési rendszerek intermodalitását és interoperabilitását; valamint

(c) arra törekednek, hogy területeik között javítsák a közlekedési összeköttetést.

37. CIKK

A közlekedési együttműködés a következő területeket öleli fel:

(a) valamennyi közlekedési módra kiterjedő fenntartható nemzeti közlekedési szakpolitika kidolgozása, különösen a környezetbarát, hatékony, biztonságos és üzembiztos közlekedési rendszerek biztosítása, illetve a közlekedési szempontok más szakpolitikai területekbe való integrálásának előmozdítása érdekében;

(b) ágazatspecifikus stratégiák kidolgozása a közúti, vasúti, belvízi, tengeri, légi közlekedésre és az intermodalitásra vonatkozó nemzeti közlekedési politika figyelembevételével (ideértve a műszaki berendezések korszerűsítésére vonatkozó jogi követelményeket és a legmagasabb nemzetközi normáknak megfelelő szállítási flottákat), amelyek magukban foglalják a menetrendeket, valamint a megvalósítás főbb szakaszait, az igazgatási feladatokat és a pénzügyi terveket;

(c) az infrastruktúra-politika javítása a különböző közlekedési módokra vonatkozó infrastrukturális projektek azonosítása és értékelése érdekében;

(d) a fenntartásra, a kapacitáshiányra és a hiányzó infrastrukturális láncszemekre vonatkozó finanszírozási stratégiák kidolgozása, valamint a magánszektor közlekedési projektekben való részvételének ösztönzése;

(e) csatlakozás a vonatkozó nemzetközi közlekedési szervezetekhez és megállapodásokhoz, ideértve a nemzetközi közlekedési megállapodások és egyezmények szigorú végrehajtásának és hatékony érvényesítésének biztosítását célzó eljárásokat;

(f) együttműködés és információcsere új közlekedési technológiák – köztük intelligens közlekedési rendszerek – kidolgozása és továbbfejlesztése céljából; valamint

(g) az intelligens közlekedési rendszerek és az információtechnológia alkalmazásának előmozdítása minden közlekedési mód igazgatására és működtetésére vonatkozóan, valamint az intermodalitás és az együttműködés támogatása a közlekedés megkönnyítését szolgáló űrrendszerek és kereskedelmi alkalmazások használata során.

38. CIKK

1. Az együttműködés célja továbbá az utasok és az áruk mozgásának megkönnyítése, az Örmény Köztársaság, az Európai Unió és a régió harmadik országai közötti forgalom zökkenőmentes áramlásának javítása, a határokon átnyúló mozgást biztosító nyitott határok előmozdítása az igazgatási, műszaki és egyéb akadályok megszüntetésével, a meglévő közlekedési hálózatok működésének javításával és az infrastruktúra fejlesztése, különösen a Feleket összekötő fő közlekedési tengelyek mentén.

2. Az együttműködés kiterjed a határátkelést megkönnyítő fellépésekre, a vonatkozó nemzetközi jogi eszközökben említett kontinentális országok sajátosságainak figyelembevételével.

3. Az együttműködés információcserét és közös tevékenységeket is magában foglal:

(a) regionális szinten, különösen az egyes regionális közlekedési együttműködési megállapodások – köztük az Európa–Kaukázus–Ázsia közlekedési folyosó (TRACECA) és más nemzetközi szintű közlekedési kezdeményezések – révén elért haladás figyelembevételével, többek között a nemzetközi közlekedési szervezetek és a Felek által megerősített nemzetközi megállapodások és egyezmények tekintetében is; valamint

(b) az Európai Unió különböző közlekedési ügynökségei keretében, továbbá a keleti partnerségen belül.

39. CIKK

1. A Felek közötti légi közlekedés kölcsönös kereskedelmi szükségleteikhez igazodó, összehangolt fejlesztésének és fokozatos liberalizációjának biztosítása céljából a légi közlekedés terén való kölcsönös piaci hozzáférés feltételeit az Európai Unió és az Örmény Köztársaság közötti, a közös légtérről szóló megállapodásnak megfelelően kezelik.

2. A közös európai légiközlekedési megállapodás megkötését megelőzően a Felek nem tesznek olyan intézkedéseket vagy fellépéseket, amelyek az e megállapodás hatálybalépésének napját megelőző napon fennálló helyzethez képest korlátozóbbak vagy diszkriminatívabbak.

40. CIKK

Az e fejezet hatálya alá tartozó kérdésekben rendszeres párbeszédre kerül sor.

41. CIKK

1. Az Örmény Köztársaság közelíti jogszabályait az Európai Unió I. mellékletben hivatkozott jogszabályaihoz, az említett melléklet rendelkezéseinek megfelelően.

2. A szabályozásközelítés ágazati megállapodások formájában is történhet.

2. FEJEZET

ENERGIAÜGYI EGYÜTTMŰKÖDÉS, IDEÉRTVE A NUKLEÁRIS BIZTONSÁGOT

42. CIKK

1. A Felek együttműködnek az energiaügyi kérdésekben a partnerség, a kölcsönös érdekek, az átláthatóság és a kiszámíthatóság elvei alapján. Az együttműködés célja a jogszabályok összehangolása az energiaágazat alább említett területein, figyelembe véve a biztonságos, környezetbarát és megfizethető energiához való hozzáférés biztosításának szükségességét.

2. Az együttműködés többek között a következő területeket foglalja magában:

(a) energiaügyi stratégiák és szakpolitikák, ideértve az energiabiztonság, valamint a diverzifikált energiaellátás és villamosenergia-termelés előmozdítása;

(b) az energiabiztonság javítása, többek között az energiaforrások és -útvonalak diverzifikálása révén;

(c) versenyképes energiapiacok kialakítása;

(d) a megújuló energiaforrások használatának, valamint az energiahatékonyságnak és az energiamegtakarításnak az előmozdítása;

(e) az energiaügyekben folytatott és a regionális piacokhoz való integrációt célzó regionális együttműködés előmozdítása;

(f) közös szabályozási keretek előmozdítása a kőolajtermékek, villamos energia és potenciálisan más energiahordozók kereskedelmének megkönnyítése, valamint a nukleáris biztonság területén magas szintű biztonságot és védelmet célzó egyenlő versenyfeltételek kialakítása érdekében;

(g) a polgári atomenergia-ágazat fejlesztése, figyelembe véve az Örmény Köztársaság sajátosságait és különösen a magas szintű nukleáris biztonságra összpontosítva, a Nemzetközi Atomenergia-ügynökség (NAÜ) szabványai és az Európai Unió alább hivatkozott normái és gyakorlatai alapján, valamint a nemzetközi iránymutatások és gyakorlatok szerinti magas szintű nukleáris biztonságra törekedve. Az e területre vonatkozó együttműködés magában foglalja a következőket:

(i) a technológiák és bevált gyakorlatok cseréje és képzések a nukleáris biztonság, védelem és hulladékgazdálkodás területén, az atomerőművek biztonságos üzemeltetésének biztosítása érdekében;

(ii) a metsamori atomerőmű bezárása és biztonságos leszerelése, és az erre irányuló ütemterv vagy cselekvési terv mielőbbi elfogadása, szem előtt tartva, hogy az atomerőmű helyett új kapacitásra van szükség az Örmény Köztársaság energiabiztonsága és a fenntartható fejlődés feltételeinek biztosítása érdekében;

(h) árképzési politikák, árutovábbítás és fuvarozás, és különösen egy általános költségalapú rendszer kialakítása az energiaforrások átvitele számára, ha és amennyiben az szükséges, valamint adott esetben további pontosítások a szénhidrogénekhez való hozzáférést illetően;

(i) az energiapiac szabályozását és az energiahálózatokhoz és -infrastruktúrához versenyképes, átlátható módon és költséghatékony árakon való megkülönböztetésmentes hozzáférés kulcsfontosságú elveit tükröző szabályozási szempontok, valamint a megfelelő és független felügyelet előmozdítása;

(j) tudományos és technikai együttműködés és információcsere többek között az energiatermelés, -szállítás és -ellátás, valamint a végfelhasználás terén használt technológiák fejlesztése és javítása érdekében, különös figyelmet fordítva az energiahatékonyságra és a környezetbarát technológiákra.

43. CIKK

Az e fejezet hatálya alá tartozó kérdésekben rendszeres párbeszédre kerül sor.

44. CIKK

Az Örmény Köztársaság közelíti jogszabályait a II. mellékletben hivatkozott jogi eszközökhöz, a szóban forgó melléklet rendelkezéseinek megfelelően.

3. FEJEZET

KÖRNYEZETVÉDELEM

45. CIKK

A Felek fejlesztik és erősítik együttműködésüket a környezetvédelem területén, ezzel hozzájárulva a fenntartható fejlődés, valamint a gazdaság környezetbarátabbá tételének hosszú távú célkitűzéséhez. A környezet fokozottabb védelme várhatóan előnyökkel jár a polgárok és a vállalkozások számára az Örmény Köztársaságban és az Európai Unióban egyaránt, többek között a közegészségügy javulása, a természeti erőforrások megóvása, a gazdasági és környezeti hatékonyság növelése, valamint a fenntarthatóbb termelési mintákhoz hozzájáruló korszerű, tisztább technológiák alkalmazása révén. Az együttműködés a Felek érdekeinek figyelembevételével, az egyenlőség és a kölcsönös előnyök alapján, valamint a Felek között a környezetvédelem területén fennálló kölcsönös függőség és a terület vonatkozó többoldalú megállapodásainak tiszteletben tartásával zajlik.

46. CIKK

1. Az együttműködés célja a környezet megóvása, védelme, javítása, valamint a környezet minőségének rehabilitációja, az emberi egészség védelme, a természeti erőforrások fenntartható hasznosítása és a regionális és globális környezeti problémák megoldását célzó nemzetközi szintű intézkedések előmozdítása, többek között az alábbi területeken:

(a) környezeti irányítás és horizontális kérdések, ideértve a stratégiai tervezést, a környezeti hatásvizsgálatokat és stratégiai környezeti vizsgálatokat, az oktatást és képzést, a nyomon követést és a környezeti információs rendszereket, a vizsgálatokat és az érvényesítést, a környezeti felelősséget, a környezeti bűnözés elleni küzdelmet, a határokon átnyúló együttműködést, a környezeti információkhoz való nyilvános hozzáférést, a döntéshozatali eljárásokat és a hatékony közigazgatási vagy bírósági jogorvoslati eljárásokat;

(b) levegőminőség;

(c) vízminőség és erőforrás-gazdálkodás, ideértve az árvízkockázatok kezelését, a vízhiányt és az aszályokat;

(d) hulladékgazdálkodás;

(e) természetvédelem, ideértve az erdőgazdálkodást és a biológiai sokféleség megőrzését;

(f) ipari szennyezés és ipari veszélyek;

(g) vegyianyag-kezelés.

2. Az együttműködés célja továbbá a környezeti kérdések integrálása egyéb, a környezetpolitikától eltérő szakpolitikákba.

47. CIKK

A Felek többek között:

(a) információt és szakértelmet cserélnek;

(b) együttműködnek regionális és nemzetközi szinten, különösen a Felek által megerősített többoldalú környezetvédelmi megállapodások tekintetében; valamint

(c) adott esetben együttműködnek az illetékes ügynökségek keretein belül.

48. CIKK

Az együttműködés többek között a következő célkitűzéseket foglalja magában:

(a) általános nemzeti környezetvédelmi stratégia kidolgozása az Örmény Köztársaság számára, amely az alábbiakra terjed ki:

(i) a környezetvédelmi jogszabályok végrehajtását és érvényesítését biztosító tervezett intézményi reformok (menetrenddel);

(ii) a nemzeti, regionális és települési szintű környezetvédelmi hatóságok közötti hatáskörmegosztás;

(iii) döntéshozatali eljárások és a határozatok végrehajtása;

(iv) a környezetvédelem más szakpolitikai területekbe való integrálását előmozdító eljárások;

(v) a környezetbarát gazdasággal kapcsolatos intézkedések és az ökoinnováció előmozdítása, a szükséges emberi és pénzügyi erőforrások azonosítása és felülvizsgálati mechanizmus meghatározása; valamint

(b) ágazatspecifikus stratégiák kidolgozása az Örmény Köztársaság számára (ideértve a megvalósítás egyértelműen megállapított menetrendjét és szakaszait, az igazgatási feladatokat, valamint az infrastrukturális és technológiai beruházások finanszírozását célzó stratégiákat) az alábbiak tekintetében:

(i) levegőminőség;

(ii) vízminőség és erőforrás-gazdálkodás;

(iii) hulladékgazdálkodás;

(iv) biodiverzitás, természetvédelem és erdészet;

(v) ipari szennyezés és ipari veszélyek; valamint

(vi) kémiai anyagok.

49. CIKK

Az e fejezet hatálya alá tartozó kérdésekben rendszeres párbeszédre kerül sor.

50. CIKK

Az Örmény Köztársaság közelíti jogszabályait a III. mellékletben hivatkozott uniós jogszabályokhoz és nemzetközi jogi eszközökhöz, a melléklet rendelkezéseinek megfelelően.

4. FEJEZET

ÉGHAJLAT-POLITIKA

51. CIKK

A Felek kialakítják és megerősítik együttműködésüket az éghajlatváltozás elleni küzdelem terén. Az együttműködés a Felek érdekeit figyelembe véve, az egyenlőség és a kölcsönös előnyök alapján, valamint az e területet érintő két- és többoldalú kötelezettségvállalások közötti kölcsönös függőség figyelembevételével zajlik.

52. CIKK

Az együttműködés ösztönzi a hazai, regionális és nemzetközi szintű intézkedéseket, többek között az alábbiak tekintetében:

(a) az éghajlatváltozás mérséklése;

(b) alkalmazkodás az éghajlatváltozáshoz;

(c) az éghajlatváltozás kezelését célzó piaci és nem piaci mechanizmusok;

(d) az új, innovatív, biztonságos és fenntartható alacsony szén-dioxid-kibocsátású és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást szolgáló technológiákkal kapcsolatos kutatás, fejlesztés, demonstráció, rendszerbe állítás, átvitel és elterjesztés;

(e) az éghajlatváltozással kapcsolatos megfontolások érvényesítése az általános és ágazatspecifikus politikákban; valamint

(f) tudatosítás, oktatás és képzés.

53. CIKK

1. A Felek többek között:

(a) információt és szakértelmet cserélnek;

(b) közös kutatási tevékenységeket hajtanak végre és információt cserélnek a tisztább és környezetvédelmi szempontból megfelelő technológiákról;

(c) regionális és nemzetközi szintű közös tevékenységeket végeznek – tekintettel többek között a Felek által megerősített többoldalú környezetvédelmi megállapodásokra, például az Egyesült Nemzetek 1992. évi éghajlat-változási keretegyezményére (UNFCCC) és a 2015. évi Párizsi Megállapodásra is –, valamint adott esetben közös fellépéseket hajtanak végre a vonatkozó ügynökségek tevékenysége keretében.

2. A Felek különös figyelmet fordítanak a határokon átnyúló kérdésekre és a regionális együttműködésre.

54. CIKK

Az együttműködés többek között a következő célkitűzéseket foglalja magában:

(a) a 2015. évi Párizsi Megállapodás végrehajtását célzó intézkedések az abban foglalt elvekkel összhangban;

(b) az éghajlatváltozás elleni hatékony fellépéseket szolgáló kapacitás javítását célzó intézkedések;

(c) általános éghajlat-stratégia és cselekvési terv kidolgozása az éghajlatváltozás hosszú távú mérséklése és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás érdekében;

(d) a sebezhetőség és az alkalmazkodás értékelését szolgáló módszerek kidolgozása;

(e) dekarbonizációs fejlesztési terv kidolgozása;

(f) az éghajlatváltozásnak az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentése révén történő mérséklését célzó hosszú távú intézkedések kidolgozása és végrehajtása;

(g) a kibocsátáskereskedelmet előkészítő intézkedések;

(h) a technológiaátadást előmozdító intézkedések;

(i) az éghajlatváltozással kapcsolatos megfontolások általános érvényesítésére irányuló intézkedések az ágazati politikákban; valamint

(j) az ózonkárosító anyagokkal és fluortartalmú gázokkal kapcsolatos intézkedések.

55. CIKK

Az e fejezet hatálya alá tartozó kérdésekben rendszeres párbeszédre kerül sor.

56. CIKK

Az Örmény Köztársaság közelíti jogszabályait a IV. mellékletben hivatkozott uniós jogszabályokhoz és nemzetközi eszközökhöz, a melléklet rendelkezéseinek megfelelően.

5. FEJEZET

IPAR- ÉS VÁLLALKOZÁSPOLITIKA

57. CIKK

A Felek fejlesztik és erősítik együttműködésüket az ipar- és vállalkozáspolitika terén, ezáltal javítják az üzleti környezetet valamennyi gazdasági szereplő számára, különös hangsúlyt fektetve azonban a kis- és középvállalkozásokra (kkv-k). A fokozott együttműködésnek javítania kell az igazgatási és szabályozási keretet az Európai Unióban, illetve az Örmény Köztársaságban működő uniós és örmény vállalkozások számára, és annak az Európai Unió kkv-kra vonatkozó politikáján és iparpolitikáján kell alapulnia, figyelembe véve az e területen nemzetközileg elismert elveket és gyakorlatokat.

58. CIKK

A Felek együttműködnek az alábbiak érdekében:

(a) az európai kisvállalkozói intézkedéscsomag elvein alapuló, a kkv-k fejlesztésére vonatkozó stratégiák végrehajtása és a végrehajtási folyamat figyelemmel kísérése rendszeres párbeszéd és jelentéstétel révén. Ez az együttműködés hangsúlyt helyez a mikro- és kisipari vállalkozásokra is, amelyek rendkívül fontosak mind az Európai Unió, mind az Örmény Köztársaság gazdasága számára;

(b) jobb keretfeltételek létrehozása az információcsere és a bevált gyakorlatok cseréje révén, hozzájárulva ezzel a versenyképesség javításához. Ez az együttműködés magában foglalja a strukturális változások (szerkezetátalakítás) kezelését, valamint az olyan környezetvédelmi és energiaügyeket, mint az energiahatékonyság és a tisztább termelés;

(c) a szabályozás és a szabályozási gyakorlat egyszerűsítése és észszerűsítése, különös hangsúlyt fektetve a szabályozási technikákkal kapcsolatos bevált gyakorlatok cseréjére, beleértve az Európai Unió elveit is;

(d) az innovációs politika fejlesztésének ösztönzése, az információcsere és a bevált gyakorlatok cseréje révén, a kutatás-fejlesztés üzleti alapokra való helyezése tekintetében (beleértve a technológia-alapú vállalkozások indításához nyújtott támogatási eszközöket, a klaszterfejlesztést és a finanszírozáshoz való hozzáférést);

(e) az Európai Unió és az Örmény Köztársaság vállalkozásai közötti, valamint e vállalkozások és az Európai Unió és az Örmény Köztársaság hatóságai közötti kapcsolattartás fokozásának ösztönzése;

(f) az exportösztönző tevékenységek kialakításának támogatása az Örmény Köztársaságban;

(g) a vállalkozások számára kedvezőbb üzleti környezet előmozdítása, a növekedési potenciál és a beruházási lehetőségek javítása céljából; valamint

(h) az ipar korszerűsítésének és szerkezetátalakításának megkönnyítése bizonyos ágazatokban az Európai Unióban és az Örmény Köztársaságban.

59. CIKK

Az e fejezet hatálya alá tartozó kérdésekben rendszeres párbeszédre kerül sor. A párbeszédben részt vesznek az Európai Unió és az Örmény Köztársaság vállalkozásainak képviselői is.

6. FEJEZET

TÁRSASÁGI JOG, SZÁMVITEL ÉS KÖNYVVIZSGÁLAT, VÁLLALATIRÁNYÍTÁS

60. CIKK

1. A Felek elismerik a társasági jog és a vállalatirányítás, valamint a számvitel és ellenőrzés hatékony szabályainak és gyakorlatainak fontosságát egy kiszámítható és átlátható üzleti környezettel jellemezett, működő piacgazdaságban, valamint hangsúlyozzák, hogy e területeken elő kell mozdítani a szabályozási konvergenciát.

2. A Felek együttműködnek a következőkben:

(a) bevált gyakorlatok cseréje a bejegyzett társaságok szervezésével és képviseletével kapcsolatos információk rendelkezésre állásának és az azokhoz való hozzáférésnek a biztosítása céljából, átlátható és könnyen elérhető módon;

(b) a vállalatirányítási politika továbbfejlesztése a nemzetközi és különösen az OECD-szabványokkal összhangban;

(c) a nemzetközi pénzügyi beszámolási standardok végrehajtása és következetes alkalmazása a tőzsdén jegyzett társaságok összevont pénzügyi beszámolói céljából;

(d) az ellenőrzéssel és számvitellel kapcsolatos szakmák szabályozása és felügyelete;

(e) nemzetközi könyvvizsgálati standardok és a Számviteli Szakemberek Nemzetközi Szövetségének Etikai kódexe, a könyvvizsgálók szakszerűségének – a standardok és etikai normák szakmai szervezetek, könyvvizsgálói szervezetek és könyvvizsgálók általi betartása révén történő – javítása céljából.

7. FEJEZET

EGYÜTTMŰKÖDÉS A BANKI, A BIZTOSÍTÁSI ÉS EGYÉB PÉNZÜGYI SZOLGÁLTATÁSOK TERÜLETÉN

61. CIKK

A Felek egyetértenek a hatékony jogszabályok és gyakorlatok, valamint a pénzügyi szolgáltatások területén folytatott együttműködés fontosságában, az alábbi célkitűzésekkel:

(a) a pénzügyi szolgáltatások szabályozásának javítása;

(b) hatékony és megfelelő védelem biztosítása a befektetők és a pénzügyi szolgáltatások felhasználói számára;

(c) hozzájárulás a globális pénzügyi rendszer integritásához és stabilitásához;

(d) a pénzügyi rendszer különböző szereplői közötti együttműködés előmozdítása, beleértve a szabályozókat és felügyeleteket;

(e) független és hatékony felügyelet előmozdítása.

8. FEJEZET

EGYÜTTMŰKÖDÉS AZ INFORMÁCIÓS TÁRSADALOM TERÜLETÉN

62. CIKK

A Felek ösztönzik az együttműködést az információs társadalom fejlesztése érdekében, amely a polgárok és a vállalkozások javát szolgálja az információs és kommunikációs technológiák (IKT) széles körű hozzáférhetősége, valamint megfizethető áron kínált, jobb minőségű szolgáltatások révén. Az együttműködés célja az elektronikus kommunikációs piacokhoz való hozzáférés megkönnyítése, valamint a verseny és a befektetések bátorítása az ágazatban.

63. CIKK

Az együttműködés többek között a következőkre terjed ki:

(a) az információk és bevált gyakorlatok cseréje a nemzeti információs társadalmi stratégiák végrehajtásáról, ideértve többek között a széles sávú hozzáférés előmozdítására, a hálózatbiztonság javítására és az online közszolgáltatások fejlesztésére irányuló kezdeményezéseket;

(b) az információk és a bevált gyakorlatok cseréje az elektronikus kommunikáció átfogó szabályozási kerete fejlesztésének ösztönzése érdekében, és különösen a nemzeti független szabályozó igazgatási kapacitásainak megerősítése, a frekvenciaforrások jobb kihasználásának előmozdítása, valamint az Örmény Köztársaság és az Európai Unió közötti hálózatok interoperabilitásának ösztönzése céljából.

64. CIKK

A Felek ösztönzik az Európai Unió szabályozó hatóságai és az Örmény Köztársaság nemzeti szabályozó hatóságai közötti együttműködést az elektronikus kommunikáció területén.

65. CIKK

Az Örmény Köztársaság közelíti jogszabályait az V. mellékletben hivatkozott uniós jogszabályokhoz és nemzetközi eszközökhöz, a melléklet rendelkezéseinek megfelelően.

9. FEJEZET

IDEGENFORGALOM

66. CIKK

A Felek együttműködnek a turizmus területén a gazdasági növekedést és függetlenséget teremtő, a foglalkoztatást növelő és külföldi devizát termelő, versenyképes és fenntartható idegenforgalmi ágazat fejlesztésének erősítése érdekében.

67. CIKK

A kétoldalú, regionális és európai szintű együttműködés a következő elveken alapul:

(a) a helyi közösségek integritásának és érdekeinek tiszteletben tartása, különösen a vidéki területeken;

(b) a kulturális örökség fontossága; valamint

(c) az idegenforgalom és a környezet megóvása közötti pozitív interakció.

68. CIKK

Az együttműködés különösen a következő kérdésekre összpontosul:

(a) az információk, bevált gyakorlatok, tapasztalatok és „know-how” cseréje, többek között az innovatív technológiák tekintetében is;

(b) az állami, magán- és helyi közösségi érdekekre alapozott stratégiai partnerségek kialakítása az idegenforgalom fenntartható fejlesztése érdekében;

(c) az idegenforgalmi termékek és piacok, infrastruktúra, humán erőforrás és intézményi struktúrák előmozdítása és fejlesztése, valamint az utazási szolgáltatások előtt álló akadályok azonosítása és elhárítása;

(d) hatékony szakpolitikák és stratégiák kialakítása és végrehajtása, beleértve a megfelelő jogi, adminisztratív és pénzügyi aspektusokat;

(e) idegenforgalmi képzés és kapacitásépítés a szolgáltatás színvonalának javítása érdekében; valamint

(f) a közösségeken alapuló turizmus fejlesztése és előmozdítása.

69. CIKK

Az e fejezet hatálya alá tartozó kérdésekben rendszeres párbeszédre kerül sor.

10. FEJEZET

MEZŐGAZDASÁG ÉS VIDÉKFEJLESZTÉS

70. CIKK

A Felek együttműködnek a mezőgazdaság és a vidékfejlesztés elősegítése érdekében, különösen a szakpolitikák és jogszabályok fokozatos közelítése révén.

71. CIKK

A Felek között a mezőgazdaság és a vidékfejlesztés területén folytatott együttműködés többek között a következőkre terjed ki:

(a) a mezőgazdasági és vidékfejlesztési politikák kölcsönös megértésének megkönnyítése;

(b) a központi és helyi szintű igazgatási kapacitások javítása a szakpolitikák tervezése, értékelése és végrehajtása érdekében, az Európai Unió jogszabályaival és bevált gyakorlataival összhangban;

(c) a mezőgazdasági termelés korszerűsítésének és fenntarthatóságának előmozdítása;

(d) a vidékfejlesztési szakpolitikákkal kapcsolatos ismeretek és bevált gyakorlatok megosztása a vidéki közösségek gazdasági jólétének elősegítése érdekében;

(e) a mezőgazdasági ágazat versenyképességének javítása, valamint a piacok hatékonyságának és átláthatóságának fokozása;

(f) a minőségpolitikák és azok ellenőrzési mechanizmusainak előmozdítása, különös tekintettel a földrajzi árujelzőkre és a biogazdálkodásra;

(g) tudásmegosztás és mezőgazdasági szaktanácsadás a mezőgazdasági termelők részére; valamint

(h) az azon nemzetközi szervezetek keretein belül tárgyalt kérdések összehangolásának javítása, amelyeknek a Felek tagjai.

11. FEJEZET

HALÁSZAT ÉS TENGERPOLITIKAI IRÁNYÍTÁS

72. CIKK

A Felek fejlesztik és megerősítik együttműködésüket a halászati és tengerpolitikai irányítással kapcsolatos, kölcsönös érdeklődésre számot tartó kérdésekben, és ezáltal szorosabb kétoldalú, többoldalú és nemzetközi együttműködést alakítanak ki a halászati ágazatban.

73. CIKK

A Felek közösen lépnek fel, információt cserélnek és támogatják egymást a következők elősegítése érdekében:

(a) felelős halászat és halgazdálkodás, amely összhangban áll a fenntartható fejlődés elveivel, mint például a halállomány és az ökoszisztémák egészséges állapotban történő megőrzése; valamint

(b) együttműködés az élő vízi erőforrások kezeléséért és védelméért felelős releváns többoldalú és nemzetközi szervezeteken keresztül, különösen a megfelelő nemzetközi ellenőrzési és bűnüldözési eszközök erősítése révén.

74. CIKK

A Felek támogatják az olyan kezdeményezéseket, mint a kölcsönös tapasztalatcsere és a támogatásnyújtás, a fenntartható halászati politika végrehajtásának biztosítása érdekében, beleértve a következőket:

(a) a halászati és akvakultúra-erőforrások kezelése;

(b) a halászati tevékenységek vizsgálata és ellenőrzése;

(c) a fogásokra, kirakodásra vonatkozó, valamint biológiai és gazdasági jellegű, adatok gyűjtése;

(d) a piacok hatékonyságának javítása, különösen a termelői szervezetek támogatása, a fogyasztók tájékoztatása, valamint a forgalmazási előírások és a nyomonkövethetőség révén;

(e) az olyan halászati területek fenntartható fejlődése, amely tópartot, tavat vagy folyótorkolatot foglal magában, és jelentős mértékű foglalkoztatást biztosít a halászati ágazatban; valamint

(f) a fenntartható akvakultúrára vonatkozó szabályozással kapcsolatos tapasztalatok intézményes megosztása és e jogszabályok gyakorlati végrehajtása a természetes medencék és mesterséges tavak esetében.

75. CIKK

Figyelembe véve együttműködésüket a halászat, a közlekedés, a környezet és más, tengerrel kapcsolatos szakpolitikák területén, a Felek adott esetben együttműködnek és kölcsönösen támogatják egymást a tengeri kérdésekben különösen azáltal, hogy aktívan támogatják a tengerügyi kérdésekben az integrált megközelítés alkalmazását és a jó irányítást a releváns regionális és nemzetközi fórumokon.

12. FEJEZET

BÁNYÁSZAT

76. CIKK

A Felek fejlesztik és megerősítik együttműködésüket a bányászat és a nyersanyagtermelés területén, a kölcsönös megértés, az üzleti környezet javítása, az információcsere és a nem energiával kapcsolatos kérdések területén folytatott együttműködés előmozdításának céljával, különösen a fémércek és ipari ásványok bányászatához kapcsolódóan.

77. CIKK

A Felek együttműködnek az alábbiak érdekében:

(a) információcsere a Felek bányászati és nyersanyagágazatának fejleményeiről;

(b) információcsere a nyersanyag-kereskedelemhez kapcsolódó kérdésekről a kétoldalú cserék ösztönzésének céljával;

(c) az információk és bevált gyakorlatok cseréje a bányászat fenntartható fejlődésére vonatkozóan; valamint

(d) az információk és bevált gyakorlatok cseréje a bányászattal kapcsolatos képzés, készségek és biztonság vonatkozásában.

13. FEJEZET

EGYÜTTMŰKÖDÉS A KUTATÁS ÉS INNOVÁCIÓ TERÜLETÉN

78. CIKK

A Felek ösztönzik az együttműködést a polgári célú tudományos kutatás, technológiafejlesztés és innováció minden területén a kölcsönös előnyök alapján, valamint a szellemi tulajdonjogok megfelelő és hatékony védelme mellett.

79. CIKK

A 78. cikkben említett együttműködés a következőkre terjed ki:

(a) szakpolitikai párbeszéd, valamint tudományos és technológiai információcsere;

(b) az egyes Felek saját programjaihoz való megfelelő hozzáférés megkönnyítése;

(c) a kutatási kapacitás növelésére irányuló kezdeményezések, valamint az Örmény Köztársaság kutatóinak fokozottabb részvétele az Európai Unió kutatási keretprogramjában;

(d) a közös kutatási projektek ösztönzése a kutatás és az innováció minden területén;

(e) képzési tevékenységek és mobilitási programok tudósok, kutatók, valamint a két oldal kutatási és innovációs tevékenységeiben részt vevő egyéb kutató személyzet részére;

(f) az alkalmazandó jogszabályok keretén belül az e megállapodás által érintett tevékenységekben részt vevő kutatók szabad mozgásának, valamint az ilyen tevékenységekhez felhasználni szánt áruk határokon átnyúló mozgásának megkönnyítése; valamint

(g) az együttműködés más formái a kutatás és az innováció területén, kölcsönös megállapodás alapján.

80. CIKK

Az ilyen együttműködési tevékenységek végrehajtása során keresni kell a szinergiákat a Nemzetközi Tudományos és Technológiai Központ (ISTC) által finanszírozott tevékenységek, illetve az Európai Unió és az Örmény Köztársaság közötti pénzügyi együttműködés keretében végrehajtott egyéb tevékenységek között, a VII. cím 1. fejezetében foglaltak szerint.

14. FEJEZET

FOGYASZTÓVÉDELEM

81. CIKK

A Felek együttműködnek annak érdekében, hogy biztosítsák a fogyasztóvédelem magas szintjét és elérjék a kompatibilitást a fogyasztóvédelmi rendszereik között.

82. CIKK

Az együttműködés adott esetben magában foglalhatja a következőket:

(a) az Örmény Köztársaság fogyasztóvédelmi jogszabályainak közelítése az Európai Unió jogszabályaihoz, a kereskedelmi akadályok elhárítása érdekében;

(b) az információcsere előmozdítása a fogyasztóvédelmi rendszerekről, ideértve a fogyasztóvédelmi jogszabályokat és azok érvényesítését, a fogyasztót védő termékbiztonságot, az információcserére szolgáló rendszereket, a fogyasztók nevelését és a tudatos fogyasztói magatartás kialakítását, valamint a fogyasztói jogorvoslatot;

(c) képzési tevékenységek biztosítása a közigazgatási tisztviselők és más fogyasztói érdekvédelmi képviselők számára; valamint

(d) a független fogyasztói szövetségek létrehozásának és a fogyasztói képviseletek közötti kapcsolatoknak a támogatása.

83. CIKK

Az Örmény Köztársaság közelíti jogszabályait a VI. mellékletben hivatkozott uniós jogszabályokhoz és nemzetközi eszközökhöz, a melléklet rendelkezéseinek megfelelően.

15. FEJEZET

FOGLALKOZTATÁS, SZOCIÁLPOLITIKA ÉS ESÉLYEGYENLŐSÉG

84. CIKK

A Felek megerősítik párbeszédüket és együttműködésüket a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) méltányos munka programja, a foglalkoztatáspolitika, a munkahelyi egészség és biztonság, a szociális párbeszéd, a szociális védelem, a társadalmi befogadás, a nemek közötti egyenlőség és a megkülönböztetésmentesség előmozdítása terén, és ezáltal hozzájárulnak a több és jobb munkahely, a szegénység csökkentése, a nagyobb társadalmi kohézió, a fenntartható fejlődés és a jobb életminőség előmozdításához.

85. CIKK

Az információk és bevált gyakorlatok cseréjén alapuló együttműködés több meghatározásra váró kérdésre is kiterjedhet, többek közt a következő területeken:

(a) a szegénység csökkentése és a társadalmi kohézió növelése;

(b) foglalkoztatáspolitika, amely méltányos munkakörülményeket kínáló, több és jobb munkahely megteremtésére irányul, többek közt az informális gazdaság és az informális foglalkoztatás csökkentése útján;

(c) az aktív munkaerő-piaci intézkedések és hatékony foglalkoztatási szolgáltatások ösztönzése a munkaerőpiacok korszerűsítése és a munkaerő-piaci igényekhez való igazodás érdekében;

(d) inkluzívabb munkaerőpiacok és olyan szociális védelmi rendszerek előmozdítása, amelyek integrálják a hátrányos helyzetű személyeket – köztük a fogyatékossággal élőket – és a kisebbségi csoportok tagjait;

(e) egyenlő esélyek és megkülönböztetésmentesség, melyek célja a nemek közötti egyenlőség javítása, valamint egyenlő esélyek biztosítása a nők és a férfiak számára, továbbá a nemen, faji vagy etnikai hovatartozáson, valláson vagy meggyőződésen, fogyatékosságon, koron vagy szexuális irányultságon alapuló megkülönböztetés elleni küzdelem;

(f) a szociális védelem szintjének növelését és a szociális védelmi rendszereknek a minőség, hozzáférhetőség és pénzügyi fenntarthatóság szempontjából történő korszerűsítését célzó szociálpolitika;

(g) a szociális partnerek részvételének javítása és a szociális párbeszéd ösztönzése, többek közt az összes érintett résztvevő kapacitásának erősítése útján;

(h) a munkahelyi egészségvédelem és biztonság előmozdítása; valamint

(i) a vállalati társadalmi felelősségvállalás ösztönzése.

86. CIKK

A Felek ösztönzik valamennyi érintett résztvevő bevonását – ideértve a civil társadalmi szervezeteket és különösen a szociális partnereket – az Örmény Köztársaság szakpolitika-fejlesztésébe és reformjaiba, valamint a Felek között e megállapodás alapján folytatott együttműködésbe.

87. CIKK

A Felek törekednek az együttműködés fokozására a foglalkoztatás és a szociálpolitika kérdéseiben valamennyi érintett regionális, többoldalú és nemzetközi fórumon és szervezetben.

88. CIKK

A Felek előmozdítják a vállalati társadalmi felelősségvállalást és elszámoltathatóságot, valamint bátorítják az olyan felelős üzleti gyakorlatokat, mint amelyeket például az OECD multinacionális vállalkozásokra vonatkozó irányelvei, az ENSZ Globális Megállapodása, az ILO multinacionális vállalatokról és szociálpolitikáról szóló háromoldalú nyilatkozata és az ISO 26000 ösztönöznek.

89. CIKK

Az e fejezetben szabályozott kérdésekben rendszeres párbeszédre kerül sor.

90. CIKK

Az Örmény Köztársaság közelíti jogszabályait a VII. mellékletben hivatkozott uniós jogszabályokhoz és nemzetközi eszközökhöz, a melléklet rendelkezéseinek megfelelően.

16. FEJEZET

EGYÜTTMŰKÖDÉS AZ EGÉSZSÉGÜGY TERÜLETÉN

91. CIKK

A Felek fejlesztik együttműködésüket a közegészségügy területén, a közegészségügy szintjének növelése céljából, a közös egészségügyi értékekkel és elvekkel összhangban, valamint a fenntartható fejlődés és gazdasági növekedés előfeltételeként.

92. CIKK

Az együttműködés foglalkozik a fertőző és nem fertőző betegségek megelőzésével és ellenőrzésével, többek között az egészségügyi információk cseréje, az „egészség minden szakpolitikában” megközelítés előmozdítása, a nemzetközi szervezetekkel, különösen az Egészségügyi Világszervezettel folytatott együttműködés, valamint nemzetközi egészségügyi megállapodások – mint az Egészségügyi Világszervezet dohányzás visszaszorításáról szóló, 2003. évi keretegyezménye – és nemzetközi egészségügyi rendszabályok végrehajtásának előmozdítása révén.

17. FEJEZET

OKTATÁS, KÉPZÉS ÉS IFJÚSÁG

93. CIKK

A Felek együttműködnek az oktatás és képzés területén az együttműködés és a szakpolitikai párbeszéd intenzívebbé tétele érdekében, és az Örmény Köztársaság oktatási és képzési rendszereinek az Európai Unió szakpolitikáihoz és gyakorlataihoz való közelítése céljából. A Felek együttműködnek az egész életen át tartó tanulás ösztönzése, valamint az oktatás és a képzés minden szintjén az együttműködés és az átláthatóság bátorítása érdekében, különös hangsúlyt helyezve a szakképzésre és a felsőoktatásra.

94. CIKK

Az oktatás és a képzés területén folytatott együttműködés többek között a következőkre összpontosul:

(a) az egész életen át tartó tanulás ösztönzése, amely kulcsfontosságú a növekedés és a munkahelyteremtés szempontjából, és lehetővé teheti a polgárok számára a teljes körű részvételt a társadalomban;

(b) az oktatási és képzési rendszerek korszerűsítése – ideértve köztisztviselők képzési rendszereit –, valamint a minőség, a relevancia és a hozzáférés javítása az oktatás teljes időtartama alatt, a koragyermekkori neveléstől és gondozástól a felsőoktatásig;

(c) a felsőoktatáson belüli konvergencia és összehangolt reformok előmozdítása, az Európai Unió felsőoktatási menetrendjével és az európai felsőoktatási térséggel (a bolognai folyamat) összhangban;

(d) a nemzetközi tudományos együttműködés erősítése, az Európai Unió együttműködési programjaiban való részvétel növelése, valamint a diákok és tanárok mobilitásának javítása;

(e) az idegennyelv-tanulás bátorítása;

(f) a nemzeti képesítési keretrendszer kifejlesztése a képesítések és kompetenciák átláthatóságának és elismerésének javítása érdekében, az Információs Központok Európai Hálózata és a felsőfokú tanulmányok és oklevelek elismerésével foglalkozó nemzeti információs központok (ENIC-NARIC) európai képesítési keretrendszerhez igazodó közösségén belül;

(g) az együttműködés javítása a szakképzés továbbfejlesztése érdekében, az Európai Unió bevált gyakorlatainak figyelembevételével; valamint

(h) az európai integrációs folyamatra vonatkozó ismeretek és tudás, az EU és a keleti partnerség országai közötti kapcsolatokról szóló tudományos párbeszéd erősítése, valamint részvétel az Európai Unió vonatkozó programjaiban, ideértve a közszolgálat területét is.

95. CIKK

A Felek megállapodnak az ifjúság területén folytatandó együttműködésről, amelynek céljai a következők:

(a) az együttműködés és a cserék erősítése az ifjúságpolitika és a fiatalok és fiatal munkavállalók iskolarendszeren kívüli oktatása területén;

(b) az összes fiatal aktív társadalmi részvételének előmozdítása;

(c) a fiatalok és fiatal munkavállalók mobilitásának – amely a kultúrák közötti párbeszéd előmozdításának, valamint a tudás, készségek és kompetenciák iskolarendszeren kívüli megszerzésének eszköze – támogatása, többek között az önkéntesség révén; valamint

(d) az ifjúsági szervezetek közötti együttműködés ösztönzése a civil társadalom támogatása érdekében.

18. FEJEZET

EGYÜTTMŰKÖDÉS A KULTURÁLIS TERÜLETEN

96. CIKK

A Felek ösztönzik a kulturális együttműködést az ENSZ Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális Szervezetének (UNESCO) a kulturális kifejezések sokszínűségének védelméről és előmozdításáról szóló, 2005. évi egyezményében szereplő elvekkel összhangban. A Felek rendszeres szakpolitikai párbeszédre törekednek a kölcsönös érdeklődésre számot tartó területeken, ideértve a kulturális iparágak fejlesztését az Európai Unióban és az Örmény Köztársaságban egyaránt. A Felek közötti együttműködés előmozdítja majd a kultúrák közötti párbeszédet, többek között az Európai Unió és az Örmény Köztársaság kulturális ágazatának és civil társadalmának részvétele útján.

97. CIKK

Az együttműködés többek között a következőkre irányul:

(a) kulturális együttműködés és kulturális csereprogramok;

(b) a művészet és a művészek mobilitása és a kulturális ágazat kapacitásainak erősítése;

(c) kultúrák közötti párbeszéd;

(d) kultúrpolitikai párbeszéd;

(e) a Kreatív Európa program; valamint

(f) együttműködés olyan nemzetközi fórumokon, mint az UNESCO és az Európa Tanács, a kulturális sokféleség támogatása, valamint a kulturális és történelmi örökség megőrzése és felértékelése érdekében.

19. FEJEZET

EGYÜTTMŰKÖDÉS AZ AUDIOVIZUÁLIS ÁGAZAT ÉS A MÉDIA TERÉN

98. CIKK

A Felek ösztönzik az együttműködést az audiovizuális területen. Az együttműködés erősíti az Európai Unió és az Örmény Köztársaság audiovizuális iparágait, különösen a szakemberek képzése és az információcsere révén.

99. CIKK

1. A Felek rendszeres párbeszédet alakítanak ki az audiovizuális és médiapolitikák terén, és együttműködnek a média függetlenségének és szakmaiságának erősítése érdekében, továbbá fejlesztik a kapcsolatokat az uniós médiával a vonatkozó európai normáknak megfelelően, ideértve az Európa Tanács normáit és az UNESCO 2005. évi, a kulturális kifejezések sokszínűségének védelméről és előmozdításáról szóló egyezményében foglalt normákat is.

2. Az együttműködés kiterjed többek közt az újságírók és más médiaszakemberek képzésére, valamint a médiának nyújtott támogatásra is.

100. CIKK

Az együttműködés többek között a következőkre irányul:

(a) az audiovizuális és médiapolitikáról folytatott párbeszéd;

(b) együttműködés a nemzetközi fórumokon (pl. az UNESCO-n és a WTO-n) belül; valamint

(c) az audiovizuális területtel és a médiával kapcsolatos együttműködés, ideértve a filmgyártás területén folytatott együttműködést is.

20. FEJEZET

EGYÜTTMŰKÖDÉS A SPORT ÉS A TESTMOZGÁS TERÜLETÉN

101. CIKK

A Felek – különösen az információk és a bevált gyakorlatok cseréje útján – ösztönzik az együttműködést a sport és a testmozgás területén az Európai Unióban és az Örmény Köztársaságban, az egészséges életmód, a jó kormányzás és a sport társadalmi és nevelési értékeinek előmozdítása érdekében, valamint a sportot fenyegető olyan veszélyek ellen, mint a dopping, a mérkőzések eredményének befolyásolása, a rasszizmus és az erőszak.

21. FEJEZET

CIVIL TÁRSADALMI EGYÜTTMŰKÖDÉS

102. CIKK

A Felek párbeszédet alakítanak ki a civil társadalmi együttműködésről, a következő célkitűzésekkel:

(a) a kapcsolatok megerősítése és az információ- és tapasztalatcsere ösztönzése az Európai Unió és az Örmény Köztársaság civil társadalmának valamennyi ágazata között;

(b) az Örmény Köztársaság behatóbb ismeretének és megértésének – ideértve annak történelmét és kultúráját is – elősegítése az Európai Unióban, és különösen a tagállamokban letelepedett civil társadalmi szervezetek körében, lehetővé téve ezáltal a jövőbeli kapcsolatokban gyökerező lehetőségek és kihívások jobb megismerését; valamint

(c) az Európai Unió behatóbb ismeretének és megértésének elősegítése az Örmény Köztársaságban és különösen annak civil társadalmi szervezetei körében, nem kizárólagosan az Európai Unió alapját képező értékeket, illetve annak szakpolitikáit és működését helyezve a középpontba.

103. CIKK

1. A Felek előmozdítják a civil társadalmaik érdekeltjei közötti párbeszédet és együttműködést az Európai Unió és az Örmény Köztársaság közötti kapcsolatok szerves részeként.

2. Az ilyen párbeszéd és együttműködés céljai a következők:

(a) civil társadalom bevonásának biztosítása az Európai Unió és az Örmény Köztársaság közötti kapcsolatokba;

(b) a civil társadalom részvételének fokozása a közszféra döntéshozatali folyamatában, különösen nyílt, átlátható és rendszeres párbeszéd létrehozása útján egyrészt a közintézmények, másrészt az érdekképviseleti szervezetek és a civil társadalom között;

(c) az intézményfejlesztés és a civil társadalmi szervezetek megerősítésének előmozdítása különböző módokon, ideértve a következőket: jogi képviseleti támogatás, formális és informális hálózatépítés, kölcsönös látogatások és műhelytalálkozók, különös tekintettel a civil társadalom jogi keretének javítására; valamint

(d) annak lehetővé tétele a két Fél civil társadalmi képviselői számára, hogy megismerjék a másik oldal civil és szociális partnerei közötti konzultáció és párbeszéd folyamatait, különös tekintettel a civil társadalom integrálására az Örmény Köztársaság szakpolitikai döntéshozatali folyamatába.

104. CIKK

Az e fejezet hatálya alá tartozó kérdésekben rendszeres párbeszédre kerül sor a Felek közt.

22. FEJEZET

REGIONÁLIS FEJLESZTÉS, HATÁROKON ÁTNYÚLÓ ÉS REGIONÁLIS SZINTŰ EGYÜTTMŰKÖDÉS

105. CIKK

1. A Felek ösztönzik a kölcsönös megértést és a kétoldalú együttműködést a regionális fejlesztéspolitika terén, ideértve a regionális politikák kialakítására és végrehajtásra vonatkozó módszereket, a többszintű kormányzást és partnerséget, különös hangsúlyt fektetve a kedvezőtlen adottságú területek és a területi együttműködés fejlesztésére, hogy ezáltal kommunikációs csatornákat hozzanak létre, valamint fokozzák a nemzeti, regionális és helyi hatóságok, a társadalmi–gazdasági szereplők és a civil társadalom közötti információ- és tapasztalatcserét.

2. A Felek együttműködése különösen arra irányul, hogy az Örmény Köztársaság gyakorlatát hozzáigazítsák a következő elvekhez:

(a) a többszintű kormányzás erősítése, amennyiben az kihat a központi, regionális és helyi szintre, különös hangsúlyt helyezve a regionális és helyi szereplők nagyobb mértékű bevonásának módszereire;

(b) a partnerség megerősítése a regionális fejlesztésben érintett valamennyi érdekelt között; valamint

(c) a regionális fejlesztési programok és projektek végrehajtásában érintett Felek pénzügyi hozzájárulása révén megvalósuló társfinanszírozás.

106. CIKK

1. A Felek támogatják és fokozzák a helyi és regionális szintű hatóságok bevonását a regionális politikai együttműködésbe – ideértve a határokon átnyúló együttműködést és a kapcsolódó irányítási struktúrákat is –, ösztönözik az együttműködést a mindezt lehetővé tevő kölcsönös jogi keret létrehozásával, fenntartják és kidolgozzák a kapacitásépítést szolgáló intézkedéseket, valamint ösztönzik a határokon átnyúló és regionális gazdasági és üzleti hálózatok megerősítését.

2. A Felek együttműködnek az Örmény Köztársaság intézményi és működési kapacitásainak erősítése érdekében a regionális fejlesztés és a területfelhasználás-tervezés területein, többek közt a következők útján:

(a) az intézményközi koordináció javítása, különös tekintettel a központi és helyi szintű közigazgatás közötti vertikális és horizontális interakciót szolgáló mechanizmusra a regionális politika fejlesztésének és végrehajtásának folyamatában;

(b) a regionális és helyi közhatóságok kapacitásainak fejlesztése a határokon átnyúló együttműködés előmozdítása érdekében, az Európai Unió szabályozásának és gyakorlatainak figyelembevételével; valamint

(c) a regionális fejlesztési politikákra vonatkozó ismeretek, információk és bevált gyakorlatok megosztása a helyi közösségek gazdasági jólétének és a régiók egységes fejlesztésének előmozdítása érdekében.

107. CIKK

1. A Felek megerősítik és bátorítják az e megállapodás által tárgyalt egyéb területeken folytatott határokon átnyúló együttműködés fejlesztését is, többek között a közlekedés, az energiaügy, a környezetvédelem, a távközlési hálózatok, a kultúra, az oktatás, a turizmus és az egészségügy területén.

2. A Felek transznacionális és régiók közötti programok formájában intenzívebbé teszik a régióik közötti együttműködést, ösztönzik az Örmény Köztársaság régióinak részvételét az európai regionális struktúrákban és szervezetekben, valamint a kölcsönös érdeklődésre számot tartó projektek végrehajtásával előmozdítják azok gazdasági és intézményi fejlődését.

3. A (2) bekezdésben említett tevékenységekre a következők keretében kerül majd sor:

(a) folytatódó területi együttműködés az európai régiókkal (többek között transznacionális és határokon átnyúló együttműködési programok útján);

(b) együttműködés az Európai Unió szerveivel – ideértve a Régiók Bizottságát – a keleti partnerség keretében, és részvétel a különböző európai regionális projektekben és kezdeményezésekben; valamint

(c) együttműködés többek között az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsággal (EGSZB) és az Európai Területfejlesztési és Kohéziós Megfigyelő Hálózattal (ESPON).

108. CIKK

Az e fejezet hatálya alá tartozó kérdésekben rendszeres párbeszédre kerül sor.

23. FEJEZET

POLGÁRI VÉDELEM

109. CIKK

A Felek kialakítják és megerősítik együttműködésüket a természeti és ember által okozott katasztrófákkal kapcsolatban. Az együttműködés a Felek érdekeit figyelembe véve, az egyenlőség és a kölcsönös előnyök alapján, valamint a Felek és a területet érintő többoldalú tevékenységek közötti kölcsönös függőség figyelembevételével zajlik.

110. CIKK

Az együttműködés célja a természeti és ember által okozott katasztrófák megelőzése, valamint az azokra való felkészülés és reagálás javítása.

111. CIKK

A Felek többek között kétoldalú alapon és/vagy többoldalú programok keretében információt és tapasztalatot cserélnek, valamint közös tevékenységeket hajtanak végre. Az együttműködésre sor kerülhet többek között a Felek között a polgári védelem területét illetően megkötött konkrét megállapodások és/vagy igazgatási rendelkezések végrehajtása útján. A Felek közösen dönthetnek az e megállapodás értelmében fontolóra vett vagy tervezett tevékenységekre vonatkozó konkrét iránymutatásokról és/vagy munkatervekről.

112. CIKK

Az együttműködés a következő célkitűzésekre terjedhet ki:

(a) egymás elérhetőségeinek megadása és rendszeres frissítése annak érdekében, hogy biztosítható legyen a párbeszéd folytonossága, és a Felek napi 24 órában kapcsolatba léphessenek egymással;

(b) a kölcsönös segítségnyújtás megkönnyítése jelentős vészhelyzetek esetén, adott esetben és a rendelkezésre álló kielégítő erőforrások függvényében;

(c) az Európai Unióra és az Örmény Köztársaságra kiható nagy volumenű vészhelyzetekről szóló korai előrejelzések és frissített információk napi 24 órás cseréje, a segítségnyújtási kérelmeket és felajánlásokat is ideértve;

(d) információcsere a Felek által harmadik országoknak nyújtott segítségről olyan vészhelyzetek esetében, amikor életbe lépett az EU polgári védelmi mechanizmusa;

(e) segítségkérés vagy segítségnyújtás esetén együttműködés a befogadó nemzetnek nyújtott támogatást illetően;

(f) a katasztrófák megelőzésével, valamint az azokra való felkészüléssel és reagálással kapcsolatos bevált gyakorlatok és iránymutatások cseréje;

(g) együttműködés a katasztrófakockázatok csökkentése érdekében, többek között a következők útján: intézményi kapcsolatok és tanácsadás; tájékoztatás, oktatás és kommunikáció; valamint a természeti veszélyek megelőzését és azok hatásának enyhítését célzó bevált gyakorlatok cseréje;

(h) együttműködés a katasztrófákra és veszélyekre vonatkozó ismeretek, valamint a kockázatfelmérés és katasztrófavédelem javítása céljából;

(i) együttműködés a katasztrófák környezetre és közegészségügyre gyakorolt hatásának felmérése terén;

(j) szakértők meghívása polgári védelmi kérdésekről tartott speciális technikai workshopokra és szimpóziumokra;

(k) eseti alapon megfigyelők meghívása az Európai Unió és/vagy az Örmény Köztársaság által rendezett speciális gyakorlatokra és képzésekre; valamint

(l) a rendelkezésre álló polgári védelmi képességek leghatékonyabb kiaknázását célzó együttműködés erősítése.

VI. CÍM

KERESKEDELEM ÉS KERESKEDELEMMEL KAPCSOLATOS ÜGYEK

1. FEJEZET

ÁRUKERESKEDELEM

113. CIKK

Legnagyobb kedvezményes elbánás

1. A Kereskedelmi Világszervezetet létrehozó 1994. április 15-i Marrákesi Egyezmény (a továbbiakban: WTO-egyezmény) 1A. mellékletében foglalt 1994. évi Általános Vám- és Kereskedelmi Egyezmény (a továbbiakban: 1994. évi GATT) I. cikkével és a rá vonatkozó értelmező megjegyzésekkel összhangban – amelyeket belefoglaltak e megállapodásba és azok értelemszerűen annak részeit képezik – mindkét Fél a legnagyobb kedvezményes elbánásban részesíti a másik Fél áruit.

2. E cikk (1) bekezdése nem alkalmazandó a valamely Fél által az 1994. évi GATT-egyezménnyel összhangban egy másik ország áruinak nyújtott kedvezményes eljárás tekintetében.

114. CIKK

Nemzeti elbánás

Az 1994. évi GATT III. cikkével és a rá vonatkozó értelmező megjegyzésekkel összhangban – amelyeket belefoglaltak e megállapodásba és azok értelemszerűen annak részét képezik – mindkét Fél nemzeti elbánásban részesíti a másik Fél áruit.

115. CIKK

Behozatali vámok és díjak

Mindkét Fél behozatali vámokat és díjakat alkalmaz a WTO-egyezmény szerinti kötelezettségeivel összhangban.

116. CIKK

Kiviteli vámok, adók vagy más díjak

Egyik Fél sem vezet be vagy tart fenn a másik Fél területére szánt áruk exportjára vagy azzal összefüggésben olyan vámokat, adókat vagy más díjakat, amelyek meghaladják a hazai piacra szánt hasonló termékekre kivetett vámok, adók vagy más díjak mértékét.

117. CIKK

Import- és exportkorlátozások

1. Egyik Fél sem fogadhat el és tarthat fenn az 1994. évi GATT XI. cikkével és értelmező megjegyzéseivel összhangban álló vámokon, adókon vagy más díjakon kívüli – kvótákban, behozatali vagy kiviteli engedélyekben vagy egyéb intézkedésekben megnyilvánuló – tilalmat vagy korlátozást a másik Fél bármely árujának behozatalára vagy bármely árunak a másik Fél területére irányuló kivitelére vagy exportra történő értékesítésére vonatkozóan. Ebből a célból az 1994. évi GATT XI. cikkét – ideértve annak értelmező megjegyzéseit is – belefoglalják e megállapodásba, és azok értelemszerűen ennek részét képezik.

2. A Felek információkat és bevált gyakorlatokat cserélnek a kettős felhasználású termékek kivitelének ellenőrzéséről annak érdekében, hogy előmozdítsák az Európai Unió és az Örmény Köztársaság exportellenőrzési rendszerének konvergenciáját.

118. CIKK

Átalakított áruk

1. A Felek az átalakított árukat ugyanolyan elbánásban részesítik, mint az újonnan előállított hasonló árukat. Valamely Fél előírhatja, hogy az átalakított árukat speciális címkével kell ellátni, hogy ezáltal a vevőket ne érje csalódás.

2. Az egyértelműség kedvéért a 117. cikk (1) bekezdése alkalmazandó az átalakított árukra vonatkozó tilalmakra és korlátozásokra.

3. Valamely Fél az e megállapodás és a WTO-egyezmények értelmében ráháruló kötelezettségekkel összhangban előírhatja a következőket:

(a) az átalakított árukat ekként kell azonosítani a területén történő forgalmazás vagy értékesítés során; valamint

(b) az átalakított áruknak minden olyan műszaki előírásnak meg kell felelniük, amelyek az azokkal egyenértékű újonnan előállított árukra alkalmazandók.

4. Amennyiben valamely Fél tilalmakat vagy korlátozásokat fogad el vagy tart fenn a használt árukra vonatkozóan, ezeket az intézkedéseket nem alkalmazza az átalakított áruk tekintetében.

5. E cikk alkalmazásában „átalakított áru” alatt az olyan áru értendő, amely

(a) teljes egészében vagy részben korábban használt árukból nyert alkotórészekből áll; valamint

(b) az eredeti új áruéhoz hasonló teljesítménnyel és működési feltételekkel rendelkezik, és amelyre az új áruval megegyező garancia érvényes.

119. CIKK

Az áruk ideiglenes beléptetése

Mindkét Fél – az áruk ideiglenes behozataláról szóló és rájuk nézve kötelező nemzetközi megállapodások alapján előírt esetekben és eljárások alapján – mentességet biztosít a másik Félnek az ideiglenesen behozott árukra érvényes importterhek és vámok alól. Ez a mentesség az egyes Felek törvényeivel és rendeleteivel összhangban alkalmazandó.

120. CIKK

Árutovábbítás

A Felek megállapodnak, hogy az e megállapodás céljainak eléréséhez alapvető feltétel az árutovábbítás szabadságának elve. Ebben a vonatkozásban, az 1994. évi GATT V. cikkével és a rá vonatkozó értelmező megjegyzésekkel összhangban – amelyeket belefoglaltak e megállapodásba és azok értelemszerűen annak részét képezik – mindkét Fél előírja a másik Fél területéről származó vagy területére szánt áruk tekintetében a saját területén az árutovábbítás szabadságát.

121. CIKK

Piacvédelem

1. E megállapodás egyetlen rendelkezése sem sérti vagy érinti az egyes Felek számára az alábbi megállapodásokban előírt jogokat és kötelezettségeket:

(a) az 1994. évi GATT XIX. cikke és a WTO-egyezmény 1A. mellékletében foglalt védintézkedésekről szóló megállapodás;

(b) a WTO-egyezmény 1A. mellékletében foglalt mezőgazdasági megállapodás különleges védrendelkezésekről szóló 5. cikke; valamint

(c) az 1994. évi GATT VI. cikke, a WTO-egyezmény 1A. mellékletében foglalt, az 1994. évi GATT VI. cikkének végrehajtásáról szóló megállapodás és a WTO-egyezmény 1A. mellékletében foglalt, a támogatásokról és kiegyenlítő intézkedésekről szóló megállapodás.

2. Az (1) bekezdésben említett jogokra és kötelezettségekre, valamint az azokból fakadó intézkedésekre nem vonatkoznak e megállapodás vitarendezési rendelkezései.

122. CIKK

Kivételek

1. A Felek megerősítik, hogy az 1994. évi GATT XX. cikke és annak értelmező megjegyzései szerint fennálló jogaik és kötelezettségeik vonatkoznak az e megállapodás hatálya alá tartozó áruk kereskedelmére is. E célból az 1994. évi GATT XX. cikkét és annak értelmező megjegyzéseit belefoglalják e megállapodásba és azok értelemszerűen annak részét képezik.

2. A Felek tudomásul veszik, hogy az 1994. évi GATT XX. cikkének i) és j) pontjaiban foglalt intézkedések megtétele előtt az intézkedést tenni kívánó Fél köteles a másik Fél részére minden fontos információt megadni a Felek által elfogadható megoldás megtalálása érdekében. A Felek bármely olyan eszközben megállapodhatnak, amely a nehézségek leküzdése érdekében szükséges. Amennyiben az ilyen információ megadását követő 30 napon belül nem születik megállapodás, az adott Fél az érintett áru tekintetében alkalmazhatja az e cikk szerinti intézkedéseket. Ha az azonnal cselekvést követelő kivételes és kritikus körülmények az előzetes tájékoztatást vagy vizsgálatot lehetetlenné teszik, az intézkedést tenni kívánó Fél haladéktalanul alkalmazhatja a helyzet megoldásához szükséges óvintézkedéseket, és azokról köteles azonnal tájékoztatni a másik Felet.

2. FEJEZET

VÁMÜGYEK

123. CIKK

Vámügyi együttműködés

1. A Felek megerősítik a vámügyek területén folytatott együttműködést a kereskedelem megkönnyítése, az átlátható kereskedelmi környezet biztosítása, az ellátási lánc biztonságának megerősítése, a fogyasztók biztonságának előmozdítása, a szellemi tulajdonjogokat sértő áruk áramlásának megfékezése, valamint a csempészet és csalás elleni küzdelem céljából.

2. Az (1) bekezdésben említett célkitűzések végrehajtása érdekében és a rendelkezésre álló források keretein belül, a Felek együttműködnek többek között az alábbiak céljából:

(a) a vámjogszabályok, vámügyi rendelkezések és gyakorlatok és az azokhoz kapcsolódó kötelező erejű határozatok javítása és a vámeljárások egyszerűsítése, a vámkönnyítések és a kereskedelmi eljárások egyszerűsítésének területén alkalmazandó nemzetközi egyezményekkel és normákkal összhangban, ideértve a Kereskedelmi Világszervezet és a Vámigazgatások Világszervezete által kidolgozottakat és különösen a vámeljárások egyszerűsítéséről és összehangolásáról szóló módosított nemzetközi egyezményt (a továbbiakban: felülvizsgált Kiotói Egyezmény), valamint figyelembe véve az Európai Unió által kialakított eszközöket és bevált gyakorlatokat, köztük a vámigazgatási útmutatót;

(b) korszerű vámrendszerek – köztük korszerű vámkezelési technológiák – kialakítása, engedélyezett gazdasági szereplőkre vonatkozó rendelkezések megállapítása, automatizált kockázatalapú elemzés és ellenőrzések és egyszerűsített eljárások létrehozása az áruk forgalomba bocsátására, a vámkezelés utáni ellenőrzésekre, az átlátható vámérték-megállapításra, továbbá a vámhatóságok és a vállalatok közötti partnerségre irányadó rendelkezések bevezetése;

(c) a legmagasabb szintű feddhetetlenség ösztönzése a vámigazgatásban és különösen a határokon olyan intézkedések alkalmazásával, amelyek tükrözik a Vámigazgatások Világszervezetének a jó kormányzásra és a vámügyi integritásra vonatkozó, legutóbb 2003 júniusában átdolgozott Nyilatkozatában (a továbbiakban: a Vámigazgatások Világszervezet átdolgozott Arushai Nyilatkozata) foglalt alapelveket;

(d) a bevett gyakorlatok cseréje, valamint képzés és technikai segítségnyújtás biztosítása a tervezéshez és kapacitásépítéshez, valamint a legmagasabb szintű feddhetetlenség biztosításához;

(e) adott esetben az egyes Feleknek az érzékeny adatok bizalmas kezelése és a személyes adatok védelme tekintetében alkalmazandó jogszabályi előírásai alá tartozó releváns információk és adatok cseréje;

(f) adott és indokolt esetben részvétel a Felek vámhatóságai közötti koordinált vámügyi tevékenységekben;

(g) adott és indokolt esetben az engedélyezett gazdálkodókkal kapcsolatos programok és a határellenőrzések kölcsönös elismerésének megvalósítása, ideértve az egyenértékű kereskedelemkönnyítő intézkedéseket is;

(h) adott és indokolt esetben a vonatkozó vámtranzit-rendszerek összekapcsolási lehetőségeinek feltárása; valamint

(i) az Európai Unió és az Örmény Köztársaság közötti kereskedelmi kapcsolatok vámügyi vonatkozású kötelezettségeinek hatékonyabb végrehajtása, többek között az áruk származására vonatkozó együttműködés útján.

124. CIKK

Kölcsönös közigazgatási segítségnyújtás

Az e megállapodás – és különösen annak 123. cikke – által előirányzott más együttműködési formák sérelme nélkül, a Felek kölcsönös igazgatási segítséget nyújtanak egymásnak vámügyekben az e megállapodás vámügyekben nyújtott kölcsönös igazgatási segítségről szóló jegyzőkönyve rendelkezéseinek megfelelően.

125. CIKK

Vámérték-megállapítás

1. A Felek közötti kereskedelemben az áruk vámérték-megállapítására az 1994. évi GATT VII. cikkének végrehajtásáról szóló megállapodás rendelkezései – beleértve bármely későbbi módosítását is – az irányadók. Ezeket a rendelkezéseket belefoglalják e megállapodásba, amelynek azok értelemszerűen szerves részét képezik.

2. A Felek együttműködnek annak érdekében, hogy a vámérték-megállapítással kapcsolatos kérdésekre közös megoldást találjanak.

126. CIKK

Vámügyi albizottság

1. Ezennel létrejön a vámügyi albizottság.

2. A vámügyi albizottság rendszeresen ülésezik és nyomon követi e fejezet végrehajtását, többek között az alábbi kérdésekben: vámügyi együttműködés, a kereskedelem megkönnyítése, határokon átnyúló vámügyi együttműködés és irányítás, vámügyi technikai segítségnyújtás, származási szabályok, a szellemi tulajdonjogok vámhatósági érvényesítése, valamint a vámügyekben való kölcsönös igazgatási segítségnyújtás.

3. A vámügyi albizottság többek között:

(a) figyelemmel kíséri e megállapodás jelen fejezetének, valamint a vámügyekben nyújtott kölcsönös igazgatási segítségről szóló jegyzőkönyvének megfelelő működését;

(b) gyakorlati rendelkezéseket és intézkedéseket hoz e megállapodás jelen fejezetének, valamint a vámügyekben nyújtott kölcsönös igazgatási segítségről szóló jegyzőkönyvének végrehajtásához, beleértve az információ- és adatcserét, a vámellenőrzések és kereskedelmi partnerségi programok kölcsönös elismerését, valamint a kölcsönös megállapodás szerinti kedvezményeket;

(c) véleményt cserél bármely, kölcsönös érdeklődésre számot tartó kérdésről, beleértve a jövőbeni intézkedéseket és az azok végrehajtásához és alkalmazásához szükséges forrásokat is; valamint

(d) adott esetben ajánlásokat tesz a partnerségi bizottság felé.

3. FEJEZET

A KERESKEDELEM TECHNIKAI AKADÁLYAI

127. CIKK

Célkitűzés

E fejezet célja a Felek közötti árukereskedelem megkönnyítése egy olyan keretnek köszönhetően, amely kiküszöböli, azonosítja és megszünteti a kereskedelmet gátló szükségtelen akadályokat a WTO-egyezmény 1A. mellékletében foglalt, a kereskedelem technikai akadályairól szóló megállapodás (a továbbiakban: TBT-megállapodás) hatályán belül.

128. CIKK

Hatály és fogalommeghatározások

1. Ez a fejezet a TBT-megállapodásban meghatározott olyan szabványok, műszaki előírások és megfelelőségértékelési eljárások Felek általi előkészítésére, elfogadására és alkalmazására vonatkozik, amelyek érintik vagy érinthetik a Felek közötti árukereskedelmet.

2. Az (1) bekezdéstől eltérően e fejezet nem alkalmazandó sem a WTO-egyezmény 1A. mellékletében foglalt, az állat- és növény-egészségügyi intézkedések alkalmazásáról szóló megállapodás (a továbbiakban: SPS-megállapodás) A. mellékletében meghatározott állat- és növény-egészségügyi intézkedésekre, sem a kormányzati szervek által saját termelési és fogyasztási szükségleteik tekintetében készített beszerzési műszaki előírásokra.

3. E fejezet alkalmazásában a TBT-megállapodás 1. mellékletében található fogalommeghatározások alkalmazandók.

129. CIKK

A TBT-megállapodás

A Felek megerősítik a TBT-megállapodásban meghatározott, egymással szemben fennálló jogaikat és kötelezettségeiket, amelyeket belefoglalnak e megállapodásba, és amelyek ennek részét képezik.

130. CIKK

Együttműködés a kereskedelem technikai akadályai terén

1. A Felek erősítik együttműködésüket a szabványok, a műszaki előírások, a metrológia, a piacfelügyelet, az akkreditáció és a megfelelőségértékelési eljárások terén annak érdekében, hogy javítsák egymás rendszereinek kölcsönös megértését, és megkönnyítsék az egymás piacaira való belépést. E célból a Felek arra törekednek, hogy azonosítsák és fejlesszék az adott kérdések vagy ágazatok szempontjából megfelelő szabályozási együttműködési mechanizmusokat és kezdeményezéseket, amelyek többek között – de nem kizárólag – a következőkre terjedhetnek ki:

(a) információ- és tapasztalatcsere egymás műszaki előírásainak és megfelelőségértékelési eljárásainak előkészítéséről és alkalmazásáról;

(b) együttműködés a műszaki előírások és megfelelőségértékelési eljárások lehetséges konvergenciája vagy összehangolása érdekében;

(c) az egyes Felek metrológiával, szabványosítással, megfelelőségértékeléssel és akkreditációval foglalkozó szervezetei közötti együttműködés ösztönzése; valamint

(d) információcsere a legújabb fejleményekről a szabványokkal, műszaki előírásokkal, megfelelőségértékelési eljárásokkal és akkreditációval kapcsolatos releváns regionális és többoldalú fórumokon.

2. Az egymás közötti kereskedelem előmozdítása érdekében a Felek az alábbiakra törekednek:

(a) a műszaki előírások, a metrológia, a szabványosítás, a piacfelügyelet, az akkreditáció és a megfelelőségértékelési eljárások terén köztük fennálló különbségek csökkentése, többek között a nemzetközileg elfogadott eszközök alkalmazásának ösztönzésével;

(b) az akkreditáció nemzetközi szabályokkal összhangban történő alkalmazásának előmozdítása, a megfelelőségértékelési testületek szakmai kompetenciája és tevékenységei értékelésének támogatásaként; valamint

(c) az Örmény Köztársaság és releváns nemzeti testületei részvételének és lehetőség szerint tagságának előmozdítása azon európai és nemzetközi szervezetekben, amelyek tevékenysége kapcsolódik a szabványokhoz, a megfelelőségértékeléshez, az akkreditációhoz, a metrológiához és a kapcsolódó feladatkörökhöz.

3. A Felek törekednek egy olyan folyamat kialakítására és fenntartására, amely révén az Örmény Köztársaság fokozatosan közelítheti műszaki előírásait, szabványait és megfelelőségértékelési eljárásait az Európai Unió műszaki előírásaihoz, szabványaihoz és megfelelőségértékelési eljárásaihoz.

4. Azon területeken, amelyeken már megvalósult a közelítés, a Felek mérlegelhetik az ipari termékek megfelelőségértékelési eljárásairól és elfogadásáról szóló megállapodásokra vonatkozó tárgyalások elindítását.

131. CIKK

Jelölés és címkézés

1. E megállapodás 129. cikkének sérelme nélkül, és figyelembe véve a címkézésre és jelölésre vonatkozó követelményekkel kapcsolatos műszaki előírásokat, a Felek megerősítik a TBT-megállapodás 2.2. fejezetében foglalt elveket, miszerint az ilyen követelményeket nem készítik elő, nem fogadják el, illetve nem alkalmazzák olyan szándékkal, hogy szükségtelen akadályt állítsanak a nemzetközi kereskedelem útjába. A címkézésre és jelölésre vonatkozó ilyen követelmények nem korlátozhatják jobban a kereskedelmet annál, mint ami a jogos cél eléréséhez szükséges, figyelembe véve azt a kockázatot, ami ezen cél el nem éréséből adódna. A Felek előmozdítják a nemzetközileg összehangolt jelölési előírások használatát. A Felek adott esetben törekednek az eltávolítható vagy nem állandó címkézés elfogadására.

2. Különösen a kötelező címkézésre és jelölésre vonatkozó követelmények tekintetében a Felek

(a) törekednek arra, hogy jelöléssel és címkézéssel kapcsolatos követelményeiket a minimálisan szükséges szintre korlátozzák a kölcsönös kereskedelemben, kivéve, ha azokra az egészség, biztonság vagy a környezet védelme, illetve más közpolitikai célok elérése érdekében van szükség;

(b) fenntartják maguknak a jogot arra, hogy a jelölésen vagy a címkén található információt az adott Fél által meghatározott nyelven tüntessék fel.

132. CIKK

Átláthatóság

1. A 12. fejezet sérelme nélkül, mindkét Fél biztosítja, hogy a műszaki előírások kialakítására vonatkozó eljárása és megfelelőségértékelési eljárásai lehetővé teszik az érdekelt felekkel való nyilvános konzultációt az eljárás olyan megfelelő korai szakaszában, amikor még be lehet vezetni és figyelembe lehet venni a nyilvános konzultáció során tett észrevételeket, kivéve akkor, ha erre a biztonsággal, egészséggel, környezetvédelemmel vagy nemzetbiztonsággal kapcsolatos vészhelyzet vagy vészhelyzet veszélye miatt nincs lehetőség.

2. A TBT-megállapodás 2. cikkének (9) bekezdésével összhangban, a javasolt műszaki előírásokról vagy megfelelőségértékelési eljárásokról szóló értesítést követően, az eljárás megfelelő korai szakaszában mindkét Fél időt biztosít észrevételek megtételére. Amennyiben a javasolt műszaki előírásokra vagy megfelelőségértékelési eljárásokra vonatkozó konzultációs folyamat nyilvános, a Felek lehetővé teszik a másik Fél vagy annak természetes vagy jogi személyei számára, hogy a saját természetes vagy jogi személyeik számára biztosítottnál nem kedvezőtlenebb feltételekkel vehessenek részt a nyilvános konzultációban.

3. Mindegyik Fél biztosítja, hogy elfogadott műszaki előírásai és megfelelőségértékelési eljárásai nyilvánosan hozzáférhetőek legyenek.

4. FEJEZET

ÁLLAT- ÉS NÖVÉNY-EGÉSZSÉGÜGYI KÉRDÉSEK

133. CIKK

Célkitűzés

E fejezet célja az állat- és növény-egészségügyi (a továbbiakban: SPS) intézkedések tekintetében a Felek közötti kereskedelemre, valamint az állatjólét terén folytatott együttműködésre alkalmazandó elvek meghatározása. Ezen elveket a Felek úgy alkalmazzák, hogy ezáltal megkönnyítsék a kereskedelmet, és ugyanakkor fenntartsák azt a védelmi szintet, amelyet mindegyik Fél az emberek, állatok vagy növények életének vagy egészségének biztosít.

134. CIKK

Többoldalú kötelezettségek

A Felek megerősítik az SPS-megállapodás alapján fennálló jogaikat és kötelezettségeiket.

135. CIKK

Alapelvek

1. A Felek biztosítják, hogy az SPS-intézkedések kidolgozása és alkalmazása az arányosság, átláthatóság, megkülönböztetésmentesség és tudományos indokoltság alapján történjék, a többek között az 1951. évi Nemzetközi Növényvédelmi Egyezményben (a továbbiakban: IPPC), valamint az Állategészségügyi Világszervezet (a továbbiakban: OIE) és a Codex Alimentarius Főbizottság (a továbbiakban: Codex) által lefektetett nemzetközi normák figyelembevételével.

2. Mindkét Fél biztosítja, hogy köz-, állat- és növény-egészségügyi intézkedéseik – azonos vagy hasonló feltételek fennállása esetén – nem idéznek elő önkényes és indokolatlanul hátrányos megkülönböztetést saját területük és a másik Fél területe között. Az SPS-intézkedéseket nem lehet oly módon alkalmazni, amely a kereskedelem rejtett korlátozásának tekinthető.

3. Az egyes Felek biztosítják az SPS-intézkedések, -eljárások és -ellenőrzések végrehajtását.

4. Mindegyik Fél válaszol a másik Fél illetékes hatóságától hozzá érkező információkérésre, legfeljebb két hónappal a megkeresés kézhezvételét követően, és oly módon, amely az importált termékeknek nem biztosít kedvezőtlenebb elbánást, mint a hasonló hazai termékeknek.

136. CIKK

Importkövetelmények

1. Az importáló Fél importkövetelményei az exportáló Fél teljes területén alkalmazandók, a 137. cikkre is figyelemmel.

2. Az igazolásokon szereplő importkövetelmények a Codex, az OIE és az IPPC elvein alapulnak, kivéve, ha az importkövetelményeket az SPS-megállapodás rendelkezéseivel összhangban végzett tudományos alapú kockázatértékelés támasztja alá.

3. A behozatali engedélyekben meghatározott követelmények nem tartalmaznak szigorúbb állat- és növény-egészségügyi feltételeket a (2) bekezdés szerinti igazolásokban meghatározott feltételeknél.

137. CIKK

Az állat- és növényegészségügyhöz kapcsolódó intézkedések

1. A Felek elismerik a kártevőktől vagy megbetegedésektől mentes és a kártevők vagy megbetegedések elterjedtségének alacsony szintjét felmutató térségek fogalmát, összhangban az SPS-megállapodással, valamint a Codex, az OIE és az IPPC vonatkozó szabványaival, iránymutatásaival és ajánlásaival.

2. A kártevőktől vagy megbetegedésektől mentes és a kártevők vagy megbetegedések elterjedtségének alacsony szintjét felmutató térségek meghatározása során a Felek figyelembe veszik az olyan tényezőket, mint amilyenek a földrajzi fekvés, az ökológiai rendszerek, a járványügyi felügyelet, valamint az ilyen területek állat- vagy növény-egészségügyi ellenőrzése.

138. CIKK

Vizsgálatok és ellenőrzések

Az importáló Fél a saját költségére vizsgálatokat és ellenőrzéseket végezhet az exportáló Fél területén, utóbbi ellenőrzési és tanúsítási rendszereinek értékelése céljából. E vizsgálatokat és ellenőrzéseket a vonatkozó nemzetközi szabványokkal, iránymutatásokkal és ajánlásokkal összhangban folytatják le.

139. CIKK

Információcsere és együttműködés

1. A Felek megvitatják a meglévő SPS-, valamint állatjóléti intézkedéseket, azok kidolgozását és végrehajtását, valamint információt cserélnek azokkal kapcsolatban. Az ilyen megbeszélések és információcserék során adott esetben figyelembe veszik az SPS-megállapodás rendelkezéseit, valamint a Codex, az OIE és az IPPC vonatkozó szabványait, iránymutatásait és ajánlásait.

2. A Felek információ-, szakértelem- és tapasztalatcsere révén együttműködnek az állat- és növény-egészségügyi, valamint állatjóléti kérdésekben, az e területeken való kapacitásépítés céljából.

3. A Felek bármely Fél kérésére kellő időben párbeszédet folytatnak az állat- és növény-egészségügyi kérdésekben, az állat- és növény-egészségügyet érintő, illetve az e fejezet hatálya alá tartozó egyéb, sürgős kérdések megvitatása céljából. A partnerségi bizottság eljárási szabályokat fogadhat el az ilyen párbeszédek lefolytatására.

4. A Felek kapcsolattartó pontokat jelölnek ki az e fejezetben szabályozott kérdésekkel kapcsolatos kommunikáció céljából, és folyamatosan naprakésszé teszik azokat.

140. CIKK

Átláthatóság

Az egyes Felek:

(a) átláthatóságra törekednek a kereskedelemre vonatkozó SPS-intézkedések, és különösen a másik Fél importjaira vonatkozó SPS-előírások terén;

(b) a másik Fél kérésére, az ilyen megkeresést követő két hónapon belül tájékoztatást adnak arról, milyen SPS-előírások vonatkoznak bizonyos termékek importjára, beleértve azt is, ha kockázatértékelésre van szükség; valamint

(c) értesítik a másik Felet bármely súlyos vagy jelentős, emberi, állati vagy növényi egészséget érintő kockázatról, beleértve az élelmezési vészhelyzeteket is. Az értesítést írásban, attól az időponttól számított két munkanapon teszik meg, amikor a kockázatra fény derült.

5. FEJEZET

SZOLGÁLTATÁSKERESKEDELEM, LETELEPEDÉS ÉS ELEKTRONIKUS KERESKEDELEM

A. SZAKASZ
ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

141. CIKK

Célkitűzés, alkalmazási kör és hatály

1. A Felek, megerősítve a WTO-egyezmény alapján fennálló kötelezettségvállalásaikat, megteszik a szükséges intézkedéseket a letelepedés és a szolgáltatáskereskedelem fokozatos kölcsönös liberalizációja, valamint az elektronikus kereskedelmet érintő együttműködés érdekében.

2. E fejezet egyetlen rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy kormányzati beszerzésre vonatkozó kötelezettséget tartalmaz a Felekre nézve, a 8. fejezetben foglalt rendelkezésekre is figyelemmel.

3. E fejezet nem alkalmazandó a Felek által nyújtott támogatásokra, amelyek a 10. fejezet hatálya alá tartoznak.

4. E fejezet rendelkezéseivel összhangban mindkét Fél fenntartja a jogot arra, hogy jogszerű politikai célkitűzések elérése érdekében intézkedéseket fogadjon el vagy tartson fenn.

5. Ez a fejezet nem vonatkozik azokra az intézkedésekre, amelyek természetes személyek valamelyik Fél munkaerőpiacára történő bejutását érintik, sem az állampolgárságra, tartózkodásra vagy állandó jellegű foglalkoztatásra vonatkozó intézkedésekre.

6. E fejezet rendelkezései nem akadályozzák meg a Feleket abban, hogy intézkedéseket alkalmazzanak a természetes személyeknek a területükre való belépése vagy ideiglenes ott tartózkodása szabályozására, ideértve azokat az intézkedéseket, amelyek a természetes személyek testi épségének védelme és az érintett Fél határán át történő szabályozott mozgásuk biztosítása érdekében szükségesek, feltéve, hogy az ilyen intézkedések alkalmazására nem olyan módon kerül sor, hogy az hatálytalanítsa vagy akadályozza a valamelyik Fél által élvezett előnyöket az ebben a fejezetben, valamint az e megállapodás mellékleteiben foglalt egyedi kötelezettségvállalás feltételei szerint.

142. CIKK

Fogalommeghatározások

E fejezet alkalmazásában:

(a) „intézkedés”: valamely Fél által hozott bármely intézkedés, törvény, rendelet, szabály, eljárás, határozat, igazgatási intézkedés formájában vagy bármely egyéb módon;

(b) „valamely Fél által elfogadott vagy fenntartott intézkedés”: a következők által hozott intézkedés:

(i) valamely Fél központi, regionális vagy helyi kormányzata vagy hatósága; valamint

(ii) valamely Fél nem kormányzati szerve, az ennek a Félnek a központi, regionális vagy helyi kormányzata vagy hatósága által delegált hatáskör gyakorlása során;

(c) „valamely Fél természetes személye”: valamely tagállam állampolgára az érintett tagállam vonatkozó jogszabályai szerint, vagy az Örmény Köztársaság állampolgára az Örmény Köztársaság vonatkozó jogszabályai szerint;

(d) „jogi személy”: olyan jogalany, amelyet a hatályos jog szerint megfelelő formában hoztak létre vagy más módon szerveztek meg, függetlenül attól, hogy nyereségérdekelt-e vagy sem, illetve magán- vagy állami tulajdonban áll-e, ideértve bármely társaságot, trösztöt, partnerséget, közös vállalkozást, egyéni vállalkozást vagy társulást;

(e) „valamely Fél jogi személye”: az Európai Unió valamely tagállama vagy az Örmény Köztársaság jogszabályaival összhangban létrehozott jogi személy, amelynek a létesítő okirat szerinti székhelye, központi ügyvezetése vagy gazdasági tevékenységének székhelye vagy olyan területen található, ahol az Európai Unió működéséről szóló szerződés alkalmazandó, vagy pedig az Örmény Köztársaság területén;

az olyan jogi személy, amelynek csak a létesítő okirat szerinti székhelye vagy a központi ügyvezetése található az Európai Unió működéséről szóló szerződés hatálya alá tartozó területen vagy az Örmény Köztársaság területén, nem minősül az Európai Unió vagy az Örmény Köztársaság jogi személyének, kivéve, ha működése ténylegesen és folyamatosan az Európai Unió vagy az Örmény Köztársaság gazdaságához kapcsolódik;

(f) az előző bekezdésektől eltérve, az Európai Unió vagy az Örmény Köztársaság területén kívül letelepedett és uniós tagállamok állampolgárai vagy az Örmény Köztársaság állampolgárai által ellenőrzött hajózási társaságok szintén kedvezményezettjei e megállapodás rendelkezéseinek, amennyiben hajóikat az adott uniós tagállam vagy az Örmény Köztársaság jogszabályai szerint jegyezték be valamely tagállamban vagy az Örmény Köztársaságban, és e tagállam vagy az Örmény Köztársaság lobogója alatt hajóznak;

(g) „valamely Fél jogi személyének leányvállalata”: olyan jogi személy, amely ténylegesen az adott Fél egy másik jogi személyének ellenőrzése alatt áll[1];

(h) „egy jogi személy fióktelepe”: az a jogi személyiséggel nem rendelkező üzletviteli hely, amely állandó jellegű, például egy anyavállalat kiterjesztéseként, saját ügyvezetési szerkezettel rendelkezik és megfelelően felszerelt ahhoz, hogy harmadik féllel tárgyaljon úgy, hogy az utóbbinak – bár tudja, hogy szükség esetén jogi kapcsolat létesíthető a külföldi székhelyű anyavállalattal – nem kell közvetlenül az anyavállalattal tárgyalnia, hanem ezen a kiterjesztést képező üzletviteli helyen is lebonyolíthatja az üzletet;

(i) „létesítés”:

(i) valamely Fél jogi személyei tekintetében, az olyan jogi személyek, amelyek gazdasági tevékenységet kezdenek és folytatnak – beleértve a jogi személyiség megszerzését vagy fióktelep vagy képviseleti iroda létrehozását is – az Európai Unió vagy az Örmény Köztársaság területén;

(ii) valamely Fél természetes személyei tekintetében, az olyan természetes személyek, akik önálló vállalkozóként gazdasági tevékenységet kezdenek és folytatnak, valamint olyan vállalkozásokat – különösen társaságokat – alapítanak, amelyeket ténylegesen ellenőriznek;

(j) „gazdasági tevékenységek”: ezek közé tartoznak az ipari, kereskedelmi és szakmai jellegű, valamint kézműipari tevékenységek, nem tartoznak azonban közéjük az államhatalom gyakorlása során végzett tevékenységek;

[1] Egy jogi személy akkor áll egy másik jogi személy ellenőrzése alatt, ha az utóbbinak jogában áll az igazgatók többségét kinevezni, vagy másképpen törvényesen irányítani tevékenységeit.

(k) „működés”: gazdasági tevékenységek folytatása;

(l) „szolgáltatás”: bármely ágazatba tartozó bármely szolgáltatás, az államhatalom gyakorlása során nyújtott szolgáltatások kivételével;

(m) „államhatalom gyakorlása során nyújtott szolgáltatások és egyéb tevékenységek”: azok a szolgáltatások vagy tevékenységek, amelyeket nem üzleti alapon és nem egy vagy több gazdasági szereplővel versengve nyújtanak;

(n) „határokon átnyúló szolgáltatásnyújtás”: olyan szolgáltatásnyújtás, amely:

(i) egyik Fél területéről a másik Fél területére történik; vagy

(ii) az egyik Fél területén a másik Fél fogyasztójának történik,

(o) valamely Fél „szolgáltatója”: valamely Fél természetes vagy jogi személye, amely szolgáltatást nyújt, vagy arra törekszik;

(p) „vállalkozó”: valamely Fél természetes vagy jogi személye, amely vállalkozás létrehozása révén gazdasági tevékenységet folytat, vagy arra törekszik.

B. SZAKASZ

LETELEPEDÉS

143. CIKK

Hatály

E szakasz a Felek által elfogadott vagy fenntartott, a letelepedést érintő intézkedésekre vonatkozik valamennyi gazdasági tevékenység tekintetében, az alábbi kivételekkel:

(a) nukleáris anyagok bányászata, gyártása és feldolgozása[1];

(b) fegyver-, lőszer és hadianyaggyártás és -kereskedelem;

(c) audiovizuális szolgáltatások;

(d) belföldi tengeri kabotázs[2]; és

[1] Az egyértelműség kedvéért, a nukleáris anyagok feldolgozása alatt valamennyi, az ENSZ Statisztikai Hivatala által készített gazdasági tevékenységek nemzetközi ágazati osztályozási rendszerének (ISIC) REV 3.1., 2330. kódja alá sorolt tevékenység értendő.

[2] A vonatkozó nemzeti jogszabály alapján kabotázsnak tekintendő tevékenységek sérelme nélkül, e fejezet alkalmazásában a belföldi tengeri kabotázs utasok vagy áruk szállítása az Örmény Köztársaság vagy valamely tagállam területén található kikötő vagy pont és az Örmény Köztársaság vagy valamely tagállam területén található másik kikötő között, beleértve a kontinentális talapzatot is, az ENSZ tengerjogi egyezményében meghatározottak szerint, továbbá az Örmény Köztársaság vagy valamely tagállam területén található azonos kikötőből vagy pontból induló, és oda visszatérő forgalom.

(e) nemzeti és nemzetközi menetrendszerű, illetve nem menetrendszerű légi közlekedési szolgáltatások[1], valamint a forgalmi jogok gyakorlásához közvetlenül kapcsolódó szolgáltatások, a következők kivételével:

(i) repülőgép-javítási és -karbantartási szolgáltatások, amelyek végzése során a repülőgépet kivonják a szolgálatból;

(ii) a légi szállítási szolgáltatások értékesítése és marketingje;

(iii) számítógépes helyfoglalási rendszerrel (CRS) kapcsolatos szolgáltatások;

(iv) földi kiszolgálás; valamint

(v) repülőtér-üzemeltetési szolgáltatások.

144. CIKK

Nemzeti elbánás és legnagyobb kedvezményes elbánás

1. A VIII-E. mellékletben felsorolt fenntartásokra figyelemmel az Örmény Köztársaság e megállapodás hatálybalépésétől biztosítja a következőket:

(a) az Európai Unióhoz tartozó természetes vagy jogi személyek leányvállalatainak, fióktelepeinek és képviseleti irodáinak letelepedését illetően e jogi személyek leányvállalatait, fióktelepeit és képviseleti irodáit nem részesíti kedvezőtlenebb elbánásban, mint saját vagy bármely harmadik ország jogi személyeit, fióktelepeit és képviseleti irodáit, bármelyik elbánás is legyen a kedvezőbb; valamint

[1] A légi közlekedés terén való kölcsönös piacra jutási feltételekkel a Felek között a jövőben megkötendő, a közös légtér létrehozásáról szóló megállapodás foglalkozik majd.

(b) az Európai Unió természetes vagy jogi személyei Örmény Köztársaságban letelepedett leányvállalatainak, fióktelepeinek és képviseleti irodáinak működését illetően e jogi személyek leányvállalatait, fióktelepeit és képviseleti irodáit a letelepedésüket követően nem részesíti kedvezőtlenebb elbánásban, mint saját vagy bármely harmadik ország jogi személyeit, fióktelepeit és képviseleti irodáit, bármelyik elbánás is legyen a kedvezőbb.[1]

2. A VIII-A. mellékletben felsorolt fenntartásokra figyelemmel az Európai Unió e megállapodás hatálybalépésétől biztosítja a következőket:

(a) az Örmény Köztársasághoz tartozó természetes vagy jogi személyek leányvállalatainak, fióktelepeinek és képviseleti irodáinak letelepedését illetően az Európai Unió e jogi személyek leányvállalatait, fióktelepeit és képviseleti irodáit nem részesíti kedvezőtlenebb elbánásban, mint saját vagy bármely harmadik ország jogi személyeit, fióktelepeit és képviseleti irodáit, bármelyik elbánás is legyen a kedvezőbb; valamint

(b) az Örmény Köztársaság természetes vagy jogi személyei Európai Unióban letelepedett leányvállalatainak, fióktelepeinek és képviseleti irodáinak működését illetően e jogi személyek leányvállalatait, fióktelepeit és képviseleti irodáit a letelepedésüket követően nem részesíti kedvezőtlenebb elbánásban, mint saját vagy bármely harmadik ország jogi személyeit, fióktelepeit és képviseleti irodáit, bármelyik elbánás is legyen a kedvezőbb.[2]

---

[1] E kötelezettség nem terjed ki a befektetések védelméről szóló olyan, más megállapodásokban szereplő rendelkezésekre, amelyek nem tartoznak e szakasz hatálya alá, ideértve a befektető és az állam közötti vitarendezési eljárásokra vonatkozó rendelkezéseket is.

[2] E kötelezettség nem terjed ki a befektetések védelméről szóló olyan, más megállapodásokban szereplő rendelkezésekre, amelyek nem tartoznak e szakasz hatálya alá, ideértve a befektető és az állam közötti vitarendezési eljárásokra vonatkozó rendelkezéseket is.

3. A VIII-A. és VIII-E. mellékletben felsorolt fenntartásokra figyelemmel a Felek nem fogadnak el olyan új intézkedést, amely megkülönböztetéshez vezet a másik Félhez tartozó jogi személyek területükön való letelepedése vagy a letelepedést követő működése tekintetében a saját jogi személyeikhez viszonyítva.

145. CIKK

Felülvizsgálat

A letelepedési feltételek fokozatos liberalizálása céljából a kereskedelmi formációban ülésező partnerségi bizottság rendszeresen felülvizsgálja a letelepedésre vonatkozó jogi keretet[1] és a letelepedési környezetet.

146. CIKK

Egyéb megállapodások

E fejezet egyetlen rendelkezése sem értelmezendő úgy, hogy az korlátozná a Felek befektetőinek azzal kapcsolatos jogait, hogy olyan kedvezőbb elbánásban részesüljenek, amelyet bármilyen meglévő vagy jövőbeni, befektetésekre vonatkozó nemzetközi megállapodás biztosít, amelynek valamely tagállam és az Örmény Köztársaság egyaránt a szerződő fele.

[1] Ez magában foglalja e fejezetet, valamint a VIII-A. és a VIII-E. mellékletet.

147. CIKK

A fióktelepek és képviseleti irodák tekintetében előírt elbánás

1. A 144. cikk rendelkezései nem zárják ki, hogy a Felek különös intézkedéseket alkalmazzanak a másik Fél előbbi Fél területén be nem jegyzett jogi személyeinek fióktelepei és képviseleti irodái letelepedésére és működésére vonatkozóan, amennyiben ezen intézkedéseket az ilyen fióktelepek és képviseleti irodák és az előbbi Fél területén bejegyzett jogi személyek fióktelepei és képviseleti irodái közötti jogi vagy technikai különbségek indokolják, illetve prudenciális okokból, pénzügyi szolgáltatások tekintetében.

2. Az elbánás tekintetében alkalmazott különbség nem haladhatja meg az ilyen jogi vagy technikai különbségek miatt, illetve a pénzügyi szolgáltatások tekintetében prudenciális okokból szükséges mértéket.

C. SZAKASZ

HATÁROKON ÁTNYÚLÓ SZOLGÁLTATÁSNYÚJTÁS

148. CIKK

Hatály

E szakasz a Feleknek a határokon átnyúló valamennyi szolgáltatási ágazatot érintő szolgáltatásnyújtással kapcsolatos intézkedéseire vonatkozik, az alábbiak kivételével:

(a) audiovizuális szolgáltatások;

(b) belföldi tengeri kabotázs[1]; valamint

(c) belföldi és nemzetközi menetrendszerű, illetve nem menetrendszerű légiközlekedési szolgáltatások[2], valamint a forgalmi jogok gyakorlásához közvetlenül kapcsolódó szolgáltatások, a következők kivételével:

(i) repülőgép-javítási és -karbantartási szolgáltatások, amelyek végzése során a repülőgépet kivonják a szolgálatból;

[1] A vonatkozó nemzeti jogszabály alapján kabotázsnak tekintendő tevékenységek sérelme nélkül, e fejezet alkalmazásában a belföldi tengeri kabotázs utasok vagy áruk szállítása az Örmény Köztársaság vagy valamely tagállam területén található kikötő vagy pont és az Örmény Köztársaság vagy valamely tagállam területén található másik kikötő között, beleértve a kontinentális talapzatot is, az ENSZ tengerjogi egyezményében meghatározottak szerint, továbbá az Örmény Köztársaság vagy valamely tagállam területén található azonos kikötőből vagy pontból induló, és oda visszatérő forgalom.

[2] A légi közlekedés terén való kölcsönös piacra jutási feltételekkel a Felek között a jövőben megkötendő, a közös légtér létrehozásáról szóló megállapodás foglalkozik majd.

(ii) a légi szállítási szolgáltatások értékesítése és marketingje;

(iii) számítógépes helyfoglalási rendszerrel (CRS) kapcsolatos szolgáltatások;

(iv) földi kiszolgálás; valamint

(v) repülőtér-üzemeltetési szolgáltatások.

149. CIKK

Piacra jutás

1. Ami a határokon átnyúló szolgáltatásnyújtáson keresztül megvalósuló piacra jutást illeti, mindkét Fél legalább olyan kedvező elbánást biztosít a másik Fél szolgáltatásainak és szolgáltatóinak, mint amilyen a VIII-B. és VIII-F. mellékletben meghatározott konkrét kötelezettségvállalásokban szerepel.

2. A piacra jutással kapcsolatos kötelezettségvállalások által érintett ágazatokban egyik Fél sem fogad el vagy tart fenn, sem a regionális felosztás alapján, sem az adott terület egészét figyelembe véve – a VIII-B. és VIII-F. melléklet eltérő rendelkezései hiányában – az alábbiakra irányuló intézkedéseket:

(a) a szolgáltatók számának korlátozása számbeli kvóták, monopóliumok, kizárólagos szolgáltatók vagy a gazdasági igényfelmérésre irányuló követelmények útján;

(b) a szolgáltatási ügyletek vagy a tőke összértékének korlátozása számbeli kvóták vagy a gazdasági igényfelmérésre irányuló követelmény útján; vagy

(c) a szolgáltatási műveletek teljes számának vagy a szolgáltatás teljesítménye kijelölt számbeli egységekben kifejezett mennyiségének korlátozása kvóták vagy a gazdasági igényfelmérésre irányuló követelmény útján.

150. CIKK

Nemzeti elbánás

1. Azon ágazatokban, amelyekre vonatkozóan a piacra jutási kötelezettségvállalások a VIII-B. és VIII-F. mellékletben szerepelnek, az ott meghatározott feltételekre és minősítésekre is figyelemmel, a másik Fél szolgáltatásait és szolgáltatóit a határokon átnyúló szolgáltatásnyújtást érintő valamennyi intézkedéssel összefüggésben egyik Fél sem részesíti kedvezőtlenebb elbánásban, mint saját hasonló szolgáltatásait és szolgáltatóit.

2. Valamely Fél teljesítheti az (1) bekezdésben foglalt követelményt azáltal, hogy a másik Fél szolgáltatásainak és szolgáltatóinak a saját hasonló szolgáltatásainak és szolgáltatóinak nyújtott elbánással formálisan azonos, illetőleg attól formálisan eltérő elbánást biztosít.

3. A formálisan azonos vagy a formálisan eltérő elbánás kevésbé kedvezőnek minősül, amennyiben a versenyfeltételeket a másik Fél hasonló szolgáltatásaival és szolgáltatóival szemben, a Fél szolgáltatásainak és szolgáltatóinak javára módosítja.

4. Az e cikk értelmében vállalt egyedi kötelezettségek nem értelmezhetők oly módon, hogy bármely Félnek kompenzációt kellene nyújtani azokért az eleve meglévő versenyképességbeli hátrányokért, amelyek az érintett szolgáltatás vagy szolgáltató külföldi jellegéből adódnak.

151. CIKK

A kötelezettségvállalások listája

1. Az egyes Felek által az e fejezet alapján liberalizált ágazatokat, valamint – fenntartások révén – az említett ágazatokban a másik Fél szolgáltatásaira és szolgáltatóira alkalmazandó, a piacra jutással és a nemzeti elbánással kapcsolatos korlátozásokat a VIII-B. és VIII-F. mellékletben szereplő, kötelezettségvállalásokat tartalmazó listák határozzák meg.

2. A Feleknek a határokat átlépő televíziózásról szóló 1989. évi európai egyezmény és az 1992. évi európai filmkoprodukciós egyezmény alapján fennálló vagy esetlegesen keletkező jogainak és kötelezettségeinek sérelme nélkül, a VIII-B. és VIII-F. mellékletben szereplő kötelezettségvállalások listája nem tartalmazza az audiovizuális szolgáltatásokra vonatkozó kötelezettségvállalásokat.

152. CIKK

Felülvizsgálat

A határokon átnyúló szolgáltatásnyújtás Felek közötti fokozatos liberalizációja érdekében a kereskedelmi formációban ülésező partnerségi bizottság rendszeresen felülvizsgálja a 149–151. cikkben említett kötelezettségvállalások listáit. A felülvizsgálat figyelembe veszi többek között a 169., 180. és 192. cikkben említett fokozatos jogszabály-közelítés folyamatát, valamint annak hatását a Felek közötti, határokon átnyúló szolgáltatásnyújtás terén fennmaradó akadályok megszüntetésére.

D. SZAKASZ

TERMÉSZETES SZEMÉLYEK ÜZLETI CÉLÚ IDEIGLENES TARTÓZKODÁSA

153. CIKK

Hatály és fogalommeghatározások

1. E szakasz a 141. cikk (5) bekezdésének sérelme nélkül a Felek által a kulcsfontosságú személyzet, a felsőfokú képesítéssel rendelkező gyakornokok, az üzleti értékesítők, a szerződéses szolgáltatók és a független szakemberek belépésével és a területükön való ideiglenes tartózkodásával kapcsolatban hozott intézkedésekre vonatkozik.

E szakasz alkalmazásában:

(a) „kulcsfontosságú személyzet”: a valamely Fél területén letelepedett, nonprofit szervezettől eltérő[1] jogi személynél alkalmazott természetes személyek, akik egy letelepedett vállalkozás megalapításáért vagy megfelelő ellenőrzéséért, igazgatásáért és működéséért felelősek, és vagy „letelepedési céllal érkező üzleti látogatók” vagy „társaságon belül áthelyezett személyek”;

(b) „letelepedési céllal érkező üzleti látogatók”: vezető beosztásban dolgozó természetes személyek, akik a letelepedett vállalat megalapításáért felelősek, és a letelepedés céljához szükséges szolgáltatásokon kívül nem nyújtanak más szolgáltatásokat, és a letelepedés céljához szükséges gazdasági tevékenységeken kívül nem folytatnak más gazdasági tevékenységet, továbbá nem kapnak javadalmazást a fogadó Fél területén található forrásból;

(c) „társaságon belül áthelyezett személyek”: olyan természetes személyek, akik legalább egy éven keresztül az egyik Fél valamely jogi személyének munkavállalói voltak vagy abban partnerek voltak, akiket ideiglenesen áthelyeznek a másik Fél területén letelepedett vállalkozáshoz, amely lehet a másik Fél területén letelepedett jogi személy leányvállalata, anyavállalata vagy fióktelepe, és akik „vezető beosztású személyek”vagy „szakemberek”;

(d) „vezető beosztású személyek”: valamely jogi személynél vezető beosztásban tevékenykedő személyek, akiknek elsődleges feladata a letelepedett vállalkozás vezetése, és akik felett az általános felügyeletet vagy irányítást elsődlegesen a vállalkozás igazgatóságának tagjai vagy részvényesei, vagy ezekkel egyenrangú tagjai látják el, és akik szerepe magában foglalja legalább az alábbiakat:

[1] A „nonprofit szervezettől eltérő” hivatkozás kizárólag a következő országok esetében alkalmazandó: Belgium, Cseh Köztársaság, Dánia, Németország, Írország, Görögország, Spanyolország, Franciaország, Olaszország, Ciprus, Lettország, Litvánia, Luxemburg, Málta, Hollandia, Ausztria, Portugália, Szlovénia, Finnország és Egyesült Királyság.

(i) a letelepedett vállalkozás vagy annak egy részlegének vagy alegységének az igazgatása,

(ii) más felügyeleti, szakmai irányító vagy vezető beosztást ellátó munkavállalók tevékenységeinek felügyelete és ellenőrzése, valamint

(iii) személyes hatáskör a felvételre vagy elbocsátásra, illetve a felvétel vagy elbocsátás ajánlására vagy egyéb személyügyi műveletekre;

(e) „szakemberek”: valamely Fél jogi személyén belül tevékenykedő olyan személyek, akik a letelepedett vállalkozás termeléséhez, a kutatóberendezések használatához, a technikák, folyamatok, eljárások alkalmazásához vagy az irányításhoz szükséges lényeges, a szokásostól eltérő ismeretekkel rendelkeznek;

az ilyen ismeretek felmérése során nem csupán a letelepedés szempontjából jellemző ismereteket veszik figyelembe, hanem azt is, hogy az adott személy rendelkezik-e magas szintű képzettséggel – ideértve a megfelelő szakmai tapasztalatot is – a végzett munka vagy a különleges műszaki ismereteket megkövetelő szakterület jellegének megfelelően, ideértve az elismert szakmai szervezetben való tagságot is;

(f) „felsőfokú képesítéssel rendelkező gyakornokok”: olyan természetes személyek, akik legalább egy éve valamely Fél jogi személyénél vagy fiókjánál állnak alkalmazásban, egyetemi képesítéssel rendelkeznek, és akiket karrierfejlesztés, illetve az üzleti eljárásokkal vagy módszerekkel kapcsolatos képzés céljából ideiglenesen áthelyeztek a jogi személynek a másik Fél területén található letelepedett vállalkozásához[1];

[1] A fogadó vállalkozástól megkövetelhetik, hogy előzetes jóváhagyás céljából nyújtson be a tartózkodás időtartamára kiterjedő képzési programot, amely bizonyítja, hogy a tartózkodás képzés céljából történik. A Cseh Köztársaság, Németország, Spanyolország, Franciaország, Litvánia, Magyarország és Ausztria esetében a képzésnek a megszerzett egyetemi képesítéshez kell kapcsolódnia.

(g) „üzleti értékesítők”[1]: olyan természetes személyek, akik az egyik Fél szolgáltatójának vagy árubeszállítójának képviselői, és akiknek szándékában áll, hogy a másik Fél területére belépjenek vagy ott ideiglenesen tartózkodjanak, és ott szolgáltatások vagy áruk értékesítéséről tárgyaljanak, vagy megállapodásokat kössenek az általuk képviselt szolgáltató szolgáltatásainak vagy áruinak értékesítése céljából. Nem vesznek részt a lakosság részére történő közvetlen értékesítésben, nem kapnak díjazást a fogadó Fél területén található forrásból és nem bizományos ügynökök;

(h) „szerződéses szolgáltatók”: olyan természetes személyek, akiket valamely Fél olyan jogi személye alkalmaz, amely maga nem munkaerő-közvetítéssel és -kölcsönzéssel foglalkozó ügynökség, nem letelepedett a másik Fél területén, és jóhiszeműen szolgáltatásnyújtásra vonatkozó szerződést kötött a másik Fél területén található végső felhasználóval, ami megkívánja, hogy alkalmazottai ideiglenesen az érintett Fél területén tartózkodjanak a szolgáltatásnyújtásra vonatkozó szerződés teljesítése céljából[2];

(i) „független szakemberek”: olyan természetes személyek, akik szolgáltatásnyújtással foglalkoznak, és önálló vállalkozóként telepedtek le az egyik Fél területén, és akik nem letelepedettek a másik Fél területén, és jóhiszeműen szolgáltatásnyújtásra vonatkozó szerződést kötöttek (kivéve, ha munkaerő-közvetítéssel és -kölcsönzéssel foglalkozó ügynökségen keresztül tették ezt) az utóbbi Fél területén található végső fogyasztóval, ami megkívánja, hogy ideiglenesen az érintett Fél területén tartózkodjanak a szolgáltatásnyújtásra vonatkozó szerződés teljesítése céljából[3];

---

[1] Egyesült Királyság: az üzleti értékesítők kategóriáját csak a szolgáltatások értékesítői tekintetében ismeri el.

[2] A h) és i) pontban említett szolgáltatási szerződésnek összeegyeztethetőnek kell lennie azon Fél jogszabályaival, rendeleteivel és egyéb követelményeivel, ahol a szerződést végrehajtják.

[3] A h) és i) pontban említett szolgáltatási szerződésnek összeegyeztethetőnek kell lennie azon Fél jogszabályaival, rendeleteivel és egyéb követelményeivel, ahol a szerződést végrehajtják.

(j) „képesítések”: törvényi, rendeleti vagy igazgatási rendelkezések alapján kijelölt hatóság által kiadott és a szakképzés sikeres elvégzését igazoló oklevelek, bizonyítványok és a képesítés megszerzéséről szóló egyéb tanúsítványok.

154. CIKK

Kulcsfontosságú személyzet és felsőfokú képesítéssel rendelkező gyakornokok

1. A B. szakasz szerinti kötelezettségvállalások hatálya alá tartozó minden ágazat tekintetében és a VIII-C. mellékletben felsorolt fenntartásokra figyelemmel, valamennyi Fél engedélyezi a másik Fél vállalkozóinak, hogy letelepedett vállalatuknál e másik Fél természetes személyeit alkalmazzák, feltéve hogy az ilyen alkalmazottak a 153. cikkben meghatározottak szerinti kulcsfontosságú személyzethez tartoznak vagy felsőfokú képesítéssel rendelkező gyakornokok. A kulcsfontosságú személyzet és a felsőfokú képesítéssel rendelkező gyakornokok belépése és tartózkodása a társaságon belüli áthelyezések esetében legfeljebb három évig tart, a letelepedési céllal érkező üzleti célú látogatók esetében tizenkét havonta 90 napig, a felsőfokú képesítéssel rendelkező gyakornokok esetében pedig egy évig.

2. A B. szakasz szerinti kötelezettségvállalások hatálya alá tartozó minden ágazat tekintetében azon intézkedéseket, amelyek valamely Fél által sem regionális felosztás alapján, sem a területe egészét figyelembe véve nem tarthatók fenn vagy fogadhatók el – hacsak a VIII-C. melléklet másképp nem rendelkezik – a vállalkozóként egy bizonyos ágazatban kulcsfontosságú személyzetként és felsőfokú képesítéssel rendelkező gyakornokként alkalmazható természetes személyek számának számbeli kvóták vagy a gazdasági szükségesség vizsgálatára irányuló követelmény útján történő korlátozásokként, valamint megkülönböztető korlátozásokként határozzák meg.

155. CIKK

Üzleti értékesítők

A B. vagy C. szakasznak megfelelően kötelezett valamennyi ágazat tekintetében és a VIII-C. mellékletben felsorolt fenntartásokra is figyelemmel valamennyi Fél engedélyezi az üzleti értékesítők számára, hogy belépjenek a területére és tizenkét havonta legfeljebb 90 napig ideiglenesen ott tartózkodjanak.

156. CIKK

Szerződéses szolgáltatók

1. A Felek megerősítik a WTO szolgáltatáskereskedelemről szóló általános egyezménye szerinti kötelezettségvállalásaikból eredő jogaikat és kötelezettségeiket a szerződéses szolgáltatók belépése és ideiglenes tartózkodása tekintetében.

2. A VIII-D. és VIII-G. melléklettel összhangban mindegyik Fél engedélyezi, hogy a másik Fél szerződéses szolgáltatói a területükön szolgáltatásokat nyújtsanak az alábbi feltételek mellett:

(a) a természetes személyek a szolgáltatást ideiglenes alapon, olyan jogi személy alkalmazottjaként nyújtják, amely a szolgáltatásnyújtásra irányuló szerződést legfeljebb 12 hónapra kapta meg;

(b) az érintett Fél területére belépő természetes személyek az adott szolgáltatást azon jogi személy alkalmazottjaként nyújtják, amely legalább a másik Fél területére való belépés iránti kérelem benyújtása előtt közvetlenül egy évvel a vonatkozó szolgáltatásokat nyújtotta. Ezenfelül a természetes személyeknek – a másik Fél területére való belépés iránti kérelem benyújtásakor – legalább hároméves szakmai tapasztalattal[1] kell rendelkezniük a szerződés tárgyát képező tevékenységi ágazatban;

(c) a másik Fél területére belépő természetes személyek:

(i) egyetemi képesítéssel vagy azzal egyenértékű tudást bizonyító képzettséggel[2]; valamint

(ii) amennyiben a szolgáltatásnyújtás helye szerinti Fél törvényei, rendeletei vagy előírásai valamely tevékenység gyakorlásához ezt megkövetelik, szakképesítéssel rendelkeznek;

(d) a másik Fél területén nyújtott szolgáltatásért a természetes személyek az őket foglalkoztató jogi személytől kapott díjazáson kívül nem részesülnek más díjazásban;

(e) a természetes személyek érintett Fél területére való belépése és ideiglenes tartózkodása bármely 12 hónapos időszakban nem haladhatja meg a hat hónapos, illetve Luxemburg esetében a 25 hetes időtartamot, illetve a szerződés időtartamát, attól függően, hogy melyik a rövidebb;

(f) a jelen cikk alapján engedélyezett belépés csak a szerződés tárgyát képező szolgáltatási tevékenységre vonatkozik, és nem jogosít fel a szolgáltatásnyújtás helye szerinti Fél szakmai címének gyakorlására; valamint

---

[1] A szakmai tapasztalatot a nagykorúvá válás után kell megszerezni.

[2] Ha a diplomát vagy képesítést nem azon Fél területén szerezték meg, ahol a szolgáltatásnyújtás történik, ez a Fél értékelheti, hogy mindez egyenértékű-e a területén előírt egyetemi diplomával.

(g) a szolgáltatási szerződés által érintett személyek száma nem lehet több annál, mint amennyi a szerződés végrehajtásához szükséges, a szolgáltatásnyújtás helye szerinti Fél törvényeivel, rendelkezéseivel vagy más jogszabályi előírásaival összhangban.

157. CIKK

Független szakemberek

A VIII-D. és VIII-G. melléklettel összhangban mindegyik Fél engedélyezi, hogy a másik Fél független szakemberei a területükön szolgáltatásokat nyújtsanak az alábbi feltételek mellett:

(a) a természetes személyek ideiglenes alapon szolgáltatási tevékenységet végeznek a másik Fél területén letelepedett önálló vállalkozóként, és 12 hónapot meg nem haladó időtartamra szóló szolgáltatási szerződéssel rendelkeznek;

(b) a másik Fél területére belépő természetes személyek – a másik Fél területére való belépés iránti kérelem benyújtásakor – legalább hatéves szakmai tapasztalattal rendelkeznek a szerződés tárgyát képező tevékenységi ágazatban;

(c) a másik Fél területére belépő természetes személyek:

(i) egyetemi képesítéssel vagy azzal egyenértékű tudást bizonyító képzettséggel[1]; valamint

(ii) amennyiben a szolgáltatásnyújtás helye szerinti Fél törvényei, rendeletei vagy előírásai valamely tevékenység gyakorlásához ezt megkövetelik, szakképesítéssel rendelkeznek;

(d) a természetes személyek érintett Fél területére való belépése és ideiglenes tartózkodása bármely tizenkét hónapos időszakban nem haladhatja meg a hat hónapos, illetve Luxemburg esetében a 25 hetes időtartamot, illetve a szerződés időtartamát, attól függően, hogy melyik a rövidebb; valamint

(e) a jelen cikk alapján engedélyezett belépés csak a szerződés tárgyát képező szolgáltatási tevékenységre vonatkozik, és nem jogosít fel a szolgáltatásnyújtás helye szerinti Fél szakmai címének gyakorlására;

[1] Ha a diplomát vagy képesítést nem azon Fél területén szerezték meg, ahol a szolgáltatásnyújtás történik, ez a Fél értékelheti, hogy mindez egyenértékű-e a területén előírt egyetemi diplomával.

E. SZAKASZ

SZABÁLYOZÁSI KERET

I. ALSZAKASZ

BELSŐ SZABÁLYOZÁS

158. CIKK

Hatály és fogalommeghatározások

1. Ez a szakasz a Felek engedélyezési előírásokkal és eljárásokkal, képzettségi előírásokkal és eljárásokkal kapcsolatos azon intézkedéseire alkalmazandó, amelyek a következőket érintik:

(a) határokon átnyúló szolgáltatásnyújtás;

(b) valamely Fél természetes vagy jogi személyeinek letelepedése a területükön; valamint

(c) a természetes személyek 153. cikkben meghatározott kategóriáinak ideiglenes tartózkodása a területükön;

2. A határokon átnyúló szolgáltatásnyújtás esetében ez a szakasz kizárólag azokra az ágazatokra vonatkozik, amelyek tekintetében a Felek egyedi kötelezettségvállalásokat tettek, annyiban, amennyiben ezen egyedi kötelezettségvállalások alkalmazandók. A letelepedést illetően e szakasz nem vonatkozik az ágazatokra annyiban, amennyiben azok tekintetében a VIII-A. és VIII-E. melléklet fenntartást tartalmaz. A természetes személyek ideiglenes tartózkodását illetően e szakasz nem vonatkozik az ágazatokra annyiban, amennyiben azok tekintetében a VIII-C., VIII-D. és VIII-G. melléklet fenntartást tartalmaz.

3. E szakasz nem alkalmazandó az olyan intézkedésekre, amelyek a jegyzéknek megfelelő korlátozásokat jelentenek.

4. E szakasz alkalmazásában:

(a) „engedélyezési követelmények”: a képesítési követelményektől eltérő olyan lényeges követelmények, amelyeknek a természetes vagy jogi személyeknek meg kell felelniük annak érdekében, hogy az (1) bekezdésben meghatározott tevékenységek végzésére vonatkozó engedélyt megkapják, módosítsák vagy meghosszabbítsák;

(b) „engedélyezési eljárás”: olyan igazgatási vagy eljárási szabályok, amelyeket az engedélyezési előírásoknak való megfelelés igazolásaként azoknak a természetes vagy jogi személyeknek be kell tartaniuk, akik vagy amelyek az (1) bekezdésben meghatározott tevékenységek végzésére vonatkozó engedélyt szeretnének kapni, ideértve az engedély módosítását vagy megújítását is;

(c) „képesítési követelmények”: egy szolgáltatást nyújtó természetes személy kompetenciáival kapcsolatos lényeges előírások, amelyek igazolását egy szolgáltatásnyújtás engedélyezésének céljából megkövetelik;

(d) „képesítési eljárások”: olyan igazgatási vagy eljárási szabályok, amelyeket szolgáltatásnyújtás engedélyének megszerzése céljából a természetes személyeknek be kell tartaniuk annak bizonyításához, hogy megfelelnek a képesítési előírásoknak; valamint

(e) „illetékes hatóság”: olyan központi, regionális vagy helyi kormányzat vagy hatóság, illetve központi, regionális vagy helyi kormányzat vagy hatóság által ráruházott hatásköröket gyakorló nem kormányzati szerv, amely – többek közt letelepedés révén történő – szolgáltatásnyújtás engedélyezésével kapcsolatban, vagy a szolgáltatásnyújtástól eltérő gazdasági tevékenység létesítésének engedélyezésével kapcsolatban határozatokat hoz.

159. CIKK

Az engedélyezéssel és képesítéssel kapcsolatos feltételek

1. Az egyes Felek biztosítják, hogy az engedélyezési előírásokhoz és eljárásokhoz, illetve képesítési előírásokhoz és eljárásokhoz kapcsolódó intézkedések olyan feltételeken alapulnak, amelyek kizárják, hogy az illetékes hatóságok értékelési hatáskörüket önkényes módon gyakorolják.

2. Az (1) bekezdésben említett feltételek:

(a) a közpolitikai célkitűzésekkel arányosak;

(b) világosak és egyértelműek;

(c) objektívek;

(d) előzetesen meghatározottak;

(e) előzetesen nyilvánosságra kerültek; valamint

(f) átláthatók és hozzáférhetők.

3. Az engedélyt meg kell adni, amint megfelelő vizsgálatot követően megállapítást nyert, hogy teljesülnek az engedély megszerzéséhez szükséges feltételek.

4. Valamennyi Fél köteles fenntartani vagy létrehozni olyan bírósági, választott bírósági vagy igazgatási mechanizmust vagy eljárást, amely az érintett vállalkozó vagy szolgáltató kérése alapján rendelkezik a letelepedést, a határokon átnyúló szolgáltatásnyújtást vagy természetes személyek üzleti céllal történő ideiglenes jelenlétét érintő igazgatási határozatok azonnali megvizsgálásáról, és ha jogos, a megfelelő jogorvoslatról. Amennyiben ezek az eljárások nem függetlenek az adott igazgatási határozatot hozó szervtől, az egyes Felek rendelkeznek a tárgyilagos és elfogulatlan vizsgálatok biztosításáról.

5. Amennyiben a kiadható engedélyek száma valamely tevékenység esetében a rendelkezésre álló természeti erőforrások vagy a technikai lehetőségek szűkössége miatt korlátozott, a Felek a lehetséges kérelmezőkre olyan kiválasztási eljárást alkalmaznak, amely teljes mértékben biztosítja a pártatlanságot és az átláthatóságot, ideértve különösen az eljárás megindításával, lefolytatásával és befejezésével kapcsolatos megfelelő nyilvánosságot is.

6. Az ebben a cikkben megállapított rendelkezésekre figyelemmel a kiválasztási eljárásra vonatkozó szabályok megállapításakor a Felek figyelembe vehetnek bizonyos jogszerű közpolitikai célkitűzéseket, ideértve az egészségügyi, biztonsági, környezetvédelmi és a kulturális örökség védelmét célzó megfontolásokat is.

160. CIKK

Engedélyezési és képesítési eljárások

1. Az engedélyezési és képesítési eljárásoknak és az alaki követelményeknek világosnak kell lenniük, azokat előzetesen nyilvánosságra kell hozni, és a kérelmezők számára biztosítani kell, hogy kérelmük tárgyilagosan és pártatlanul kerüljön elbírálásra.

2. Az engedélyezési és képesítési eljárásoknak és formai követelményeknek a lehető legegyszerűbbeknek kell lenniük, és nem nehezíthetik meg vagy késleltethetik indokolatlanul a szolgáltatás nyújtását. Az engedélyezési illetékeknek[1] – amelyek a kérelemből adódóan a kérelmező számára felmerülhetnek – észszerűnek és a kérdéses engedélyezési eljárás költségeivel arányosnak kell lenniük.

3. Az egyes Felek biztosítják, hogy az illetékes hatóságok által az engedélyezési eljárás során alkalmazott eljárások és e hatóságok határozatai valamennyi kérelmező tekintetében pártatlanok. Az illetékes hatóság függetlenül hozza meg határozatait, és nem elszámoltatható olyan szolgáltatások nyújtói által, amelyek tekintetében engedélyt írnak elő.

4. Amennyiben a kérelem benyújtásához konkrét határidőket írnak elő, a kérelmezők számára ehhez ésszerű időtartamot kell biztosítani. Az illetékes hatóság indokolatlan késedelem nélkül megkezdi a kérelem feldolgozását. Amennyiben lehetséges, a kérelmeket elektronikus formátumban is benyújthatóvá teszik, a papíron benyújtott kérelmekével megegyező hitelességi feltételek mellett.

[1] Az engedélyezési illetékek nem foglalják magukba az árverésért, a pályáztatásért és a koncessziók vagy az egyetemes szolgáltatásnyújtáshoz való kötelező hozzájárulások egyéb megkülönböztetésmentes odaítélésért fizetendő összegeket.

5. Az egyes Felek biztosítják, hogy a kérelem feldolgozása – ideértve a végső határozat meghozatalát is – a hiánytalan kérelem benyújtásától számított észszerű időn belül megtörténik. A Felek vállalják, hogy megállapítják a kérelem feldolgozásának normál időkeretét.

6. Az illetékes hatóság az általa hiányosnak tekintett kérelem kézhezvételét követően észszerű időn belül tájékoztatja a kérelmezőt, lehetőséget biztosít a hiányosságok pótlására és a megvalósíthatóság maximális mértékéig azonosítja a hiánytalan kérelemhez még szükséges kiegészítő információkat.

7. Az eredeti okiratok helyett – amennyiben lehetséges – hiteles másolatokat is elfogadnak.

8. Amennyiben az illetékes hatóság egy kérelmet elutasít, a kérelmezőt erről írásban és indokolatlan késedelem nélkül tájékoztatja. A kérelmezőt elvben – a kérésére – tájékoztatni kell a kérelem elutasításához vezető indokokról, és a határozat elleni fellebbezésre rendelkezésre álló időről is.

9. A Felek biztosítják, hogy a megítélt engedély indokolatlan késedelem nélkül és az abban foglalt feltételek szerint hatályba lép.

II. ALSZAKASZ

ÁLTALÁNOSAN ALKALMAZANDÓ RENDELKEZÉSEK

161. CIKK

Kölcsönös elismerés

1. Az e fejezetben foglaltak nem akadályozzák meg a Feleket abban, hogy a természetes személyek számára előírják, hogy az érintett tevékenységi ágazat tekintetében a szolgáltatásnyújtás területén előírt szükséges képesítésekkel és szakmai tapasztalattal rendelkezzenek.

2. A Felek saját területükön ösztönzik az illetékes szakmai szervezeteket, hogy bocsássanak a képesítések és szakmai tapasztalat kölcsönös elismerésére vonatkozó ajánlásokat a kereskedelmi formációban ülésező partnerségi bizottság rendelkezésére azzal a céllal, hogy a vállalkozók és a szolgáltatásnyújtók – részben vagy egészben – teljesítsék az egyes Felek által a szolgáltatási ágazatok vállalkozóinak és a szolgáltatóinak engedélyezése, működése és tanúsítása tekintetében alkalmazott kritériumokat, kiváltképpen a szakmai szolgáltatások terén.

3. A (2) bekezdésben említett ajánlás kézhezvételét követően a kereskedelmi formációban ülésező társulási bizottság észszerű időn belül áttekinti az ajánlást annak meghatározása érdekében, hogy az összhangban áll-e ezzel a megállapodással, valamint az e megállapodásban foglalt információk alapján értékeli különösen a következőket:

(a) milyen mértékben illeszkednek egymáshoz az egyes Felek által a szolgáltatásnyújtók és vállalkozók engedélyezéséhez, működéséhez és tanúsításához alkalmazott szabványok és feltételek; valamint

(b) a képesítések és szakmai tapasztalat kölcsönös elismeréséről szóló megállapodás potenciális gazdasági értéke.

4. Amennyiben a (3) bekezdésben szereplő előírások teljesülnek, a kereskedelmi formációban ülésező partnerségi bizottság megteszi a szükséges lépéseket a kölcsönös elismerésről szóló megállapodásra irányuló tárgyalások elindítására, majd pedig ajánlást tesz arra, hogy a Felek illetékes hatóságai kezdjék meg a tárgyalásokat.

5. Minden ilyen megállapodásnak összhangban kell állnia a WTO-egyezmény vonatkozó rendelkezéseivel és különösen a WTO-egyezmény 1B. mellékletében foglalt, a szolgáltatások kereskedelméről szóló általános egyezmény (a továbbiakban: GATS) VII. cikkével.

162. CIKK

Átláthatóság és bizalmas információk nyilvánosságra hozatala

1. Mindkét Fél azonnal megválaszolja a másik Fél konkrét információk iránti kérését, amely ehhez a megállapodáshoz tartozó vagy ezt a megállapodást érintő, általánosan alkalmazandó bármilyen intézkedésével vagy nemzetközi megállapodásokkal kapcsolatos. Mindkét Fél egy vagy több tájékoztatási pontot hoz létre azzal a céllal, hogy az ilyen ügyekben kérésre konkrét tájékoztatást nyújtson a másik Fél vállalkozói és szolgáltatói számára. A Felek a megállapodás hatálybalépését követő három hónapon belül értesítik egymást a tájékoztatási pontokról. A tájékoztatási pontoknak nem kell a törvények és szabályok letéteményeseiként működniük.

2. E megállapodás egyik rendelkezése sem követeli meg a Felektől, hogy olyan bizalmas információkat szolgáltassanak, amelyek közlése gátolná a jogszabályok végrehajtását, vagy más módon ellentétben állna a közérdekkel, vagy amely egyes állami vállalatok vagy magánvállalkozások jogszerű kereskedelmi érdekeit sértené.

III. ALSZAKASZ

SZÁMÍTÁSTECHNIKAI SZOLGÁLTATÁSOK

163. CIKK

Egyetértés a számítástechnikai szolgáltatásokról

1. A számítástechnikai szolgáltatások kereskedelmének a B., C. és D. szakasz szerinti liberalizációja során a Felek tiszteletben tartják a (2)–(4) bekezdés rendelkezéseit.

2. A központi termékosztályozás (a továbbiakban: CPC[1]) 84-es kódja – a számítástechnikai és kapcsolódó szolgáltatások meghatározására használt ENSZ-kód – azokra az alapvető funkciókra vonatkozik, amelyeket valamennyi számítástechnikai és kapcsolódó szolgáltatás nyújtása tekintetében alkalmaznak: számítógépes programok, amelyeket a számítógépek működéséhez és kommunikációjához szükséges utasítások halmazaként definiálnak (ideértve a fejlesztést és az alkalmazást is), adatfeldolgozás és -tárolás, valamint kapcsolódó szolgáltatások, például tanácsadási és képzési szolgáltatások ügyfelek személyzete számára. A technológiai fejlesztések eredményeként az ilyen szolgáltatásokat egyre inkább egymáshoz kapcsolt szolgáltatások csomagjaként kínálják, amelyek ezen alapvető funkciók némelyikét vagy mindegyikét tartalmazhatják. Például a webes vagy domainhosting szolgáltatások, az adatbányászat (data mining) és a grid számítástechnika mindegyike alapvető számítástechnikai funkciók kombinációjából tevődik össze.

[1] A CPC az ENSZ Statisztikai Bizottsága által elfogadott központi termékosztályozás (Statistical Papers, M sorozat, 77. sz., CPC prov, 1991.).

3. A számítástechnikai és kapcsolódó szolgáltatások, függetlenül attól, hogy egy hálózaton, például az interneten keresztül biztosítják-e azokat, magukban foglalnak minden olyan szolgáltatást, amely az alábbiakat nyújtja:

(a) tanácsadás, stratégia, elemzés, tervezés, specifikáció, kialakítás, fejlesztés, telepítés, implementáció, integráció, tesztelés, vírusirtás, frissítés, támogatás, műszaki segítség vagy irányítás számítógépek vagy számítástechnikai rendszerek tekintetében vagy azok számára;

(b) számítógépes programok, amelyeket a számítógépek (önmagukban és önmaguktól való) működéséhez és kommunikációjához szükséges utasítások halmazaként definiálnak, ezenkívül tanácsadás, stratégia, elemzés, tervezés, specifikáció, dizájn, fejlesztés, telepítés, implementáció, integráció, tesztelés, vírusirtás, frissítés, adaptálás, karbantartás, támogatás (support), műszaki segítség, irányítás vagy felhasználás számítógépes programok tekintetében vagy azok számára;

(c) adatfeldolgozás, adattárolás, tárhely vagy adatbázis szolgáltatások;

(d) irodai gépek és berendezések, ideértve a számítógépeket, karbantartása és javítása; vagy,

(e) ügyfelek személyzete számára nyújtott, számítógépes programokhoz, számítógépekhez, számítástechnikai rendszerekhez kapcsolódó képzési szolgáltatások, máshová be nem sorolt szolgáltatások.

4. A számítástechnikai és egyéb szolgáltatások lehetővé teszik más szolgáltatások (pl. banki szolgáltatások) elektronikus és egyéb módon történő nyújtását. Az ilyen esetekben fontos különbséget tenni a szolgáltatás lehetővé tétele (pl. web- vagy alkalmazás hosting) és az elektronikusan nyújtott tartalom vagy alapszolgáltatás (pl. banki szolgáltatás) között. Ilyen esetekben a CPC 84 nem vonatkozik a tartalomra vagy az alapszolgáltatásra.

IV. ALSZAKASZ

POSTAI SZOLGÁLTATÁSOK[1]

164. CIKK

Hatály és fogalommeghatározások

1. Ez az alszakasz az összes postai szolgáltatásra vonatkozó szabályozási keret elveit határozza meg.

2. Ezen alszakasz és a B., C. és D. szakasz alkalmazásában:

(a) „engedély”: az egyedi szolgáltatónak egy szabályozó hatóság által adott engedély, amelyre az adott szolgáltatási tevékenység végzésének megkezdése előtt szükség van; valamint

(b) „egyetemes szolgáltatás”: azon meghatározott minőségű postai szolgáltatások összessége, amelyet valamely Félnek a területe valamennyi pontján minimálisan nyújtania kell.

165. CIKK

A piactorzító gyakorlatok megelőzése

A Felek biztosítják, hogy az egyetemes szolgáltatási kötelezettség vagy postai monopólium hatálya alá tartozó postai szolgáltató nem alkalmaz piactorzító gyakorlatokat, ideértve a következőket:

[1] Ez a szakasz a CPC 7511-re és a CPC 7512-re egyaránt alkalmazandó.

(a) az ilyen szolgáltatás nyújtásából származó bevételek felhasználása expressz kézbesítési szolgáltatás vagy egyéb, nem egyetemes szolgáltatások nyújtásának kereszttámogatásához; valamint

(b) indokolatlan különbségtétel a fogyasztók – például a vállalkozások, tömeges küldeményeket feladók vagy konszolidátorok – között a díjszabás vagy az egyetemes szolgáltatási kötelezettség vagy postai monopólium hatálya alá tartozó szolgáltatás nyújtására vonatkozó egyéb feltételek tekintetében.

166. CIKK

Egyetemes szolgáltatás

1. Mindkét Félnek jogában áll meghatározni az általa fenntartani kívánt egyetemes szolgáltatási kötelezettség fajtáját. Az ilyen kötelezettségek önmagukban nem tekinthetők versenyellenesnek, feltéve, hogy azokat átlátható, objektív és versenysemleges módon igazgatják, és nem jelentenek nagyobb terhet annál, mint ami az adott egyetemes szolgáltatás tekintetében szükséges, a Fél által meghatározottak értelmében.

2. Az egyetemes szolgáltatás díjszabását úgy alakítják ki, hogy az megfizethető legyen és kielégítse a felhasználók szükségleteit.

167. CIKK

Engedélyek

1. A Felek arra törekednek, hogy az egyetemes szolgáltatás hatálya alá nem tartozó szolgáltatásokra vonatkozó engedélyeket egyszerű regisztrációval váltsák fel.

2. Amennyiben engedélyre van szükség:

(a) a Felek nyilvánosan hozzáférhetővé teszik az engedélyezés feltételeit, amelyek nem jelenthetnek a céljuk elérése érdekében szükségesnél nagyobb terhet;

(b) az engedély elutasításához vezető indokokról kérésre tájékoztatják a kérelmezőt; valamint

(c) mindkét Fél létrehoz egy független szerv általi, átlátható, megkülönböztetésmentes és objektív kritériumokon alapuló fellebbezési eljárást.

168. CIKK

A szabályozó szerv függetlensége

A szabályozó szerv jogilag elkülönült valamennyi postai és kézbesítési szolgáltatótól, és utóbbiak által nem elszámoltatható. A szabályozó szerv határozatai és az általa alkalmazott eljárások pártatlanok minden piaci szereplő tekintetében.

169. CIKK

Fokozatos jogszabály-közelítés

A Felek elismerik annak fontosságát, hogy az Örmény Köztársaság folyamatosan közelítse postai szolgáltatásokra vonatkozó jogszabályait az Európai Unió vonatkozó jogszabályaihoz.

V. ALSZAKASZ

ELEKTRONIKUS HÍRKÖZLÉSI HÁLÓZATOK ÉS SZOLGÁLTATÁSOK

170. CIKK

Hatály és fogalommeghatározások

1. Ez az alszakasz a B., C. és D. szakasznak megfelelően liberalizált elektronikus hírközlési hálózatok üzemeltetésére és ilyen szolgáltatások nyújtására vonatkozó szabályozási keret elveit határozza meg.

2. Ezen alszakasz alkalmazásában:

(a) „elektronikus hírközlési hálózat”: olyan átviteli rendszer, adott esetben kapcsoló vagy útválasztó eszköz, illetve egyéb erőforrás – ideértve a nem aktív hálózati elemeket is –, amely lehetővé teszi a vezetéken, rádióhullámon, optikai vagy egyéb elektromágneses úton történő jelátvitelt;

(b) „elektronikus hírközlési szolgáltatás”: olyan szolgáltatás, amely teljes egészében vagy nagyrészt jeleknek elektronikus hírközlési hálózatokon keresztül történő küldéséből áll, ideértve a távközlési szolgáltatásokat és a műsorszolgáltatásra használt hálózatokon történő továbbítási szolgáltatásokat is; nem tartozik e szolgáltatások közé az elektronikus hírközlési hálózatok vagy szolgáltatások segítségével továbbított tartalmak szolgáltatása, vagy az ezek feletti szerkesztői ellenőrzés gyakorlása;

(c) „nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési szolgáltatás”: bármely olyan elektronikus hírközlési szolgáltatás, amelynek nyilvánosság számára történő általános szolgáltatását valamely Fél kifejezetten vagy ténylegesen előírja;

(d) „nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési hálózat”: teljes egészében vagy nagyrészt nyilvánosan elérhető, a hálózati végpontok közötti adatátvitelt támogató elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtására használt elektronikus hírközlési hálózat;

(e) „nyilvános távközlési szolgáltatás”: bármely olyan távközlési közvetítő szolgáltatás, amelynek nyilvánosság számára történő általános szolgáltatását valamely Fél kifejezetten vagy ténylegesen előírja, és amely szolgáltatások közé többek között a következők tartozhatnak: távirat, telefon, telex és az olyan adattovábbítás, amely tipikusan a felhasználói információk két vagy több pont közötti, valós időben történő, a felhasználói információ formájának, illetve tartalmának két végpont közötti változtatása nélküli továbbítását foglalja magában;

(f) „az elektronikus hírközlési ágazat szabályozó hatósága”: az a szerv vagy szervek, amely(ek) feladata az ebben az alszakaszban említett elektronikus hírközlés szabályozása;

(g) „alapvető létesítmények”: olyan nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési hálózat és szolgáltatás céljára szolgáló létesítmények,

(i) amelyeket kizárólagosan vagy főként egyetlen vagy korlátozott számú szolgáltató biztosít; valamint

(ii) amelyeknek szolgáltatásnyújtás céljából történő helyettesítése gazdaságilag vagy technikailag nem kivitelezhető;

(h) „kapcsolódó létesítmények”: azok a kapcsolódó szolgáltatások, az elektronikus hírközlési hálózathoz vagy szolgáltatáshoz kapcsolódó fizikai infrastruktúrák és egyéb létesítmények vagy elemek, amelyek lehetővé teszik és/vagy támogatják az adott hálózat vagy szolgáltatás útján történő szolgáltatásnyújtást, vagy erre alkalmasak; ezek közé tartoznak többek között az épületek vagy az épületek bejáratai, az épületek kábelezése, az antennák, a tornyok és egyéb támasztószerkezetek, az alépítmények, a kábelcsatornák, a tartóoszlopok, az ellenőrzőaknák és a szekrények;

(i) „vezető szolgáltató[1]”: az elektronikus hírközlési ágazatban az a szolgáltató, amely képes lényegesen befolyásolni a részvételi feltételeket (az ár és a szolgáltatásnyújtás tekintetében) az elektronikus hírközlési szolgáltatások vonatkozó piacán, mivel ellenőrzéssel bír kulcsfontosságú létesítmények felett vagy kihasználja piaci helyzetét;

(j) „hozzáférés”: létesítmények vagy szolgáltatások rendelkezésre bocsátása más szolgáltató számára meghatározott feltételek mellett, elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtása céljából, ideértve többek között a következőkhöz való hozzáférést:

(i) hálózati elemek és kapcsolódó létesítmények, ideértve többek között a berendezések helyhez kötött vagy nem helyhez kötött módon történő csatlakoztatását (és különösen a helyi hurokhoz, valamint a helyi hurok révén történő szolgáltatásnyújtáshoz szükséges eszközökhöz és szolgáltatásokhoz való hozzáférést);

(ii) fizikai infrastruktúra, beleértve az épületeket, alépítményeket és tartóoszlopokat;

(iii) a megfelelő szoftverrendszerek, köztük a működést támogató rendszerek;

(iv) az előrendelési, a beszerzési és a rendelési célú, a karbantartási és a javítási igényekre vonatkozó, valamint a számlázási célú informatikai rendszerek és adatbázisok;

[1] A Felek megállapodnak abban, hogy a „vezető szolgáltató” megegyezik a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóval.

(v) számfordítás vagy azzal egyenértékű funkcióval rendelkező rendszerek;

(vi) helyhez kötött és a mobil hálózatok, különösen barangolás (roaming) céljából; valamint

(vii) virtuális hálózati szolgáltatások;

(k) „összekapcsolás”: egyazon vagy különböző szolgáltatók által használt nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési hálózatok fizikai vagy logikai összekapcsolása annak lehetővé tétele érdekében, hogy egy szolgáltató felhasználói kommunikálhassanak ugyanannak vagy valamely más szolgáltatónak a felhasználóival, illetve hogy hozzáférjenek egy másik szolgáltató által nyújtott szolgáltatásokhoz; a szolgáltatásokat nyújthatják az érintett felek vagy más, a hálózathoz hozzáféréssel rendelkező felek;

(l) „egyetemes szolgáltatás”: azon meghatározott minőségű szolgáltatások összessége, amelyeket minimálisan valamely Fél területén, megfizethető áron valamennyi felhasználó rendelkezésére kell bocsátani, földrajzi elhelyezkedéstől függetlenül; hatályáról és végrehajtásáról az egyes Felek döntenek;

(m) „számhordozhatóság”: a nyilvánosan elérhető hírközlési szolgáltatások valamennyi előfizetőjének azon képessége, hogy – amennyiben igénylik – telefonszámaikat a minőség, a megbízhatóság vagy a kényelem csökkenése nélkül ugyanazon a helyen változatlanul megtarthassák, ha a nyilvánosan elérhető hírközlési szolgáltatások ugyanazon kategóriájába tartozó szolgáltatói között váltanak.

171. CIKK

Szabályozó hatóság

1. A Felek gondoskodnak arról, hogy az elektronikus hírközlési hálózatokért és szolgáltatásokért felelős szabályozó hatóságaik jogilag és funkcionálisan függetlenek legyenek bármely olyan szolgáltatótól, amely elektronikus hírközlési hálózatokat, elektronikus hírközlési szolgáltatásokat vagy elektronikus hírközlési berendezéseket nyújt.

2. Amennyiben valamely Fél elektronikus hírközlési hálózatokat üzemeltető vagy szolgáltatásokat nyújtó vállalkozásokat állami tulajdonban tart vagy azok fölött ellenőrzést gyakorol, biztosítja, hogy a szabályozó funkció a tulajdonlással, illetve ellenőrzéssel összefüggő tevékenységektől szerkezetileg ténylegesen elkülönüljön. A szabályozó hatóság függetlenül jár el és semmilyen más szervtől nem kér, illetve nem fogad el utasításokat a nemzeti jog szerint ráruházott feladatok gyakorlásával kapcsolatosan.

3. Az egyes Felek biztosítják, hogy szabályozó hatóságaik megfelelő felhatalmazással rendelkeznek az ágazat szabályozására, és azoknak megfelelő pénzügyi és humán erőforrások állnak rendelkezésükre a rájuk bízott feladatok ellátásához. Kizárólag a (7) bekezdésben említett fellebbezési testületek rendelkeznek hatáskörrel a szabályozó hatóságok határozatainak felfüggesztésére vagy visszavonására.

A szabályozó hatóság feladatait könnyen hozzáférhető és világosan érthető formában teszik közzé, különösen ha ezeket a feladatokat egynél több szervre ruházzák rá. Az egyes Felek biztosítják, hogy szabályozó hatóságaik különálló éves költségvetéssel rendelkeznek. A költségvetést nyilvánosságra kell hozni.

4. A szabályozók határozatai és az általuk alkalmazott eljárások minden piaci szereplő tekintetében pártatlanok.

5. A szabályozó hatóságok átlátható módon és kellő időben gyakorolják hatásköreiket.

6. A szabályozó hatóságokat olyan hatáskörrel kell felruházni, amely biztosítja, hogy kérésükre az elektronikus hírközlési hálózatok üzemeltetői és az ilyen szolgáltatások szolgáltatói minden olyan információt – köztük a pénzügyi adatokat is – haladéktalanul a rendelkezésükre bocsássanak, amelyre azoknak szükségük van ahhoz, hogy feladataikat ezen alszakasszal összhangban elvégezhessék. A kért információknak arányosnak kell lenniük a szabályozó hatóság feladatainak ellátásához szükséges mértékkel, és azokat a titoktartási követelményekkel összhangban kell kezelni.

7. A szabályozó hatóság határozata által érintett felhasználóknak vagy szolgáltatóknak jogukban áll jogorvoslatért fordulni a döntés ellen egy, az érintett felektől független jogorvoslati testületnél. E szervnek – amely lehet bíróság is – rendelkeznie kell a feladatai hatékony elvégzését lehetővé tevő megfelelő szakértelemmel. Az ügy érdemi elemeit megfelelően figyelembe kell venni, és biztosítani kell a tényleges jogorvoslati mechanizmust. A felülvizsgálati eljárásokért felelős olyan testületeket illetően, amelyek nem minősülnek bírói szervnek, az egyes Felek biztosítják, hogy azok minden esetben írásbeli indokolást adnak határozataikról, amelyeket egy pártatlan és független igazságügyi hatóság felülvizsgál. A jogorvoslati testület határozatait hatékonyan érvényesítik. A jogorvoslat elbírálásáig a szabályozó hatóság határozata hatályban marad, kivéve, ha a nemzeti jogszabályokkal összhangban ideiglenes intézkedéseket hoznak.

8. Az egyes Felek biztosítják, hogy a szabályozó hatóság vezetője vagy – adott esetben – a szabályozó hatóságon belül ezen feladatot ellátó testület tagjai vagy helyetteseik kizárólag abban az esetben bocsáthatók el, ha már nem teljesítik a nemzeti jogban a feladataik ellátásához előzetesen rögzített szükséges feltételeket. Az ilyen elbocsátással kapcsolatos határozatokat az elbocsátás időpontjában nyilvánosságra hozzák. A szabályozó hatóság elbocsátott vezetője, vagy adott esetben a hatóságon belül ilyen funkciót betöltő testület tagjai indokolást is kapnak, és jogukban áll annak nyilvánosságra hozatalát kérni – amennyiben erre egyébként nem kerülne sor –, amely esetben biztosítják a nyilvánosságra hozatalt.

172. CIKK

Elektronikus hírközlési hálózatok üzemeltetésének és ilyen szolgáltatások nyújtásának engedélyezése

1. Az egyes Felek lehetőség szerint egyszerű bejelentést követően engedélyezik az elektronikus hírközlési hálózatok üzemeltetését és az ilyen szolgáltatások nyújtását. A bejelentést követően az érintett szolgáltató nem kötelezhető arra, hogy beszerezze a szabályozó hatóság kifejezett határozatát vagy bármely egyéb közigazgatási intézkedésének iratait, mielőtt az engedélyezésből eredő jogokat gyakorolná. Az engedélyezésből fakadó jogokat és kötelezettségeket könnyen hozzáférhető formában teszik közzé. A kötelezettségeknek a kérdéses szolgáltatással arányosnak kell lenniük.

2. Valamely Fél szükség esetén a rádiófrekvencia- és számhasználati jogokat licenciához kötheti az alábbiak céljából:

(a) a káros zavarás elkerülése;

(b) a szolgáltatás műszaki színvonalának biztosítása,

(c) a hatékony spektrumhasználat biztosítása; vagy

(d) egyéb általános érdekű célkitűzések elérése.

3. Amennyiben valamely Fél licenciát ír elő, az alábbiak szerint jár el:

(a) nyilvánosságra hozza valamennyi licenciába adási kritériumot és azt az észszerű időtartamot, amely általában szükséges a licencia iránti kérelmekre vonatkozó határozatok meghozatalához;

(b) írásban tájékoztatja a kérelmezőt – annak kérésére – a licencia elutasításának okairól;

(c) lehetőséget biztosít a kérelmező számára, hogy jogorvoslati testülethez folyamodhasson, ha a licencia iránti kérelmét elutasították.

4. Az esetleges igazgatási költségeket objektív, átlátható, arányos és költségminimalizáló módon állapítják meg a szolgáltatókkal szemben. A valamely Fél által megállapított, az (1) bekezdés szerinti engedély vagy a (2) bekezdés szerinti licencia alapján szolgáltatást nyújtó vagy hálózatot üzemeltető szolgáltatókra háruló igazgatási költségek az alkalmazandó engedélyek és licenciák igazgatása, ellenőrzése és érvényesítése során szokásosan felmerülő tényleges igazgatási költségekre korlátozódnak. Az ilyen igazgatási költségek magukban foglalhatják a nemzetközi együttműködés, a jogharmonizáció és a szabványosítás, a piacelemzés, a megfelelés-ellenőrzés és egyéb piaci ellenőrzés költségeit, valamint a jogszabályok és a közigazgatási határozatok – például a hozzáférésre és az összekapcsolásra vonatkozó határozatok – elkészítésével és végrehajtásával összefüggő szabályozási munka költségeit.

Az első albekezdésben hivatkozott igazgatási költségek nem foglalják magukban az árverésért, pályáztatásért és a koncessziók vagy az egyetemes szolgáltatásnyújtáshoz való kötelező hozzájárulások egyéb megkülönböztetésmentes odaítéléséért fizetendő összegeket.

173. CIKK

Szűkös erőforrások

1. A szűkös erőforrások felhasználására vonatkozó jogok – ideértve a rádióspektrumot, a számokat és a hozzáférési utakat – kiosztása és odaítélése objektív, arányos, kellő időben történő, átlátható és megkülönböztetésmentes módon történik. Az egyes Felek az eljárásaikat átlátható, megkülönböztetésmentes és arányos kritériumokra alapozzák.

2. A kiosztott frekvenciasávok jelenlegi állapotát nyilvánosan hozzáférhetővé teszik, de a különleges kormányzati célokra kiosztott rádióspektrum részletes azonosítása nem szükséges.

3. Az egyes Felek fenntartják a jogot arra, hogy olyan spektrum- és frekvenciagazdálkodási intézkedéseket vezessenek be és alkalmazzanak, amelyek az elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatók számának korlátozásához vezethetnek – feltéve, hogy ezt e megállapodással összeegyeztethető módon hajtják végre. Az említett jog magában foglalja a frekvenciasávok kiosztásának lehetőségét is, a spektrum hozzáférhetőségével kapcsolatos jelenlegi és jövőbeni igények figyelembevételével. Az olyan intézkedések, amelyeket valamely Fél a spektrum kiosztása és kijelölése, illetve a frekvenciagazdálkodás kapcsán foganatosít, önmagukban nem tekinthetők összeegyeztethetetlennek a 144., 149. és 150. cikkel.

174. CIKK

Hozzáférés és összekapcsolás

1. Az összekapcsolásról az érintett szolgáltatók elvben üzleti tárgyalás keretében állapodnak meg egymás között.

2. A Felek gondoskodnak arról, hogy az elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatóknak joguk és – amennyiben azt egy másik szolgáltató kéri – kötelességük legyen a hozzáférésről és összekapcsolásról szóló tárgyalásokat folytatni a nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési hálózatokat üzemeltető és ilyen szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatókkal. A Felek nem tartanak fenn semmilyen jogi vagy igazgatási intézkedést, amely arra kötelezi a hozzáférést vagy összekapcsolást biztosító szolgáltatókat, hogy a különböző szolgáltatók felé eltérő feltételekkel nyújtsanak azonos szolgáltatásokat vagy olyan követelményeket írjanak elő, amelyek nem kapcsolódnak a nyújtott szolgáltatáshoz.

3. A Felek biztosítják, hogy azok a szolgáltatók, amelyek a hozzáférésről vagy összekapcsolásról szóló megállapodásról folytatott tárgyalások során információt szereznek egy másik szolgáltatótól, azt az információt kizárólag arra a célra használják fel, amelyre azt rendelkezésükre bocsátották, és mindenkor tiszteletben tartsák az átadott vagy tárolt információk bizalmas jellegét.

4. Az egyes Felek biztosítják, hogy területükön egy vezető szolgáltató észszerű és megkülönböztetésmentes[1] feltételekkel hozzáférést biztosít az alapvető létesítményeihez – ideértve többek között a hálózati elemeket, a kapcsolódó létesítményeket és a kiegészítő szolgáltatásokat – az elektronikus hírközlési szolgáltatók számára.

[1] Ezen alszakasz alkalmazásában „megkülönböztetésmentes” alatt a 150. cikkben meghatározott nemzeti elbánás értendő, továbbá az adott ágazatra vonatkoztatott használat esetén e fogalommeghatározás olyan feltételeket jelent, amelyek „nem kedvezőtlenebbek annál, mint amelyeket valamely hasonló elektronikus hírközlési hálózat vagy szolgáltatás bármely más felhasználója számára hasonló körülmények között nyújtanak”.

5. A nyilvánosan elérhető távközlési szolgáltatások esetében a vezető szolgáltatóval való összekapcsolás a hálózat bármely olyan pontján történhet, ahol az műszakilag kivitelezhető. Az ilyen összekapcsolást az alábbiaknak megfelelően kell biztosítani:

(a) megkülönböztetésmentes feltételek mellett (többek között a műszaki előírásokra és specifikációkra, a minőségre és a karbantartásra vonatkozóan) és díjakkal, valamint olyan minőségben, amely nem kedvezőtlenebb annál, mint amit az ilyen vezető szolgáltató saját hasonló szolgáltatásai vagy nem kapcsolt szolgáltatók hasonló szolgáltatásai tekintetében vagy leányvállalatai vagy más kapcsolt vállalkozások számára biztosítanak;

(b) megfelelő időben, olyan feltételek (ideértve a műszaki előírásokat, a specifikációkat, a minőséget és a karbantartást) és költségorientált díjak mellett, amelyek átláthatóak és észszerűek, figyelembe veszik a gazdasági megvalósíthatóságot, és kellőképpen szétválasztottak ahhoz, hogy a szolgáltatónak ne kelljen fizetnie a hálózat azon részeiért vagy a hálózat által biztosított azon lehetőségekért, amelyekre nincs szüksége a szolgáltatásnyújtáshoz; valamint

(c) kérésre, a felhasználók többsége számára kínált hálózati végpontokon túl egyéb pontoknál – ezekre olyan díjak vonatkoznak, amelyek tükrözik a szükséges kiegészítő szolgáltatások kiépítésének költségeit.

6. Az egyes Felek biztosítják, hogy a valamely vezető szolgáltatóval történő összekapcsolás tekintetében alkalmazandó eljárás nyilvánosan elérhető legyen, és a vezető szolgáltatók nyilvánosan közzéteszik az összekapcsolásra vonatkozó hatályos megállapodásaikat, vagy – adott esetben – az összekapcsolásra vonatkozó referenciaajánlataikat.

175. CIKK

A jelentős szolgáltatókra vonatkozó, versennyel kapcsolatos védintézkedések

Az egyes Felek megfelelő intézkedéseket fogadnak el vagy tartanak fenn annak megakadályozása érdekében, hogy azon szolgáltatók, akik – önmagukban vagy másokkal együtt – vezető szolgáltatónak minősülnek, versenyellenes gyakorlatokat folytassanak. Ezek a versenyellenes gyakorlatok különösen az alábbiakat foglalják magukban:

(a) versenyellenes kereszttámogatás;

(b) a versenytársaktól szerzett információknak a versennyel ellentétes eredménnyel való felhasználása; valamint

(c) annak elmulasztása, hogy az alapvető létesítményekre vonatkozó olyan műszaki adatokat és üzleti szempontból lényeges információkat más szolgáltatók számára időben rendelkezésre bocsássák, amelyek az utóbbiak számára szükségesek a szolgáltatásnyújtáshoz.

176. CIKK

Egyetemes szolgáltatás

1. Mindkét Fél jogosult meghatározni azokat az egyetemes szolgáltatási kötelezettségeket, amelyeket fenn kíván tartani.

2. Az egyetemes szolgáltatásra vonatkozó ilyen kötelezettségeket önmagában nem tekintik versenyellenesnek, feltéve, hogy azokat arányos, átlátható, objektív és megkülönböztetésmentes módon hajtják végre. Az ilyen kötelezettségeket a verseny szempontjából semleges módon kell végrehajtani, és azok nem jelenthetnek nagyobb terhet annál, mint ami az adott egyetemes szolgáltatás tekintetében a Fél által meghatározottak értelmében szükséges.

3. Az elektronikus hírközlési hálózatokat üzemeltető vagy ilyen szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatók bármelyike jogosult arra, hogy egyetemes szolgáltatást nyújtson. Az egyetemes szolgáltatást nyújtó szolgáltatókat hatékony, átlátható és megkülönböztetésmentes mechanizmus útján jelölik ki. Szükség esetén az egyes Felek értékelik, hogy az egyetemes szolgáltatás nyújtása méltánytalanul nagy terhet jelent-e az egyetemes szolgáltatási tevékenység végrehajtására kijelölt adott szolgáltató számára. Indokolt esetben, ilyen számítás alapján és az egyetemes szolgáltatási tevékenységet végző szolgáltatónál keletkező piaci haszon figyelembevételével, a szabályozó hatóság meghatározza, hogy szükség van-e egy, az érintett szolgáltató ellentételezésére vagy az egyetemes szolgáltatási kötelezettség nettó költségeinek megosztására szolgáló mechanizmusra.

177. CIKK

Számhordozhatóság

Az egyes Felek gondoskodnak arról, hogy a nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatók észszerű feltételek mellett biztosítják a számhordozhatóságot.

178. CIKK

Bizalmas adatkezelés

A Felek nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési hálózat és nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési szolgáltatások révén, a szolgáltatáskereskedelem korlátozása nélkül biztosítják az elektronikus hírközlési és a kapcsolódó forgalmi adatok bizalmas jellegét.

179. CIKK

Az elektronikus hírközléssel kapcsolatos jogviták rendezése

1. A Felek gondoskodnak arról, hogy amennyiben az elektronikus hírközlési hálózatokat üzemeltető vagy ilyen szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatók között az ezen alszakasz rendelkezéseiből fakadó jogokkal és kötelezettségekkel kapcsolatban vita merül fel, az érintett szabályozó hatóság – a rendkívüli körülmények kivételével – bármelyik fél kérésére kötelező erejű határozatot hoz a vita legrövidebb időn, de legkésőbb négy hónapon belüli rendezése érdekében.

2. Amennyiben az ilyen vita határokon átnyúló szolgáltatásnyújtással kapcsolatos, az illetékes szabályozó hatóságok összehangolják erőfeszítéseiket a vita megoldása érdekében.

3. A szabályozó hatóság határozatát nyilvánosságra hozzák, tekintetbe véve az üzleti titokra vonatkozó előírásokat. Az érintett vitás felek a határozat alapjául szolgáló teljes indokolást megkapják, és a 172. cikk (7) bekezdésével összhangban fellebbezést nyújthatnak be a határozattal szemben.

4. Az ebben a bekezdésben említett eljárás nem zárja ki, hogy az érintett felek valamelyike bíróság előtt keresetet indítson.

180. CIKK

Fokozatos jogszabály-közelítés

A Felek elismerik annak fontosságát, hogy az Örmény Köztársaság folyamatosan közelítse az elektronikus hírközlési hálózatokra vonatkozó jogszabályait az Európai Unió vonatkozó jogszabályaihoz.

VI. ALSZAKASZ

PÉNZÜGYI SZOLGÁLTATÁSOK

181. CIKK

Hatály és fogalommeghatározások

1. Ez az alszakasz a pénzügyi szolgáltatások nyújtását érintő intézkedésekre alkalmazandó, amennyiben a pénzügyi szolgáltatásokat a B., C. és D. szakasszal összhangban liberalizálták.

2. E fejezet alkalmazásában „pénzügyi szolgáltatás”: olyan pénzügyi természetű szolgáltatás, amelyet valamely Fél pénzügyi szolgáltatója nyújt. A pénzügyi szolgáltatások közé tartoznak a biztosítási vagy biztosítással kapcsolatos szolgáltatások, valamint a banki és egyéb pénzügyi szolgáltatások.

3. A (2) bekezdésben említett biztosítási vagy biztosítással kapcsolatos szolgáltatások a következők:

(a) közvetlen biztosítás (ideértve az együttes biztosítást):

(i) életbiztosítás; valamint

(ii) nem-életbiztosítás;

(b) viszontbiztosítás és visszaengedményezés;

(c) biztosításközvetítés, úgy mint brókerség és ügynökölés; valamint

(d) kiegészítő biztosítási szolgáltatások, például tanácsadás, biztosításmatematika, kockázatértékelés és kárrendezési szolgáltatások.

4. A (2) bekezdésben említett banki és egyéb pénzügyi szolgáltatások a következők:

(a) letétek és egyéb visszafizetendő pénzeszközök átvétele a lakosságtól;

(b) mindenfajta hitelezés, ideértve a fogyasztási hiteleket, jelzáloghitelt, hitelfaktorálást és a kereskedelmi ügyletek finanszírozását;

(c) pénzügyi lízing;

(d) minden fizetési és pénzátutalási szolgáltatás, ideértve a hitel-, terhelési és betéti kártyákat, utazási csekkeket, banki váltókat;

(e) garanciák és kötelezettségvállalások;

(f) a következőkkel folytatott kereskedelem saját számlára vagy az ügyfelek számlájára, tőzsdén vagy tőzsdén kívüli forgalomban vagy egyéb módon:

(i) pénzpiaci eszközök (ideértve a csekket, váltót és letéti jegyeket);

(ii) devizák;

(iii) származékos termékek, többek között határidős és opciós ügyletek;

(iv) árfolyam- és kamatlábeszközök, ideértve az olyan termékeket, mint például a swap-ügyletek, kamatláb-megállapodások;

(v) átruházható értékpapírok; valamint

(iv) egyéb forgatható értékpapírok és pénzügyi eszközök, a veretlen aranyat is beleértve;

(g) mindenfajta értékpapír kibocsátásában való részvétel, ideértve a jegyzési garanciavállalást és kibocsátói tevékenységet (nyilvánosan és zárt körben egyaránt) és az ilyen kibocsátásokkal összefüggő szolgáltatások nyújtását;

(h) pénzalkuszi tevékenység;

(i) vagyonkezelés, úgymint készpénz- vagy portfóliókezelés, a közös befektetések minden formájának szervezése, nyugdíjalap-kezelés, vagyonkezelői és letéti szolgáltatások;

(j) pénzügyi eszközökkel kapcsolatos elszámolási és klíringszolgáltatások, ideértve az értékpapírokat, származtatott termékeket és egyéb forgatható instrumentumokat;

(k) pénzügyi információk nyújtása és továbbítása, pénzügyi adatfeldolgozás és ezzel kapcsolatos szoftverek; valamint

(l) tanácsadás, közvetítés és más kiegészítő pénzügyi szolgáltatások az ebben a bekezdésben felsorolt tevékenységek vonatkozásában, ideértve a hitelreferenciát és -elemzést, a befektetési és portfóliókutatást és -tanácsadást, a felvásárlással, illetve vállalkozási szerkezetátalakítással és stratégiával összefüggő tanácsadást.

5. Ezen alszakasz alkalmazásában:

(a) „pénzügyi szolgáltató”: a valamely Fél területén letelepedett olyan természetes vagy jogi személy, aki vagy amely pénzügyi szolgáltatást nyújt vagy kíván nyújtani, de ez a fogalommeghatározás a közigazgatási intézményekre nem terjed ki;

(b) „közigazgatási intézmény”:

(i) a Fél kormányzata, központi bankja, monetáris hatósága vagy olyan szerv, amely a Fél tulajdonában vagy ellenőrzése alatt áll és elsősorban kormányzati funkciók vagy kormányzati célú tevékenységek végrehajtásával foglalkozik, kivéve azokat a szerveket, amelyek elsősorban kereskedelmi alapon nyújtanak pénzügyi szolgáltatásokat; vagy

(ii) valamely magánszervezet, amely olyan funkciókat lát el, amelyek szokásosan a központi bank vagy más monetáris hatóság feladatai lennének;

(c) „új pénzügyi szolgáltatás”: pénzügyi jellegű szolgáltatás, ideértve a meglévő vagy új termékekkel kapcsolatos szolgáltatásokat vagy a termék szolgáltatásának módját, amelyet a Fél területén egyik pénzügyi szolgáltató sem nyújt, de a másik Fél területén igénybe vehető.

182. CIKK

Prudenciális kivételek

1. E megállapodás egyik rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy akadályozza bármelyik Felet abban, hogy prudenciális okokból intézkedéseket fogadjon el vagy tartson fenn az alábbiak érdekében:

(a) a befektetők, betétesek, kötvénytulajdonosok vagy olyan személyek védelme, akiknek valamely pénzügyi szolgáltató bizalmi kötelezettséggel tartozik;

(b) pénzügyi rendszerének integritása és stabilitása.

2. Ezek az intézkedések nem jelenthetnek a céljuk elérése érdekében szükségesnél nagyobb terhet.

3. A megállapodásban semmi nem értelmezendő úgy, hogy valamely Féltől megkívánja az egyéni ügyfelek ügyeivel és számláival kapcsolatos információk, illetve a közigazgatási intézmények birtokában lévő más bizalmas vagy tulajdonosi információk nyilvánosságra hozatalát.

183. CIKK

Hatékony és átlátható szabályozás

1. Az egyes Felek a lehető leginkább törekednek arra, hogy előzetesen tájékoztassanak minden érdekelt személyt az adott Fél által elfogadni tervezett általánosan alkalmazandó intézkedésekről annak érdekében, hogy lehetőséget biztosítsanak e személyek számára az intézkedéssel kapcsolatos észrevételeik benyújtására. Az ilyen javasolt intézkedésről való tájékoztatás történhet:

(a) hivatalos közzététel útján; vagy

(b) más írott vagy elektronikus formában.

2. Az egyes Felek elérhetővé teszik valamennyi érdekelt személy számára a pénzügyi szolgáltatások nyújtásával kapcsolatos kérelmek kitöltésére vonatkozó előírásaikat.

A kérelmező kérésére az érintett Fél tájékoztatást nyújt számára a kérelme állásáról. Amennyiben az érintett Fél további információkat igényel a kérelmezőtől, erről indokolatlan késedelem nélkül tájékoztatja őt.

3. Az egyes Felek a lehető leginkább törekednek annak biztosítására, hogy területükön végrehajtsák és alkalmazzák a pénzügyi szolgáltatások ágazatának szabályozására és felügyeletére, illetve az adókijátszások és adókikerülések elleni küzdelemre vonatkozó nemzetközileg elfogadott előírásokat. Az ilyen nemzetközileg elfogadott előírások közé tartoznak többek között az alábbiak:

(a) a Bázeli Bankfelügyeleti Bizottság hatékony bankfelügyeleti alapelvei;

(b) a Biztosításfelügyelők Nemzetközi Szövetségének biztosítási alapelvei;

(c) az Értékpapír-felügyeletek Nemzetközi Szervezetének értékpapír-felügyeleti célkitűzései és alapelvei;

(d) az OECD adóügyekre vonatkozó információcseréről szóló megállapodása;

(e) a G20-ak nyilatkozata az átláthatóságról és az adózási célú információcseréről; valamint

(f) a Pénzügyi Akció Munkacsoportnak a pénzmosásról szóló negyven ajánlása és a terrorizmus finanszírozásáról szóló kilenc különleges ajánlása.

4. A Felek továbbá figyelembe veszik a G7-ek pénzügyminiszterei által kiadott „Az információmegosztás tíz kulcselve” című dokumentumot, és megtesznek minden tőlük telhetőt ezen elveknek a kétoldalú kapcsolataik során történő alkalmazása érdekében.

184. CIKK

Új pénzügyi szolgáltatások

Mindegyik Fél lehetővé teszi a másik Fél pénzügyi szolgáltatói számára olyan új pénzügyi szolgáltatás nyújtását, amelyhez hasonló pénzügyi szolgáltatásokat – hasonló körülmények esetén – belső joga értelmében a saját pénzügyi szolgáltatói számára engedélyezne. A Felek meghatározhatják a szolgáltatásnyújtás jogi formáját, és engedélyhez köthetik a szolgáltatás nyújtását. Amennyiben előírnak ilyen engedélyt, arról elfogadható időn belül határozatot kell hozni, és az engedély kizárólag a 182. cikkben hivatkozott prudenciális okokból utasítható el.

185. CIKK

Adatfeldolgozás

1. Mindkét Fél engedélyezi a másik Fél pénzügyi szolgáltatója számára, hogy elektronikus vagy más formában, adatfeldolgozás céljából információt továbbítson a területére vagy területéről, amennyiben az említett adatfeldolgozás a pénzügyi szolgáltató szokásos üzletviteléhez szükséges.

2. Az (1) bekezdés egyik rendelkezése sem korlátozza a Feleknek a személyes adatok és a magánélet védelmére irányuló jogát, mindaddig, amíg az ilyen jogot nem használják e megállapodás rendelkezéseinek megkerülésére.

3. Az egyes Felek megfelelő védintézkedéseket fogadnak el vagy tartanak fenn a magánélet és az egyének alapvető jogainak és szabadságainak védelmére, különös tekintettel a személyes adatok továbbítására.

186. CIKK

Különleges kivételek

1. E fejezet egyetlen rendelkezése sem értelmezhető oly módon, hogy az megakadályozza valamely Felet – ideértve annak közigazgatási intézményeit – abban, hogy a területén törvény által szabályozott állami nyugdíjrendszer vagy társadalombiztosítási rendszer részét képező tevékenységeket vagy szolgáltatásokat kizárólagosan folytasson vagy nyújtson, kivéve, ha azon tevékenységek – a Fél belső jogával összhangban – pénzügyi szolgáltatók által is végezhetők, közigazgatási intézményekkel vagy magánintézményekkel versengve.

2. E megállapodás egyetlen rendelkezése sem vonatkozik a központi bank vagy monetáris hatóság vagy más közigazgatási intézmény által a monetáris és árfolyam-politika végrehajtása során végzett tevékenységekre.

3. E fejezet egyetlen rendelkezése sem értelmezhető oly módon, hogy az megakadályozza valamely Felet – ideértve annak közigazgatási intézményeit – abban, hogy a területén kizárólagosan a Fél vagy annak közigazgatási intézményei megrendelésére, illetve garanciája mellett vagy forrásaiból tevékenységeket folytasson vagy szolgáltatásokat nyújtson.

187. CIKK

Önszabályozó szervezetek

Amennyiben valamely Fél valamely önszabályozó szervben, értékpapír- vagy határidős tőzsdén vagy piacon, elszámoló ügynökségben vagy más szervezetben, illetve egyesületben fennálló tagságot, részvételt vagy ilyenbe történő belépést ír elő annak feltételeként, hogy a másik Fél pénzügyi szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatója a Fél pénzügyi szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatójával azonos feltételekkel nyújthasson pénzügyi szolgáltatásokat, vagy amennyiben a Fél közvetve vagy közvetlenül az ilyen szerveknek előjogokat vagy előnyöket biztosít a pénzügyi szolgáltatások ellátása során, akkor a Fél köteles biztosítani a 144. és 150. cikkből fakadó kötelezettségek teljesítését.

188. CIKK

Elszámolási és fizetési rendszerek

A nemzeti elbánás 144. és 150. cikkben meghatározott feltételeinek megfelelően, valamennyi Fél a területén letelepedett, a másik Fél pénzügyi szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatói számára a nemzeti elbánást biztosító feltételekkel azonosan köteles hozzáférést biztosítani a közigazgatási intézmények által működtetett fizetési és elszámolási rendszerekhez, valamint a szokásos üzleti életben rendesen elérhető hivatalos finanszírozási és refinanszírozási lehetőségekhez. Ennek a bekezdésnek nem célja, hogy hozzáférést biztosítson valamely Fél végső menedékes hitelezői lehetőségeihez.

189. CIKK

Pénzügyi stabilitás és a pénzügyi szolgáltatások szabályozása az Örmény Köztársaságban

A Felek elismerik a pénzügyi szolgáltatások megfelelő szabályozásának fontosságát a pénzügyi stabilitás, a méltányos és hatékony piacok biztosítása érdekében, valamint a befektetők, betétesek, biztosításikötvény-tulajdonosok vagy olyan személyek védelmére, akiknek egy pénzügyi szolgáltató letéteményesi kötelezettséggel tartozik. A pénzügyi szolgáltatások szabályozása tekintetében a bevált gyakorlatokra vonatkozó nemzetközi szabványok biztosítják az általános referenciaszintet, különös tekintettel azoknak az Európai Unióban való végrehajtási módjára Ezzel összefüggésben az Örmény Köztársaság szükség szerint közelíti a pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó jogszabályait az Európai Unió jogához.

VII. ALSZAKASZ

SZÁLLÍTÁSI SZOLGÁLTATÁSOK

190. CIKK

Hatály és célkitűzések

Ez az alszakasz a B., C. és D. szakasszal összhangban liberalizált nemzetközi szállítási szolgáltatások elveit határozza meg.

191. CIKK

Fogalommeghatározások

1. Ezen alszakasz és a B., C. és D. szakasz alkalmazásában:

(a) „nemzetközi tengeri szállítás”: magában foglalja az egységes fuvarokmánnyal, háztól házig történő olyan multimodális szállítási műveleteket (azaz a több szállítási mód alkalmazásával történő áruszállítást), amelyek magukban foglalják a tengeri szállítást és e célból annak jogát is, hogy közvetlen szerződéseket kössenek más szállítási módokat biztosító szolgáltatókkal;

(b) „tengeri szállítmány kezelésével kapcsolatos szolgáltatások”: a rakodási munkálatokat végző vállalatok tevékenységei, ideértve a terminálok üzemeltetését; nem tartoznak azonban ide a dokkmunkások közvetlen tevékenységei, amennyiben az ilyen munkaerő szervezése a rakodási munkálatokat végző vagy a terminált üzemeltető vállalattól függetlenül történik. Az érintett tevékenységek magukban foglalják az alábbiak megszervezését és felügyeletét:

(i) az áru ki- vagy berakodása a hajóról, illetve a hajóra;

(ii) az áru rögzítése vagy az áru rögzítésének kioldása;

(iii) az áruszállítmány fogadása vagy célba juttatása és megóvása a szállítás előtt vagy a kirakodás után;

(c) „vámolási szolgáltatások” vagy „vámügynöki szolgáltatások”: olyan tevékenységek, amelyek magukban foglalják a másik fél nevében az importtal, exporttal és tranzitáruval kapcsolatos vámolási eljárásokat, függetlenül attól, hogy ez a szolgáltató fő tevékenysége, vagy a fő tevékenység szokásos kiegészítése;

(d) „konténerállomás- és lerakatszolgáltatás”: olyan tevékenység, amely magában foglalja a konténerek tárolását, akár a kikötő területén, akár a szárazföldön, megrakás vagy kirakás, javítás és szállításhoz történő előkészítés céljából;

(e) „kereskedelmi hajózási képviselet”: olyan tevékenység, amelynek során az ügynök az adott földrajzi területen egy vagy több hajójárat vagy hajózási társaság érdekeit képviseli az alábbi célokból:

(i) tengerhajózás és járulékos szolgáltatások marketingje és értékesítése (az árajánlatadástól a számlázásig), a társaságok nevében hajóraklevél kibocsátása, a szükséges vonatkozó szolgáltatások beszerzése és továbbértékesítése, okmányok elkészítése és üzleti információk rendelkezésre bocsátása; valamint

(ii) eljárás a hajó kikötését szervező társaságok nevében, hajó beérkezésének szervezése, szükség esetén teheráru átvétele;

(f) „szállítmányozási szolgáltatások”: olyan tevékenységet jelentenek, amelynek során a szolgáltató a megbízó nevében megszervezi és felügyeli a szállítmányt, megszerzi a fuvarozóeszközt, és kapcsolódó szolgáltatásokat vásárol, elkészíti az okmányokat és megadja a szükséges üzleti információkat; valamint

(g) „átrakodási szolgáltatások”: nemzetközi tengeri, nevezetesen konténeres szállítmányokkal kapcsolatos előzetes tevékenységek és a szállítmányok továbbszállítása az egyik Fél területén található kikötők között.

2. A nemzetközi tengeri szállítás tekintetében a Felek megegyeznek abban, hogy biztosítják a rakományokhoz való korlátlan hozzáférés elvének kereskedelmi alapon történő hatékony alkalmazását, a nemzetközi tengeri szállítási szolgáltatások nyújtásának szabadságát, valamint nemzeti elbánást az ilyen szolgáltatások nyújtásának keretében.

3. Tekintettel a Felek között a nemzetközi tengeri szállítás tekintetében fennálló liberalizáció meglévő szintjére, az egyes Felek:

(a) üzleti és megkülönböztetésmentes alapon ténylegesen alkalmazzák a nemzetközi tengeri piacokhoz és kereskedelmi útvonalakhoz való korlátlan hozzáférés elvét; valamint

(b) a másik Fél lobogója alatt hajózó vagy a másik Fél szolgáltatója által üzemeltetett hajókat a saját hajóik, illetve harmadik országbeli hajók – attól függően, hogy melyik az előnyösebb – számára biztosítottnál nem kevésbé előnyös elbánásban részesítik, többek között a kikötők elérése, az ilyen kikötők infrastruktúrája, szolgáltatásai és kiegészítő tengerészeti szolgáltatásai, valamint az azokkal kapcsolatos illetékek és díjak, a vámügyi létesítmények és a be- és kirakodásra szolgáló horgonyzóhelyek tekintetében.

4. A (3) bekezdésben említett elvek alkalmazása során a Felek:

(a) a harmadik országokkal kötendő jövőbeni, a tengeri szállítási szolgáltatásokról – ideértve a száraz és a folyékony ömlesztett áru szállítását és a menetrend szerinti járatokat is – szóló megállapodásokba nem foglalnak bele rakománymegosztási záradékot, és észszerű időn belül felbontják a korábbi megállapodásokból kifolyólag még fennálló ilyen rakománymegosztási megállapodásokat; valamint

(b) e megállapodás hatálybalépésekor eltörölnek minden olyan egyoldalú intézkedést, igazgatási, technikai és egyéb akadályt, illetve tartózkodnak minden ilyentől, amely rejtett korlátozó vagy megkülönböztető hatást gyakorolhat a szabad szolgáltatásnyújtásra a nemzetközi tengeri szállításban.

5. A Felek lehetővé teszik a másik Fél nemzetközi tengeri szállítási szolgáltatói számára, hogy a területükön letelepedjenek, a letelepedésre és a működésre vonatkozó olyan feltételek mellett, amelyek nem kevésbé kedvezőek a saját szolgáltatóiknak vagy valamely harmadik ország szolgáltatóinak nyújtottaknál, attól függően, hogy melyik az előnyösebb.

6. A Felek észszerű és megkülönböztetésmentes alapon és feltételekkel elérhetővé teszik a másik Fél nemzetközi tengeri szállítási szolgáltatói számára a következő kikötői szolgáltatásokat: révkalauzolás, vontatás és vontató biztosítása, élelmiszer-, üzemanyag- és vízellátás, hulladékgyűjtés és ballaszt hulladékeltávolítás, révkapitányi szolgáltatások, navigációs segítség és a hajó üzemeltetéséhez szükséges parti üzemeltetési szolgáltatások – beleértve a hírközlés, víz és elektromos energia biztosítását –, vészhelyzeti javító berendezések, horgonyzási, parthoz állási és kikötői szolgáltatások.

7. Az egyes Felek fizetés ellenében engedélyezik a nem rakományként szállított felszerelések – például az üres konténerek – mozgását az Örmény Köztársaság kikötői, illetve valamely tagállam kikötői között.

8. A Felek – az illetékes hatóság engedélyének függvényében – engedélyezik a másik Fél nemzetközi tengeri szállítási szolgáltatói számára, hogy átrakodási szolgáltatásokat nyújtsanak a saját nemzeti kikötőik között.

192. CIKK

Fokozatos jogszabály-közelítés

A Felek elismerik annak fontosságát, hogy az Örmény Köztársaság folyamatosan közelítse szállítási szolgáltatásokra vonatkozó jogszabályait az Európai Unió vonatkozó jogszabályaihoz.

F. SZAKASZ

ELEKTRONIKUS KERESKEDELEM

I. ALSZAKASZ

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

193. CIKK

Célkitűzés és alapelvek

1. A Felek – elismerve, hogy az elektronikus kereskedelem számos ágazatban fokozza a kereskedelmi lehetőségeket – törekednek arra, hogy támogassák a közöttük megvalósuló elektronikus kereskedelem fejlesztését, különösen azáltal, hogy együttműködést folytatnak e fejezet rendelkezései értelmében az elektronikus kereskedelem tekintetében felmerülő kérdésekben.

2. A Felek egyetértenek abban, hogy az elektronikus kereskedelem fejlesztése a legszigorúbb nemzetközi adatvédelmi előírásokkal teljes összhangban történik, az elektronikus kereskedelem felhasználói bizalmának biztosítása érdekében.

3. A Felek az elektronikus adatátvitelt a C. szakasz értelmében szolgáltatásnyújtásnak tekintik, amelyre nem vethető ki vám.

194. CIKK

Az elektronikus kereskedelem szabályozási szempontjai

1. A Felek párbeszédet folytatnak az elektronikus kereskedelem által felvetett szabályozási kérdésekről. E párbeszéd többek között a következő kérdéseket öleli fel:

(a) a lakosság számára engedélyezett elektronikus aláírások tanúsítványainak elismerése és a határokon átnyúló tanúsítási szolgáltatások elősegítése;

(b) a közvetítő szolgáltatók felelőssége az információk továbbítása vagy tárolása tekintetében:

(i) kéretlen elektronikus üzleti kommunikáció kezelése; valamint

(ii) a fogyasztók védelme az elektronikus kereskedelem terén; valamint

(c) az elektronikus kereskedelem fejlesztése tekintetében releváns minden egyéb kérdés.

2. Az ilyen párbeszéd végrehajtható az egyes Felek (1) bekezdésben említett kérdésekkel kapcsolatos jogszabályaira, valamint az ilyen jogszabályok végrehajtására vonatkozó információk cseréje útján.

II. ALSZAKASZ

A KÖZVETÍTŐ SZOLGÁLTATÓK FELELŐSSÉGE

195. CIKK

Közvetítők szolgáltatásainak igénybevétele

A Felek elismerik, hogy a közvetítők szolgáltatásait harmadik felek a vonatkozó nemzeti jogot sértő tevékenységre használhatják fel. E lehetőség figyelembevétele érdekében az egyes Felek a jelen alszakaszban szereplő, a közvetítő szolgáltatókra vonatkozó felelősséggel kapcsolatos intézkedéseket fogadnak el vagy tartanak fenn.

196. CIKK

A közvetítő szolgáltatók felelőssége: „puszta továbbítás”

1. Amennyiben egy információs társadalmi szolgáltatás a szolgáltatás vevője által adott információnak a kommunikációs hálózaton történő továbbításából, vagy kommunikációs hálózathoz való hozzáférés biztosításából áll, a Felek biztosítják, hogy a szolgáltató ne legyen felelős a továbbított információért, feltéve, hogy a szolgáltató:

(a) nem kezdeményezi a továbbítást;

(b) nem választja ki az adatátvitel címzettjét; valamint

(c) nem választja meg vagy nem módosítja a továbbított információt.

2. Az (1) bekezdésben említett adatátvitel és hozzáférés biztosítása magában foglalja a továbbított információ automatikus, közbenső és átmeneti tárolását annyiban, amennyiben ez az adatátvitel hírközlő hálózaton történő végrehajtásának a kizárólagos céljával történik, és feltéve, hogy az információt nem tárolják az adatátvitelhez észszerűen szükségesnél hosszabb ideig.

3. Ez a cikk nem érinti a bíróságok és közigazgatási hatóságok arra vonatkozó lehetőségét, hogy az egyes Felek jogrendszereivel összhangban a szolgáltatót a jogsértés megszüntetésére vagy megelőzésére kötelezzék.

197. CIKK

A közvetítő szolgáltatók felelőssége: „ideiglenes tárolás (caching)”

1. Amennyiben egy információs társadalmi szolgáltatás a szolgáltatás vevője által adott információ kommunikációs hálózaton történő továbbításából áll, a Felek biztosítják, hogy a szolgáltató ne legyen felelős a továbbított információk olyan automatikus, közvetítő és átmeneti tárolásáért, amelynek egyedüli célja az információnak a szolgáltatás más vevőihez – kérésükre – történő továbbításának hatékonyabbá tétele, feltéve hogy a szolgáltató:

(a) nem módosítja az információt;

(b) betartja az információhoz való hozzáférés feltételeit;

(c) betartja az információk frissítése tekintetében az ágazatban széles körben elismert és alkalmazott szabályokat;

(d) nem akadályozza az olyan jogszerű technológia használatát, amely az információ használatára vonatkozó adatok megszerzése céljából az iparágban széles körben elismert és használt; valamint

(e) haladéktalanul intézkedik az általa tárolt információ törléséről vagy az ahhoz való hozzáférés megszüntetéséről, amint ténylegesen tudomást szerez arról, hogy az információt az adatátvitel forrásánál törölték a hálózatról vagy megszüntették az ahhoz való hozzáférést, vagy bíróság, illetve közigazgatási hatóság rendelte el a törlést vagy a hozzáférés megszüntetését.

2. Ez a cikk nem érinti a bíróságok vagy közigazgatási hatóságok arra vonatkozó lehetőségét, hogy az egyes Felek jogrendjeivel összhangban a szolgáltatót a jogsértés megszüntetésére vagy megelőzésére kötelezzék.

198. CIKK

A közvetítő szolgáltatók felelőssége: „tárhelyszolgáltatás”

1. Amennyiben egy információs társadalmi szolgáltatás a szolgáltatás vevője által adott információnak a tárolásából áll, a Felek biztosítják, hogy a szolgáltató ne legyen felelős az információknak a szolgáltatás igénybevevője kérésére történő tárolásáért, feltéve hogy a szolgáltató:

(a) nem rendelkezik tényleges ismerettel illegális cselekményről vagy információról, és a kártérítés tekintetében nincs tudomása olyan tényekről vagy körülményekről, amelyekből az illegális cselekmény vagy információ nyilvánvaló; vagy,

(b) miután ilyenről tudomást szerez, gyorsan és eredményesen eljár az információ eltávolítása vagy a hozzáférés letiltása érdekében.

2. Az (1) bekezdés nem alkalmazandó, ha a szolgáltatás igénybevevője a szolgáltató irányítása vagy ellenőrzése alatt működik.

3. Ez a cikk nem érinti a bíróságok vagy közigazgatási hatóságok arra vonatkozó lehetőségét, hogy az egyes Felek jogrendszereivel összhangban a szolgáltatót a jogsértés megszüntetésére vagy megelőzésére kötelezzék, nem érinti továbbá a Feleknek azt a lehetőségét sem, hogy eljárásokat alakítsanak ki az információ eltávolításának vagy a hozzáférés megszüntetésének szabályozására.

199. CIKK

Az általános nyomonkövetési kötelezettség hiánya

1. A Felek nem írnak elő a szolgáltatók számára arra vonatkozó általános kötelezettséget, hogy a 196., 197. és 198. cikk hatálya alá tartozó szolgáltatások nyújtása során az általuk továbbított vagy tárolt információt ellenőrizzék, valamint azt sem követelik meg általánosan, hogy aktívan kutassák az illegális tevékenységekre utaló tényeket vagy körülményeket.

2. Az egyes Felek előírhatják az információs társadalmi szolgáltatók számára, hogy haladéktalanul tájékoztassák az illetékes állami hatóságokat a szolgáltatásaik igénybevevői által végzett jogellenes tevékenységekről és információszolgáltatásról, illetve hogy az illetékes hatóságok kérésére kötelezően tájékoztassák azokat a szolgáltatásaik azon igénybevevőinek azonosítását lehetővé tevő információkról, akikkel információtárolásra vonatkozó megállapodást kötöttek.

G. SZAKASZ

KIVÉTELEK

200. CIKK

Általános kivételek

1. Az e megállapodásba foglalt általános kivételek érintése nélkül e fejezet rendelkezéseire a (2) és (3) bekezdésben szereplő kivételek vonatkoznak.

2. Azon kötelezettségből kiindulva, hogy ezen intézkedések nem alkalmazhatók a hasonló feltételekkel élő országok önkényes vagy indokolatlan megkülönböztetése, illetve a letelepedés vagy a határokon átnyúló kereskedelem leplezett korlátozásának eszközeként, e fejezet egyik rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy akadályozza bármelyik Felet az alábbiakkal kapcsolatos intézkedések elfogadásában és érvényesítésében:

(a) a közbiztonság vagy a közerkölcs védelméhez, illetve a közrend fenntartásához szükségesek;

(b) az emberi, állati, növényi élet vagy egészség megóvásához szükségesek;

(c) a kimerülő természeti erőforrások megőrzése, amennyiben az ezzel kapcsolatos intézkedéseket a szolgáltatások belföldi nyújtására vagy fogyasztására és a hazai vállalkozókra vonatkozó korlátozásokkal összefüggésben léptetik hatályba;

(d) a művészeti, történelmi vagy régészeti értéket képviselő nemzeti kincsek védelméhez szükségesek;

(e) az e fejezettel nem ellentétes jogszabályok és rendeletek betartásához szükségesek, ideértve az olyan intézkedéseket, amelyek a következőkkel kapcsolatosak:

(i) félrevezető vagy csalárd gyakorlatok megakadályozása vagy a szerződések nem teljesítéséből adódó következmények kezelése;

(ii) a magánélet védelme a személyes adatok feldolgozásának és terjesztésének összefüggésében, valamint az iratok titkossága és az egyéni számlák védelme; vagy

(iii) a biztonság; vagy

(f) a 144. cikkel és a 150. cikkel összeegyeztethetetlen intézkedések, feltéve hogy az eltérő elbánás célja a másik Fél gazdasági tevékenységei, befektetői vagy szolgáltatói tekintetében a közvetlen adók méltányos vagy hatékony kivetésének vagy beszedésének biztosítása[1].

3. E fejezet, valamint a megállapodás VIII. mellékletének rendelkezései nem vonatkoznak az egyes Felek saját szociális biztonsági rendszerére, illetve az egyes Felek területén végzett, az államhatalom gyakorlásához – akár alkalomszerűen – kapcsolódó tevékenységekre.

---

[1] Azon intézkedések körébe, amelyek célja a közvetlen adók méltányos vagy hatékony kivetésének vagy beszedésének biztosítása, az adott Fél által saját adózási rendszere keretében hozott olyan intézkedések tartoznak, amelyek:

(i) a nem rezidens vállalkozókra vagy szolgáltatókra alkalmazandók, elismerve azt, hogy a nem belföldi illetőségű adóalanyok adókötelezettségét a Fél területén szerzett vagy elhelyezkedő adóköteles tételek tekintetében határozzák meg;

(ii) a nem rezidens adóalanyokra alkalmazandók annak érdekében, hogy biztosítsák az adók kivetését vagy beszedését a Fél területén;

(iii) a nem rezidens vagy állandó lakos adóalanyokra alkalmazandók annak érdekében, hogy megakadályozzák az adóelkerülést vagy adócsalást, ideértve a megfelelési intézkedéseket is;

(iv) az egyik Fél területén vagy területéről nyújtott szolgáltatás fogyasztóira alkalmazandók annak érdekében, hogy biztosítsák az ilyen fogyasztókat terhelő adó kivetését vagy beszedését, amelyet a Fél területén lévő forrásokból vezetnek le;

(v) különbséget tesznek azon vállalkozók és szolgáltatók között, akikre globális adózás szerinti tételek alapján vetnek ki adót, valamint más vállalkozók és szolgáltatók között, elismerve az adóalap természetében megmutatkozó eltéréseket; vagy

(vi) állandó lakos személyeknél vagy fióktelepeken, illetve kapcsolt viszonyban álló személyek vagy ugyanazon személy fióktelepei között jövedelmet, profitot, nyereséget, veszteséget, csökkentést vagy jóváírást határoznak meg, allokálnak vagy osztanak fel, hogy védjék a Fél adóalapját.

Az f) pontban és az ebben a lábjegyzetben említett adózási feltételeket és fogalmakat az intézkedést hozó Fél belső törvényei szerinti adózási meghatározások és fogalmak, illetve ezekkel egyenértékű vagy hasonló meghatározások és fogalmak alapján határozzák meg.

201. CIKK

Adózási intézkedések

Az e fejezetnek megfelelően nyújtott legnagyobb kedvezményes elbánás nem vonatkozik a Felek által a kettős adózás elkerülésére kötött megállapodások alapján biztosított vagy a jövőben biztosítani kívánt adózási elbánásra.

202. cikk

Biztonsági kivételek

E megállapodás egyetlen rendelkezése sem értelmezendő úgy, hogy:

(a) megkövetelné bármelyik Féltől olyan információk benyújtását, amelyek közzétételét alapvető biztonsági érdekeivel ellentétesnek ítéli;

(b) bármely Felet megakadályozna az általa alapvető biztonsági érdekei miatt szükségesnek tartott bármely intézkedés megtételében:

(i) fegyverek, lőszerek vagy hadianyagok gyártásához vagy kereskedelméhez kapcsolódóan;

(ii) azon gazdasági tevékenységek tekintetében, amelyeket közvetlenül vagy közvetve katonai létesítmények ellátása céljából végeznek,

(iii) amely hasadó és fúziós anyagokra vagy azokra az anyagokra vonatkozik, amelyekből ezek származnak, vagy

(iv) háború idején vagy a nemzetközi kapcsolatokban bármely más vészhelyzet felmerülésekor; vagy

(c) bármelyik Felet megakadályozná abban, hogy intézkedéseket hozzon a nemzetközi béke és biztonság fenntartása érdekében elfogadott kötelezettségeinek teljesítése céljából.

H. SZAKASZ

BERUHÁZÁS

203. CIKK

Felülvizsgálat

A kétoldalú beruházások megkönnyítése érdekében a Felek a megállapodás hatálybalépését követő három éven belül és azt követően rendszeres időközönként közösen áttekintik a beruházások feltételeit és jogi keretét. E felülvizsgálat alapján fontolóra veszik annak lehetőségét, hogy tárgyalásokat kezdjenek e megállapodás beruházásokról, többek között beruházásvédelemről szóló rendelkezésekkel való kiegészítéséről.

6. FEJEZET

FOLYÓ FIZETÉSEK ÉS TŐKEMOZGÁS

204. CIKK

Folyó fizetések

A Felek nem vetnek ki korlátozásokat, és szabadon átváltható valutában, valamint – a Nemzetközi Valutaalap alapokmánya cikkeinek megfelelően – bármilyen, a fizetési mérleg folyószámlájáról történő fizetést és átutalást lehetővé tesznek az Európai Unió és az Örmény Köztársaság között.

205. CIKK

Tőkeáramlás

1. A tőkeforgalom mérlegén és a folyó műveletek fizetési mérlegén történő tranzakciók tekintetében a Felek e megállapodás hatálybalépésének napjától kezdve biztosítják a fogadó ország jogszabályainak és az 5. fejezet rendelkezéseinek megfelelően eszközölt közvetlen beruházásokkal[1] kapcsolatos tőke szabad mozgását, továbbá e beruházások és az ezekből származó bármilyen bevétel megszüntetését vagy visszahonosítását.

[1] Ide értendő a közvetlen beruházáshoz kapcsolódó ingatlan megszerzése is.

2. Az (1) bekezdés hatályán kívül eső, a tőkeforgalom mérlegén és a folyó műveletek fizetési mérlegén történő tranzakciók tekintetében, e megállapodás hatálybalépésének napjától kezdve és a megállapodás többi rendelkezésének sérelme nélkül az egyes Felek biztosítják a tőke szabad mozgását a következők tekintetében:

(a) kereskedelmi ügyletekhez kapcsolódó hitelek, ideértve olyan szolgáltatások nyújtását is, amelyekben az egyik Fél állandó lakosnak minősülő személye vesz részt;

(b) a másik Fél beruházói által nyújtott pénzügyi kölcsönök és hitelek; valamint

(c) tőkerészesedés egy jogi személyben, a 142. cikkben meghatározottak szerint, tartós gazdasági kapcsolat létesítésének vagy fenntartásának szándéka nélkül.

3. E megállapodás egyéb rendelkezéseinek sérelme nélkül, a Felek nem vezetnek be semmiféle új korlátozást az Európai Unió és az Örmény Köztársaság lakosai közötti tőkemozgások és folyó fizetések tekintetében, és nem növelik a fennálló intézkedések korlátozó jellegét.

206. CIKK

Kivételek

Feltéve azon követelmény teljesülését, hogy ezeket az intézkedéseket nem a hasonló feltételeket alkalmazó országok önkényes vagy indokolatlan megkülönböztetésének, illetve a tőkemozgások leplezett korlátozásának eszközeként alkalmazzák, e fejezet egy rendelkezése sem értelmezhető úgy, mint amely bármely Felet akadályozza az olyan intézkedések elfogadásában és végrehajtásában, amelyek:

(a) a közbiztonság vagy a közerkölcs védelméhez, illetve a közrend fenntartásához szükségesek; vagy

(b) az e cím rendelkezéseivel nem ellentétes jogszabályok és rendeletek betartásához szükségesek, ideértve az olyan intézkedéseket, amelyek:

(i) bűncselekmények megelőzésével, megtévesztő vagy csalárd gyakorlatok megakadályozásával kapcsolatosak, vagy a szerződések nem teljesítéséből fakadó hatások kezeléséhez szükségesek (csőd, fizetésképtelenség és a hitelezők jogainak védelme);

(ii) valamely Fél pénzügyi rendszerének integritása és stabilitása érdekében elfogadott vagy fenntartott intézkedésekkel kapcsolatosak;

(iii) értékpapírok, opciók, határidős ügyletek vagy más származékos termékek kibocsátásával, kereskedelmével vagy forgalmazásával kapcsolatosak;

(iv) pénzügyi jelentés készítése vagy feljegyzés megőrzése az ügyletekről, ha ez a végrehajtás vagy a pénzügyi szabályozó hatóságok részére történő segítségnyújtás érdekében szükséges; vagy

(v) a bírósági vagy közigazgatási eljárásokban hozott végzések vagy ítéletek betartásának biztosításával kapcsolatosak.

207. CIKK

Védintézkedések

Amennyiben – kivételes körülmények fennállása esetén – komoly nehézségek merülnek fel az Örmény Köztársaság esetében az árfolyam-politika vagy a monetáris politika működésében, vagy az Európai Unió esetében a gazdasági és monetáris unió működésében, vagy ha valamelyik Fél komoly fizetésimérleg- vagy külső finanszírozási nehézségeket tapasztal, vagy amennyiben ilyen nehézségek kialakulása fenyeget, az érintett Fél legfeljebb egyéves időtartam során védintézkedéseket tehet, melyek mértéke az Európai Unió és az Örmény Köztársaság közötti tőkemozgás, fizetések vagy átutalások tekintetében nem haladja meg a szigorúan szükséges szintet. A védintézkedést elfogadó vagy fenntartó Fél haladéktalanul értesíti a másik Felet az védintézkedés elfogadásáról, és a lehető leghamarabb tájékoztatást nyújt a visszavonás ütemezéséről.

208. CIKK

A tőkemozgás elősegítése

A Felek konzultálnak egymással az egymás közötti tőkemozgás elősegítése érdekében, ezáltal támogatva az e megállapodásban meghatározott célok előmozdítását.

7. FEJEZET

SZELLEMI TULAJDON

A. SZAKASZ

CÉLKITŰZÉSEK ÉS ALAPELVEK

209. CIKK

Célkitűzések

E fejezet célja:

(a) az innovatív és kreatív termékek gyártásának és értékesítésének megkönnyítése a Felek között, ezáltal hozzájárulva az egyes Felek gazdaságának fenntarthatóbbá és inkluzívabbá tételéhez; valamint

(b) a szellemitulajdon-jogok megfelelő szintű és hatékony védelmének és érvényesítésének megvalósítása.

210. CIKK

A kötelezettségek jellege és hatálya

1. A Felek biztosítják a szellemi tulajdonnal foglalkozó azon nemzetközi szerződéseknek a megfelelő és hatékony végrehajtását, amelyeknek szerződő felei, ideértve a WTO-egyezmény 1C. mellékletében foglalt, a szellemitulajdon-jogok kereskedelmi vonatkozásairól szóló WTO-megállapodást (a továbbiakban: TRIPS-megállapodás). E fejezet kiegészíti és pontosítja a Felek TRIPS-megállapodásból, illetve egyéb, a szellemi tulajdon területén kötött nemzetközi egyezményekből eredő jogait és kötelezettségeit.

2. E megállapodás alkalmazásában a „szellemi tulajdon” fogalom legalább a szellemi tulajdon e fejezet B. szakaszában említett valamennyi kategóriájára kiterjed.

3. A szellemi tulajdon védelme magában foglalja az ipari tulajdon oltalma létesült, 1883. évi, legutóbb az 1967. évi stockholmi okmánnyal felülvizsgált Párizsi Uniós Egyezmény (a továbbiakban: az 1967. évi Párizsi Egyezmény) 10a. cikkében említett tisztességtelen verseny elleni védelmet.

211. CIKK

Jogkimerülés

Mindegyik Fél rendelkezik a szellemi tulajdonjogok nemzeti vagy regionális kimerülésének szabályairól.

B. SZAKASZ

A SZELLEMITULAJDON-JOGOKRA VONATKOZÓ ALAPKÖVETELMÉNYEK

I. ALSZAKASZ

SZERZŐI ÉS SZOMSZÉDOS JOGOK

212. CIKK

A biztosított védelem

1. A Felek tiszteletben tartják a következőkben foglalt jogokat és kötelezettségeket:

(a) az irodalmi és művészeti művek védelméről szóló Berni Egyezmény (a továbbiakban: Berni Egyezmény);

(b) az előadóművészek, a hangfelvétel-előállítók és a műsorsugárzó szervezetek védelméről szóló Római egyezmény (a továbbiakban: Római egyezmény);

(c) a TRIPS-megállapodás;

(d) a WIPO Szerzői Jogi Szerződés; valamint

(e) a WIPO Előadásokról és a Hangfelvételekről szóló Szerződése (a továbbiakban: WPPT).

2. A Felek megtesznek minden észszerű erőfeszítést az audiovizuális előadásokról szóló pekingi szerződéshez való csatlakozás érdekében.

213. CIKK

Szerzők

Mindegyik Fél kizárólagos jogot biztosít a szerzők tekintetében a következők engedélyezésére vagy megtiltására:

(a) műveik egy részének vagy egészének közvetlen vagy közvetett, ideiglenes vagy végleges reprodukálása bármilyen eszközzel és bármilyen formában;

(b) műveik eredeti vagy másolt példányainak bármilyen formában történő nyilvános terjesztése értékesítés útján vagy másként;

(c) műveik vezetékes vagy vezeték nélküli eszközökkel történő közvetítése nyilvánosság számára, beleértve az oly módon történő hozzáférhetővé tételt is, hogy azokhoz az általuk megválasztott helyen és időben hozzáférhessenek; valamint

(d) műveik eredeti vagy másolt példányainak kölcsönzése.

214. CIKK

Előadóművészek

Mindkét Fél kizárólagos jogot biztosít az előadóművészek tekintetében a következők engedélyezésére vagy megtiltására:

(a) előadásaik rögzítése[1];

(b) műveik egy részének vagy egészének közvetlen vagy közvetett, ideiglenes vagy végleges reprodukálása bármilyen eszközzel és bármilyen formában;

(c) előadásaik rögzített formájának terjesztése a nyilvánosság számára, értékesítés útján vagy más módon;

(d) előadásaik rögzített formájának vezetékes vagy vezeték nélküli eszközökkel történő elérhetővé tétele oly módon, hogy a közönség tagjai azokhoz az általuk megválasztott helyen és időben hozzáférhessenek;

(e) előadásaik vezeték nélküli sugárzásának és a nyilvánossághoz való közvetítése, kivéve, ha az előadás már önmagában sugárzott előadás vagy rögzítés eredménye;

(f) előadásaik rögzített formájának kölcsönzése.

[1] Rögzítés: az előadás hangjának vagy képeinek, vagy azok leképezéseinek felvétele, amely valamely eszköz révén érzékelhető, reprodukálható vagy közölhető.

215. CIKK

Hangfelvétel-előállítók

Mindkét Fél kizárólagos jogot biztosít a hangfelvétel-előállítók tekintetében a következők engedélyezésére vagy megtiltására:

(a) hangfelvételeik egy részének vagy egészének közvetlen vagy közvetett, ideiglenes vagy végleges reprodukálása bármilyen eszközzel és bármilyen formában;

(b) hangfelvételeik és azok másolatai rögzített formájának forgalmazása a nyilvánosság számára, értékesítés útján vagy más módon;

(c) hangfelvételeik vezetékes vagy vezeték nélküli eszközökkel történő elérhetővé tétele oly módon, hogy a közönség tagjai azokhoz az általuk megválasztott helyen és időben hozzáférhessenek; valamint

(d) hangfelvételeik kölcsönzése.

216. CIKK

Műsorszolgáltató szervezetek

Mindkét Fél kizárólagos jogot biztosít a műsorszolgáltató szervezetek tekintetében a következők engedélyezésére vagy megtiltására:

(a) sugárzott műsoraik rögzítése, vezetéken vagy vezeték nélküli sugárzás esetén egyaránt (a kábelen vagy műholdon keresztül történő sugárzást is ideértve);

(b) sugárzott műsoraik egy részének vagy egészének közvetlen vagy közvetett, ideiglenes vagy végleges reprodukálása bármilyen eszközzel és bármilyen formában, vezetéken vagy vezeték nélküli sugárzás esetén egyaránt (a kábelen vagy műholdon keresztül történő sugárzást is ideértve);

(c) sugárzott műsoraik rögzített formájának vezetékes vagy vezeték nélküli elérhetővé tétele, oly módon, hogy azokhoz az általuk megválasztott helyen és időben hozzáférhessenek;

(d) sugárzott műsoraik rögzített formájának terjesztése a nyilvánosság számára, értékesítés útján vagy más módon; valamint

(e) sugárzott műsoraik vezeték nélküli újrasugárzása, illetve közönség előtti bemutatása, amennyiben e közvetítés olyan helyen történik, amely a nyilvánosság számára belépődíj ellenében hozzáférhető.

217. CIKK

Műsorszolgáltatás és a nyilvánossághoz közvetítés

A Felek biztosítják azt a jogot, amelynek célja, hogy a felhasználó egy egyszeri méltányos díjat fizessen az előadónak vagy a hangfelvétel-előállítónak a hangfelvétel kereskedelmi célú nyilvánosságra hozatala, illetve e hangfelvétel példányának vezeték nélküli sugárzása vagy egyéb módon a közönség előtti bemutatása esetén. A Felek biztosítják, hogy e díjat felosztják az érintett előadóművészek és hangfelvétel-előállítók között. Az előadóművészek és a hangfelvétel-előállítók közötti megállapodás hiányában a Felek meghatározhatják annak feltételeit, hogy az említett díjat hogyan osztják el közöttük.

218. CIKK

Az oltalom időtartama

1. A Berni Egyezmény 2. cikke értelmében vett irodalmi és művészeti művek a szerző életében és a halálától számított legalább 70 éven át részesülnek vagyoni jogi oltalomban, attól az időponttól függetlenül, amikor a művet jogszerűen nyilvánosságra hozták.

2. Amennyiben egy művön fennálló szerzői jog több szerzőtársat illet, az (1) bekezdésben meghatározott oltalmi időt az utoljára elhunyt szerző halálától kell számítani.

3. A név nélkül vagy felvett néven szerzett művek esetében az oltalmi idő a mű jogszerű nyilvánosságra hozatalát követő legalább 70 évig tart. Ha azonban a szerző által felvett név semmi kétséget nem hagy a szerző személyazonossága felől, vagy ha a szerző az első mondatban meghatározott idő alatt felfedi személyazonosságát, az oltalmi időt az (1) bekezdés szerint kell számítani.

4. Amennyiben valamely Fél különleges jogokat alkalmaz együttesen létrehozott művek vagy a jogosultnak minősülő jogi személyek tekintetében, az oltalmi időt a (3) bekezdés szerint kell számítani, kivéve, ha a művet megalkotó természetes személyeket a mű nyilvánosságra hozott változatában e minőségükben tüntették fel. E bekezdés nem érinti azon feltüntetett szerzők jogait, akiknek azonosítható hozzájárulásait e művek tartalmazzák; e hozzájárulások tekintetében az (1) vagy (2) bekezdést kell alkalmazni.

5. A több kötetben, részben, folytatásban, számban vagy fejezetben nyilvánosságra hozott művek tekintetében, amelyek oltalmi ideje a mű jogszerű nyilvánosságra hozatalakor kezdődik, az oltalmi időt részenként külön-külön kell számítani.

6. Azon művek esetén, amelyek oltalmi ideje nem a szerző vagy szerzők halálától számítandó, és amelyeket a megalkotásuktól számított 70 éven belül nem hoztak jogszerűen nyilvánosságra, az oltalom megszűnik.

7. A filmalkotások és audiovizuális művek oltalmi ideje a következő személyek közül utoljára elhunyt személy halálától számított legalább 70 év, függetlenül attól, hogy azok fel vannak-e tüntetve szerzőtársként: a főrendező, a forgatókönyvíró, a dialógus szerzője és a kifejezetten a filmalkotás vagy audiovizuális mű számára írt zene szerzője.

8. A Felek biztosítják, hogy aki a szerzői jogi oltalom lejárta után egy nyilvánosságra nem hozott művet először hoz jogszerűen nyilvánosságra, illetve közönség előtt jogszerűen először bemutat, a szerzőt megillető vagyoni jogokhoz igazodó terjedelmű oltalomban részesül. Ezen jogok védelmi ideje attól az időponttól számított 25 év, amikor a művet először jogszerűen nyilvánosságra hozták vagy jogszerűen közönség előtt bemutatták.

9. Az audiovizuális előadóművészek vagyoni jogai az előadás időpontjától számított legalább 50 éven át oltalomban részesülnek. Ha azonban az előadás rögzítését ezen az időn belül jogszerűen nyilvánosságra hozzák vagy jogszerűen közönség előtt bemutatják, a védelmi idő az első nyilvánosságra hozataltól vagy – ha ez korábbi – az első közönség előtti bemutatástól számított legalább 50 év.

10. Az előadóművészek és hangfelvétel-előállítók vagyoni jogai az első nyilvánosságra hozataltól vagy – ha ez korábbi – az első közönség előtti bemutatástól számított 70 éven át oltalomban részesülnek. A Felek arra irányuló hatékony intézkedéseket fogadhatnak el azzal a céllal, hogy az 50 év oltalmat követő 20 évben keletkezett hasznot méltányosan osszák el az előadóművészek és a hangfelvétel-előállítók között.

11. A filmek első rögzítése előállítójának vagyoni jogai a rögzítéstől számított legalább 50 évig részesülnek oltalomban. Ha azonban a filmet ezen az időszakon belül jogszerűen nyilvánosságra hozzák vagy jogszerűen közönség előtt bemutatják, az oltalmi idő az első nyilvánosságra hozataltól vagy – ha ez korábbi – az első közönség előtti bemutatástól számított legalább 50 év.

12. A műsorsugárzó szervezetek vagyoni jogai nem korábban, mint a műsor első sugárzását követő 50 év elteltével járnak le, függetlenül attól, hogy az adást vezetéken vagy vezeték nélküli sugárzás útján közvetítették, ideértve a kábelen és a műholdon keresztül történő műsorszórást is.

13. Az ebben a cikkben foglalt oltalmi időket az azokat megalapozó eseményt követő év januárjának első napjától kell számítani.

219. CIKK

A technológiai intézkedések védelme

1. A Felek megfelelő jogi védelmet biztosítanak bármely hatékony technológiai intézkedés olyan megkerülése ellen, amelyet az érintett személy annak tudatában visz véghez, hogy a fenti célt kívánja elérni, vagy észszerűen ennek tudatában kellene lennie.

2. Valamennyi Fél megfelelő jogi védelmet biztosít az olyan eszközök, termékek vagy alkatrészek előállítása, importja, forgalmazása, értékesítése, bérbeadása, értékesítést vagy bérbeadást ösztönző reklámozása vagy kereskedelmi célú birtoklása, illetve olyan szolgáltatások nyújtása ellen, amelyek:

(a) népszerűsítésének, reklámozásának vagy forgalmazásának célja bármely hatékony technológiai intézkedés megkerülése;

(b) bármely hatékony technológiai intézkedés megkerülésén túl csak korlátozott kereskedelmi jelentőségű rendeltetéssel bírnak; vagy

(c) tervezésének, előállításának, módosításának vagy szolgáltatásának célja bármely hatékony technológiai intézkedés megkerülésének a lehetővé tétele vagy megkönnyítése.

3. E fejezet alkalmazásában „technológiai intézkedés”: bármely olyan technológia, eszköz vagy alkatrész, amely rendeltetésszerű működése esetén azt a célt szolgálja, hogy a művek vagy más tárgy tekintetében megakadályozzon vagy korlátozzon olyan cselekményeket, amelyeket bármely szerzői jog vagy szomszédos jog jogosultja nem engedélyezett, a belső jogszabályoknak megfelelően. A technológiai intézkedések akkor minősülnek „hatékonynak”, ha a védett mű vagy más tárgy használatát a jogtulajdonos hozzáférés-ellenőrzés vagy védelmi eljárás alkalmazásával – így például kódolás, zavarás, illetve a mű vagy az egyéb tárgy más jellegű átalakítása útján, vagy másolás-ellenőrző mechanizmussal – ellenőrzi, amellyel eléri a védelmi célt.

220. CIKK

A jogkezelési információk védelme

1. Valamennyi Fél megfelelő jogvédelmet biztosít minden olyan személy ellen, aki tudatosan és illetéktelenül a következő cselekmények valamelyikét végzi:

(a) bármely elektronikus jogkezelési információ eltávolítása vagy megváltoztatása;

(b) az e fejezet alapján védett olyan művek vagy más tárgyak forgalmazása, forgalmazási célú behozatala, sugárzása vagy a nyilvánosság részére történő közvetítése, amelyekből az elektronikus jogkezelő információt illetéktelenül eltávolították vagy megváltoztatták,

ha ez a személy tudja, vagy észszerűen tudnia kellene, hogy ezzel a cselekedetével a nemzeti jogszabályok szerinti szerzői jog vagy szomszédos jog megsértését idézi elő, teszi lehetővé, könnyíti meg vagy fedi el.

2. E fejezet alkalmazásában „jogkezelési információ”: minden olyan, a jogkezelők által szolgáltatott információ, amely az ebben a fejezetben említett munkát vagy más tárgyat, a szerzőt vagy más jogtulajdonost, vagy a mű, illetve a más tárgy használatának feltételeivel kapcsolatos információkat azonosítja, valamint az ilyen információt leképező bármely szám vagy kód.

3. Az (1) bekezdést kell alkalmazni, amikor a fenti információk bármelyike egy mű vagy az e fejezetben említett más tárgy másolatához társul, illetve a mű vagy más tárgy közönséghez történő közvetítésével kapcsolatban jelenik meg.

221. CIKK

Kivételek és korlátozások

1. Az egyes Felek kizárólag bizonyos különleges esetekben állapíthatnak meg korlátozásokat vagy kivételeket a 213–218. cikkben foglalt jogokkal kapcsolatban, amelyek nem ütköznek a tárgy rendes hasznosításával, amelyek indokolatlanul nem károsítják a jogtulajdonosok jogos érdekeit, és amelyek összhangban állnak azokkal az egyezményekkel és nemzetközi szerződésekkel, amelyeknek a Felek részes felei.

2. A Felek rendelkeznek arról, hogy a 213–217. cikkben említett azon ideiglenes többszörözések, amelyek átmenetiek vagy esetiek, amelyek a technológiai folyamat szerves és alapvető részét képezik, és amelyek egyetlen célja, hogy lehetővé tegyék egy mű vagy más tárgy: a) valamely közvetítő eszköz révén történő, harmadik felek közötti hálózaton belüli továbbítását, vagy b) jogszerű felhasználását, és amelyeknek nincs független gazdasági jelentőségük, kivételt képeznek az e megállapodás 213–217. cikkében előírt többszörözési jog alól.

222. CIKK

A művészek műalkotásokra vonatkozó viszonteladási joga

1. A Felek az eredeti műalkotás szerzőjének javára viszonteladási jogot biztosítanak, amely elidegeníthetetlen, és amelyről a szerző előzetesen sem mondhat le; e jog alapján az alkotásnak a szerző általi első eladását követő minden további eladásáért az eladási árból a szerzőt jogdíj illeti meg.

2. Az (1) bekezdésben foglalt jogot valamennyi viszonteladásra alkalmazni kell, amelyben a művészeti piac képviselői – így például aukciós házak, művészeti galériák és általában műkereskedők – eladóként, vevőként, illetve közvetítőként közreműködnek.

3. A Felek rendelkezhetnek úgy, hogy az (1) bekezdésben foglalt jogot nem kell alkalmazni olyan viszonteladások esetében, amelyeknél az eladó az alkotást közvetlenül a szerzőtől szerezte meg a viszonteladást megelőző három évben, és a viszonteladási ár nem halad meg egy bizonyos minimumösszeget.

4. A jogdíjat az eladó fizeti meg. A Felek rendelkezhetnek úgy, hogy a (2) bekezdésben említett – az eladótól különböző – természetes vagy jogi személy egyedül vagy az eladóval együttesen felel a jogdíj megfizetéséért.

5. A jogdíj beszedését és összegét a hazai jogszabályok határozzák meg.

223. CIKK

Együttműködés a közös jogkezelés terén

1. A Felek ösztönzik a megfelelő közös jogkezelő szervezeteik közötti párbeszédet, a műveknek és más védett anyagoknak a Felek területén való hozzáférhetőségének, valamint az ilyen művek és más védett anyagok használatáért fizetendő jogdíjak átutalásának előmozdítása érdekében.

2. A Felek ösztönzik a közös jogkezelő szervezetek átláthatóságát, különös tekintettel a jogdíjak beszedésére, a beszedett jogdíjakra alkalmazott levonásokra, a beszedett jogdíjak felhasználására, az elosztás rendszerére és az általuk kezelt tartalomra.

3. A Felek vállalják annak biztosítását, hogy amennyiben az egyik Fél területén létesített közös jogkezelő szervezet képviseleti szerződés útján a másik Fél területén létesített közös jogkezelő szervezetet képvisel, a képviselő közös jogkezelő szervezet nem alkalmaz hátrányos megkülönböztetést a képviselt közös jogkezelő szervezet jogosultjaival szemben.

4. A képviselő közös jogkezelő szervezet pontosan, rendszeresen és kellő gondossággal fizeti a képviselt közös jogkezelő szervezetnek járó összegeket, valamint tájékoztatja a képviselt közös jogkezelő szervezetet a nevében begyűjtött jogdíjak összegéről és az ezekből adott esetben levont összegekről.

II. ALSZAKASZ

VÉDJEGYEK

224. CIKK

Nemzetközi megállapodások

A Felek:

(a) csatlakoznak a védjegyek nemzetközi lajstromozásáról szóló madridi megállapodáshoz csatolt jegyzőkönyvhöz;

(b) megfelelnek a Védjegyjogi Szerződésnek és a védjegyekkel ellátható áruk és szolgáltatások nemzetközi osztályozásáról szóló nizzai megállapodásnak; valamint

(c) minden elvárható erőfeszítést megtesznek a Szingapúri Védjegyjogi Szerződéshez való csatlakozás érdekében.

225. CIKK

A védjegyoltalom által biztosított jogok

A védjegyoltalom a jogosult számára kizárólagos jogokat biztosít. A kizárólagos jogok alapján a jogosult bárkivel szemben felléphet, aki engedélye nélkül gazdasági tevékenység körében használ:

(a) a védjeggyel azonos megjelölést olyan árukkal, illetve szolgáltatásokkal kapcsolatban, amelyek azonosak a védjegy árujegyzékében szereplő árukkal, illetve szolgáltatásokkal; valamint

(b) a védjeggyel azonos vagy ahhoz hasonló megjelölést olyan árukkal vagy szolgáltatásokkal kapcsolatban, amelyek azonosak a védjegy árujegyzékében szereplő árukkal vagy szolgáltatásokkal, vagy azokhoz hasonlóak, amennyiben az ilyen használat valószínűsíthetően zavart keltene a nyilvánosság körében, ideértve annak valószínűségét is, hogy a megjelölést azonosítják a védjeggyel.

226. CIKK

Lajstromozás

1. Az egyes Felek a védjegyek lajstromozásának olyan rendszerét hozzák létre, amelyben a megfelelő védjegyhatóság által hozott minden jogerős elutasító határozatról megfelelő indoklással ellátva, írásban tájékoztatást nyújtanak.

2. Ez egyes Felek biztosítják a védjegybejelentések ellenzésének lehetőségét, valamint az ilyen ellenzésre való válaszadás lehetőségét a védjegy bejelentője számára.

3. Az egyes Felek a védjegybejelentéseket és a lajstromozott védjegyeket tartalmazó, nyilvánosan hozzáférhető elektronikus adatbázist hoznak létre. A védjegybejelentéseket tartalmazó adatbázis legalább az ellenzés lehetőségének időszakában hozzáférhető.

227. CIKK

Közismert védjegyek

A Felek az 1967. évi Párizsi Egyezmény 6a. cikkének és a TRIPS-megállapodás közismert védjegyekről szóló 16. cikke (2) és (3) bekezdésének érvényesítése céljából alkalmazzák az ipari tulajdon oltalmára létesült Párizsi Unió közgyűlése és a Szellemi Tulajdon Világszervezetének (WIPO) közgyűlése által a WIPO-tagállamok közgyűléseinek harmincnegyedik üléssorozata (1999. szeptember 20–29.) keretében elfogadott, a közismert védjegyek védelmére vonatkozó rendelkezésekre irányuló közös ajánlást.

228. CIKK

Kivételek a védjegyek által biztosított jogok alól

Az egyes Felek:

(a) a védjegyek által biztosított jogok alóli korlátozott kivételként rendelkeznek a leíró jellegű kifejezések, köztük a földrajzi árujelzők méltányos használatáról; valamint

(b) rendelkezhetnek a védjegy által biztosított jogok alóli korlátozott kivételekről.

Ilyen kivételekről való rendelkezés esetén az egyes Felek figyelembe veszik a védjegytulajdonosok és harmadik felek jogos érdekeit.

229. CIKK

Megszűnési okok

1. Az egyes Felek gondoskodnak a védjegyoltalom megszűnésének megállapításáról, ha a jogosult az árujegyzékben szereplő árukkal, illetve szolgáltatásokkal kapcsolatban a védjegy tényleges használatát az adott területen megszakítás nélkül legalább három éven át elmulasztja, kivéve, ha a jogosult a használat elmaradását kellőképpen igazolja.

A védjegyoltalom megszűnése nem állapítható meg, ha a legalább hároméves időtartam elteltét követően, de a megszűnés megállapítására irányuló kérelem benyújtását megelőzően megkezdik, illetve folytatják a tényleges védjegyhasználatot.

E rendelkezés ugyanakkor nem alkalmazható, ha a jogosult a tényleges védjegyhasználatot a kérelem benyújtását megelőző – a használat megszakítás nélküli legalább hároméves elmulasztása időtartamának lejártakor kezdődő – három hónapban csupán azt követően kezdi meg, illetve folytatja, hogy értesül arról: a használat hiánya miatt a megszűnés megállapítását fogják kérni.

2. A védjegyoltalom megszűnését kell megállapítani akkor is, ha a lajstromozás napját követően:

(a) a védjegyjogosult cselekménye vagy mulasztása következtében a megjelölés a forgalomban azoknak az áruknak, illetve szolgáltatásoknak a szokásos nevévé vált, amelyekre lajstromozták; vagy

(b) a védjegy – a jogosult vagy az ő engedélyével más által folytatott védjegyhasználat következtében – az árujegyzékben szereplő árukkal, illetve szolgáltatásokkal kapcsolatban megtévesztővé vált, különösen az áruk vagy a szolgáltatások jellegét, minőségét vagy földrajzi származását illetően.

III. ALSZAKASZ

FÖLDRAJZI ÁRUJELZŐK

230. CIKK

Hatály

1. Ez az alszakasz a Felek területéről származó földrajzi árujelzők oltalmára vonatkozik.

2. Az egyik Félnek a másik Fél által védettként kezelendő földrajzi árujelzői csak akkor képezik ezen alszakasz tárgyát, ha a 231. cikkben említett jogszabályok hatálya alá tartoznak.

231. cikk

Bevett földrajzi árujelzők

1. Az Örmény Köztársaságnak a IX. melléklet A. részében felsorolt jogszabályai vizsgálatát követően az Európai Unió arra a következtetésre jutott, hogy a jogszabályok megfelelnek a IX. melléklet B. részében rögzített elemeknek.

2. Az Európai Uniónak a IX. melléklet A. részében felsorolt jogszabályai vizsgálatát követően az Örmény Köztársaság arra a következtetésre jutott, hogy a jogszabályok megfelelnek a IX. melléklet B. részében rögzített elemeknek.

3. Kifogásolási eljárás lefolytatása után, valamint a IX. melléklet A. részében felsorolt európai uniós jogszabályok szerint az Európai Unió által nyilvántartásba vett, a X. mellékletben felsorolt földrajzi árujelzők vizsgálatát követően az Örmény Köztársaság az e megállapodásban megállapított szinten oltalmat biztosít az említett földrajzi árujelzőknek.

4. Kifogásolási eljárás lefolytatása után, valamint a IX. melléklet A. részében felsorolt örményországi jogszabályok szerint az Örmény Köztársaság által nyilvántartásba vett, a X. mellékletben felsorolt földrajzi árujelzők vizsgálatát követően az Európai Unió az e megállapodásban megállapított szinten oltalmat biztosít az említett földrajzi árujelzőknek.

232. CIKK

Újabb földrajzi árujelzők felvétele

1. A Felek a 240. cikk (3) bekezdésében szereplő eljárásnak megfelelően újabb földrajzi árujelzőket vehetnek fel a X. mellékletben feltüntetett, oltalomban részesített földrajzi árujelzők listájára. Az ilyen új földrajzi árujelzők azt követően vehetők fel a listára, hogy lezárult a kifogásolási eljárás, valamint az új földrajzi árujelzőket a 231. cikk (3) és (4) bekezdésének megfelelően az egyes Felek megelégedésére megvizsgálták.

2. A Felek nem kötelesek új földrajzi árujelzőket felvenni az (1) bekezdésben említett listára, amennyiben:

(a) a földrajzi árujelző ütközik valamely növény- vagy állatfajta nevével, és ezáltal megtévesztheti a fogyasztókat a termék tényleges származása tekintetében;

(b) egy jó hírű vagy közismert védjegy tekintetében megtévesztheti a fogyasztókat a termék valódi azonosságát illetően; vagy

(c) a megnevezés generikus jellegű.

233. CIKK

A földrajzi árujelzők oltalmának terjedelme

1. A X. mellékletben szereplő földrajzi árujelzőket az egyes Felek a következőkkel szemben részesítik oltalomban:

(a) az oltalom alatt álló védett név bármely közvetlen vagy közvetett használata hasonló, az oltalom alatt álló név termékleírásának nem megfelelő termékek esetében, amennyiben az ilyen használat a földrajzi árujelző hírnevét használja ki;

(b) az elnevezés bármilyen visszaélésszerű használata, utánzása, illetve az arra való utalás vagy idézése, még abban az esetben is, ha a termék tényleges származása fel van tüntetve, vagy ha az oltalom alatt álló elnevezés fordítását, kiejtés szerinti vagy eltérő írásrendszert használó nyelvek közötti átiratát használják, illetve ha azt a „jellegű”, „típusú”, „módszerrel készített”, „hasonlóan készített”, „utánzat”, „ízű”, „-szerű” vagy ezekhez hasonló kifejezések kísérik;

(c) a termék származására, eredetére, jellegére vagy alapvető tulajdonságaira vonatkozó bármely egyéb hamis vagy megtévesztő, a belső vagy a külső csomagoláson, az adott termékhez kapcsolódó reklámanyagon vagy dokumentumon elhelyezett megjelölés, amely a termék eredetét illetően hamis benyomást kelthet, valamint a termék eredetét illetően hamis benyomást keltő tárolóedénybe történő csomagolás; valamint

(d) bármilyen egyéb olyan gyakorlat, amely a termék tényleges származása tekintetében a fogyasztó megtévesztéséhez vezethet.

2. Az oltalom alatt álló földrajzi árujelzők nem válnak generikus elnevezéssé a Felek területén.

3. Amennyiben bizonyos földrajzi árujelzők teljesen vagy részben azonos alakúak, minden ilyen földrajzi árujelző számára oltalmat kell biztosítani, feltéve, hogy azokat jóhiszeműen, a helyi és hagyományos használat, valamint az összetévesztés kockázatának megfelelő figyelembevételével használták.

A TRIPS-megállapodás 23. cikkének sérelme nélkül a Felek kölcsönösen meghatározzák a használat gyakorlati feltételeit, amelyek segítségével az azonos alakú földrajzi árujelzőket megkülönböztetik egymástól, szem előtt tartva annak szükségességét, hogy az érintett termelőket méltányosan kezeljék, valamint a fogyasztókat ne vezessék félre.

Az olyan azonos alakú elnevezés, amely a fogyasztókat megtévesztve azt a képzetet kelti, hogy a termék egy másik területről származik, még akkor sem jegyezhető be, ha az adott termék származása szerinti terület, régió vagy helység vonatkozásában az elnevezés pontos.

4. Amennyiben valamelyik Fél egy harmadik országgal való tárgyalásaival összefüggésben e harmadik ország valamely földrajzi árujelzőjének oltalom alá helyezését javasolja, és az elnevezés azonos alakú a másik Fél ezen alszakasz szerint oltalom alá helyezett valamely földrajzi árujelzőjével, az utóbbi Felet tájékoztatni kell erről, és lehetőséget kell biztosítani számára, hogy észrevételt tehessen, mielőtt a harmadik fél földrajzi árujelzője oltalom alá kerül.

5. Ebben az alszakaszban semmi sem kötelezi a Feleket arra, hogy oltalomban részesítsék a másik Fél olyan földrajzi árujelzőjét, amely a származási országban nem áll oltalom alatt, illetve amelynek oltalma megszűnt az említett országban.

A Felek értesítik egymást, ha egy földrajzi árujelző oltalma a származási országában megszűnt. Az értesítést a 240. cikk (3) bekezdésében szereplő eljárásnak megfelelően hajtják végre.

6. E megállapodásban semmi sem sértheti valamely személy azon jogát, hogy a kereskedelmi tevékenység során saját nevét vagy üzleti jogelődje nevét használja, kivéve, ha a nevet a fogyasztók megtévesztésére alkalmas módon használják.

234. CIKK

A földrajzi árujelzők használatának joga

1. Az ezen alszakasz szerint oltalom alatt álló földrajzi árujelzőt bármely gazdasági szereplő használhatja, amely az adott termékleírásnak megfelelő mezőgazdasági terméket, élelmiszert, bort, ízesített bort vagy szeszes italt forgalmaz.

2. Amennyiben egy földrajzi árujelző ezen alszakasz alapján oltalom alatt áll, annak használatát sem felhasználói regisztrációs, sem más díjakhoz nem lehet kötni.

235. cikk

Kapcsolat a védjegyekkel

1. A Felek elutasítják azon védjegy lajstromozását vagy törlik azon védjegyet, amely azonos vagy hasonló termékre vonatkozó, oltalom alatt álló földrajzi árujelzővel összefüggésben megfelel a 233. cikk (1) bekezdésében hivatkozott bármelyik helyzetnek, feltéve, hogy a védjegy-lajstromozási kérelmet az érintett területen a földrajzi árujelző oltalmára irányuló kérelem időpontját követően terjesztették elő.

2. A 231. cikkben említett földrajzi árujelzők vonatkozásában az oltalom kérelmezésének időpontja e megállapodás hatálybalépésének időpontja.

3. A 232. cikkben említett földrajzi árujelzők vonatkozásában az oltalom kérelmezésének időpontja a másik Félhez intézett, a földrajzi árujelző oltalom alá helyezésére irányuló kérvény továbbításának időpontja.

4. A 232. cikk (2) bekezdése b) pontjának sérelme nélkül a Felek oltalmazhatnak a X. mellékletben felsorolt földrajzi árujelzőket abban az esetben is, ha már létezik korábbi védjegy. Korábbi védjegynek az olyan védjegy minősül, amelynek használata megfelel a 233. cikk (1) bekezdésében említett esetek egyikének, és amelyet jóhiszeműen valamelyik Fél területén azt megelőzően kérelmeztek vagy jegyeztek be, illetve amelynek használata valamelyik Fél területén – ha ezt a lehetőséget a Fél jogszabályai biztosítják – azt megelőzően honosodott meg, hogy a másik Fél a földrajzi árujelző oltalmára irányuló kérelmet e megállapodás alapján benyújtotta. Ezek a védjegyek a földrajzi árujelzők oltalmára tekintet nélkül továbbra is használhatók és az oltalom megújítható, amennyiben nem áll fenn a védjegy törlésére vagy megszűnésének megállapítására alapot adó ok a Felek védjegyekre vonatkozó jogszabályai alapján.

5. A (4) bekezdéstől eltérve az Örmény Köztársaság azon korábbi védjegyeit, amelyek az Európai Unió „Cognac” vagy „Champagne” földrajzi árujelzőjéből állnak vagy azt tartalmazzák, akár átírt vagy lefordított alakban, és amelyeket hasonló termékként lajstromoztak és nem felelnek meg a vonatkozó termékleírásnak, érvénytelenítik, visszahívják vagy módosítják azzal a céllal, hogy töröljék a teljes védjegy részét képező fenti elnevezést a „Cognac” esetében legkésőbb a megállapodás hatálybalépésétől számított 14 éven, a „Champagne” esetében pedig két éven belül.

236. CIKK

Az oltalom érvényesítése

Az egyes Felek a földrajzi árujelzők oltalmát a 233–235. cikknek megfelelően a közigazgatási szerveik megfelelő igazgatási intézkedései útján érvényesítik. Az egyes Felek az oltalmat valamely érdekelt személy kérelmére is érvényesítik.

237. CIKK

Átmeneti rendelkezések

1. A megállapodás hatálybalépése előtt a nemzeti jognak megfelelően előállított és címkézett, de a megállapodás követelményeinek nem megfelelő termékek a készletek kimerüléséig forgalmazhatók a megállapodás hatálybalépését követően.

2. A „Cognac” esetében a megállapodás hatálybalépését követően eltelt egy évtől számított 24 éves átmeneti időszakban, a „Champagne” esetében pedig a megállapodás hatálybalépésétől számított hároméves átmeneti időszakban az Európai Unió ezen földrajzi árujelzőinek a megállapodás szerinti oltalma nem akadályozza e neveknek az Örmény Köztársaságból származó és harmadik országok felé exportált termékeken való alkalmazását – amennyiben ezt a kérdéses harmadik ország jogszabályai és szabályozása lehetővé teszik – az Örmény Köztársaságból származó hasonló termékek megnevezése és megjelenítése érdekében, feltéve, hogy:

(a) a nevet kizárólag latin betűktől eltérő karakterekkel tüntették fel;

(b) a termék valódi származását ugyanazon a felületen egyértelműen feltüntették; valamint

(c) a termék megjelenésének nincs olyan eleme, amely a termék tényleges származása tekintetében a nyilvánosság megtévesztéséhez vezethet.

3. A „Cognac” esetében a megállapodás hatálybalépését követően eltelt egy évtől számított 13 éves átmeneti időszakban, a „Champagne” esetében pedig a megállapodás hatálybalépésétől számított kétéves átmeneti időszakban az Európai Unió ezen földrajzi árujelzőinek a megállapodás szerinti oltalma nem akadályozza e neveknek az Örmény Köztársaságban való alkalmazását, feltéve, hogy:

(a) a nevet kizárólag latin betűktől eltérő karakterekkel tüntették fel;

(b) a termék valódi származását ugyanazon a felületen egyértelműen feltüntették; valamint

(c) a termék megjelenésének nincs olyan eleme, amely a termék tényleges származása tekintetében a fogyasztók megtévesztéséhez vezethet.

4. Az Európai Unió „Cognac” földrajzi árujelzőjének az Örmény Köztársaságból származó termékekre történő alkalmazása tekintetében a zökkentőmentes és hatékony lezárás elősegítése céljából, valamint hogy segítséget kapjon az Örmény Köztársaság ipara az exportpiacokon betöltött versenyképes pozíciójának fenntartásához, az Európai Unió technikai és pénzügyi támogatást nyújt az Örmény Köztársaságnak. Ez az uniós jogszabályokkal összhangban nyújtandó támogatás különösen egy új név kialakítására, valamint az új névnek a hazai és a hagyományos exportpiacokon történő promóciójára, reklámozására és piaci értékesítésére irányuló tevékenységeket foglal magában.

5. A (4) bekezdésben szereplő uniós támogatás konkrét összegeit, típusait, mechanizmusait és időkereteit pénzügyi és technikai segítségnyújtási csomag keretében határozzák meg, melyről a Felek e megállapodás hatálybalépésétől számított egy éven belül véglegesen megegyeznek. A Felek együttesen alakítják ki e támogatási csomag hatáskörét, miután alaposan értékelték azokat az igényeket, amelyekre kiterjedne a segítségnyújtás hatálya. Az értékelést a Felek által közösen kiválasztott nemzetközi tanácsadó cég végzi.

6. Amennyiben az Európai Unió nem nyújt a (4) bekezdés szerinti pénzügyi és technikai segítséget, az Örmény Köztársaság igénybe veheti a 13. fejezetben szereplő vitarendezési mechanizmust, és amennyiben sikerrel jár, felfüggesztheti a (2) és (3) bekezdés szerinti kötelezettségeit.

7. Az Európai Unió a pénzügyi és technikai segítséget legkésőbb a megállapodás hatálybalépésétől számított nyolcadik éven belül nyújtja.

238. CIKK

Általános szabályok

1. A 231. és 232. cikkben említett bármely termék behozatala, kivitele és kereskedelmi forgalmazása során eleget tesznek azon Fél jogszabályainak és előírásainak, amelynek területén a terméket forgalomba hozzák.

2. A 240. cikk alapján létrehozott földrajzi árujelzőkkel foglalkozó albizottság a nyilvántartásba vett földrajzi árujelzők termékleírásával kapcsolatos bármely olyan ügyet megvizsgálhatja, amelyet jóváhagytak azon Fél hatóságai, amelynek a területéről a termék származik, ideértve annak bármely módosítását is.

3. A jelen alszakasz értelmében oltalom alatt álló földrajzi árujelzőket csak a termék származási helye szerint illetékes Fél törölheti.

239. CIKK

Együttműködés és átláthatóság

1. A Felek – akár közvetlenül, akár a 240. cikk szerint létrehozott, földrajzi árujelzőkkel foglalkozó albizottságon keresztül – kapcsolatot tartanak ezen alszakasz végrehajtásával és az abban foglaltak működésével kapcsolatos valamennyi kérdésben. Kiemelendő, hogy valamely Fél információt kérhet a másik Féltől a termékleírásra, annak módosítására, valamint a nemzeti ellenőrző hatóságok kapcsolattartási pontjaira vonatkozóan.

2. Minden Fél közzéteheti a jelen alszakasz szerint oltalomban részesített földrajzi árujelzők termékleírásait vagy azok összefoglalóját, valamint a másik Félnek a jelen alszakasz alapján oltalmat élvező földrajzi árujelzőihez kapcsolódó nemzeti ellenőrző hatóságok kapcsolattartási pontjaira vonatkozó információkat.

240. CIKK

A földrajzi árujelzőkkel foglalkozó albizottság

1. A Felek létrehozzák a földrajzi árujelzőkkel foglalkozó albizottságot, amelyet az Európai Unió és az Örmény Köztársaság képviselői alkotnak, és amelynek célja a jelen alszakasz végrehajtásának nyomon követése és a földrajzi árujelzőkhöz kötődő együttműködés és párbeszéd elmélyítése a Felek között.

2. A földrajzi árujelzőkkel foglalkozó albizottság a határozatait konszenzussal fogadja el. Az albizottság meghatározza saját eljárási szabályzatát. A földrajzi árujelzőkkel foglalkozó albizottság üléseit az egyik Fél kérésére tartják, az Európai Unióban és az Örmény Köztársaságban felváltva, a kérés időpontjától számított legfeljebb 90 napon belül, a Felek által közösen meghatározott időpontban, helyen és módon (ideértve a videokonferenciát is).

3. A földrajzi árujelzőkkel foglalkozó albizottság gondoskodik továbbá ennek az alszakasznak a megfelelő módon történő alkalmazásáról, és megvizsgálhat bármely, a megállapodás végrehajtásával és működésével kapcsolatos kérdést. Különösen a következők tartoznak a feladatkörébe:

(a) a IX. melléklet A. részének a Felek területén hatályos jogszabályok hivatkozásai tekintetében történő módosítása;

(b) a IX. melléklet B. részének a földrajzi árujelzők bejegyzésére és ellenőrzésére vonatkozó elemek tekintetében történő módosítása;

(c) a X. melléklet földrajzi árujelzők jegyzékének tekintetében történő módosítása;

(d) a Felek kölcsönös tájékoztatása a földrajzi árujelzőkre vonatkozó jogszabályi és szakpolitikai változásokról és minden, a földrajzi árujelzőkkel kapcsolatos más, kölcsönös érdeklődésre számot tartó ügyről;

(e) információcsere a földrajzi árujelzőkről, azok jelen alszakasznak megfelelő oltalmának vizsgálata céljából.

IV. ALSZAKASZ

FORMATERVEZÉSI MINTÁK

241. CIKK

Nemzetközi megállapodások

A Felek csatlakoznak a Hágai Megállapodásnak az ipari minták nemzetközi lajstromozásáról szóló 1999. évi genfi szövegéhez.

242. CIKK

Lajstromozott formatervezési minták oltalma

1. A Felek biztosítják az önállóan alkotott, új és eredeti formatervezési minták oltalmát. Az oltalmat a lajtromozás keletkezteti, és az a jogtulajdonosra ezzel az alszakasszal összhangban kizárólagos jogokat ró.

Ezen alszakasz alkalmazásában a Felek tekinthetik úgy, hogy az egyéni jellegű formatervezési minták eredetiek.

2. Az összetett termék alkotóelemét képező termékre alkalmazott vagy ilyen termékbe beépített minta kizárólag akkor tekinthető újnak és eredetinek, ha:

(a) az alkotóelem az összetett termékbe való beépítését követően is látható marad az összetett termék rendeltetésszerű használata során; valamint

(b) az alkotóelem látható külső jellegzetességei önmagukban is megfelelnek az újdonság és az eredetiség követelményeinek.

3. A (2) bekezdés a) pontjában szereplő „rendeltetésszerű használat” kifejezés a végső felhasználó részéről történő használat, amely a karbantartást, a szervizelést, illetve a javítást nem foglalja magában.

4. A lajstromozott formatervezésiminta-oltalom jogosultjának jogában áll harmadik személyeket megakadályozni legalább abban, hogy a jogosult engedélye nélkül kereskedelmi célra előállítsanak, értékesítésre felajánljanak, forgalmazzanak, importáljanak, exportáljanak, raktáron tartsanak vagy használjanak az oltalomban részesülő mintát hordozó vagy azt megtestesítő olyan terméket, amely jogellenesen akadályozza a minta rendeltetésszerű felhasználását vagy nem felel meg a tisztességes kereskedelmi gyakorlatnak.

5. A mintaoltalom időtartama 25 év.

243. CIKK

A nem lajstromozott formatervezési minták oltalma

1. Az Európai Unió és az Örmény Köztársaság csak akkor biztosítja egy nem bejegyzett megjelenésű termék hasznosításának a megelőzésére szolgáló jogi eszközöket, ha a kifogásolt hasznosítás az ilyen termék nem lajstromozott megjelenésének lemásolásából ered. E hasznosítás kiterjed legalább a termék értékesítésére, forgalmazására, importálására és exportálására.

2. Egy termék nem lajstromozott megjelenése tekintetében biztosítható oltalmi idő legalább három év, attól a naptól számítva, amelyen a minta valamelyik Fél területén nyilvánosságra került.

244. CIKK

Kivételek és kizárások

1. A Felek rendelkezhetnek meghatározott kivételekről a formatervezésiminta-oltalom hatálya alól, feltéve, hogy az ilyen kivételek nem észszerűtlenül ellentétesek az oltalomban részesülő minta rendes felhasználásával, és nem sértik aránytalanul a lajstromozott formatervezésiminta-oltalom jogosultjának jogos érdekeit, figyelembe véve a harmadik személyek jogos érdekeit is.

2. A formatervezésiminta-oltalom nem terjed ki az alapvetően műszaki vagy funkcionális megfontolások által meghatározott mintákra. Nem részesülhet formatervezésiminta-oltalomban különösen az olyan külső jellegzetesség, amelyet szükségképpen pontosan ugyanabban a formában és méretben kell megvalósítani ahhoz, hogy a termék, amelyben a minta megtestesül, illetve amelyre a mintát alkalmazzák, szerkezetileg összekapcsolható legyen egy másik termékkel, vagy elhelyezhető legyen benne, körülötte vagy rajta oly módon, hogy mindegyik termék betölthesse a rendeltetését.

245. CIKK

A szerzői joghoz való viszony

A formatervezési mintát – bármely formában történő megalkotásától vagy rögzítésétől kezdve – az adott Fél szerzői jogi jogszabályai szerinti oltalom is megilleti. Ezen oltalom terjedelmét és feltételeit – ideértve az előírt eredeti jelleg mértékét – az egyes Felek határozzák meg saját hazai jogszabályaiknak és rendeleteiknek megfelelően.

V. ALSZAKASZ

SZABADALMAK

246. CIKK

Nemzetközi megállapodások

A Felek betartják a Szabadalmi Együttműködési Szerződést, és megtesznek minden észszerű erőfeszítést annak érdekében, hogy megfeleljenek a szabadalmi jogi szerződésnek.

247. CIKK

Szabadalmak és közegészségügy

1. A Felek elismerik a WTO miniszteri konferenciája által 2001. november 14-én elfogadott, a TRIPS-megállapodás és a közegészségügy kapcsolatáról szóló nyilatkozat jelentőségét. A jelen alszakasz hatálya alá tartozó jogok és kötelezettségek értelmezése és végrehajtása során a Felek biztosítják az e nyilatkozatnak való megfelelést.

2. A Felek tiszteletben tartják a WTO Általános Tanácsának a TRIPS-megállapodás és a közegészségügy kapcsolatáról szóló dohai nyilatkozata (6) bekezdésének végrehajtásáról szóló 2003. augusztus 30-i határozatait, hozzájárulnak azokhoz és végrehajtják azokat.

248. CIKK

Kiegészítő oltalmi tanúsítvány

1. A Felek elismerik, hogy a szabadalmi oltalom alatt álló gyógyszerek és növényvédő szerek közigazgatási engedélyezési eljárás tárgyát képezhetik a forgalomba hozatalukat megelőzően. A Felek tudomásul veszik, hogy a szabadalom iránti kérelem benyújtása és a terméknek a piacukon való forgalomba hozatalára kiadott első engedélye közötti időszak átfedései következtében – a vonatkozó jogszabályokban e célból meghatározott előírások szerint – a szabadalom alapján járó tényleges oltalom időszaka az említett időszakkal rövidülhet.

2. A Felek további oltalmi időt biztosítanak azokra a gyógyszerekre és növényvédő szerekre, amelyek szabadalmi oltalom alatt állnak, és amelyekre vonatkozóan hatósági engedélyezési eljárást folytattak le, és ez az oltalmi idő egyenlő az (1) bekezdés második mondatában említett időszak öt évvel csökkentett időtartamával.

3. A (2) bekezdés ellenére a további oltalmi időszak időtartama nem haladhatja meg az öt évet.

Az Unióban ez az időszak további hat hónappal bővülhet olyan gyógyszerek tekintetében, amelyek esetében gyermekgyógyászati tanulmányokat végeztek, és e tanulmányok eredményeit feltüntették a terméktájékoztatóban.

VI. ALSZAKASZ

NEM NYILVÁNOS INFORMÁCIÓK

249. CIKK

Az üzleti titkok oltalmának hatálya

1. A Felek megerősítik a TRIPS-megállapodás 39. cikkének (1) és (2) bekezdése szerinti kötelezettségvállalásaikat. Az egyes Felek megfelelő polgári igazságszolgáltatási eljárásokat és jogorvoslatot biztosítanak az üzleti titok jogosultjának azzal a céllal, hogy a jogosult megakadályozza az üzleti titkok megszerzését, felhasználását vagy nyilvánosságra hozatalát, illetve jogorvoslatban részesüljön, valahányszor a fentieket a tisztességes kereskedelmi gyakorlattal ellentétes módon hajtják végre.

2. Ezen alszakasz alkalmazásában:

(a) „üzleti titok”: olyan információ, amely:

(i) titkos abban az értelemben, hogy – mint egységes egész vagy mint elemeinek egy adott pontos konfigurációban összeállított összessége – általánosan nem ismert, illetve nem könnyen hozzáférhető az általában ilyen jellegű információval foglalkozó körökhöz tartozó személyek számára;

(ii) titkossága folytán kereskedelmi értékkel bír; valamint

(iii) titokban tartása érdekében az információk feletti ellenőrzés gyakorlására feljogosított személy a körülmények figyelembevételével elvárható lépéseket megtette;

(b) „üzleti titok jogosultja”: az üzleti titok feletti ellenőrzés gyakorlására feljogosított természetes vagy jogi személy.

3. Ezen alszakasz céljából legalább a következő magatartási formák tekintendők a tisztességes kereskedelmi gyakorlattal ellentétesnek:

(a) az üzleti titoknak a jogosultja beleegyezése nélküli megszerzése, amennyiben azt a következők útján hajtották végre: az üzleti titok jogosultjának jogszerű ellenőrzése alatt álló olyan dokumentumokhoz, tárgyakhoz, anyagokhoz vagy elektronikus állományokhoz való engedély nélküli hozzáférés, azok eltulajdonítása vagy azokról másolat készítése, amelyek az üzleti titkot tartalmazzák, vagy amelyekből az üzleti titok kinyerhető;

(b) üzleti titok felhasználása vagy nyilvánosságra hozatala, amennyiben azt az üzleti titok jogosultjának beleegyezése nélkül hajtotta végre egy olyan személy, aki:

(i) az a) pontban szereplők szerint jutott az üzleti titok birtokába;

(ii) az üzleti titokra vonatkozó titoktartási megállapodást vagy arra vonatkozó más titoktartási kötelezettséget sértett; vagy

(iii) az üzleti titok felhasználásának korlátozására vonatkozó szerződéses kötelezettséget vagy más kötelezettséget sértett;

(c) az üzleti titok megszerzése, felhasználása vagy nyilvánosságra hozatala, amennyiben azt egy olyan személy hajtotta végre, aki a megszerzés, felhasználás vagy nyilvánosságra hozatal idején tudta, vagy a körülmények ismeretében tudnia kellett, hogy az üzleti titok közvetlenül vagy közvetve egy olyan másik személytől származik, aki a b) pont értelmében jogellenesen használta fel vagy hozta nyilvánosságra az üzleti titkot, beleértve azt az esetet is, amikor egy személy egy másik személyt bujtott fel arra, hogy végrehajtsa a b) pontban szereplő tevékenységeket.

4. Ezen alszakasz egyik rendelkezése sem értendő úgy, hogy valamely Félnek a tisztességes kereskedelmi gyakorlattal ellentétesnek kell tekintenie a következő magatartási formák bármelyikét:

(a) a vonatkozó információnak egy adott személy általi önálló felfedezése vagy megalkotása;

(b) egy termék mérnöki visszafejtése egy olyan személy által, akinek jogszerűen került a birtokába a termék, és akinek nincsen semmilyen jogilag érvényes kötelezettsége a vonatkozó információ megszerzésének korlátozására;

(c) az információnak a vonatkozó hazai jog által előírt vagy engedélyezett megszerzése, felhasználása vagy közzététele;

(d) a munkavégzés során tisztességes módon megszerzett tapasztalatok és készségek munkavállalók általi felhasználása.

5. Ezen alszakasz egy rendelkezése sem értelmezhető a véleménynyilvánítás és a tájékozódás szabadságának korlátozásaként, ideértve a tömegtájékoztatás szabadságát is, az egyes Felek joghatóságai által biztosított védelem szerint.

250. CIKK

Az üzleti titkokkal kapcsolatos polgári igazságszolgáltatási eljárások és jogorvoslat

1. Az egyes Felek biztosítják, hogy a 249. cikkben említett polgári igazságszolgáltatási eljárásban részt vevő bármely személy, vagy bármely olyan személy, akinek hozzáférése van a polgári igazságszolgáltatási eljárások részét képező dokumentumokhoz, nem használhat fel vagy nem tehet közzé semmi olyan üzleti titkot vagy állítólagos üzleti titkot, amelyet az illetékes igazságszolgáltatási hatóságok valamely érintett fél megfelelően indokolt kérésére bizalmasnak minősítettek, és amelyekről az ilyen részvétel vagy hozzáférés eredményeképpen szerzett tudomást.

2. A 249. cikkben említett polgári igazságszolgáltatási eljárásban az egyes Felek biztosítják, hogy igazságügyi hatóságaik hatáskörrel rendelkeznek legalább a következőkre:

(a) ideiglenes intézkedések elrendelése az üzleti titok tisztességes kereskedelmi gyakorlattal ellentétes módon történő megszerzésének, felhasználásának vagy közzétételének megakadályozása érdekében;

(b) a jogsértés megszüntetésére irányuló jogorvoslat elrendelése az üzleti titok tisztességes kereskedelmi gyakorlattal ellentétes módon történő megszerzésének, felhasználásának vagy közzétételének megakadályozása érdekében;

(c) azon személy, aki tudta, vagy akinek a körülmények ismeretében tudnia kellett, hogy a tisztességes kereskedelmi gyakorlattal ellentétes módon szerzett meg, használt fel vagy tett közzé üzleti titkot, utasítása arra, hogy az üzleti titok ilyen megszerzése, felhasználása vagy közzététele folytán elszenvedett tényleges kárnak megfelelő kártérítést fizessen az üzleti titok jogosultjának;

(d) konkrét intézkedések megtétele az üzleti titok tisztességes kereskedelmi gyakorlattal ellentétes módon történő állítólagos megszerzésével, felhasználásával vagy közzétételével kapcsolatos polgári eljárás során keletkezett üzleti titok vagy állítólagos üzleti titok bizalmasságának megőrzése érdekében; az ilyen konkrét intézkedések a vonatkozó Fél hazai jogszabályaival összhangban magukban foglalhatják a következők lehetőségét:

(i) a bizonyos dokumentumok egészéhez vagy egyes részeihez való hozzáférés korlátozása;

(ii) a meghallgatásokhoz vagy az azokról készült felvételekhez vagy jegyzőkönyvekhez való hozzáférés korlátozása; valamint

(iii) egy bírósági határozat olyan betekinthető változatának rendelkezésre bocsátása, amelyből az üzleti titkokat tartalmazó részeket törölték vagy kitakarták; valamint

(e) szankciók kivetése a felekre vagy a bíróság joghatósága alá tartozó más személyekre a bíróság által az (1) bekezdés vagy a jelen bekezdés d) pontja szerint a polgári eljárás során keletkezett üzleti titok vagy állítólagos üzleti titok védelmével kapcsolatban elfogadott jogorvoslat vagy intézkedés megsértése miatt.

3. A Feleknek nem kell biztosítaniuk a 249. cikkben hivatkozott bírósági eljárásokat és jogorvoslatokat, ha a tisztességes kereskedelmi gyakorlattal ellentétes magatartást – hazai jogszabályaikkal összhangban – mulasztás, kifogásolható cselekmény vagy jogellenes tevékenység felfedése céljából hajtották végre.

251. CIKK

A gyógyszerek forgalombahozatali engedélyének megszerzése céljából benyújtott adatok védelme

1. Az egyes Felek védik a gyógyszerek forgalombahozatali engedélyének (a továbbiakban: forgalombahozatali engedély) megszerzése céljából benyújtott üzleti titoknak minősülő információkat, azokat nem teszik hozzáférhetővé harmadik felek számára, hacsak kiemelkedően fontos egészségügyi érdek miatt nem rendelkeznek másképpen. Az üzleti titoknak minősülő információk a tisztességtelen kereskedelemi gyakorlatok elleni védelemben is részesülnek.

2. Az egyes Felek biztosítják, hogy az érintett Fél területén kibocsátott első forgalombahozatali engedélytől számított nyolcéves időszakban a forgalombahozatali engedély megadásáért felelős közigazgatási szerv nem veszi figyelembe azokat az első forgalombahozatali engedély iránti kérelemhez csatolt, üzleti titoknak minősülő információkat, illetve preklinikai vizsgálatok vagy klinikai vizsgálatok eredményeit, amelyeket akár a köz-, akár a magánszférához tartozó természetes vagy jogi személy egy másik gyógyszer forgalombahozatali engedélye iránti kérelem alátámasztására nyújtott be az ilyen adatokat először benyújtó természetes vagy jogi személy kifejezett jóváhagyása nélkül, kivéve, ha a mindkét Fél által elismert nemzetközi megállapodások erről másként rendelkeznek.

3. Az érintett Fél területén kibocsátott első forgalombahozatali engedély megadásától számított tízéves időszakban az első forgalombahozatali engedélyt alátámasztó preklinikai vizsgálatok vagy klinikai vizsgálatok eredményei alapján benyújtott ismételt kérelem jóváhagyása nem jelenti azt, hogy a gyógyszer forgalomba hozható, kivéve, ha az ismételt kérelmet benyújtó fél benyújtja saját preklinikai vagy klinikai vizsgálatainak eredményeit (vagy az információt nyújtó fél jóváhagyásával felhasznált preklinikai vagy klinikai vizsgálati eredményeket), amelyek megfelelnek az első kérelmező esetében alkalmazott követelményeknek.

A jelen bekezdésben szereplő követelményeknek nem megfelelő termékek nem hozhatók forgalomba.

4. Ezenkívül a (3) bekezdésben szereplő tízéves időszak legfeljebb tizenegy évre bővíthető, ha az első engedélyezéstől számított első nyolc éven belül az engedély jogosulja egy vagy több olyan új terápiás javallatra kap engedélyt, amelyeknek a meglévő terápiákkal összehasonlítva jelentős klinikai hasznot tulajdonítanak.

252. CIKK

A növényvédő szerekre vonatkozó adatvédelem

1. Mindegyik Fél átmeneti jogot biztosít a valamely növényvédő szer forgalombahozatali engedélyének megszerzése céljából elsőként benyújtott kísérleti vagy vizsgálati jelentések tulajdonosának. Ezen időszak alatt az első jóváhagyáshoz benyújtott kísérleti vagy vizsgálati jelentések nem használhatók fel valamely későbbi, egy növényvédő szer forgalomba hozatalának jóváhagyását kérelmező személy javára, kivéve, ha ahhoz az első tulajdonos kifejezett hozzájárulását adja. Ezen alszakasz erre az átmeneti jogra „adatvédelemként” hivatkozik.

2. Az (1) bekezdésben hivatkozott kísérleti vagy vizsgálati jelentésnek meg kell felelnie a következő követelményeknek:

(a) szükséges a szer más növény tekintetében történő felhasználásának engedélyezéséhez vagy az engedély ilyen értelmű módosításához; valamint

(b) igazoltan megfelel a helyes laboratóriumi gyakorlat vagy a helyes kísérleti gyakorlat elveinek.

3. Az adatvédelem időtartama az érintett Fél illetékes hatósága által kiadott első engedélytől számított legalább tíz év. A kis kockázatú növényvédő szerek esetében ez az időszak 13 évre meghosszabbítható.

4. A (3) bekezdésben szereplő időszakok három hónappal meghosszabbodnak a kisebb jelentőségű felhasználásokra adott engedélyek minden egyes meghosszabbítása esetében, ha az ilyen engedélyek iránti kérelmeket az engedély jogosultja nyújtja be az első engedély illetékes hatóság általi kiadását követő legalább öt éven belül. Az adatvédelem teljes időszaka semmilyen körülmények között nem haladhatja meg a 13 évet. A kis kockázatú növényvédő szerek esetében az adatvédelem teljes időszaka semmilyen körülmények között nem haladhatja meg a 15 évet.

A „kisebb jelentőségű felhasználás” fogalommeghatározás valamely növényvédő szernek a Fél területén történő, olyan növényeken vagy növényi termékeken való alkalmazását jelenti, amelyeket nem termesztenek széles körben vagy kivételes növényvédelmi igény kielégítése érdekében termesztenek széles körben a Fél területén.

5. Az engedély meghosszabbításához vagy felülvizsgálatához szükséges kísérletek vagy vizsgálatok szintén védettek. Ilyen esetekben az adatvédelem időtartama 30 hónap.

6. Az egyes Felek rögzítik az olyan intézkedéseket, amelyek kötelezik az egyes Felek területén letelepedett igénylőket és a korábbi engedélyek jogosultjait arra, hogy a gerinces állatokon végzett párhuzamos kísérletek elkerülése érdekében tulajdonosi információkat osszanak meg.

VII. ALSZAKASZ

NÖVÉNYFAJTÁK

253. CIKK

Növényfajták

1. A Felek biztosítják a növényfajta-oltalmi jogok védelmét az új növényfajták oltalmára létesült Nemzetközi Egyezménynek (a továbbiakban: UPOV-egyezmény) megfelelően, ideértve az egyezmény 15. cikkében meghatározott, nemesítői jog alóli kivételt is, és együttműködnek e jogok előmozdítása és érvényesítése érdekében.

2. Az Örmény Köztársaság esetében ez a cikk legkésőbb a megállapodás hatálybalépése után három évvel alkalmazandó.

C. SZAKASZ

A SZELLEMI TULAJDONJOGOK ÉRVÉNYESÍTÉSE

I. ALSZAKASZ

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

254. CIKK

Általános kötelezettségek

1. A Felek megerősítik a TRIPS-megállapodás szerinti kötelezettségvállalásaikat, különös tekintettel annak III. részére. Az egyes Felek biztosítják a szellemitulajdon-jogok érvényesítésének biztosításához szükséges, e szakaszban szereplő kiegészítő intézkedéseket, eljárásokat és jogorvoslatokat. Ezen intézkedéseknek, eljárásoknak és jogorvoslatoknak tisztességesnek és méltányosnak kell lenniük, nem lehetnek szükségtelenül bonyolultak és költségesek, és azokkal kapcsolatban nem lehetnek észszerűtlenül hosszú határidők és indokolatlan késedelmek.

2. Az (1) bekezdésben szereplő intézkedéseknek, eljárásoknak és jogorvoslatoknak ezen túlmenően hatásosnak, arányosnak és elrettentőnek kell lenniük, és úgy kell azokat alkalmazni, hogy a jogszerű kereskedelemnek ne állítsanak korlátokat, és hogy biztosítékok álljanak rendelkezésre az azokkal való visszaélés esetére.

3. E szakasz II. alszakaszának alkalmazásában a „szellemitulajdon-jogok” fogalma kiterjed legalább a következőkre:

(a) szerzői jogok;

(b) a szerzői joggal szomszédos jogok;

(c) az adatbázis-előállítók sui generis jogai;

(d) a félvezető termék topográfiájának szerzőjét megillető jogok;

(e) védjegyjogok;

(f) formatervezésiminta-oltalmi jogok;

(g) szabadalmi jogok, beleértve a kiegészítő oltalmi tanúsítványokból eredő jogokat;

(h) földrajzi árujelzők;

(i) használatiminta-oltalmi jogok;

(j) növényfajta-oltalmi jogok; valamint

(k) kereskedelmi nevek, amennyiben ezeket az érintett hazai jogban kizárólagos jogok védik.

Az üzleti titkok nem tartoznak e szakasz hatálya alá. Az üzleti titkok érvényesítésével a 250. cikk foglalkozik.

255. CIKK

Kérelem benyújtására jogosult személyek

A Felek az alább felsorolt személyeket elismerik olyanként, mint akik jogosultak arra, hogy az ebben a szakaszban és a TRIPS-megállapodás III. részében említett intézkedések, eljárások és jogorvoslatok alkalmazása iránti kérelmet nyújtsanak be:

(a) szellemi tulajdonjogok jogosultjai, a vonatkozó joggal összhangban;

(b) az e jogok használatára jogosult minden más személy, így különösen a hasznosítók, feltéve, hogy azt az alkalmazandó jog lehetővé teszi, és összhangban annak rendelkezéseivel;

(c) szellemitulajdon-jogok közös kezelését végző szervezetek, amelyek szabályszerűen elismert jogosultsággal rendelkeznek arra, hogy szellemi tulajdonjogok jogosultjait képviseljék, feltéve, hogy azt az alkalmazandó jog lehetővé teszi, és összhangban annak rendelkezéseivel;

(d) hivatásos jogvédő szervezetek, amelyeknek általában véve elismerik azon jogát, hogy szellemi tulajdonjogok jogosultjait képviseljék, amennyiben a vonatkozó jog lehetővé teszi, és összhangban annak rendelkezéseivel.

II. ALSZAKASZ

POLGÁRI JOGI JOGÉRVÉNYESÍTÉS

256. CIKK

A bizonyítékok megóvását célzó intézkedések

1. A Felek biztosítják, hogy az ügy érdemében lefolytatandó eljárások megindítása előtt valamely fél kérelmére, aki az összes észszerűen rendelkezésre álló bizonyítékot bemutatta azon igényének alátámasztására, hogy szellemitulajdon-jogát megsértették vagy ilyen jogsértés veszélye fennáll, az illetékes bíróságok azonnali és hatékony ideiglenes intézkedéseket rendelhessenek el a feltételezett jogsértésre vonatkozó releváns bizonyítékok biztosítására, feltéve, hogy az a bizalmas információk védelmét nem sérti.

2. Az (1) bekezdés szerinti ideiglenes intézkedés lehet például az állítólagosan jogsértő áru részletes leírása, mintavétellel vagy anélkül, vagy az ilyen áru és – indokolt esetben – az ilyen áru előállításához vagy forgalmazásához felhasznált anyagok és felszerelések, valamint az azokhoz kapcsolódó dokumentumok lefoglalása. Ezen intézkedéseket szükség esetén a másik Fél meghallgatása nélkül kell meghozni, különösen akkor, ha a késedelem valószínűleg helyrehozhatatlan kárt okozna a jogosultnak vagy bizonyíthatóan fennáll a bizonyítékok megsemmisítésének veszélye. A másik félnek joga van az észszerű időn belüli meghallhgatáshoz.

257. CIKK

Információhoz való jog

1. A Felek biztosítják, hogy – a szellemitulajdon-jog megsértésével kapcsolatos polgári eljárás keretében, és az igénylő indokolt és arányos kérelmére válaszul – az illetékes igazságszolgáltatási hatóság elrendelheti, hogy a szellemi tulajdonjogot sértő áruk vagy szolgáltatások eredetére és elosztóhálózatára vonatkozó információkat a szellemi tulajdonjog megsértője vagy minden egyéb személy rendelkezésre bocsássa.

E bekezdés céljából a „minden egyéb személy” fogalommeghatározás olyan személyt jelent, aki:

(a) jogsértő árukat kereskedelmi mértékben birtokol;

(b) jogsértő szolgáltatásokat kereskedelmi mértékben vett igénybe;

(c) kereskedelmi mértékben nyújtott szolgáltatásokat jogsértő tevékenységekhez; vagy

(d) akiről az ebben a bekezdésben említett személy jelezte, hogy részt vett az áruk előállításában, feldolgozásában vagy forgalmazásában vagy a szolgáltatások nyújtásában.

Az e bekezdésben említett információk – adott esetben – az alábbiakat foglalják magukban:

(a) az előállítók, gyártók, terjesztők, szállítók, az áruk vagy szolgáltatások egyéb korábbi birtokosainak, valamint a címzett nagykereskedők és kiskereskedők neve és címe; valamint

(b) az előállított, gyártott, kiszállított, átvett vagy megrendelt mennyiségekre vonatkozó adatok, valamint az érintett árukért vagy szolgáltatásokért kifizetett ár.

2. Ezt a cikket olyan egyéb törvényi rendelkezések sérelme nélkül kell alkalmazni, amelyek:

(a) a jogosult számára szélesebb körű tájékoztatáshoz való jogot biztosítanak;

(b) az e cikk szerint közölt információ polgári vagy büntetőeljárásban való felhasználását szabályozzák;

(c) a tájékoztatáshoz való joggal történő visszaélést szabályozzák;

(d) lehetőséget nyújtanak az információnyújtás megtagadására, amely arra kényszerítené az (1) bekezdésben említett személyt, hogy beismerje saját vagy közeli rokonainak a részvételét valamely szellemi tulajdonjog megsértésében; vagy

(e) az információs források bizalmas kezelésének védelmét vagy a személyes adatok feldolgozását szabályozzák.

258. CIKK

Ideiglenes és megelőző intézkedések

1. A Felek biztosítják, hogy az igazságügyi hatóságok a felperes kérelmére ideiglenes intézkedést rendelhessenek el a feltételezett jogsértő ellen a szellemitulajdon-jogot fenyegető sérelem megakadályozására Az igazságügyi hatóságok ideiglenes jelleggel és szükség esetén – feltéve, hogy arról a hazai jogszabályok rendelkeznek – ismételt pénzbírság kiszabása mellett megtilthatják a feltételezett jogsértés folytatását, vagy a jogsértés folytatását olyan biztosíték nyújtásától tehetik függővé, amely a jogosult kártérítését szolgálja. Ugyanezen feltételek mellett ideiglenes intézkedés olyan közvetítővel szemben is elrendelhető, akinek a szolgáltatásait harmadik személy veszi igénybe szellemitulajdon-jog megsértése céljából.

2. Ideiglenes intézkedést hozhatnak annak érdekében is, hogy elrendeljék a szellemitulajdon-jogot vélhetően sértő áruk lefoglalását vagy megsemmisítését, és ezáltal megakadályozzák azok kereskedelmi forgalomba jutását vagy kereskedelmi csatornákon keresztül történő mozgását.

3. A feltételezett jogsértés kereskedelmi mértékben történő elkövetésének esetére a Felek biztosítják, hogy a bíróságok óvintézkedésként elrendelhessék a feltételezett jogsértő ingó és ingatlan vagyonának lefoglalását – beleértve bankszámláinak befagyasztását és egyéb vagyontárgyainak lefoglalását is –, amennyiben a felperes igazolja, hogy kártérítési igényének teljesítése kétséges. E célból az illetékes hatóságok elrendelhetik a banki, pénzügyi vagy kereskedelmi iratok átadását, vagy a szóban forgó információkhoz való megfelelő hozzáférés biztosítását.

259. CIKK

Korrekciós intézkedések

1. A Felek biztosítják, hogy az illetékes bíróságok – a felperes kérelmére, továbbá a jogsértésből fakadóan a jogosultat megillető bármely kártérítési igény sérelme nélkül, és bárminemű kártérítés nélkül – elrendelhessék legalább a kereskedelmi láncból való végleges kivonását vagy megsemmisítését azoknak az áruknak, amelyekről megállapították, hogy szellemitulajdon-jogot sértenek. Adott esetben az illetékes igazságügyi hatóságok elrendelhetik az elsősorban ilyen áruk előállítása vagy gyártása során használt anyagok és eszközök megsemmisítését is.

2. A Felek bíróságainak hatáskörében áll elrendelni, hogy az (1) bekezdésben szereplő intézkedéseket a jogsértő költségére hajtsák végre, kivéve, ha olyan különleges indokokra történik hivatkozás, amelyek ennek ellentmondanak.

260. CIKK

Bírósági eltiltás

A Felek gondoskodnak arról, hogy – amennyiben a szellemitulajdon-jog megsértését kimondó bírósági határozat születik – a bíróság tiltó határozatot adhat ki a jogsértővel szemben, valamint bármely olyan közvetítővel szemben, akinek a szolgáltatásait harmadik fél szellemitulajdon-jogok megsértésére használja fel, mely határozatban megtiltja a jogsértés további folytatását.

261. CIKK

Alternatív intézkedések

A Felek biztosíthatják, hogy indokolt esetben azon személy kérelmére, akivel szemben a 259. vagy a 260. cikkben foglalt intézkedések alkalmazhatók, az illetékes bíróságok – az említett cikkekben foglalt intézkedések alkalmazása helyett – elrendelhessék pénzbeli kártalanítás megfizetését a sértett fél javára. Ilyen pénzbeli kártalanítást kell fizetni, amennyiben az ilyen intézkedés alanya nem szándékosan és nem gondatlanul járt el, a 259. és 260. cikk szerinti intézkedések végrehajtása aránytalan kárt okozna számára, és a sértett fél javára fizetendő pénzbeli kártalanítás észszerűen kielégítő mértékűnek tűnik.

262. CIKK

Kártérítés

1. A Felek biztosítják, hogy a bíróságok a sértett fél kérelmére elrendeljék, hogy a jogsértő, aki tudta – vagy kellő gondosság mellett tudnia kellett volna –, hogy jogsértést valósít meg, a jogosult számára a jogsértés folytán elszenvedett tényleges kárnak megfelelő kártérítést fizessen. Az igazságügyi hatóságok a kártérítési összeg megállapításakor:

(a) figyelembe vesznek minden fontos szempontot, így például a sértett fél által elszenvedett negatív gazdasági következményeket, ideértve a nyereségkiesést, a jogsértő által szerzett tisztességtelen nyereséget, és – adott esetben – a gazdasági szempontoktól eltérő tényezőket, mint például a jogsértő által a jogosultnak okozott erkölcsi sérelmet; vagy

(b) az a) pont mellett további lehetőségként – adott esetben – a kártérítést átalányösszegben is megállapíthatják olyan tényezők alapján, mint például legalább azon jogdíjak vagy díjak összege, amelyek a jogosultnak jártak volna, ha a jogsértő engedélyt kért volna a szóban forgó szellemitulajdon-jog használatáért.

2. Ha a jogsértő nem tudta – vagy észszerűen nem kellett tudnia –, hogy jogsértő tevékenységet végez, valamely Fél előírhatja, hogy az igazságügyi hatóságok elrendelhetik a kárt szenvedett fél számára a haszon vagy a kártérítés fizetésének behajtását, amelyet előzetesen is megállapíthatnak.

263. CIKK

Jogi költségek

Mindegyik Fél biztosítja, hogy a pernyertes fél részéről felmerült indokolt és arányos jogi költségeket és egyéb kiadásokat főszabályként a sikertelen vesztes fél viseli, kivéve, ha ez méltánytalan lenne.

264. CIKK

Bírósági határozatok nyilvánosságra hozatala

A Felek biztosítják, hogy a szellemitulajdon-jogok megsértése miatt indított bírósági eljárásokban az igazságügyi hatóságok megfelelő intézkedéseket rendelhessenek el a felperes kérelmére és a jogsértő költségére a határozatban foglalt információ terjesztése érdekében, ideértve a határozat közzétételét és annak teljes vagy részleges nyilvánosságra hozatalát.

265. CIKK

A szerzőség vagy jogosultság vélelme

A Felek elismerik, hogy az e szakaszban szereplő intézkedések, eljárások és jogorvoslatok alkalmazása céljából elegendő, ha egy irodalmi vagy művészeti alkotáson a szokásos formában megjelenik a szerző neve, ahhoz, hogy a szerzőt annak tekintsék, és következésképpen jogosult legyen jogsértési eljárást indítani, kivéve, ha bizonyíték van ennek ellenkezőjére.

III. ALSZAKASZ

HATÁRON TÖRTÉNŐ ÉRVÉNYESÍTÉS

266. CIKK

Határon történő érvényesítés

1. A szellemitulajdon-jogok érvényesítése érdekében a határokon alkalmazott intézkedések végrehajtása során a Felek biztosítják az 1994. évi GATT és a TRIPS-megállapodás szerinti kötelezettségeik betartását.

2. A szellemitulajdon-jogok védelmének a Felek vámterületén való hatékony biztosítása érdekében a Felek vonatkozó vámhatóságai megközelítéseket fogadnak el a (3) és (4) bekezdésben említett, a szellemitulajdon-jogok megsértésével gyanúsított árukat tartalmazó szállítmányok azonosítására vonatkozóan. E megközelítések között szerepelnek kockázatelemzési technikák, amelyek többek között a jogosultak által nyújtott információkon, az összegyűjtött információkon és a szállítmányok ellenőrzésén alapulnak.

3. Az egyes Felek vámhatóságai a jogosultak kérésére intézkedéseket hoznak a vámellenőrzés alatt álló olyan áruk átengedésének visszatartására vagy felfüggesztésére, amelyeket védjegyek, szerzői jogok és szomszédos jogok, földrajzi árujelzők, szabadalmak, használati minták, formatervezési minták, integrált áramkörök topográfiája és növényfajta-oltalom megsértésével gyanúsítanak.

4. A megállapodás hatálybalépését követően legkésőbb három évvel a Felek párbeszédet kezdenek illetékes vámhatóságaik azon jogáról, hogy saját kezdeményezésre visszatartsák vagy felfüggesszék a vámellenőrzés alatt álló olyan áruk átengedését, amelyeket védjegyek, szerzői jogok és szomszédos jogok, földrajzi árujelzők, szabadalmak, használati minták, formatervezési minták, integrált áramkörök topográfiája és növényfajta-oltalom megsértésével gyanúsítanak.

5. A (3) bekezdéstől eltérve a Feleknek nem kötelessége, de határozhatnak úgy, hogy ilyen intézkedéseket alkalmaznak egy másik országban forgalomba hozott áruknak a jogosult általi vagy az ő beleegyezésével történő importjára.

6. A Felek megállapodnak a szellemitulajdon-jogok megsértésével gyanúsított áruk nemzetközi kereskedelme tekintetében történő együttműködésről. E célból az egyes Felek kapcsolattartási pontot létesítenek saját vámigazgatási szerveiken belül, és erről értesítik a másik Felet. Az ilyen együttműködés magában foglalhatja a jogosultaktól kapott információkra alkalmazott mechanizmusokkal kapcsolatos információcserét, a bevált módszerek és kockázatkezelési stratégiákkal kapcsolatos tapasztalatok, valamint a jogsértéssel gyanúsított árukat tartalmazó szállítmányok azonosítását segítő információk megosztását. Bármely információátadás az egyes Felek területén a személyes adatok védelmére alkalmazandó rendelkezések teljes mértékű tiszteletben tartásával történik.

7. Az együttműködés egyéb formáinak sérelme nélkül a kölcsönös adminisztratív segítségnyújtásról szóló jegyzőkönyv alkalmazandó a szellemitulajdon-jogok határon történő érvényesítésére.

8. A partnerségi bizottság általános hatásköreinek sérelme nélkül a 126. cikk szerinti vámügyekkel foglalkozó albizottság felelős e szakasz megfelelő működésének és végrehajtásának biztosításáért, a prioritások meghatározásáért, valamint a két Fél illetékes hatóságai közötti együttműködés megfelelő eljárásainak kialakításáért.

IV. ALSZAKASZ

EGYÉB JOGÉRVÉNYESÍTÉSI RENDELKEZÉSEK

267. CIKK

Magatartási kódexek

1. A Felek ösztönzik a következőket:

(a) magatartási kódexek kialakítása kereskedelmi vagy szakmai egyesületek vagy szervezetek által abból a célból, hogy hozzájáruljanak a szellemitulajdon-jogok érvényesítéséhez; valamint

(b) magatartásikódex-tervezetek és az ilyen kódexek alkalmazására vonatkozó értékelések megküldése a Felek illetékes hatóságai részére.

268. CIKK

Együttműködés

1. A Felek megállapodnak abban, hogy együttműködnek az ebben a fejezetben szereplő kötelezettségvállalások és kötelezettségek végrehajtásának támogatása céljából.

2. A Felek közötti együttműködés többek között – de nem kizárólag – a következő területekre terjed ki:

(a) információcsere a szellemitulajdon-jogokra vonatkozó jogi keretekről, valamint a vonatkozó oltalmi és jogérvényesítési szabályokról; továbbá az Európai Unióban és az Örmény Köztársaságban az e kérdésekkel kapcsolatos jogalkotás előrehaladására vonatkozó tapasztalatcsere;

(b) a szellemitulajdon-jogok érvényesítésére vonatkozó tapasztalat- és információcsere;

(c) a szellemitulajdon-jogok vámhatóságok, rendőrség, valamint a központi és területi szintű közigazgatási és igazságszolgáltatási szervek általi érvényesítésére vonatkozó tapasztalatok cseréje;

(d) a tevékenységek összehangolása – harmadik országokkal is – a hamisított áruk exportálásának megelőzése céljából;

(e) kapacitásépítés, valamint a személyzet cseréje és képzése;

(f) a szellemitulajdon-jogokra vonatkozó információk népszerűsítése és terjesztése többek között az üzleti körökben és a civil társadalomban; valamint tudatosságnövelés a fogyasztók és a jogosultak körében a szellemitulajdon-jogokkal kapcsolatos kérdésekben;

(g) az intézményi együttműködés javítása, például a két Fél szellemitulajdon-jogi hivatalai között;

(h) a nyilvánosság tudatosságának és ismereteinek aktív módon történő növelése és oktatási kezdeményezések a szellemitulajdon-jogokkal kapcsolatos szakpolitikák terén, többek között hatékony stratégiák kidolgozása a kulcsfontosságú célközönségek azonosítása és olyan kommunikációs programok létrehozása céljából, amelyek erőteljesebben felhívják a fogyasztók és a média figyelmét a szellemi tulajdonhoz fűződő jogok megsértésének hatásaira, például annak egészségügyi és biztonsági kockázataira és a szervezett bűnözéssel való kapcsolatára.

3. Az (1) és (2) bekezdés sérelme nélkül és azt kiegészítve, a Felek hatékony párbeszédet tartanak fenn – szükség szerint – a szellemi tulajdonjoggal kapcsolatos kérdésekben (a továbbiakban: szellemitulajdon-jogi párbeszéd), az e fejezet hatálya alá tartozó szellemitulajdon-jogok védelmével és érvényesítésével kapcsolatos, és más releváns témák megvitatása érdekében.

8. FEJEZET

KÖZBESZERZÉS

269. CIKK

Kapcsolat a WTO közbeszerzésről szóló megállapodásával

A Felek megerősítik a 2012. évi felülvizsgált közbeszerzésről szóló megállapodásból[1] (a továbbiakban: a WTO közbeszerzésről szóló megállapodása) eredő kölcsönös jogaikat és kötelezettségeiket. A WTO közbeszerzésről szóló megállapodásából származó e jogok és kötelezettségek – ideértve az egyes Feleknek az I. függelék megfelelő mellékleteiben rögzített feltételeit is – e megállapodás részét képezik, továbbá a 13. fejezetben szereplő kétoldalú vitarendezéshatálya alá tartoznak.

[1] Melléklet a közbeszerzésről szóló megállapodás módosításáról szóló jegyzőkönyvhöz (GPA/113).

270. CIKK

Kiegészítő alkalmazási kör

1. A Felek értelemszerűen alkalmazzák a WTO közbeszerzésről szóló megállapodása I–IV., VI–XV., XVI.1–XVI.3, XVII. és XVIII. cikkének rendelkezéseit az e megállapodás XI. mellékletének hatálya alá tartozó közbeszerzésekre.

2. A partnerségi bizottság határozhat e megállapodás XI. mellékletének módosításáról. E melléklet valamely Fél általi módosításának vagy helyesbítésének eljárását illetően a Felek értelemszerűen alkalmazzák a WTO közbeszerzésről szóló megállapodása XIX. cikkének rendelkezéseit a közvetlenül a másik Félhez tett bejelentésektől függően, és a vitarendezésre való hivatkozásokat a 13. fejezetre való hivatkozásként kell értelmezni.

271. CIKK

További szabályozás

A Felek mind a WTO közbeszerzésről szóló megállapodása I. függelékének megfelelő mellékletei szerinti, mind a jelen megállapodás XI. melléklete szerinti közbeszerzéseik tekintetében a következő további szabályokat alkalmazzák:

A közbeszerzésekről szóló hirdetmények elektronikus közzététele

1. Az egyes Felek biztosítják, hogy a tervezett beszerzésről szóló valamennyi hirdetményt közvetlenül elérhetővé teszik elektronikus úton, ingyenesen, egyetlen hozzáférési ponton keresztül az interneten. Ezenfelül a hirdetmények megfelelő nyomtatott médiumon keresztül is közzétehetők. Az ilyen médiumokat széles körben terjesztik, a hirdetményeket pedig mindenkor hozzáférhetővé teszik a nyilvánosság számára, legalább a hirdetményben feltüntetett időszak lejártáig.

A jogorvoslati eljárásokra vonatkozó előírások

2. Az egyes Felek biztosítják, hogy a WTO közbeszerzésekről szóló megállapodásának XVIII. cikkében szereplő felülvizsgálati eljárásokkal kapcsolatban tett intézkedések biztosítják a következőkhöz szükséges hatásköröket:

(a) a lehető legrövidebb időn belül és közbenső döntés útján ideiglenes intézkedések megtétele az állítólagos jogsértés orvoslása vagy az érintett érdekek további sérelmének elkerülése céljából, beleértve a közbeszerzési szerződés odaítélési eljárásának vagy az ajánlatkérő által hozott bármely döntés végrehajtásának a felfüggesztését vagy felfüggesztésének biztosítását;

(b) a jogellenesen meghozott döntések semmissé nyilvánítása vagy semmissé nyilváníttatása, beleértve a megkülönböztető műszaki, gazdasági vagy pénzügyi előírások törlését a szándékolt vagy tervezett közbeszerzés közzétételéből, az ajánlattételhez szükséges dokumentációból, illetve minden egyéb, a kérdéses szerződés-odaítélési eljárással kapcsolatos dokumentumból; valamint

(c) kártérítés megítélése a jogsértés következtében érdeksérelmet szenvedett személyek részére.

3. Közbeszerzés odaítéléséről szóló határozat felülvizsgálata esetében az egyes Felek biztosítják, hogy az ajánlatkérő szerv nem kötheti meg a szerződést, mielőtt a felülvizsgáló szerv határoz vagy az ideiglenes intézkedések, vagy a felülvizsgálat alkalmazásáról. A felfüggesztés nem végződhet korábban, mint a (6) bekezdésben szereplő moratórium lejárta.

4. Az egyes Felek biztosítják, hogy a jogorvoslati eljárásokért felelős szervek által hozott határozatok ténylegesen végrehajthatók.

5. A független felülvizsgálati szervek tagjai nem lehetnek ajánlatkérő szervek képviselői.

A felülvizsgálati eljárásokért felelős, nem igazságszolgáltatási jellegű szervek tekintetében a Felek biztosítják, hogy:

(a) azok mindig írásos indokolást csatolnak határozataikhoz;

(b) a független felülvizsgálati szerv által hozott bármely állítólagosan illegális intézkedés, vagy bármely az ilyen szervek által a rájuk ruházott hatáskörök gyakorlása során állítólagosan elkövetett hiba bírósági felülvizsgálat vagy egy másik független, igazságszolgáltatási fórumként vagy törvényszékként működő, az ajánlatkérő szervtől és a felülvizsgálati szervtől egyaránt független szerv általi felülvizsgálat tárgyát képezheti;

(c) az ilyen független szervek tagjainak kinevezése és hivatali idejük megszűnése a kinevezésért felelős hatóság, a hivatali idő és a visszahívhatóság tekintetében ugyanolyan feltételek mellett történik, mint a bírák esetében;

(d) legalább az ilyen független szerv elnöke ugyanolyan jogi és szakmai képesítéssel rendelkezik, mint a bírói testület tagjai; valamint

(e) a független szerv a döntéseket kontradiktórius eljárásban hozza meg, és e döntések végrehajtása, az egyes Felek által meghatározott módon, jogilag kötelező.

Szerződéskötési moratórium

6. Az ajánlatkérő szerv az e fejezet hatálya alá tartozó szerződés megítéléséről hozott határozatot követően nem köthet szerződést addig, amíg:

(a) le nem jár az a legalább 10 naptári napos szerződéskötési moratórium, amelyet fax vagy elektronikus eszközök igénybevétele esetén a szerződés megítéléséről szóló határozatnak az ajánlattevők és jelentkezők részére történő megküldésétől számítanak; vagy

(b) le nem jár a szerződés odaítéléséről szóló határozatnak az ajánlattevők vagy az érintett jelentkezők részére való megküldés napját követő naptól számított legalább 15 naptári napos vagy – egyéb kommunikációs módszerek alkalmazása esetén – a szerződés odaítéléséről szóló határozat kézhezvételét követő naptól számított legalább 10 naptári napos szerződéskötési moratórium.

Ellenkező esetben valamely Fél rendelkezhet úgy, hogy a szerződéskötési moratóriumot a szerződés odaítéléséről szóló határozat elektronikus médiában történő ingyenes közzététele indítja el, a WTO közbeszerzésről szóló megállapodása XVI.2. cikkének megfelelően.

Az ajánlattevők akkor tekintendők érintettnek, ha végleges kizárásukra még nem került sor. A kizárás akkor tekintendő véglegesnek, ha arról az érintett ajánlattevőket értesítették, továbbá ha a kizárást egy független jogorvoslati szerv jogszerűnek ítélte, vagy ha a kizárás ellen jogorvoslati eljárásnak többé már nincs helye. A részvételre jelentkezők akkor tekintendők érintettnek, ha az ajánlatkérő szerv nem tájékoztatta az érintett ajánlattevőket jelentkezésük elutasításáról a szerződés odaítéléséről szóló határozat közzétételét megelőzően.

7. Valamely Fél rendelkezhet úgy, hogy a (6) bekezdés első albekezdésének a) és b) pontjában hivatkozott szerződéskötési moratórium nem alkalmazandó a következő esetekben:

(a) ha a (6) bekezdés harmadik albekezdése szerinti érintett ajánlattevőnek ítélték oda a szerződést, és nincsen másik érintett jelentkező;

(b) keretszerződésen alapuló szerződés esetében; valamint

(c) dinamikus beszerzési rendszeren alapuló konkrét szerződés esetében.

Érvénytelenség

8. Az egyes Felek biztosítják, hogy ha az ajánlatkérő szerv a szerződést előzetes közzététel nélkül ítélte oda olyan esetben, amikor ez nem megengedett, akkor a szerződést érvényteleníti az ajánlatkérő szervtől független felülvizsgálati szerv vagy bírói testület, vagy az érvénytelenség egy ilyen szerv határozatának eredménye.

Az egyes Felek jogszabályai határozzák meg az érvénytelennek tekintett szerződések következményeit azáltal, hogy rendelkeznek valamennyi szerződéses kötelezettség visszamenőleges hatályú törléséről vagy a még nem teljesített kötelezettségek törléséről. Az utóbbi esetben az egyes Felek rendelkeznek egyéb szankciók alkalmazásáról.

9. Valamely Fél rendelkezhet arról, hogy a felülvizsgálati szerv vagy az igazságügyi hatóság esetleg nem tekinti a szerződést érvénytelennek még akkor sem, ha a szerződést jogellenesen ítélték meg, ha a felülvizsgálati szerv vagy az igazságügyi hatóság valamennyi vonatkozó tényező vizsgálatát követően úgy találja, hogy közérdeken alapuló kényszerítő indok miatt fenn kell tartani a szerződés érvényességét. Ilyen esetben az egyes Felek alternatív szankciókról rendelkeznek.

A letelepedett vállalkozások megkülönböztetésének tilalma

10. Az egyes Felek biztosítják, hogy a másik Fél azon beszállítói, amelyek a területén kereskedelmi jelenlétet létesítettek jogi személy letelepedése, felvásárlása vagy fenntartása útján, nemzeti elbánásban részesülnek a Fél területén folytatott közbeszerzések tekintetében. Ez a kötelezettség attól függetlenül alkalmazandó, hogy a közbeszerzés a Feleknek a WTO közbeszerzésről szóló megállapodása I. függelékéhez csatolt mellékletei, vagy e megállapodás XI. mellékletének hatálya alá tartozik-e.

A WTO közbeszerzésről szóló megállapodása III. cikkében szereplő általános kivételek alkalmazandók.

9. FEJEZET

KERESKEDELEM ÉS FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉS

272. CIKK

Célkitűzések és hatály

1. A Felek emlékeztetnek az ENSZ 1992-ben megrendezett Környezet és Fejlődés Konferenciájának „Agenda 21” című dokumentumára, az ILO munka világára vonatkozó alapvető elvekről és jogokról szóló 1998. évi nyilatkozatára, a fenntartható fejlődés végrehajtásáról szóló 2002. évi johannesburgi tervre, az ENSZ Gazdasági és Szociális Tanácsának a teljes körű és termelékeny foglalkoztatáshoz és a mindenki számára rendelkezésre álló tisztességes munkához vezető nemzeti és nemzetközi szintű környezet megteremtéséről, valamint annak a fenntartható fejlődésre gyakorolt hatásáról szóló, 2006. évi miniszteri nyilatkozatára, a „Társadalmi igazságosság a tisztességes globalizáció érdekében” elnevezésű 2008. évi ILO-nyilatkozatra, az ENSZ Fenntartható Fejlődésről szóló Konferenciája nyomán kibocsátott „A jövő, amit akarunk” című 2012. évi záró dokumentumra, valamint az ENSZ 2015-ben elfogadott „Alakítsuk át világunkat: a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrend” című, a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrendjére. A Felek megerősítik elkötelezettségüket a nemzetközi kereskedelem oly módon történő ösztönzése mellett, amely hozzájárul a fenntartható fejlődés célkitűzéséhez a jelen és jövő generációk jóléte érdekében, és annak biztosítása mellett, hogy ez a célkitűzés minden szinten beépül és tükröződik a kereskedelmi kapcsolataikban.

2. A Felek újra megerősítik arra vonatkozó kötelezettségvállalásaikat, hogy törekednek a fenntartható fejlődésre, amelynek pillérei – a gazdasági fejlődés, a társadalmi fejlődés és a környezetvédelem – kölcsönösen összefüggenek és egymást erősítik. A kereskedelemre és a fenntartható fejlődésre vonatkozó globális megközelítés részeként hangsúlyozzák a kereskedelemmel kapcsolatos munkaügyi és környezetvédelmi megfontolások előnyeit.

3. E fejezet vonatkozásában a „munka” fogalma az ILO stratégiai célkitűzései szempontjából releváns kérdéseket foglalja magában, amelyeken keresztül a méltányos munka program kifejeződik, az ILO-nak a tisztességes globalizációhoz szükséges társadalmi igazságosságról szóló 2008. évi nyilatkozatában megállapítottak szerint.

273. CIKK

A szabályozási jog és a védelem szintje

Elismerve az egyes Felek jogát saját fenntartható fejlesztési politikáik és prioritásaik meghatározására, a környezet és a munkavállalók hazai védelmi szintjének meghatározására, valamint arra, hogy ennek megfelelően elfogadják vagy módosítsák saját jogszabályaikat és szakpolitikáikat a 274. és 275. cikkben hivatkozott, nemzetközi szinten elismert normák és megállapodások keretében vállalt kötelezettségeiknek megfelelően, az egyes Felek törekednek annak biztosítására, hogy jogszabályaik és szakpolitikáik biztosítsák és ösztönözzék a környezet és a munkavállalók védelmének magas szintjét, továbbá törekednek arra, hogy folyamatosan javítsák ezeket a jogszabályokat és szakpolitikákat és az azok alapját képező védelmi szintet.

274. CIKK

Nemzetközi munkaügyi előírások és megállapodások

1. A Felek elismerik, hogy a teljes és termelékeny foglalkoztatás és a tisztességes munka a globalizáció kezelésének kulcseleme, és újólag megerősítik elkötelezettségüket a nemzetközi kereskedelem oly módon történő fejlesztése érdekében, amely elősegíti a teljes és termelékeny foglalkoztatást és a mindenki számára rendelkezésre álló tisztességes munkát. Ebben az összefüggésben a Felek vállalják, hogy szükség esetén konzultálnak és együttműködnek egymással a kölcsönös érdek által fedett kereskedelemmel kapcsolatos munkaügyi kérdésekben.

2. A Felek az ILO-tagságukból fakadó kötelezettségeikkel a munka világára vonatkozó alapvető elvekről és jogokról szóló ILO-nyilatkozattal és annak 1998-as felülvizsgálatával összhangban kötelezettséget vállalnak a nemzetközi szinten elismert, az alapvető ILO-egyezményekben és ezen egyezmények jegyzőkönyveiben megtestesülő alapvető munkaügyi normák tiszteletben tartására, előmozdítására és megvalósítására a jogszabályaikban és gyakorlataikban és a teljes területükön, különös tekintettel a következőkre:

(a) az egyesülés szabadsága és a kollektív tárgyaláshoz való jog hatékony elismerése;

(b) a kényszer- vagy kötelező munka valamennyi formájának felszámolása;

(c) a gyermekmunka eredményes eltörlése; valamint

(d) a foglalkoztatással és a munkával kapcsolatos megkülönböztetések felszámolása.

3. A Felek megerősítik elkötelezettségüket amellett, hogy jogszabályaikban és gyakorlatukban hatékonyan végrehajtják az alapvető, prioritást élvező és egyéb, a tagállamok, illetve az Örmény Köztársaság által megerősített ILO-egyezményeket, valamint ezen egyezmények jegyzőkönyveit.

4. A Felek megfontolják a többi olyan prioritást élvező és egyéb egyezmények megerősítését, amelyeket az ILO naprakésznek minősített. Ebben az összefüggésben a Felek rendszeresen információt cserélnek e tekintetben egymás helyzetéről és a megerősítési eljárás előrehaladásáról.

5. A Felek elismerik, hogy a munka világára vonatkozó alapvető elvek és jogok megsértése nem szolgálhat hivatkozásul és nem használható fel jogos komparatív előnyként, valamint a munkaügyi normákat nem szabad protekcionista kereskedelmi célokra felhasználni.

275. CIKK

Nemzetközi környezetvédelmi irányítás és megállapodások

1. A Felek elismerik a nemzetközi együttműködés és megállapodások értékét, mint a nemzetközi közösségnek a globális és regionális környezeti problémákra adott válaszát, és hangsúlyozzák a kereskedelem és a környezetvédelem közötti kölcsönös támogatás megerősítésének szükségességét. Ebben az összefüggésben a Felek vállalják, hogy szükség esetén konzultálnak és együttműködnek a kereskedelemmel kapcsolatos környezetvédelmi kérdésekről szóló tárgyalásokra és más, kölcsönös érdeklődésre számot tartó, kereskedelemmel kapcsolatos környezetvédelmi kérdésekre vonatkozóan.

2. A Felek ismételten megerősítik kötelezettségvállalásukat azoknak a multilaterális környezetvédelmi megállapodásoknak a jogszabályaikban és gyakorlatukban történő végrehajtására, amelyeknek részes felei.

3. A Felek rendszeresen információt cserélnek egymás helyzetéről és előrelépéseiről a multilaterális környezetvédelmi megállapodások megerősítése vagy az ilyen megállapodások módosításai tekintetében.

4. A Felek ismételten megerősítik kötelezettségvállalásukat az Egyesült Nemzetek 1992. évi Éghajlatváltozási Keretegyezménye (a továbbiakban: UNFCCC), annak 1998. évi Kiotói Jegyzőkönyve, valamint a 2015. évi Párizsi Megállapodás végrehajtása és célkitűzéseinek elérése iránt. Elkötelezik magukat az együttműködés mellett az UNFCCC keretei közötti multilaterális és szabályokon alapuló rendszer megerősítése, valamint az UNFCCC-re és a hozzá kapcsolódó megállapodásokra és határozatokra épülő nemzetközi éghajlat-változási keret továbbfejlesztése és végrehajtása céljából.

5. E megállapodás egyik rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy akadályozza bármelyik Felet olyan multilaterális környezetvédelmi megállapodások végrehajtására hozott intézkedések elfogadásában vagy fenntartásában, amelyeknek részes felei, feltéve, hogy az ilyen intézkedések alkalmazása nem vezet a Felek közötti önkényes vagy indokolatlan megkülönböztetéshez vagy a kereskedelem rejtett korlátozásához.

276. CIKK

A fenntartható fejlődést elősegítő kereskedelem és beruházások

A Felek megerősítik az iránti elkötelezettségüket, hogy növeljék a kereskedelem hozzájárulását a fenntartható fejlődés célkitűzésének eléréséhez annak gazdasági, szociális és környezetvédelmi dimenzióiban. Ennek érdekében a Felek:

(a) elismerik, hogy az alapvető munkaügyi előírások és a méltányos munka kedvező hatással lehetnek a gazdasági hatékonyságra, az innovációra és a termelékenységre, és nagyobb szakpolitikai koherenciára törekednek a kereskedelem és a munkaügyi politikák között;

(b) törekednek a környezetvédelmi áruk és szolgáltatások kereskedelmének és az azokkal kapcsolatos beruházásoknak a megkönnyítésére és előmozdítására, egyebek mellett a kapcsolódó nem vámjellegű akadályok kérdésének kezelése révén;

(c) törekednek az éghajlatváltozás hatásainak mérséklése és az azokhoz való alkalmazkodás szempontjából különösen releváns áruk és szolgáltatások – például a fenntartható megújuló energiák és az energiahatékony termékek és szolgáltatások – kereskedelme előtti akadályok lebontásának megkönnyítésére, többek között a következők révén:

(i) a rendelkezésre álló legjobb technológiák alkalmazását eredményező politikai keretek elfogadásával,

(ii) a környezetvédelmi és gazdasági szükségletekre választ adó előírások előmozdításával, valamint

(iii) a kereskedelem technikai akadályainak minimálisra csökkentésével;

(d) megállapodnak az olyan áruk kereskedelmének előmozdításában, amelyek hozzájárulnak a szociális körülmények és a környezetvédelmi szempontból megfelelő gyakorlatok javításához, ideértve az önkéntes alapon működő, fenntarthatóságot garantáló rendszerek alá tartozó árukat és az ökocímkéket is; valamint

(e) megállapodnak a vállalati társadalmi felelősségvállalás ösztönzésében, többek között az információk és a bevált gyakorlatok cseréje útján. E tekintetben a Felek a vonatkozó nemzetközileg elismert elvekre és iránymutatásokra – köztük az OECD a multinacionális vállalkozásokra vonatkozó iránymutatásaira, az ENSZ Globális Megállapodására és az ILO-nak a multinacionális vállalatokról és a szociális politikára vonatkozó elvekről szóló, 1977. évi háromoldalú nyilatkozatára – hivatkoznak.

277. CIKK

Biológiai sokféleség

1. A Felek elismerik a biológiai sokféleség megőrzésének és fenntartható hasznosításának fontosságát mint a fenntartható fejlődés megvalósításának egyik kulcselemét, és újólag megerősítik elkötelezettségüket a biológiai sokféleség megőrzése és fenntartható felhasználása mellett, összhangban az 1992. évi Biológiai Sokféleség Egyezménnyel és annak megerősített jegyzőkönyveivel, a biológiai sokféleségre vonatkozó stratégiai tervvel, a veszélyeztetett vadon élő állat- és növényfajok nemzetközi kereskedelméről szóló 1973. évi egyezménnyel (CITES) és a többi olyan vonatkozó nemzetközi eszközzel, amelyeknek részes feleik.

2. Ennek érdekében a Felek:

(a) kereskedelmi tevékenységeik folytatása során ösztönzik a természeti erőforrások fenntartható hasznosítását és hozzájárulnak a biológiai sokféleség megőrzéséhez;

(b) információt cserélnek a biológiai sokféleség csökkenésének megállítását és a biológiai sokféleségre nehezedő nyomás csökkentését célzó természetierőforrás-alapú termékek kereskedelmével kapcsolatos tevékenységekről, valamint adott esetben együttműködnek a hatás maximalizálása és vonatkozó szakpolitikáik egymást kölcsönösen támogató jellegének biztosítása érdekében;

(c) előmozdítják olyan fajok felvételét a CITES függelékeibe, amelyek teljesítik a CITES ilyen felvételre vonatkozóan elfogadott kritériumait;

(d) hatékony intézkedéseket fogadnak el és hajtanak végre a vadon élő fajokból, köztük a CITES által védett fajokból származó termékek tiltott kereskedelme ellen, és együttműködnek az ilyen illegális kereskedelem elleni küzdelemben;

(e) együttműködnek regionális és globális szinten a következők előmozdítása érdekében:

(i) a természetes vagy mezőgazdasági ökoszisztémák biológiai sokféleségének megőrzése és fenntartható felhasználása, ideértve a veszélyeztetett fajokat, azok élőhelyeit, a különleges természetvédelmi területeket és a genetikai sokféleséget,

(ii) az ökoszisztémák helyreállítása, valamint az élő és nem élő természeti erőforrások vagy ökoszisztémák felhasználása okozta negatív természeti hatások felszámolása vagy csökkentése, valamint

(iii) a genetikai erőforrásokhoz való hozzáférés és az ilyen erőforrások hasznosításából származó előnyök igazságos és méltányos megosztása.

278. CIKK

Fenntartható erdőgazdálkodás és az erdészeti termékek kereskedelme

1. A Felek elismerik az erdők megőrzésének és a fenntartható erdőgazdálkodásnak a fontosságát, valamint az erdők hozzájárulását a Felek gazdasági, környezetvédelmi és társadalmi célkitűzéseihez.

2. Ennek érdekében a Felek:

(a) ösztönzik a fenntartható gazdálkodással művelt erdőkből származó és a kitermelés helye szerinti ország hazai jogszabályainak megfelelően kitermelt erdészeti termékek kereskedelmét;

(b) információt cserélnek a fenntartható erdőgazdálkodásból származó fa és fatermékek fogyasztását ösztönző intézkedésekről, és adott esetben együttműködnek ilyen intézkedések kialakítása érdekében;

(c) intézkedéseket fogadnak el az erdővel borított területek megőrzése, valamint az illegális fakitermelés és a kapcsolódó kereskedelem elleni küzdelem ösztönzésére, adott esetben harmadik országok tekintetében is;

(d) információt cserélnek az erdőgazdálkodás javítását célzó tevékenységekről, és adott esetben együttműködnek az illegálisan kitermelt fa és fatermékek kereskedelemből való kizárását célzó, vonatkozó szakpolitikáik hatásának és egymást kölcsönösen erősítő jellegének maximalizálása érdekében;

(e) előmozdítják olyan fafajok felvételét a CITES függelékeibe, amelyek teljesítik a CITES ilyen felvételre vonatkozó kritériumait; valamint

(f) regionális és globális szinten együttműködnek az erdővel borított területek megőrzésének, valamint az összes típusú erdővel való fenntartható gazdálkodás előmozdításának céljából, a felelősségteljes erdőgazdálkodást előmozdító tanúsítás alkalmazásával.

279. CIKK

Kereskedelem és a tengerek biológiai erőforrásaival való fenntartható gazdálkodás

A Felek, figyelemmel annak fontosságára, hogy a halállományok felelősségteljes kezelését fenntartható módon biztosítsák, és a kereskedelem terén a jó kormányzást ösztönözzék, a következőképpen járnak el:

(a) ösztönzik a bevált gyakorlatokat a halászati gazdálkodás területén a halállomány fenntartható módon történő és ökoszisztéma szemléletű megközelítésen alapuló megőrzésének és kezelésének biztosítása céljából;

(b) hatékony intézkedéseket hoznak a halászati tevékenységek nyomon követésére és ellenőrzésére;

(c) előmozdítják a koordinált adatgyűjtési rendszereket és a kétoldalú tudományos együttműködést a halászati gazdálkodáshoz nyújtott jelenlegi tudományos tanácsadás javítása érdekében;

(d) átfogó, hatékony és átlátható intézkedések útján együttműködnek a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászat és halászattal kapcsolatos tevékenységek elleni küzdelemben; valamint

(e) szakpolitikákat és intézkedéseket hajtanak végre annak érdekében, hogy kizárják a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászat termékeit a kereskedelmi forgalomról és piacaikról, összhangban az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezete (FAO) jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászat megelőzésére, megakadályozására és felszámolására irányuló nemzetközi cselekvési tervével.

280. CIKK

A védelem szintjeinek fenntartása

1. A Felek elismerik, hogy helytelen a kereskedelemnek vagy a beruházásoknak a belső környezetvédelmi, illetve munkajogi jogszabályok által biztosított védelmi szintek csökkentésével való ösztönzése.

2. A Felek nem mondhatnak le, illetve nem térhetnek el a munkajogi és környezetvédelmi jogszabályaiktól, és nem is ajánlhatják fel, hogy azokról lemondanak vagy eltérnek annak érdekében, hogy bátorítsák a befektetők vagy beruházások területükön történő letelepedését, megszerzését, kiterjesztését vagy megtartását.

3. A Felek nem mulasztják el hatékonyan érvényesíteni környezetvédelmi és munkaügyi jogszabályaikat folyamatos vagy visszatérő tevékenység vagy annak hiánya útján, a kereskedelem vagy a beruházások bátorítása érdekében.

281. CIKK

Tudományos adatok

A Felek közötti kereskedelmet vagy a beruházásokat esetlegesen érintő, a környezet vagy a munkafeltételek védelmét célzó intézkedések előkészítése vagy végrehajtása során a Felek figyelembe veszik a rendelkezésre álló tudományos és technikai információkat, valamint a vonatkozó nemzetközi normákat, iránymutatásokat vagy ajánlásokat, ha léteznek ilyenek, ideértve az elővigyázatosság elvét is.

282. CIKK

Átláthatóság

A Felek hazai jogszabályaiknak és szabályozásuknak, valamint a 12. fejezetnek megfelelően biztosítják, hogy a kereskedelmet vagy a beruházásokat esetlegesen érintő, a környezet vagy a munkafeltételek védelmét célzó intézkedéseket átlátható módon, kellő figyelemmel és nyilvános konzultáció keretében alakítják ki, vezetik be és hajtják végre, a nem állami szereplőket pedig megfelelően és kellő időben tájékoztatják, és azokkal konzultálnak.

283. CIKK

A fenntarthatóság hatásainak felülvizsgálata

A Felek vállalják, hogy e megállapodás végrehajtásának a fenntartható fejlődésre gyakorolt hatásait a vonatkozó részvételi folyamataik és intézményeik, valamint a megállapodás alapján létrehozott intézmények segítségével felülvizsgálják, ellenőrzik és értékelik – például kereskedelmi vonatkozású fenntarthatósági hatásvizsgálatok útján.

284. CIKK

Együttműködés a kereskedelem és a fenntartható fejlődés terén

1. A Felek elismerik, hogy e megállapodás célkitűzéseinek megvalósítása céljából fontos együttműködést folytatni a környezetvédelmi és munkaügyi politikák kereskedelmi vonatkozású kérdéseiről. Az együttműködés többek között a következő területeket foglalhatja magában:

(a) a kereskedelem és a fenntartható fejlődés munkaügyi és környezetvédelmi szempontjai a nemzetközi fórumokon, ideértve különösen a WTO-t, az ILO-t, az Egyesült Nemzetek Szervezete Környezetvédelmi Programját (UNEP), az Egyesült Nemzetek Fejlesztési Programját és a multilaterális környezetvédelmi megállapodásokat;

(b) a kereskedelem fenntarthatóságával kapcsolatos hatásvizsgálatok módszerei és mutatói;

(c) a munkaügyi és környezetvédelmi szabályozások, normák és szabványok kereskedelmi hatásai, valamint a kereskedelmi és beruházási szabályok munkaügyi és környezeti hatásai, a munkaügyi és környezetvédelmi szabályozások és politikák kialakítására gyakorolt hatást is ideértve;

(d) e megállapodás pozitív és negatív hatásai a fenntartható fejlődésre, valamint ezek javításának, illetve megelőzésének és enyhítésének módjai, figyelembe véve az egyik Fél vagy a Felek által elvégzett fenntarthatósági hatásértékeléseket is;

(e) a kereskedelem szempontjából releváns alapvető, prioritást élvező és egyéb naprakész ILO-egyezmények, ezen egyezmények jegyzőkönyvei és a multilaterális környezetvédelmi megállapodások megerősítésének és hatékony végrehajtásának ösztönzése;

(f) a magán és állami tanúsítási, nyomonkövethetőségi és címkézési rendszerek előmozdítása, ideértve az ökocímkéket is;

(g) a vállalati társadalmi felelősségvállalás előmozdítása, például tudatosságnöveléssel kapcsolatos tevékenységek, nemzetközi szinten elismert irányelvekhez és alapelvekhez való csatlakozás, valamint ezek végrehajtása és nyomon követése útján;

(h) az ILO méltányos munka programja (Decent Work Agenda) kereskedelmi vonatkozásai, ideértve a kereskedelem és a teljes és produktív foglalkoztatás közötti összefüggéseket, a munkaerő-piaci kiigazításokat, az alapvető munkaügyi normákat, a hatékony jogorvoslati rendszereket (ideértve a munkaügyi felügyelőséget is) a munkavállalók jogainak fenntartása érdekében, a munkaügyi statisztikát, a humánerőforrás-fejlesztést és az egész életen át tartó tanulást, a szociális védelmet és a társadalmi befogadást, a szociális párbeszédet, valamint a nemek közötti egyenlőséget;

(i) a multilaterális környezetvédelmi megállapodások kereskedelmi vonatkozású szempontjai, ideértve a vámügyi együttműködést is;

(j) a jelenlegi és jövőbeli éghajlatváltozással kapcsolatos nemzetközi rendszer kereskedelmi vonatkozású szempontjai, ideértve a karbonszegény technológia és az energiahatékonyság előmozdításának eszközeit is;

(k) a biológiai sokféleség megőrzésének és fenntartható kiaknázásának ösztönzésére irányuló, kereskedelmi vonatkozású intézkedések, ideértve a vadon élő fajokból származó termékek tiltott kereskedelme elleni küzdelmet is;

(l) az erdők megőrzésének és a fenntartható erdőgazdálkodás ösztönzését, és ezáltal az erdőirtás csökkentését célzó kereskedelmi vonatkozású intézkedések, az illegális fakitermelés tekintetében is; valamint

(m) a fenntartható halászati gyakorlatok előmozdítását célzó kereskedelmi vonatkozású intézkedések, valamint a fenntartható halászat útján előállított halászati termékek kereskedelme.

2. A Felek információt és tapasztalatot cserélnek a kereskedelmi, szociális és környezetvédelmi célkitűzések közötti koherencia és kölcsönösen egymást támogató jelleg előmozdítása céljából tett fellépéseikről. Továbbá a Felek fokozzák együttműködésüket és a párbeszédet a kereskedelmi kapcsolataikkal összefüggésben felmerülő, a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos kérdések tekintetében.

3. Az ilyen együttműködésbe és párbeszédbe bevonják a releváns érdekelt feleket, különösen a szociális partnereket, valamint – különösen a 366. cikk alapján létrehozott civil társadalmi platformon keresztül – a civil társadalmi szervezeteket.

4. A partnerségi bizottság szabályokat állapíthat meg az ilyen együttműködésre és párbeszédre vonatkozóan.

285. CIKK

Vitarendezés

E cím 13. fejezete 3. szakaszának II. alszakasza nem alkalmazandó az e fejezet szerinti vitákra. Az ilyen viták esetében, miután a választottbírói testület kibocsátotta a 325. és 326. cikk szerinti végleges jelentését, a Felek – a jelentés figyelembevételével – megvitatják a végrehajtandó megfelelő intézkedéseket. A partnerségi bizottság ellenőrzi az ilyen intézkedések végrehajtását, és a kérdést figyelemmel kíséri, többek között a 284. cikk (3) bekezdésében említett mechanizmuson keresztül.

10. FEJEZET

VERSENY

A. SZAKASZ

286. CIKK

Elvek

A Felek elismerik a szabad és torzulásoktól mentes verseny fontosságát a kereskedelmi és beruházási kapcsolataikban. A Felek elismerik, hogy a versenyellenes üzleti gyakorlatok és az állami beavatkozás torzíthatják a piacok megfelelő működését, és gyengíthetik a kereskedelem liberalizálásából származó előnyöket.

B. SZAKASZ

TRÖSZTELLENES POLITIKA ÉS AZ ÖSSZEFONÓDÁSOKKAL KAPCSOLATOS POLITIKA

287. CIKK

Jogszabályi keret

1. Az egyes Felek a gazdaság valamennyi ágazatára alkalmazandó megfelelő jogszabályokat[1] fogadnak el vagy tartanak fenn, amelyek hatékony módon kezelik az összes alábbi gyakorlatot:

(a) vállalkozások közötti horizontális és vertikális megállapodások, vállalkozások szövetségeinek határozatai és összehangolt magatartás, amelyek célja vagy hatása a verseny megakadályozása, korlátozása vagy torzítása,

(b) erőfölénnyel való visszaélés egy vagy több vállalkozás részéről,

(c) vállalkozások közötti összefonódások, amelyek jelentősen gátolják a hatékony versenyt, különösen az erőfölényes helyzet kialakulásának vagy megerősödésének eredményeképpen.

[1] Az Európai Unióban a versenyszabályok a mezőgazdasági ágazatra a mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének létrehozásáról szóló 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek, illetve adott esetben későbbi módosításainak és helyettesítéseinek megfelelően alkalmazandók (EUHL L 347., 2013.12.20., 671. o.).

E fejezet alkalmazásában erre a jogra a továbbiakban „versenyjogként” hivatkozunk[1].

2. Az (1) bekezdésben szereplő versenyjog valamennyi vállalkozásra vonatkozik, a magán és állami vállalkozásokra egyaránt. A versenyjog alkalmazása jogilag vagy ténylegesen nem akadályozhatja a szóban forgó vállalkozásokra esetlegesen átruházott konkrét közérdekű feladatok végrehajtását. Valamely Fél versenyjoga alóli kivételek a közérdekkel kapcsolatos, a kívánt szakpolitikai célkitűzésekkel arányos és átlátható feladatokra korlátozódnak.

288. CIKK

Végrehajtás

1. A Felek olyan feladataik ellátásában független hatóságokat működtetnek, amelyek felelősek a 287. cikkben említett versenyjogi jogszabályok hatékony érvényesítéséért, és rendelkeznek az e versenyjogi jogszabályok teljes mértékű alkalmazásához és hatékony végrehajtásához szükséges hatáskörökkel és erőforrásokkal.

2. A Felek vonatkozó versenyjogi jogszabályaikat átláthatóan és megkülönböztetésmentes módon alkalmazzák, figyelemmel a tisztességes eljárás elveire és az érintett vállalkozások védekezéshez való jogára, azok nemzetiségétől és tulajdonosi helyzetétől függetlenül.

[1] E szakasz alkalmazásában az Örmény Köztársaság a versenyjogra való hivatkozást úgy tekinti, mint amely magában foglalja a versenyszabályok teljes rendszerét az antitröszt, a kartellek és az összefonódások területén.

289. CIKK

Együttműködés

1. E megállapodás célkitűzéseinek teljesítése céljából, valamint a versenyjogi szabályok hatékony érvényesítésének javítása érdekében a Felek elismerik, hogy a versenypolitika fejlesztésére, valamint a trösztellenes és összefonódási ügyek vizsgálatára tekintettel közös érdekükben áll az együttműködés megerősítése.

2. E célból a Felek versenyhatóságai vállalják, hogy a lehetséges és megfelelő esetekben az azonos vagy kapcsolódó ügyek tekintetében törekednek érvényesítési tevékenységük összehangolására.

3. Az (1) bekezdésben említett együttműködés előmozdítása érdekében a Felek versenyhatóságai információt cserélhetnek.

C. SZAKASZ

TÁMOGATÁSOK

290. CIKK

Elvek

A Felek megállapodnak abban, hogy valamely Fél támogatást nyújthat, ha az közpolitikai célkitűzések eléréséhez szükséges. A Felek ugyanakkor elismerik, hogy bizonyos támogatások torzíthatják a piacok megfelelő működését és gyengíthetik a kereskedelem liberalizálásából származó előnyöket. Elvben a Felek nem nyújtanak támogatást árukat és szolgáltatásokat kínáló vállalkozásoknak, ha ez a támogatás kedvezőtlen hatást gyakorol vagy valószínűleg kedvezőtlen hatást gyakorolhat a versenyre vagy a kereskedelemre.

291. CIKK

Fogalommeghatározás és hatály

1. E fejezet alkalmazásában a támogatás olyan intézkedés, amely teljesíti a WTO-egyezmény 1A. mellékletében szereplő, a szubvenciókról és kiegyenlítő intézkedésekről szóló megállapodás (a továbbiakban: SCM-megállapodás) 1.1. cikkében rögzített feltételeket, függetlenül attól, hogy árukat vagy szolgáltatásokat kínáló vállalkozások számára nyújtják-e azokat.

Az (1) bekezdés nem befolyásolja a szolgáltatáshoz nyújtott támogatás fogalommeghatározásáról a WTO-ban folytatandó jövőbeli viták kimenetelét. A WTO szintjén folytatott ilyen viták alakulásától függően a Felek a partnerségi bizottság határozata útján dönthetnek a megállapodás e tekintetben történő frissítéséről.

2. Valamely támogatásra csak akkor vonatkozik ez a fejezet, ha az az SCM-megállapodás 2. cikke szerint egyedinek minősül. Minden olyan támogatás, amely e megállapodás 295. cikke alá tartozik, egyedinek tekintendő.

3. Bármely, állami vagy magánvállalkozásnak nyújtott támogatás e fejezet hatálya alá tartozik. E szakasz szabályainak alkalmazása jogilag vagy ténylegesen nem akadályozhatja a szóban forgó vállalkozásokra ruházott adott közérdekű szolgáltatást. Az e szakaszban szereplő szabályok alkalmazása alóli kivételek a közérdekkel kapcsolatos, a vállalkozásokra ruházott szakpolitikai célkitűzésekkel arányos és átlátható feladatokra korlátozódnak.

4. E megállapodás 294. cikke nem alkalmazandó a WTO-egyezmény 1A. mellékletében szereplő mezőgazdasági megállapodás (a továbbiakban: mezőgazdasági megállapodás) hatálya alá tartozó árukereskedelemmel kapcsolatos támogatásokra.

5. A 294. és a 295. cikk nem alkalmazandó az audiovizuális ágazatra.

292. CIKK

Kapcsolat a WTO-val

E fejezet rendelkezései nem sértik a Feleknek a GATS XV. cikke, az 1994. évi GATT XVI. cikke, az SCM-megállapodás és a mezőgazdasági megállapodás szerinti jogait és kötelezettségeit.

293. CIKK

Átláthatóság

1. Az egyes Felek kétévente értesítik a másik Felet a támogatások jogalapjáról, formájáról, összegéről és költségvetéséről, valamint – amennyiben lehetséges – a beszámolási időszakon belül nyújtott támogatások kedvezményezettjeiről.

2. Az ilyen értesítés akkor minősül teljesítettnek, ha a vonatkozó információt a Felek a következő naptári év december 31-ig nyilvánosan elérhető internetes oldalon közzéteszik. Az első értesítést legkésőbb e megállapodás hatálybalépését követő két éven belül kell megtenni.

3. Az SCM-megállapodás szerint bejelentett támogatások esetében akkor tekinthető úgy, hogy az értesítést megtették, ha az adott Fél teljesíti az SCM-megállapodás 25. cikke szerinti értesítési kötelezettségeit, feltéve, hogy az értesítés tartalmazza a jelen cikk (1) bekezdésében előírt valamennyi információt.

294. CIKK

Egyeztetés

1. Amennyiben az egyik Fél úgy véli, hogy a másik Fél által nyújtott, a 295. cikk hatálya alá nem tartozó támogatás kedvezőtlenül befolyásolja érdekeit, ez a Fél közölheti aggályait a támogatást nyújtó Féllel, és konzultációt kezdeményezhet ebben a kérdésben. A megkeresett Fél teljes körűen és jóhiszeműen vizsgálja meg az ilyen megkeresést.

2. A 293. cikkben szereplő átláthatósági követelmények sérelme nélkül, és tekintettel az ügy megoldására, az egyeztetés célkitűzése különösen az kell, hogy legyen, hogy meghatározzák a támogatásnyújtás szakpolitikai célkitűzését vagy célját, a kérdéses támogatás összegét, valamint azokat az adatokat, amelyek segítségével értékelhetők a támogatás kereskedelemre és beruházásra gyakorolt negatív hatásai.

3. Az egyeztetés megkönnyítése érdekében a megkeresett Fél a kérelem kézhezvételétől számított 60 napon belül tájékoztatást nyújt a kérdéses támogatásról.

4. Amennyiben a kérdéses támogatásra vonatkozó információk kézhezvétele után a megkereső Fél úgy véli, hogy a kérdéses támogatás aránytalanul hátrányosan érinti vagy hátrányosan érintheti a kereskedelmi vagy beruházási érdekeit, a megkeresett Fél minden igyekezetével arra törekszik, hogy megszüntesse vagy minimalizálja a támogatásnak a megkereső Fél kereskedelmi vagy beruházási érdekeire gyakorolt negatív hatásait.

295. CIKK

Feltételekhez kötött támogatások

Az egyes Felek feltételekhez kötik a következő támogatásokat, amennyiben azok hátrányosan érintik vagy hátrányosan érinthetik a másik Fél kereskedelmi vagy beruházási érdekeit:

(a) engedélyezett az olyan jogi megállapodás, amelynek alapján egy kormány közvetlenül vagy közvetve felelősséget vállal bizonyos vállalkozások adósságaiért vagy kötelezettségeiért, feltéve, hogy az adósság vagy kötelezettség fedezete az összegét vagy a felelősségvállalás időtartamát tekintve korlátozott;

(b) engedélyezettek a fizetésképtelen vagy nehéz helyzetben lévő vállalkozások számára nyújtott különböző formájú azon támogatások (ideértve a hitelt és a garanciát, a készpénztámogatást, a tőkeinjekciókat, az eszközök piaci ár alatti juttatását vagy az adómentességet), amelyek időtartama egy évnél hosszabb, feltéve, hogy készült reális feltételezéseken alapuló, hiteles szerkezetátalakítási terv azzal a céllal, hogy észszerű időn belül biztosítsák a fizetésképtelen vagy nehéz helyzetben lévő vállalkozások visszatérését a hosszú távú életképességhez, továbbá hogy a vállalkozás hozzájárul a szerkezetátalakítás költségeihez.[1] [2]

296. CIKK

A támogatások felhasználása

Az egyes Felek biztosítják, hogy a vállalkozások a Felek által nyújtott támogatást kizárólag azon közpolitikai célkitűzés megvalósítására használják fel, amelyhez a támogatást nyújtották.

[1] Ez nem gátolja a Feleket abban, hogy a nehéz helyzetben lévő vállalkozás üzleti tevékenységének folytatásához szükséges összeg erejéig terjedő hitelgarancia vagy hitel formájában ideiglenes likviditási támogatást nyújtsanak arra az időre, amely a szerkezetátalakítási vagy felszámolási terv elfogadásához szükséges.

[2] A kis- és középvállalkozások esetében nem előírás, hogy hozzájáruljanak a szerkezetátalakítás költségeihez.

D. SZAKASZ

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

297. CIKK

Vitarendezés

Egyik Fél sem folyamodhat a megállapodás 13. fejezete szerinti vitarendezéshez olyan ügyben, amely a jelen fejezet B. szakaszán vagy a 294. cikk (4) bekezdésén alapul.

298. CIKK

Bizalmas kezelés

1. Az e fejezet keretében folytatott információcsere során a Felek figyelembe veszik a saját jogszabályaikban szereplő, szakmai és üzleti titoktartásra vonatkozó előírások szerinti korlátozásokat, valamint biztosítják az üzleti titkok és más bizalmas információk védelmét.

2. Az e fejezet alapján közölt információkat a címzett Fél bizalmasan kezeli, kivéve, ha a másik Fél saját jogának megfelelően engedélyezte az információ nyilvánosságra hozatalát vagy elérhetővé tette az információt a nyilvánosság számára.

299. CIKK

Felülvizsgálati záradék

A Felek az e fejezetben hivatkozott ügyeket folyamatosan felülvizsgálják. Bármelyik Fél a partnerségi bizottsághoz fordulhat az ilyen ügyekben. A Felek e fejezet végrehajtásának előrehaladását a megállapodás hatálybalépését követően ötévente felülvizsgálják, kivéve, ha a Felek ettől eltérően egyeznek meg.

11. FEJEZET

ÁLLAMI TULAJDONÚ VÁLLALKOZÁSOK

300. CIKK

Átruházott hatáskör

Eltérő rendelkezés hiányában mindegyik Fél biztosítja, hogy a valamelyik Fél által, bármilyen kormányzati szinten szabályozási, igazgatási vagy más kormányzati hatáskörrel felruházott bármely vállalkozás – ideértve az állami tulajdonú vállalkozásokat, a különleges jogkörökkel és kiváltságokkal felruházott vállalkozásokat vagy kijelölt monopóliumokat – az említett hatáskör gyakorlása során a szóban forgó Fél e megállapodás szerinti kötelezettségeivel összhangban járjon el.

301. CIKK

Fogalommeghatározások

E fejezet alkalmazásában:

(a) „állami tulajdonú vállalkozás”: olyan vállalkozás vagy bármely leányvállalat, amelyben az egyik Fél közvetlenül vagy közvetve:

(i) a vállalkozás jegyzett tőkéjének több mint 50 %-ával, vagy a vállalkozás által kibocsátott részvények által megtestesített szavazatok több mint 50 %-ával rendelkezik,

(ii) a vállalkozás igazgatótanácsa vagy az annak megfelelő szerv tagjainak több mint felét nevezi ki, vagy

(iii) ellenőrzést gyakorolhat a vállalkozás felett;

(b) „különleges jogkörökkel és kiváltságokkal felruházott vállalkozás”: olyan magán- vagy állami vállalkozás vagy leányvállalat, amelyet az egyik Fél jogilag vagy ténylegesen különleges jogkörökkel és kiváltságokkal ruházott fel. Egy Fél akkor nyújt különleges jogköröket és kiváltságokat, ha kettőben vagy többen határozza meg, illetve kettőre vagy többre korlátozza azon vállalkozások számát, amelyek számára engedélyezett egy áru vagy szolgáltatás nyújtása, ezt objektív, arányos és megkülönböztetésmentes feltételektől különböző feltételek alapján teszi, lényegesen befolyásolva más vállalkozások azok képességét, hogy ugyanazt az árut vagy szolgáltatást ugyanazon a földrajzi területen lényegében azonos feltételek mellett nyújthassa;

(c) „kijelölt monopólium”: olyan kereskedelmi tevékenységet folytató jogalany – ideértve a jogalanyok egy csoportját vagy a kormányzati ügynökségeket, és ezek bármely leányvállalatát is –, amelyet valamely Fél területének vonatkozó piacán egy adott áru vagy szolgáltatás kizárólagos szolgáltatójának vagy beszerzőjének jelölnek ki, de nem foglalja magában a kizárólagos szellemitulajdon-jogban részesített jogalanyokat kizárólag az ilyen jogban részesítés okán;

(d) „kereskedelmi tevékenység”: olyan tevékenység, amelynek végeredménye a vonatkozó piacokon, a vállalkozás által meghatározott mennyiségben és áron értékesítendő áruk előállítása vagy szolgáltatások nyújtása, és amely tevékenységet haszonszerzési céllal végzik, de nem foglalja magában a vállalkozás által végzett olyan tevékenységeket, amelyeket:

(i) nonprofit alapon végeznek,

(ii) költségmegtérülési alapon végeznek, vagy

(iii) közszolgáltatások nyújtása céljából végeznek;

(e) „kereskedelmi megfontolások”: az ár, a minőség, az elérhetőség, az értékesíthetőség, a szállítás, valamint a beszerzés vagy az értékesítés egyéb feltételei, vagy más olyan tényezők, amelyeket rendes körülmények között figyelembe vesznek egy olyan vállalkozás üzleti döntéseinek meghozatalakor, amely piacgazdasági elvek alapján működik a vonatkozó üzletágban vagy iparágban;

(f) „kijelölni”: monopóliumot létesíteni vagy engedélyezni, illetve egy monopólium alkalmazási körét kiterjeszteni további árura vagy szolgáltatásra.

302. CIKK

Hatály

1. A Felek megerősítik az 1994. évi GATT XVII. cikkének (1)–(3) bekezdése, az 1994. évi GATT XVII. cikkének értelmezéséről szóló egyetértés, valamint a GATS VIII. cikkének (1), (2) és (5) bekezdése szerinti jogaikat és kötelezettségeiket.

2. Ez a fejezet a 300. cikkben meghatározott kereskedelmi tevékenységet folytató valamennyi vállalkozásra alkalmazandó. Amennyiben egy vállalkozás kereskedelmi és nem kereskedelmi tevékenységet[1] is végez, ez a fejezet a vállalkozásnak csak a kereskedelmi tevékenységeire alkalmazandó.

3. Ez a fejezet a 300. cikkben meghatározott valamennyi vállalkozásra alkalmazandó, központi és központ alatti kormányzati szinten egyaránt.

4. E fejezet nem alkalmazandó a Felek 278. és 279. cikk szerinti közbeszerzéseire vagy beszerzést végző szerveire.

5. Ez a fejezet nem alkalmazandó a GATS szerinti, az államhatalom gyakorlása során nyújtott szolgáltatásokra.

6. A 304. cikk:

(a) nem alkalmazandó a 143. cikkben és a 148. cikkben felsorolt ágazatokra;

[1] Az egyértelműség érdekében és e fejezet alkalmazásában a közszolgáltatások nyújtása nem tekintendő a 301. cikk d) pontja szerinti kereskedelmi tevékenységnek.

(b) nem alkalmazandó az állami tulajdonú vállalkozások, a különleges jogkörökkel és kiváltságokkal felruházott vállalkozások vagy a kijelölt monopóliumok intézkedéseire, ha valamely Félnek a 144. cikk szerinti nemzeti elbánásra vagy legnagyobb kedvezményes elbánásra vonatkozó kötelezettség ellen tett fenntartása – az adott Fél, az Európai Unió esetében a VII-A. mellékletben, az Örmény Köztársaság esetében a VIII-E. mellékletben található jegyzékében foglaltak szerint – alkalmazandó lenne, ha ugyanazt az intézkedést az a Fél hozta volna meg vagy tartotta volna fent; valamint

(c) alkalmazandó az állami tulajdonú vállalkozások, a különleges jogkörökkel és kiváltságokkal felruházott vállalkozások vagy a kijelölt monopóliumok kereskedelmi tevékenységeire, ha ugyanez a tevékenység hatással járna azon szolgáltatások kereskedelemére, amelyek tekintetében valamely Fél kötelezettségvállalást tett a 149. és 150. cikk szerint, az adott Fél – az Európai Unió esetében a VIII-B. mellékletben, az Örmény Köztársaság esetében a VIII-F. mellékletben található – jegyzékében szereplő feltételek vagy képesítések függvényében.

303. CIKK

Általános rendelkezések

1. A Felek e fejezet szerinti jogainak és kötelezettségeinek sérelme nélkül, e fejezet egyetlen rendelkezése sem akadályozza meg, hogy a Felek állami tulajdonú vállalkozásokat létesítsenek vagy tartsanak fenn, monopóliumokat jelöljenek ki vagy tartsanak fenn, illetve vállalkozásokat különleges jogkörökkel vagy kiváltságokkal ruházzanak fel.

2. Egyik Fél sem írja elő a jelen fejezet alkalmazásának hatálya alá eső vállalkozások számára vagy bátorítja azokat arra, hogy e megállapodással nem összeegyeztethető módon járjanak el.

304. CIKK

Megkülönböztetésmentesség és kereskedelmi megfontolások

1. Az egyes Felek biztosítják, hogy állami tulajdonú vállalkozásaik, kijelölt monopóliumaik vagy különleges jogkörökkel és kiváltságokkal felruházott vállalkozásaik a kereskedelmi tevékenységek gyakorlása során:

(a) kereskedelmi megfontolások szerint járnak el az áruk vagy szolgáltatások beszerzése vagy értékesítése során, kivéve a közszolgáltatási feladataik bármely feltételének teljesítése céljából, amelyek nem ellentétesek a b) ponttal;

(b) áruk és szolgáltatások beszerzése esetén:

(i) a másik Fél vállalkozásai által nyújtott áruk és szolgáltatások számára nem biztosítanak kedvezőtlenebb elbánást annál, mint amilyet a Fél saját vállalkozásaik által nyújtott hasonló áruk vagy hasonló szolgáltatások számára biztosítanak, valamint

(ii) a másik Félnek a Fél területén letelepedett vállalkozásai által nyújtott áruk és szolgáltatások számára nem biztosítanak kedvezőtlenebb elbánást annál, mint amilyet a területükön a vonatkozó piacon a Fél saját letelepedett vállalkozásai által nyújtott hasonló áruk vagy hasonló szolgáltatások számára biztosítanak; valamint

(c) áruk és szolgáltatások értékesítése esetén:

(i) a másik Fél vállalkozásai számára nem biztosítanak kedvezőtlenebb elbánást annál, mint amilyet a Fél saját vállalkozásai számára biztosítanak, valamint

(ii) a másik Félnek a Fél területén letelepedett vállalkozásai számára nem biztosítanak kedvezőtlenebb elbánást annál, mint amilyet a területükön a vonatkozó piacon a Fél saját letelepedett vállalkozásai számára biztosítanak.

2. Az (1) bekezdés nem zárja ki, hogy az állami tulajdonú vállalkozások, a különleges jogkörökkel és kiváltságokkal felruházott vállalkozások vagy a kijelölt monopóliumok:

(a) eltérő feltételek mellett szerezzenek be vagy szállítsanak árukat vagy szolgáltatásokat, ideértve az árral kapcsolatos feltételeket is, amennyiben ezek az eltérő feltételek összeegyeztethetők a kereskedelmi megfontolásokkal; valamint

(b) elutasítsák áruk vagy szolgáltatások beszerzését vagy szállítását, amennyiben az elutasítás kereskedelmi megfontolásoknak megfelelően történik.

305. CIKK

Szabályozási elvek

1. A Felek törekednek annak biztosítására, hogy a 300. cikkben meghatározott vállalkozások figyelembe veszik a vállalatirányítás nemzetközi szinten elismert szabványait.

2. Az egyes Felek biztosítják, hogy szabályozási feladatuk hasonló körülmények esetén, az általuk szabályozott valamennyi vállalkozás – köztük az állami tulajdonú vállalkozások, a különleges jogkörökkel és kiváltságokkal felruházott vállalkozások és a kijelölt monopóliumok – tekintetében történő hatékony és pártatlan végrehajtása érdekében a Fél által létrehozott vagy fenntartott egyik szabályozó szerv sem tartozik elszámolással egy általa szabályozott vállalkozásnak sem[1].

A szabályozó szervnek a szabályozási feladatai gyakorlása során tanúsított pártatlanságát a szabályozó szerv általános gyakorlatához viszonyítva értékelik.

Azon ágazatok esetében, amelyek tekintetében a Felek a más fejezetekben szereplő szabályozó szervekkel kapcsolatos konkrét kötelezettségekben állapodtak meg, a másik fejezetek vonatkozó rendelkezései élveznek elsőbbséget.

3. Az egyes Felek biztosítják a jogszabályok és szabályozás következetes és megkülönböztetésmentes érvényesítését, ideértve a 300. cikkben részletezett, vállalkozásokra vonatkozó jogszabályokat és szabályozást is.

306. CIKK

Átláthatóság

1. Amennyiben valamely Fél joggal feltételezi, hogy az e fejezet szerinti érdekeit hátrányosan befolyásolják a másik Fél 300. cikkben meghatározott vállalkozásainak kereskedelmi tevékenységei, valamint e fejezet hatályára figyelemmel, e Fél írásban kérheti, hogy a másik Fél adjon információkat a kérdéses vállalkozásnak az e fejezet hatálya alá tartozó tevékenységeiről.

[1] Az egyértelműség érdekében azon ágazatok esetében, amelyek tekintetében a Felek a más fejezetekben szereplő szabályozó szervekkel kapcsolatos konkrét kötelezettségekben állapodtak meg, a másik fejezetek vonatkozó rendelkezései élveznek elsőbbséget a jelen megállapodásban foglaltak szerint.

Az ilyen információkérésekben fel kell tüntetni a vállalkozást, a termékeket vagy szolgáltatásokat és az érintett piacot, valamint meg kell jelölni, hogy a vállalkozás olyan tevékenységet folytat, amely akadályozza a Felek közötti kereskedelmet vagy beruházást.

2. Az (1) bekezdés szerint nyújtott információk a következőket tartalmazzák:

(a) a vállalkozás tulajdonosi és szavazati szerkezete, megjelölve azon részvények és szavazati jogok százalékát, amellyel a Fél vagy a 300. cikk szerinti valamely vállalkozás összesítve rendelkezik;

(b) a Fél vagy a 300. cikk szerinti vállalkozás által birtokolt különleges részvény vagy különleges szavazati jog leírása, amennyiben az ilyen jogok eltérnek az ilyen entitás általános törzsrészvényeihez kapcsolódó jogoktól;

(c) a vállalkozás szervezeti felépítése; igazgatótanácsának vagy az annak megfelelő, a vállalkozás felett közvetlen vagy közvetett irányítást gyakorló testületének összetétele; valamint keresztrészesedések és a 300. cikk szerinti különböző vállalkozások vagy vállalkozáscsoportok közötti más kapcsolatok;

(d) annak leírása, hogy a vállalkozást mely kormányzati vagy közigazgatási szervek szabályozzák vagy felügyelik, a jelentési útvonal leírása[1], valamint a kormányzati vagy közigazgatási szervek jogai és gyakorlata a vezetők kinevezésével, elbocsátásával vagy javadalmazásával kapcsolatban;

[1] Az egyértelműség kedvéért a Felek nem kötelesek a jelentéseket vagy a jelentések tartalmát közzétenni.

(e) éves bevétel vagy teljes eszközállomány, vagy mindkettő; valamint

(f) a 300. cikk szerinti vállalkozásokra a megkeresett Fél területén alkalmazandó kivételek, nem megfelelő intézkedések, mentességek és bármilyen egyéb intézkedés, ideértve a kedvezőbb elbánást is.

3. A (2) bekezdés a)–e) pontja nem alkalmazandó az adott Fél jogszabályai és szabályozása szerint meghatározott kkv-kra.

4. Az (1) és (2) bekezdés egy rendelkezése sem kötelezi a Feleket olyan bizalmas információk közlésére, amely ellentétes lenne jogszabályaival és szabályozásával, amelyek akadályoznák a bűnüldözést vagy másképpen ütköznének közérdekbe, vagy amelyek sértenék egyes vállalkozások jogos kereskedelmi érdekeit.

12. FEJEZET

ÁTLÁTHATÓSÁG

307. CIKK

Fogalommeghatározások

E fejezet alkalmazásában:

(a) „általánosan alkalmazandó intézkedések”: törvények, rendeletek, határozatok, eljárások és általánosan alkalmazandó közigazgatási határozatok, amelyek hatást gyakorolhatnak az e megállapodás hatálya alá tartozó bármely kérdésre;

(b) „érintett személy”: egy általánosan alkalmazandó intézkedés által érintett bármely természetes vagy jogi személy.

308. CIKK

Célkitűzés és hatály

Elismerve egymás szabályozási környezetének a közöttük folytatott kereskedelemre és beruházásokra gyakorolt esetleges hatását, a Felek kiszámítható szabályozási környezetet és hatékony eljárásokat biztosítanak a gazdasági szereplők, különösen a kkv-k számára.

309. CIKK

Közzététel

1. Az egyes Felek biztosítják, hogy

(a) a megállapodás hatálybalépését követően elfogadott, általánosan alkalmazandó intézkedések gyorsan és könnyen elérhetőek legyenek valamely hivatalosan kijelölt médiumban, többek között elektronikus úton, oly módon, hogy bárki megismerhesse azokat;

(b) a lehető legnagyobb mértékben megindokolják az ilyen intézkedések célját és észszerűségét; valamint

(c) elegendő időt biztosítsanak a közzététel és az ilyen intézkedés hatálybalépése között, a kellően indokolt esetek kivételével.

2. Az egyes Felek:

(a) törekednek arra, hogy megfelelően korai szakaszban közzétegyenek valamennyi olyan általánosan alkalmazandó intézkedést, amelynek elfogadását vagy módosítását javasolják, ideértve a javaslat céljának és észszerűségének indoklását is;

(b) észszerű lehetőséget biztosítanak az érdekelt személyek részére ahhoz, hogy bármely általánosan alkalmazandó intézkedés elfogadására vagy módosítására irányuló javaslatot véleményezzenek, és különösen, hogy ennek megtételére elegendő idő álljon rendelkezésre; valamint

(c) arra törekednek, hogy figyelembe vegyék az érdekelt személyektől származó véleményeket az ilyen javaslatokkal kapcsolatban.

310. CIKK

Tájékoztatás és kapcsolattartó pontok

1. Az egyes Felek e megállapodás hatálybalépésekor kapcsolattartó pontokat jelölnek ki a megállapodás hatékony végrehajtásának biztosítása érdekében, valamint a megállapodás hatáskörébe tartozó kérdésekben a Felek között folytatott kommunikáció megkönnyítése céljából.

2. Az egyik Fél kérésére a másik Fél kapcsolattartó pontja közli a kérdésért felelős testület vagy tisztviselő adatait, valamint szükség esetén segítséget nyújt a megkeresett Féllel folytatott kommunikáció megkönnyítéséhez.

3. A Felek létrehozzák vagy fenntartják a bármely személytől érkező tájékoztatás iránti kérelmekre történő válaszadás megfelelő mechanizmusait az általánosan alkalmazandó, javasolt vagy hatályos intézkedésekkel kapcsolatban, ideértve ezen intézkedések alkalmazását is. A tájékoztatás iránti kérelmek az (1) bekezdés szerinti kapcsolattartó pontokon vagy adott esetben bármely más mechanizmus útján kezelhetők, kivéve, ha e megállapodás konkrét mechanizmust hoz létre.

4. Az egyes Felek eljárásokat biztosítanak azon személyek számára, akik olyan problémákra keresnek megoldást, amelyek e megállapodás általánosan alkalmazandó intézkedéseinek alkalmazása miatt keletkeztek. Ezek az eljárások nem sértik a Felek által e megállapodás keretében létrehozott vagy fenntartott jogorvoslati vagy felülvizsgálati eljárásokat. Továbbá nem sértik a Felek 13. fejezet szerinti jogait és kötelezettségeit sem.

5. A Felek elismerik, hogy az e cikk alapján adott válasz nem szükségképpen meghatározó és jogilag nem szükségképpen kötelező, hanem csak tájékoztatási célokat szolgál, kivéve, ha saját törvényeik és rendeleteik másképp rendelkeznek.

6. Az egyik Fél kérésére a másik Fél indokolatlan késedelem nélkül tájékoztatást ad és válaszol az általánosan alkalmazandó intézkedéseket érintő olyan kérdésekre vagy az általánosan alkalmazandó intézkedések elfogadására vagy módosítására irányuló bármely javaslatra, amelyek vonatkozásában a kérelmező Fél úgy ítéli meg, hogy azok érintik e megállapodás működését, függetlenül attól, hogy a kérelmező Felet korábban tájékoztatták-e az adott intézkedésről.

311. CIKK

Az általánosan alkalmazandó intézkedések igazgatása

A Felek minden általánosan alkalmazandó intézkedést egységes, objektív, pártatlan és észszerű módon igazgatnak. E célból az egyes Felek, amikor ezeket az intézkedéseket egyedi esetekben egy másik Fél konkrét személyeire, áruira vagy szolgáltatásaira alkalmazzák,

(a) arra törekednek, hogy az eljárás által közvetlenül érintett érdekelt személyek részére a rájuk vonatkozó hazai eljárásokkal összhangban észszerű tájékoztatást adjanak az eljárás megindításakor, ideértve az eljárás jellegének meghatározását, az eljárás kezdeményezésére vonatkozó joghatóság megnevezését és a vitatott kérdések általános leírását;

(b) az ilyen érdekelt személyek részére észszerű lehetőséget biztosítanak arra, hogy bármely végleges közigazgatási cselekményt megelőzően előadhassák az álláspontjukat alátámasztó tényeket és érveket, amennyiben ezt a rendelkezésre álló idő, az eljárás jellege és a közérdek lehetővé teszi; valamint

(c) biztosítják azt, hogy eljárásaik a belső jogszabályaikon alapuljanak és összhangban álljanak azokkal.

312. CIKK

Felülvizsgálat és fellebbezés

1. Az egyes Felek hazai jogukkal összhangban bírói, választottbírói vagy közigazgatási törvényszékeket vagy eljárásokat hoznak létre vagy tartanak fenn az e megállapodás hatálya alá tartozó ügyekkel kapcsolatos közigazgatási cselekmények haladéktalan felülvizsgálata és, ha indokolt, kiigazítása érdekében. Ezek a törvényszékek vagy eljárások pártatlanok és függetlenek az igazgatási végrehajtással megbízott hivataltól vagy hatóságtól, és az azokért felelős személyeknek semmiféle lényeges érdekük nem fűződhet az ügy kimeneteléhez.

2. Az egyes Felek biztosítják, hogy bármely ilyen törvényszék vagy eljárás során az eljárás felei jogosultak legyenek a következőkre:

(a) észszerű lehetőség saját álláspontjuk alátámasztására, illetve megvédésére; valamint

(b) olyan döntéshozatal, amely a bizonyítékokon és a feljegyzések benyújtásán, vagy ha a belső jogszabály előírja, a közigazgatási hatóság által összeállított feljegyzéseken alapul.

3. Az egyes Felek biztosítják – a hazai jogszabályaik által biztosított fellebbezésre vagy további felülvizsgálatra figyelemmel – hogy az ilyen határozatot a szóban forgó igazgatási cselekmény tekintetében illetékes hivatal vagy hatóság hajtsa végre és gyakorlatában alkalmazza.

313. CIKK

Jó szabályozási gyakorlat, helyes hivatali magatartás

1. A Felek együttműködnek a szabályozás minőségének és teljesítményének fejlesztésén, ideértve a vonatkozó szabályozási reformfolyamataikra és szabályozási hatáselemzéseikre vonatkozó információk és bevált gyakorlatok cseréjét.

2. A Felek támogatják a helyes hivatali magatartásra vonatkozó elveket, és vállalják, hogy együttműködnek ezen elvek előmozdításában, ideértve az információk és a bevált gyakorlatok cseréjét is.

314. CIKK

Bizalmas kezelés

E fejezet rendelkezései nem kötelezik egyik Felet sem olyan bizalmas információ közlésére, amely akadályozná a bűnüldözést, vagy másképpen ütközne közérdekbe, vagy sértené bizonyos állami vagy magánvállalkozások jogos kereskedelmi érdekeit.

315. CIKK

Egyedi rendelkezések

E fejezet rendelkezései a megállapodás egyéb fejezeteiben megállapított sajátos szabályok sérelme nélkül alkalmazandók.

13. FEJEZET

VITARENDEZÉS

A. SZAKASZ

CÉLKITŰZÉS ÉS HATÁLY

316. CIKK

Célkitűzés

E fejezet célja, hogy hatékony és eredményes mechanizmust hozzon létre a Felek közötti viták elkerülésére és rendezésére e megállapodás értelmezésével és alkalmazásával kapcsolatban, abból a célból, hogy lehetőség szerint kölcsönösen elfogadható megoldás szülessen.

317. CIKK

Hatály

Eltérő rendelkezés hiányában ez a fejezet alkalmazandó az e cím rendelkezéseinek értelmezéséből és alkalmazásából eredő bármilyen vita rendezésére.

B. SZAKASZ

EGYEZTETÉS ÉS KÖZVETÍTÉS

318. CIKK

Egyeztetés

1. A Felek törekednek a jogviták oly módon történő rendezésére, hogy a kölcsönösen elfogadható megoldás elérése céljából jóhiszemű egyeztetést kezdeményeznek.

2. Az egyik Fél a másik Félhez eljuttatott írásos kérelem formájában kezdeményez egyeztetést, amelynek másolatát megküldi a partnerségi bizottságnak, megjelölve a vitatott intézkedéseket és e cím azon rendelkezéseit, amelyeket alkalmazandónak tekint.

3. Az egyeztetést a kérelem beérkezésének időpontjától számított 30 napon belül megtartják, és annak helyszíne – ha a Felek másként nem állapodnak meg – annak a Félnek a területe, amelyikhez a kérelmet intézték. Az egyeztetés a kérelem beérkezésének napjától számított 30 napon belül lezártnak tekintendő, kivéve, ha a Felek a folytatásról döntenek. Az egyeztetések és különösen a Felek által az egyeztetések során közölt információk és az általuk képviselt álláspontok bizalmasak, és nem sértik a Felek jogait a további eljárásokban.

4. Sürgős ügyben folytatott – többek között a romlandó vagy szezonális árukra vagy energiával kapcsolatos kérdésekre vonatkozó – egyeztetésre a kérelemnek a megkeresett Félhez való beérkezésének napjától számított 15 napon belül kerül sor, és az egyeztetés e 15 napon belül lezártnak tekintendő, kivéve, ha a Felek az egyeztetés folytatásában állapodnak meg.

5. Az egyeztetést kérő Fél választottbírósági eljáráshoz folyamodhat a 319. cikknek megfelelően, amennyiben:

(a) az a Fél, amelyhez a kérést intézték, nem válaszol az egyeztetésre irányuló kérésre annak kézhezvételét követő 10 napon belül;

(b) nem kerül sor egyeztetésre az e cikk (3) vagy (4) bekezdésében rögzített határidőkön belül;

(c) a Felek megállapodnak abban, hogy nem folytatnak egyeztetést; vagy

(d) egyeztetést folytattak, de nem sikerült kölcsönös megegyezéssel végződő megoldást találni.

6. Az egyeztetés során a Felek elegendő ténybeli információt biztosítanak, amely lehetővé teszi a kérdéses intézkedés által a jelen cím rendelkezéseinek működésére és alkalmazására gyakorolt hatás teljes körű vizsgálatát. Az egyes Felek törekednek arra, hogy illetékes kormányzati hatóságaik azon munkatársainak részvételét biztosítsák, akik szakértelemmel rendelkeznek az egyeztetés tárgyát illetően.

319. CIKK

Közvetítés

1. Valamely Fél bármikor kérheti a másik Felet, hogy kezdjenek közvetítői eljárást bármely olyan intézkedéssel kapcsolatban, amely hátrányosan érinti a Felek közötti kereskedelmet vagy beruházásokat.

2. A közvetítői eljárás elindítása, lefolytatása és lezárása a közvetítői mechanizmusnak megfelelően zajlik.

3. A partnerségi bizottság első találkozóján határozat útján elfogadja a közvetítői mechanizmust, és határozhat annak módosításairól.

C. SZAKASZ

VITARENDEZÉSI ELJÁRÁSOK

I. ALSZAKASZ

VÁLASZTOTTBÍRÓSÁGI ELJÁRÁS

320. CIKK

A választottbírósági eljárás kezdeményezése

1. Amennyiben a Feleknek a 318. cikkben előírt egyeztetés igénybevételével nem sikerült rendezniük a jogvitát, az egyeztetést kérelmező Fél e cikknek megfelelően kérheti egy választottbírói testület felállítását.

2. A választottbírói testület létrehozására irányuló kérelmet írásban nyújtják be a másik Félhez, valamint a partnerségi bizottsághoz. A panaszos Fél kérelmében meghatározza a panasz tárgyát képező intézkedést, és oly módon ismerteti, hogy az intézkedés miért sérti e cím rendelkezéseit, hogy abból egyértelmű legyen a panasz jogalapja.

321. CIKK

A választottbírói testület létrehozása

1. A választottbírói testület három választottbíróból áll.

2. A választottbírói testület létrehozása iránti írásos kérelemnek a bepanaszolt Fél általi kézhezvételétől számított 14 napon belül a Felek egyeztetést folytatnak a választottbírói testület összetételéről való megállapodás érdekében.

3. Amennyiben a Felek a jelen cikk (2) bekezdésében szereplő időszakon belül nem tudnak megegyezni a választottbírói testület összetételéről, mindegyik Fél kijelöl egy választottbírót a 339. cikk szerint létrehozott jegyzékben szereplő, e Félre vonatkozó aljegyzékből a jelen cikkben meghatározott időszak lejártát követő öt napon belül. Amennyiben valamelyik Fél nem jelöl ki választottbírót, a választottbírót – a másik Fél kérésére – a partnerségi bizottság elnöke vagy annak megbízottja sorsolás útján választja ki a 339. cikk alapján létrehozott jegyzék e Félre vonatkozó aljegyzékéről.

4. Amennyiben a Felek nem jutnak megállapodásra a választottbírói testület elnökét illetően a jelen cikk (2) bekezdésében szereplő időszakon belül, a partnerségi bizottság elnöke vagy annak megbízottja bármelyik Fél kérésére sorsolás útján választja ki a választottbírói testület elnökét a 339. cikk alapján létrehozott jegyzék elnökökre vonatkozó aljegyzékéről.

5. A választottbírói testület tagjait a (3) és (4) bekezdésben említett kérelemtől számított öt napon belül a partnerségi bizottság elnöke vagy ennek megbízottja választja ki.

6. A választottbírói testület létrehozásának időpontja az a nap, amelyen a három választottbíró az eljárási szabályzatnak megfelelően értesítést küld kinevezésének elfogadásáról.

7. Amennyiben az e cikk (3) vagy (4) bekezdése szerinti kérelem benyújtásáig nem állítják össze a 339. cikkben előírt jegyzékek valamelyikét, vagy az nem tartalmaz elég nevet, a választottbírókat az egyik vagy mindkét Fél által formálisan javasolt személyek közül sorsolással választják ki.

322. CIKK

Feladatmeghatározás

1. Amennyiben a Felek a választottbírók kiválasztását követő öt napon belül nem jutnak ettől eltérő megállapodásra, akkor a választottbírói testület hatásköre a következőkre terjed ki:

„a megállapodás V. címe vitában érdekelt felek által hivatkozott rendelkezéseinek figyelembevételével megvizsgálja a választottbírói testület létrehozására irányuló kérelemben említett ügyet, határoz a kérdéses intézkedésnek a vonatkozó rendelkezésekkel való összeegyeztethetőségéről, és a megállapodás 324., 325., 326. és 338. cikkével összhangban jelentést tesz.”.

2. A Felek a megállapodásukat követő három napon belül értesítik a választottbírói testületet az elfogadott megbízatásról.

323. CIKK

A választottbírói testület előzetes határozata az ügy sürgősségéről

Amennyiben valamely Fél kéri, a választottbírói testület a létrehozásától számított tíz napon belül határozatot hoz arról, hogy sürgősnek tekinti-e az ügyet. A választottbírói testülethez intézett ilyen kérésről egyidejűleg a másik Felet is értesítik.

324. CIKK

A választottbírói testület jelentései

1. A választottbírói testület időközi jelentést bocsát ki a Felek részére, amelyben tájékoztatást nyújt a ténymegállapításokról, a vonatkozó rendelkezések alkalmazhatóságáról, valamint a megállapításait és ajánlásait alátámasztó alapvető indokokról.

2. Az időközi jelentés kézhezvételétől számított 14 napon belül a Felek bármelyike írásban kérheti a választottbírói testületet, hogy vizsgálja felül az időközi jelentés konkrétan meghatározott szempontjait. Az ilyen kérésről egyidejűleg a másik Felet is értesítik.

3. A Felek által az időközi jelentéssel kapcsolatban tett írásbeli észrevételek vizsgálatát követően a választottbírói testület módosíthatja a jelentését, és további, általa megfelelőnek ítélt vizsgálatot folytathat le.

4. A választottbírói testület végleges jelentése ismerteti a ténymegállapításokat, e cím vonatkozó rendelkezéseinek alkalmazhatóságát és a testület által elfogadott megállapítások és következtetések indokolását. A végleges jelentés tartalmazza az időközi felülvizsgálat szakaszában kifejtett érvek megfelelő tárgyalását, és világos válaszokat ad a két Fél által megfogalmazott kérdésekre és észrevételekre.

325. CIKK

A választottbírói testület időközi jelentése

1. A választottbírói testület legkésőbb a létrehozása után 90 nappal időközi jelentést nyújt be a Feleknek. Ha a választottbírói testület úgy véli, hogy ez a határidő nem tartható, a választottbírói testület elnöke írásban értesíti a Feleket és a partnerségi bizottságot, megadva a késedelem okát és a választottbírói testület időközi jelentésének várható időpontját. Az időközi jelentés kibocsátására semmilyen körülmények között sem kerülhet sor később, mint a választottbírói testület létrehozásának időpontja utáni 120. nap.

2. A 323. cikkben hivatkozott sürgős esetekben – ideértve a romlandó vagy szezonális árukat vagy szolgáltatásokat, illetve energiával kapcsolatos ügyeket érintő eseteket – a választottbírói testület minden erőfeszítést megtesz az időközi jelentésének a választottbírói testület létrehozásától számított 45 napon belül, de legkésőbb 60 napon belül történő közlése érdekében.

3. Az időközi jelentés kézhezvételétől számított 14 napon belül a Felek bármelyike írásban kérheti a választottbírói testületet, hogy a 324. cikk (2) bekezdése alapján vizsgálja felül az időközi jelentés konkrétan meghatározott szempontjait. Az ilyen kérésről egyidejűleg a másik Felet is értesítik. Valamely Fél az írásos kérés választottbírói testület általi kézhezvételétől számított hét napon belül megjegyzéseket fűzhet a másik Fél kéréséhez.

326. CIKK

A választottbírói testület végleges jelentése

1. A választottbírói testület a létrehozásának napjától számított 120 napon belül bocsátja ki végleges jelentését a Felek és a partnerségi bizottság részére. Ha a választottbírói testület úgy véli, hogy ez a határidő nem tartható, a választottbírói testület elnöke írásban értesíti a Feleket és a partnerségi bizottságot, megadva a késedelem okát és a választottbírói testület végleges jelentésének várható időpontját. A végleges jelentés kibocsátására semmilyen körülmények között sem kerülhet sor később, mint a választottbírói testület létrehozásának időpontja utáni 150. nap.

2. A 323. cikkben hivatkozott sürgős esetekben – ideértve a romlandó vagy szezonális árukat vagy szolgáltatásokat, illetve energiával kapcsolatos ügyeket érintő eseteket – a választottbírói testület minden erőfeszítést megtesz a végleges jelentésének a választottbírói testület létrehozásától számított 60 napon belül történő közlése érdekében. A végleges jelentés kibocsátására semmilyen körülmények között sem kerülhet sor később, mint a választottbírói testület létrehozásának időpontja utáni 75. nap.

II. ALSZAKASZ

MEGFELELÉS

327. CIKK

A választottbírói testület végleges jelentésének való megfelelés

A bepanaszolt Fél megteszi az ahhoz szükséges intézkedéseket, hogy gyorsan és jóhiszeműen megfeleljen a választottbírói testület végleges jelentésének, és ezáltal eleget tegyen a jelen címben szereplő rendelkezéseknek.

328. CIKK

A megfeleléshez szükséges észszerű határidő

1. Amennyiben az azonnali teljesítés nem lehetséges, a Felek igyekeznek megállapodni a végleges jelentésnek való megfeleléshez szükséges időtartamban. Ilyen esetben a bepanaszolt Fél legkésőbb 30 nappal a végleges jelentés kézhezvétele után értesíti a panaszos Felet és a partnerségi bizottságot arról, hogy mennyi időre lesz szüksége a teljesítéshez (a továbbiakban: „észszerű időtartam”).

2. Amennyiben a Felek nem egyeznek meg az észszerű időtartamról, a panaszos Fél az (1) bekezdés szerinti értesítés kézhezvételétől számított 20 napon belül írásban felkéri az eredeti választottbírói testületet az észszerű időtartam meghatározására. Az ilyen jellegű kérelmeket a benyújtó Fél egyidejűleg eljuttatja a másik Félhez és a partnerségi bizottsághoz. A választottbírói testület a kérelem kézhezvételétől számított 20 napon belül értesíti a Feleket és a partnerségi bizottságot az általa meghatározott észszerű időtartamról.

3. A bepanaszolt Fél írásban értesíti a panaszos Felet arról, hogy hogyan halad a végleges jelentés teljesítése terén. A bepanaszolt Fél az értesítést írásban, legalább egy hónappal az észszerű határidő lejárta előtt küldi meg.

4. Az észszerű határidő a Felek kölcsönös megállapodásával meghosszabbítható.

329. CIKK

A választottbírói testület végleges jelentésének való megfelelés érdekében tett intézkedések felülvizsgálata

1. A bepanaszolt Fél értesíti a panaszos Felet és a partnerségi bizottságot minden olyan intézkedésről, amelyet a végleges jelentésben foglaltak teljesítése érdekében tett. Ezen értesítést az észszerű határidő vége előtt megteszi.

2. Abban az esetben, ha a Felek között nézeteltérés alakul ki az (1) bekezdés szerint bejelentett valamelyik intézkedés hatályosságával vagy az e címben szereplő rendelkezésekkel való összeegyeztethetőséggel kapcsolatban, a panaszos Fél írásban kérheti az eredeti választottbírói testület határozatát a kérdésben. Az ilyen kérésről egyidejűleg a bepanaszolt Felet is értesítik. Az ilyen kérelemben a panaszos Fél meghatározza a panasz tárgyát képező intézkedést, és ismerteti, hogy az intézkedés miért nem felel meg a vonatkozó rendelkezéseknek, oly módon, hogy abból egyértelmű legyen a panasz jogalapja. A választottbírói testület a kérelem kézhezvételétől számított 45 napon bocsátja ki jelentését a Feleknek és a partnerségi bizottságnak.

330. CIKK

Ideiglenes jogorvoslatok az határozatban foglaltaknak való nem megfelelés esetén

1. Amennyiben a bepanaszolt Fél elmulasztja közölni a választottbírói testület végleges jelentése teljesítése érdekében hozott intézkedéseket az észszerű időtartam lejárta előtt, illetve ha a választottbírói testület megállapítja, hogy nem létezik ilyen intézkedés, vagy a 329. cikk (1) bekezdése alapján közölt intézkedés nem egyeztethető össze az e cím rendelkezései alapján az említett Félre háruló kötelezettségekkel, akkor a bepanaszolt Fél – amennyiben a panaszos Fél erre felkéri és e Féllel konzultációt folytatott – ideiglenes kártérítést ajánl fel.

2. Amennyiben a panaszos Fél úgy dönt, hogy nem kér ideiglenes kártérítési ajánlatot az (1) bekezdés alapján, vagy amennyiben ilyen kérelmet nyújt be, és az észszerű határidő végétől vagy a választottbírói testület 329. cikk (2) bekezdése szerinti jelentésének kibocsátásától számított 30 napon belül nem sikerül megállapodni a kártérítésről, a panaszos Félnek jogában áll, hogy a másik Fél és a partnerségi bizottság értesítését követően felfüggessze az e cím rendelkezéseiből fakadó kötelezettségeket. Az értesítés részletezi a kötelezettségek felfüggesztésének mértékét, amely nem haladhatja meg az előnyöknek a rendelkezések megsértése által okozott érvénytelenítése vagy csorbulása szintjének megfelelő mértéket. A panaszos Fél az értesítésnek a bepanaszolt Fél általi kézhezvételétől számított 10 nap elteltével kezdheti meg a felfüggesztés alkalmazását, kivéve, ha a bepanaszolt Fél a (3) bekezdés szerint választottbírósági eljárást kérelmezett.

3. Amennyiben a bepanaszolt Fél úgy ítéli meg, hogy a kötelezettségek szándékolt felfüggesztésének mértéke meghaladja az előnynek a jogsértés által okozott érvénytelenítése vagy csorbulása mértékét, írásban kérheti, hogy az eredeti ügyben eljáró választottbírói testület hozzon határozatot a kérdésben. Ezt a kérelmet a bepanaszolt Fél a (2) bekezdésben említett 10 napos határidő lejárta előtt megküldi a panaszos Félnek és a partnerségi bizottságnak. A választottbírói testület a kérelem benyújtásának időpontjától számított 30 napon belül küldi meg a kötelezettségek felfüggesztésének mértékéről szóló jelentését a Felek és a partnerségi bizottság részére. A kötelezettségek nem függeszthetők fel, amíg az eredeti választottbírói testület meg nem küldi a jelentését. A felfüggesztés összhangban áll a választottbírói testületnek a felfüggesztés mértékéről készített jelentésével.

4. A kötelezettségek felfüggesztése és az e cikk szerinti kárpótlás ideiglenes és nem alkalmazható az alábbiakat követően:

(a) a Felek a 334. cikk értelmében kölcsönösen elfogadott megoldást találtak;

(b) a Felek megállapodtak abban, hogy a 329. cikk (1) bekezdése szerint bejelentett intézkedések eredményeként a bepanaszolt Fél megfelel e cím rendelkezéseinek; vagy

(c) a választottbírói testület által a 329. cikk (2) bekezdése szerint e cím rendelkezéseivel összeegyeztethetetlennek ítélt intézkedéseket visszavonták vagy úgy módosították, hogy azok megfeleljenek e cím rendelkezéseinek.

331. CIKK

A meg nem felelés miatt elfogadott ideiglenes jogorvoslatot követően a határozat teljesítése érdekében tett intézkedések felülvizsgálata

1. A bepanaszolt Fél értesíti a panaszos Felet és a partnerségi bizottságot azokról az intézkedésekről, amelyeket a választottbírói testület jelentésének való megfelelés érdekében tett, az esettől függően az engedmények felfüggesztését vagy az ideiglenes kártérítés alkalmazását követően. A (2) bekezdésben szereplő esetek kivételével a panaszos Fél az értesítés kézhezvételétől számított 30 napon belül véget vet az engedmények felfüggesztésének. Azokban az esetekben, amikor kártérítést alkalmaztak, és a (2) bekezdés szerinti esetek kivételével, a bepanaszolt Fél felfüggesztheti az ilyen kártérítés alkalmazását az arról szóló értesítés napjától számított 30 napon belül, hogy megfelelt a választottbírói testület jelentésének.

2. Amennyiben a Felek az értesítés kézhezvételétől számított 30 napon belül nem állapodnak meg arról, hogy a bejelentett intézkedés szerint a bepanaszolt Fél megfelel-e a vonatkozó rendelkezéseknek, a panaszos Fél írásban felkéri az eredeti választottbírói testületet, hogy hozzon döntést az ügyben. Az ilyen jellegű kérelmeket egyidejűleg eljuttatja a másik Félhez és a partnerségi bizottsághoz is. A választottbírói testület a kérelem benyújtásától számított 45 napon belül eljuttatja jelentését a Feleknek és a partnerségi bizottságnak. Amennyiben a választottbírói testület úgy határoz, hogy a megfelelés érdekében tett intézkedések valamelyike megfelel e cím rendelkezéseinek, a kötelezettségek felfüggesztése vagy – adott esetben – a kártérítés megszűnik. Ha a választottbírói testület úgy ítéli meg, hogy a bepanaszolt Fél (1) bekezdésnek megfelelően bejelentett intézkedése nem felel meg e cím rendelkezéseinek, a kötelezettségek felfüggesztésének vagy a kártérítésnek a szintjét adott esetben kiigazítják a választottbírói testület jelentése szerint.

III. ALSZAKASZ

KÖZÖS RENDELKEZÉSEK

332. CIKK

A választottbírók helyettesítése

Amennyiben az e fejezet szerinti választottbírósági eljárás során az eredeti választottbírói testület vagy annak bizonyos tagjai nem tudják folytatni részvételüket, visszalépnek, vagy azért kell helyettesíteni őket, mert nem felelnek meg a magatartási kódex követelményeinek, a 321. cikkben szereplő eljárás alkalmazandó. A jelentés kibocsátásának határideje meghosszabbítható az új választottbíró kinevezéséhez szükséges idővel, de legfeljebb 20 nappal.

333. CIKK

A választottbírósági és megfelelési eljárások felfüggesztése és lezárása

A választottbírói testület mindkét Fél kérésére bármikor felfüggesztheti munkáját a Felek által elfogadott, de 12 egymást követő hónapot meg nem haladó időtartamra. A választottbírói testület mindkét Fél írásbeli kérésére újra megkezdi munkáját ezen időtartam vége előtt, vagy valamely Fél írásbeli kérésére ezen időtartam lejártakor. A kérelmező Fél ennek megfelelően értesíti a partnerségi bizottság elnökét és a másik Felet. Amennyiben valamely Fél a megállapított felfüggesztési időtartam lejártakor nem kérelmezi a választottbírói testület munkájának folytatását, az eljárás lezárul. A választottbírói testület munkájának felfüggesztése esetén e fejezet vonatkozó időtartamait ugyanannyi idővel meghosszabbítják, mint amennyi ideig a választottbírói testület munkája szünetelt.

334. CIKK

Kölcsönösen elfogadott megoldás

1. A Felek az e fejezet szerinti jogvitában bármikor kölcsönösen elfogadott megoldást találhatnak.

2. Amennyiben a Felek kölcsönösen elfogadott megoldást találnak a testület eljárása vagy a közvetítői eljárás során, a Felek közösen értesítik az ilyen megoldásról a partnerségi bizottságot és adott esetben a választottbírói testületet vagy a közvetítőt. Ilyen értesítés esetén lezárul a választottbírói testület eljárása vagy a közvetítői eljárás.

3. Az egyes Felek a megállapított határidőn belül megteszik a kölcsönösen elfogadott megoldás végrehajtásához szükséges intézkedéseket. A végrehajtó Fél legkésőbb a megállapított határidő lejártáig írásban tájékoztatja a másik Felet minden olyan intézkedésről, amelyet a kölcsönösen elfogadott megoldás végrehajtása érdekében hozott.

335. CIKK

Eljárási szabályzat és magatartási kódex

1. Az e fejezet szerinti vitarendezési eljárásokra ez a fejezet, az eljárási szabályzat és a magatartási kódex irányadó.

2. A partnerségi bizottság első találkozóján határozat útján elfogadja a az eljárási szabályzatot és a magatartási kódexet, és határozhat azok módosításairól.

3. A választottbírói testület minden meghallgatása nyilvános, kivéve, ha az eljárási szabályzat másképp rendelkezik.

336. CIKK

Információszolgáltatás és technikai tanácsadás

1. Az egyik Fél kérésére, a választottbírói testület és a másik Fél egyidejű értesítése mellett, vagy saját kezdeményezésére a választottbírói testület kérheti olyan információk benyújtását, amelyeket a feladatainak ellátásához szükségesnek ítél, többek között a vitában érintett Felektől is. A Felek gyors és teljes körű választ adnak a választottbírói testület minden ilyen információszolgáltatási kérésére.

2. Az egyik Fél kérésére, a választottbírói testület és a másik Fél egyidejű értesítése mellett, vagy saját kezdeményezésére a választottbírói testület kérheti olyan információk benyújtását, amelyeket a feladatainak ellátásához szükségesnek ítél, többek között a vitában érintett Felektől is. A választottbírói testület saját belátása szerint jogosult szakértői véleményt kérni. A szakértők kiválasztása előtt a választottbírói testület egyeztetést folytat a Felekkel.

3. Az egyik Fél területén letelepedett természetes vagy jogi személyek amicus curiae leveleket nyújthatnak be a választottbírói testületnek az eljárási szabályzatnak megfelelően.

4. Az e cikk alapján kapott információkat ismertetik az egyes Felekkel, és észrevételezés céljából eljuttatják hozzájuk.

337. CIKK

Értelmezési szabályok

A választottbírói testület a nemzetközi közjog bevett értelmezési szabályaival összhangban értelmezi e cím rendelkezéseit, ideértve a szerződések jogáról szóló 1969. évi bécsi egyezményben kodifikált szabályokat is. A választottbírói testület figyelembe veszi a WTO vizsgálóbizottságának és a Fellebbezési Testületnek a WTO Vitarendezési Testülete által elfogadott jelentéseiben található idevágó értelmezéseket is. A választottbírói testület jelentései nem egészíthetik ki, illetve nem korlátozhatják a Felek e megállapodásból fakadó jogait és kötelezettségeit.

338. CIKK

A választottbírói testület határozatai és jelentései

1. A választottbírói testület minden erőfeszítést megtesz annak érdekében, hogy minden határozatát konszenzussal hozza meg. Mindazonáltal amennyiben egy döntés nem hozható meg konszenzussal, az ügyet többségi szavazással kell eldönteni. A választottbírók eltérő véleményeit semmiképpen sem fedik fel.

2. A választottbírói testület jelentése ismerteti a ténymegállapításokat, a vonatkozó rendelkezések alkalmazhatóságát és a testület által elfogadott megállapítások és következtetések indokolását.

3. A választottbírói testület határozatait és jelentéseit a Felek feltétel nélkül elfogadják, és ezek nem keletkeztetnek jogokat vagy kötelezettségeket a természetes vagy jogi személy számára.

4. A partnerségi bizottság nyilvánosan elérhetővé teszi a választottbírói testület jelentését, a bizalmas információknak az eljárási szabályzat szerinti védelme mellett.

D. SZAKASZ

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

339. CIKK

A választottbírók névjegyzékei

1. A partnerségi bizottság – a Felek által tett javaslatok alapján – legkésőbb az e megállapodás hatálybalépését követően hat hónappal összeállítja annak a legalább 15 személynek a jegyzékét, akik hajlandók és képesek a választottbírói tisztség betöltésére. E jegyzék három aljegyzékből áll: egy-egy aljegyzék a két Fél számára és egy aljegyzék azon személyekről, akik egyik Félnek sem állampolgárai, és akik betölthetik a választottbírói testület elnöki tisztét. Minden egyes aljegyzékben legalább öt személy szerepel. A partnerségi bizottság biztosítja, hogy a jegyzéken mindig szerepeljenek ennyien.

2. A választottbírók bizonyított szakértelemmel rendelkeznek a jog, a nemzetközi kereskedelem, valamint a jelen cím rendelkezéseivel kapcsolatos más területeken. A választottbírók függetlenek, egyéni minőségükben járnak el, és nem fogadnak el utasításokat semmilyen szervezettől vagy kormánytól, illetve nem állnak kapcsolatban egyik Fél kormányával sem, továbbá eleget tesznek a magatartási kódexben foglaltaknak. Az elnök vitarendezési eljárások terén szerzett tapasztalattal is rendelkezik.

3. A partnerségi bizottság további 15 főből álló névjegyzékeket is összeállíthat, amelyeken az e cím rendelkezéseinek hatálya alá tartozó egyes ágazatokban szakismerettel és tapasztalattal rendelkező személyek szerepelnek. A Felek megegyezése esetén e további jegyzékek használhatók a választottbírói testületnek a 321. cikkben szereplő eljárás szerinti összeállításához.

340. CIKK

Az igazságszolgáltatási fórum megválasztása

1. Amennyiben vita alakul ki a jelen megállapodás szerinti valamely kötelezettséget állítólagosan megsértő konkrét intézkedés tekintetében, és ez az intézkedés egy másik, mindkét Fél által megerősített nemzetközi megállapodás – köztük a WTO-egyezmény – szerinti, lényegében azonos kötelezettséget is állítólagosan sért, a jogorvoslatot kérő Fél választhatja meg, hogy melyik fórum keretében kívánja rendezni a vitát.

2. Amint a Fél megválasztotta a fórumot és kezdeményezte a vitarendezési eljárást e fejezettel vagy egy másik nemzetközi megállapodással összhangban, a Fél nem kezdeményez vitarendezési eljárást a másik megállapodás szerint az (1) bekezdésben szereplő konkrét intézkedés tekintetében, kivéve, ha az elsőként választott fórum eljárási vagy joghatósági problémák miatt nem tud határozni a kérdésben.

3. E cikk alkalmazásában:

(a) az e fejezet szerinti vitarendezési eljárás kezdeményezettnek tekintendő, ha az egyik Fél kéri a 320. cikk szerinti választottbírói testület létrehozását;

(b) egy jogvita rendezésére irányuló eljárást abban az esetben kell a WTO-egyezmény szerint kezdeményezettnek tekinteni, ha az egyik Fél a WTO-egyezményben foglalt „Vitarendezés szabályairól és eljárásáról szóló Egyetértés” 6. cikke értelmében választottbírói testület felállítását kérelmezte;

(c) a bármely más megállapodás szerinti vitarendezési eljárások az érintett megállapodás vonatkozó rendelkezései szerint tekintendők kezdeményezettnek.

4. A (2) bekezdés sérelme nélkül a megállapodás egyik rendelkezése sem akadályozhatja a Feleket a WTO vitarendezési testülete által engedélyezett kötelezettség-felfüggesztés alkalmazásában. Nem lehet a WTO-egyezményre hivatkozni annak megakadályozása érdekében, hogy valamely Fél felfüggessze az e fejezet szerinti kötelezettségeit.

341. CIKK

Határidők

1. Az e fejezetben meghatározott valamennyi határidőt – ideértve a választottbírói testületek jelentéseinek kibocsátására meghatározott határidőket is – egyéb rendelkezés hiányában a hivatkozott cselekmény vagy tény napját követő első naptól kezdve, naptári napban számolják.

2. Az ebben a fejezetben említett határidők a vitában érdekelt Felek kölcsönös megállapodásával módosíthatók. A választottbírói testület bármikor javasolhatja a Feleknek az e fejezetben hivatkozott határidők módosítását, javaslata indokainak feltüntetésével.

342. CIKK

Az Európai Unió Bírósága elé utalás

1. A (2) bekezdésben szereplő eljárás a 169., a 180., a 189. és a 192. cikkben szereplő jogközelítési rendelkezések értelmezésének kérdését felvető vitákban alkalmazandó.

2. Abban az esetben, ha egy, az (1) bekezdésben hivatkozott vita során az uniós jog valamely rendelkezésének az értelmezésére irányuló kérdés merül fel, a választottbírói testület felkéri az Európai Unió Bíróságát, hogy hozzon határozatot ebben a kérdésben, feltéve, ha annak eldöntése szükséges a választottbírói testület döntésének meghozatalához. Ilyen esetekben a választottbírói testület határozataira vonatkozó határidőket az Európai Unió Bírósága határozatának meghozataláig felfüggesztik. Az Európai Unió Bíróságának határozata a választottbírói testületre nézve kötelező.

VII. CÍM

PÉNZÜGYI TÁMOGATÁS, VALAMINT CSALÁS ELLENI ÉS ELLENŐRZÉSI RENDELKEZÉSEK

1. FEJEZET

PÉNZÜGYI TÁMOGATÁS

343. CIKK

Az Örmény Köztársaság pénzügyi támogatásban részesül az Európai Unió vonatkozó finanszírozási mechanizmusain és eszközein keresztül. Az Örmény Köztársaság részesülhet továbbá az Európai Beruházási Bank, az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank és egyéb nemzetközi pénzügyi szervezetek által nyújtott hitelekből is. A pénzügyi támogatás hozzájárul e megállapodás célkitűzéseinek teljesítéséhez, és azt e fejezetnek megfelelően biztosítják.

344. CIKK

1. A pénzügyi támogatás legfontosabb elvei összhangban állnak az Európai Unió pénzügyi eszközeivel kapcsolatos vonatkozó rendeletekkel.

2. Az Európai Unió pénzügyi támogatásának prioritási területeit a Felek által megállapított, az elfogadott szakpolitikai prioritásokat tükröző, lehetőség szerint többéves kereteken alapuló éves cselekvési programokban határozzák meg. Az ilyen programokban meghatározott támogatási összegek figyelembe veszik az Örmény Köztársaság szükségleteit, ágazati kapacitásait és a reformok terén – különösen az e megállapodás által érintett területeken – elért haladást.

3. A rendelkezésre álló források optimális felhasználása érdekében a Felek törekednek annak biztosítására, hogy az Európai Unió támogatását a donor országokkal, donor szervezetekkel és a nemzetközi pénzügyi szervezetekkel való szoros együttműködésben és összhangban, valamint a segélyhatékonyság nemzetközi alapelveinek megfelelően hajtsák végre.

4. Az Örmény Köztársaság kérésére és az alkalmazandó feltételeknek megfelelően az Európai Unió makroszintű pénzügyi támogatást nyújthat az Örmény Köztársaságnak.

345. CIKK

A pénzügyi támogatás alapvető jogi, adminisztratív és technikai alapját a Felek közötti vonatkozó megállapodások keretén belül állapítják meg.

346. CIKK

A partnerségi tanácsot tájékoztatják a pénzügyi támogatás kapcsán történt előrelépésről és annak végrehajtásáról, valamint annak az e megállapodás célkitűzéseire gyakorolt hatásáról. E célból a Felek illetékes szervei kölcsönös alapon és állandó jelleggel megfelelő nyomon követést és értékelési információkat nyújtanak.

347. CIKK

A Felek a támogatást a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvével összhangban hajtják végre, és együttműködnek az Európai Unió és az Örmény Köztársaság pénzügyi érdekeinek védelme érdekében e cím 2. fejezetének megfelelően.

2. FEJEZET

CSALÁS ELLENI ÉS ELLENŐRZŐ RENDELKEZÉSEK

348. CIKK

Fogalommeghatározások

E fejezet alkalmazásában az e megállapodáshoz csatolt jegyzőkönyv fogalommeghatározásai alkalmazandók.

349. CIKK

Hatály

E fejezet alkalmazanndó minden további, a Felek között kötendő megállapodásra vagy finanszírozási eszközre és az Európai Unió minden olyan egyéb eszközére, amelyhez az Örmény Köztársaság hatóságai vagy az Örmény Köztársaság joghatósága alá tartozó más jogi vagy természetes személyek csatlakozhatnak, az ellenőrzésekre, helyszíni ellenőrzésekre, vizsgálatokra és csalás elleni intézkedésekre vonatkozó kiegészítő rendelkezések sérelme nélkül, ideértve az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) és az Európai Számvevőszék által elvégzetteket is.

350. CIKK

A csalás, a korrupció és más jogellenes tevékenységek megelőzését célzó intézkedések

A Felek az e megállapodás hatálya alá tartozó területeken hatékony intézkedéseket hoznak a csalás, a korrupció és minden egyéb, az uniós pénzeszközök végrehajtásával kapcsolatban elkövetett jogellenes tevékenység megelőzése és az ezek elleni küzdelem érdekében, többek között kölcsönös igazgatási és jogi segítségnyújtás révén.

351. CIKK

Információcsere és operatív szintű együttműködés

1. E fejezet megfelelő végrehajtása érdekében az Európai Unió és az Örmény Köztársaság illetékes hatóságai rendszeresen információt cserélnek, és bármelyik Fél kérésére konzultációt folytatnak.

2. Az Európai Csalás Elleni Hivatal megállapodhat örményországi partnereivel a csalás elleni területen folytatandó további együttműködésről, ideértve az operatív intézkedésekről való megállapodást is az Örmény Köztársaság hatóságaival.

3. A személyes adatok továbbítása és feldolgozása tekintetében a 13. cikk alkalmazandó.

352. CIKK

Együttműködés az euró és a dram pénzhamisítás elleni védelme érdekében

Az Európai Unió és az Örmény Köztársaság illetékes hatóságai együttműködnek az euró és a dram pénzhamisítás elleni hatékony védelme érdekében. Ez az együttműködés kiterjed az euró és a dram hamisítása elleni küzdelemhez és a hamisítás megelőzéséhez szükséges segítségnyújtásra, ideértve az információcserét is.

353. CIKK

A csalás, a korrupció és a szabálytalanságok megelőzése

1. Az Örmény Köztársaság hatóságai uniós pénzeszközök végrehajtásával való megbízatásuk során rendszeresen ellenőrzik az uniós forrásokból finanszírozott tevékenységek megfelelő végrehajtását. A szabálytalanságok és a csalás megelőzése és orvoslása érdekében megteszik a megfelelő intézkedéseket.

2. Az Örmény Köztársaság hatóságai megtesznek minden szükséges intézkedést mindenfajta aktív vagy passzív korrupciós gyakorlat megelőzése és orvoslása, valamint az összeférhetetlenség kizárása érdekében az uniós forrásokból finanszírozott tevékenységek végrehajtásával kapcsolatos eljárások minden szakaszában.

3. Az Örmény Köztársaság hatóságai tájékoztatják az Európai Bizottságot a megtett megelőző intézkedésekről.

4. E célból az Örmény Köztársaság illetékes hatóságai átadják az Európai Bizottságnak az uniós források végrehajtásával kapcsolatos információkat, és haladéktalanul tájékoztatják az Európai Bizottságot az eljárásaikban vagy rendszereikben bekövetkező lényeges változásokról.

354. CIKK

Nyomozás és büntetőeljárás

Az Örmény Köztársaság hatóságai biztosítják, hogy a csalás, korrupció vagy bármely egyéb szabálytalanság – beleértve az összeférhetetlenséget – gyanújával vagy tényleges előfordulásával kapcsolatban a nemzeti vagy uniós ellenőrzést követően adott esetben nyomozást és büntetőeljárást folytatnak. Adott esetben az Európai Csalás Elleni Hivatal segítheti az Örmény Köztársaság illetékes hatóságait e feladat elvégzésében.

355. CIKK

A csalás, a korrupció és a szabálytalanságok bejelentése

1. Az Örmény Köztársaság hatóságai késedelem nélkül továbbítják az Európai Bizottságnak az uniós támogatások végrehajtásával kapcsolatos csalás, korrupció vagy bármely egyéb szabálytalanság – beleértve az összeférhetetlenséget – gyanújáról vagy tényleges előfordulásáról tudomásukra jutott információkat. Csalás vagy korrupció gyanúja esetén az Európai Csalás Elleni Hivatalt is tájékoztatják.

2. Az Örmény Köztársaság hatóságai valamennyi, e cikk értelmében közölt ténnyel kapcsolatban meghozott intézkedésről is beszámolnak. Amennyiben nem merül fel csalás, korrupció vagy bármely egyéb szabálytalanság gyanúja vagy tényleges előfordulása, az Örmény Köztársaság hatóságai a vonatkozó albizottságok éves találkozóján tájékoztatják az Európai Bizottságot.

356. CIKK

Ellenőrzések

1. Az Európai Bizottság és az Európai Számvevőszék jogosult megvizsgálni az uniós támogatások végrehajtása során felmerült valamennyi kiadás jogszerűségét és szabályszerűségét, valamint a pénzgazdálkodás hatékonyságát és eredményességét.

2. A pénzügyi ellenőrzéseket a vállalt kötelezettségek és a teljesített kifizetések alapján végzik. A pénzügyi ellenőrzéseket dokumentumok alapján folytatják le, és amennyiben szükséges, az uniós támogatások végrehajtását irányító vagy abban részt vevő gazdálkodó egységek telephelyén a helyszínen végzik el, ideértve valamennyi kedvezményezettet, szerződő felet és alvállalkozót, akik közvetlenül vagy közvetve uniós forrásokban részesültek. A pénzügyi ellenőrzésekre a szóban forgó pénzügyi év zárszámadását megelőzően, illetve a zárkifizetés dátumát követő öt éven belül kerülhet sor.

3. Az Európai Bizottság ellenőrei vagy egyéb, az Európai Bizottság vagy az Európai Számvevőszék által megbízott személyek okmányellenőrzést vagy helyszíni ellenőrzést és auditot végezhetnek az Örmény Köztársaságban uniós támogatások végrehajtását irányító vagy abban részt vevő gazdálkodó egységek és alvállalkozóik telephelyén.

4. Az Európai Bizottság, vagy az Európai Bizottság vagy az Európai Számvevőszék által megbízott egyéb személyek számára megfelelő hozzáférést biztosítanak a helyszínekhez, a munkákhoz, a dokumentumokhoz és minden, a pénzügyi ellenőrzés elvégzéséhez szükséges információhoz, az elektronikus információkat is beleértve. E betekintési jogról az Örmény Köztársaság valamennyi közintézménye tájékoztatást kap, és azt kifejezetten rögzítik az e megállapodásban említett eszközök végrehajtása érdekében kötött szerződésekben.

5. Feladatuk ellátása során az Európai Számvevőszék és az Örmény Köztársaság ellenőrző szervei a függetlenségük megőrzése mellett, a bizalom szellemében működnek együtt.

357. CIKK

Helyszíni ellenőrzések

1. E megállapodás keretében az Európai Csalás Elleni Hivatal felhatalmazást kap helyszíni ellenőrzések és vizsgálatok lefolytatására az Európai Unió pénzügyi érdekeinek védelme érdekében.

2. A helyszíni ellenőrzéseket és vizsgálatokat az Európai Csalás Elleni Hivatal készíti elő és folytatja le, az Örmény Köztársaság illetékes hatóságaival szoros együttműködésben.

3. Annak érdekében, hogy biztosíthassák a kért segítséget, az Örmény Köztársaság hatóságai idejében értesítést kapnak az ellenőrzések és vizsgálatok tárgyáról, céljáról és jogi alapjáról. E célból az Örmény Köztársaság illetékes hatóságainak tisztviselői felhatalmazást kapnak a helyszíni ellenőrzéseken és vizsgálatokon való részvételre.

4. Amennyiben az Örmény Köztársaság érintett hatóságai érdeklődésüket fejezik ki, a helyszíni ellenőrzéseket és vizsgálatokat az OLAF-fal közösen végezhetik.

5. Amennyiben valamely gazdasági szereplő ellenáll a helyszíni ellenőrzésnek vagy vizsgálatnak, az Örmény Köztársaság hatóságai kötelesek az Örmény Köztársaság jogszabályai szerint minden olyan segítséget megadni az Európai Csalás Elleni Hivatalnak, amely szükséges a helyszíni ellenőrzés vagy vizsgálat lefolytatásával kapcsolatos feladatai teljesítéséhez.

358. CIKK

Közigazgatási intézkedések és szankciók

Az Európai Bizottság közigazgatási intézkedéseket és szankciókat vethet ki a gazdasági szereplőkre a 2988/95/EK, Euratom tanácsi rendeletnek[1], a 966/2012/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendeletnek[2], valamint az 1268/2012/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletnek[3] megfelelően. Az Örmény Köztársaság hatóságai az alkalmazandó nemzeti joggal összhangban az első mondatban említetteket kiegészítő intézkedéseket és szankciókat vethetnek ki.

---

1 A Tanács 2988/95/EK, Euratom rendelete (1995. december 18.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről (EUHL L 312., 1995.12.23., 1. o.).

2 Az Európai Parlament és a Tanács 966/2012/EU, Euratom rendelete (2012. október 25.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról (EUHL L 298., 2012.10.26., 1. o.).

3 A Bizottság 1268/2012/EU felhatalmazáson alapuló rendelete (2012. október 29.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról szóló 966/2012/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet alkalmazási szabályairól (EUHL L 362., 2012.12.31., 1. o.).

359. CIKK

Visszafizettetés

1. Abban az esetben, ha az Örmény Köztársaság hatóságait uniós források felhasználásával bízzák meg, az Európai Bizottságnak jogában áll – elsősorban pénzügyi korrekció révén – a jogosulatlanul kifizetett uniós finanszírozás visszafizettetésére. Az Örmény Köztársaság hatóságai megteszik a megfelelő intézkedéseket a jogosulatlanul kifizetett uniós források visszafizettetése érdekében. Az Európai Bizottság figyelembe veszi az Örmény Köztársaság hatóságainak azon intézkedéseit, amelyeket az érintett uniós finanszírozás elvesztésének megelőzése érdekében tettek.

2. Az (1) bekezdésben hivatkozott esetekben az Európai Bizottság a kérdéses ügyben konzultációt folytat az Örmény Köztársasággal a követelés beszedésével kapcsolatos döntés meghozatala előtt. A követelés beszedésével kapcsolatos vitákat a partnerségi tanács elé terjesztik.

3. E cím azon rendelkezései, amelyek – az államokat kivéve – a jogalanyokra vagyoni kötelezettséget rónak, végrehajthatók az Örmény Köztársaságban az alábbi elvekkel összhangban:

(a) A végrehajtásra az Örmény Köztársaság hatályos polgári eljárási szabályai vonatkoznak. A végrehajtás elrendelését az Örmény Köztársaság kormánya által e célból kijelölt nemzeti hatóság adja ki a végrehajtási határozat hitelességének ellenőrzése kivételével minden más formalitás nélkül. Az Örmény Köztársaság kormánya tájékoztatja az Európai Bizottságot és az Európai Unió Bíróságát e nemzeti hatóság kilétéről.

(b) Amennyiben az a) pontban említett alakiságoknak az Európai Bizottság kérelmére eleget tettek, az Európai Bizottság az Örmény Köztársaság jogszabályainak megfelelően közvetlenül az illetékes hatóságtól kérheti a végrehajtást.

(c) A végrehajtási határozat jogszerűségét illetően az Európai Unió Bírósága felülvizsgálati jogkörrel rendelkezik. A végrehajtás csak az Európai Unió Bíróságának határozatával függeszthető fel. Az Európai Bizottság tájékoztatja az Örmény Köztársaság hatóságait az Európai Unió Bíróságának bármely végrehajtást felfüggesztő határozatáról. A végrehajtási eljárás szabálytalanságára vonatkozó panaszok tekintetében az Örmény Köztársaság igazságszolgáltatási szervei rendelkeznek joghatósággal.

4. Az Európai Unió Bíróságának e fejezet hatályán belül, egy adott szerződésben foglalt választottbírósági kikötés alapján hozott ítéletei azonos feltételek mellett hajtandók végre.

360. CIKK

Bizalmas kezelés

Az e fejezet alapján bármilyen formában mástól megkapott vagy másként megszerzett információk szakmai titoknak minősülnek, és az Örmény Köztársaság jogában, valamint az Európai Unió intézményeire vonatkozó megfelelő rendelkezésekben a hasonló információknak biztosított védelmet élveznek. Az ilyen információk kizárólag azoknak a személyeknek adhatók ki, akiknek az európai uniós intézményeknél, a tagállamokban vagy az Örmény Köztársaságban betöltött tisztségüknél fogva ismerniük kell azokat, és tilos ezen információkat a Felek pénzügyi érdekei hatékony védelmének biztosításán kívüli egyéb célokra felhasználni.

361. CIKK

A jogszabályok közelítése

Az Örmény Köztársaság harmonizálja jogszabályait a XII. mellékletben hivatkozott európai uniós jogi aktusokkal és nemzetközi eszközökkel, a melléklet rendelkezéseinek megfelelően.

A 2. fejezettel kapcsolatos nyilatkozat (csalás elleni rendelkezések)

A szabálytalanság, csalás, illetve aktív vagy passzív korrupciós gyakorlat orvoslására, valamint az összeférhetetlenségnek a VII. cím 2. fejezetében említett uniós források felhasználásának bármely szakaszában való kizárását célzó megfelelő intézkedésekre vonatkozó kötelezettség nem keletkeztet pénzügyi kötelezettséget az Örmény Köztársaság számára az Örmény Köztársaság joghatósága alá tartozó természetes és jogi személyek által vállalt kötelezettségek tekintetében.

Az Európai Unió a VII. cím 2. fejezete szerinti ellenőrzési jogának gyakorlása során tiszteletben tartja a banktitokra vonatkozó nemzeti szabályokat.

VIII. CÍM

INTÉZMÉNYI, ÁLTALÁNOS ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

1. FEJEZET

INTÉZMÉNYI KERET

362. CIKK

Partnerségi tanács

1. Ezennel létrejön a partnerségi tanács. A partnerségi tanács felügyeli és rendszeresen felülvizsgálja e megállapodás végrehajtását.

2. A partnerségi tanács a Felek képviselőiből áll, és rendszeres időközönként – évente legalább egyszer, illetve amikor a körülmények ezt megkövetelik – ülésezik miniszteri szinten. A partnerségi tanács kölcsönös megállapodás alapján bármilyen formációban ülésezhet.

3. A partnerségi tanács megvizsgálja a megállapodás keretében felmerülő valamennyi nagyobb jelentőségű kérdést, valamint az e megállapodás célkitűzéseinek elérése szempontjából közös érdekű, egyéb kétoldalú és nemzetközi kérdéseket.

4. A partnerségi tanács maga állapítja meg eljárási szabályzatát.

5. A partnerségi tanács elnöki tisztét az Európai Unió képviselője és az Örmény Köztársaság képviselője felváltva tölti be.

6. E megállapodás célkitűzéseinek megvalósítása érdekében a partnerségi tanács hatáskörrel rendelkezik arra, hogy az e megállapodás hatálya alá tartozó kérdésekben és az abban előírt esetekben határozatokat hozzon. A határozatok kötelező érvényűek a Felekre nézve, akik megteszik az azok végrehajtásához szükséges intézkedéseket. A partnerségi tanács továbbá ajánlásokat is tehet. A partnerségi tanács a határozatait és ajánlásait a Felek közötti megállapodás alapján fogadja el, a Felek vonatkozó belső eljárásainak megfelelő tiszteletben tartása mellett.

7. A partnerségi tanács az Európai Unió és az Örmény Köztársaság jogszabályaival kapcsolatos információcsere-fórumként szolgál az előkészítés alatt álló és a hatályos jogszabályok, valamint az intézkedések végrehajtása, érvényesítése és az azoknak való megfelelés szempontjából egyaránt.

8. A partnerségi tanács hatáskörébe tartozik a mellékletek frissítése és módosítása, a VI. cím konkrét rendelkezéseinek sérelme nélkül.

363. CIKK

Partnerségi bizottság

1. Ezennel létrejön a partnerségi bizottság. A partnerségi bizottság segíti a partnerségi tanácsot a feladatai és hatáskörei végrehajtásában.

2. A partnerségi bizottság a Felek rendszerint vezető tisztviselői szintű képviselőiből áll.

3. A partnerségi bizottság elnöki tisztét az Európai Unió képviselője és az Örmény Köztársaság képviselője felváltva tölti be.

4. A partnerségi tanács eljárási szabályzatában meghatározza a partnerségi bizottság feladatait és működését, amelynek felelősségi körébe tartozik a partnerségi tanács üléseinek előkészítése. A partnerségi bizottság évente legalább egy alkalommal ülésezik.

5. A partnerségi tanács bármely jogkörét átruházhatja a partnerségi bizottságra, beleértve a kötelező erejű határozatok meghozatalára vonatkozó jogkört is.

6. A partnerségi bizottság hatáskörrel rendelkezik arra, hogy határozatokat fogadjon el azokon a területeken, amelyeken a partnerségi tanács hatásköröket ruházott rá, és a megállapodásban említett esetekben. Ezek a határozatok kötelező érvényűek a Felekre nézve, amelyek megteszik az azok végrehajtásához szükséges intézkedéseket. A partnerségi bizottság a Felek közötti megállapodás alapján hozza határozatait, feltéve, hogy a Felek vonatkozó belső eljárásai lezárultak.

7. A partnerségi bizottság külön formációban találkozik a VI. címmel kapcsolatos valamennyi kérdés kezelése érdekében. A partnerségi bizottság ebben a formációban évente legalább egy alkalommal ülésezik.

364. CIKK

Albizottságok és más testületek

1. A partnerségi bizottságot az e megállapodás alapján létrehozott albizottságok és más testületek segítik.

2. A partnerségi tanács határozhat bármely albizottság és más testületek felállításáról az e megállapodás végrehajtásához szükséges különleges területeken, valamint meghatározza ezek összetételét, feladatait és működését.

3. Az albizottságok rendszeresen jelentést tesznek tevékenységeikről a partnerségi bizottság számára.

4. Az albizottságok létrehozása nem akadályozza meg a Feleket abban, hogy bármely ügyet közvetlenül a partnerségi bizottság elé terjesszenek, ideértve annak kereskedelmi formációját is.

365. CIKK

Parlamenti partnerségi bizottság

1. Létrejön a parlamenti partnerségi bizottság. A parlamenti partnerségi bizottság egyrészről európai parlamenti képviselőkből, másrészről az Örmény Köztársaság nemzetgyűlésének tagjaiból áll, és részükre fórumként szolgál találkozás és véleménycsere céljából. A bizottság az általa meghatározott időközönként találkozik.

2. A parlamenti partnerségi bizottság maga állapítja meg eljárási szabályzatát.

3. A parlamenti partnerségi bizottság elnöki tisztségét az Európai Parlament egy képviselője és az örmény nemzetgyűlés egy képviselője felváltva tölti be, az eljárási szabályzatban szereplő rendelkezésekkel összhangban.

4. A parlamenti partnerségi bizottság e megállapodás végrehajtása tekintetében tájékoztatást kérhet a partnerségi tanácstól, amely megadja számára a kért tájékoztatást.

5. A parlamenti partnerségi bizottság tájékoztatást kap a partnerségi tanács határozatairól és ajánlásairól.

6. A parlamenti partnerségi bizottság ajánlásokat terjeszthet a partnerségi tanács elé.

7. A parlamenti partnerségi bizottság parlamenti partnerségi albizottságokat hozhat létre.

366. CIKK

Civil társadalmi platform

1. A Felek támogatják a civil társadalmak képviselőinek rendszeres üléseit annak érdekében, hogy folyamatos tájékoztatást nyújtsanak számukra e megállapodás végrehajtásáról, valamint összegyűjtsék az e megállapodásra vonatkozó javaslataikat.

2. Létrejön egy civil társadalmi platform. A platform találkozási és eszmecsere-fórumként szolgál az Európai Unió részéről a civil társadalom képviselői számára – ideértve az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság tagjait is –, másrészről pedig az Örmény Köztársaság részéről a civil társadalmi szervezetek, hálózatok és platformok képviselői számára, ideértve a keleti partnerség nemzeti platformjának képviselőit is. A platform az általa meghatározott időközönként találkozik.

3. A civil társadalmi platform maga állapítja meg eljárási szabályzatát. Az eljárási szabályok magukban foglalják többek között az átláthatóság, a befogadás és a rotáció elvét.

4. A civil társadalmi platform elnöki tisztjét az Európai Unió civil társadalmának egy képviselője és az Örmény Köztársaság civil társadalmának egy képviselője felváltva töltik be, az eljárási szabályzatban szereplő rendelkezésekkel összhangban.

5. A civil társadalmi platformot tájékoztatják a partnerségi tanács határozatairól és ajánlásairól.

6. A civil társadalmi platform ajánlásokat tehet a partnerségi tanácsnak, a partnerségi bizottságnak és a parlamenti partnerségi bizottságnak.

7. A partnerségi bizottság és a parlamenti partnerségi bizottság rendszeres kapcsolatot tart a civil társadalmi platform képviselőivel, hogy megismerje véleményüket e megállapodás célkitűzéseinek eléréséről.

2. FEJEZET

ÁLTALÁNOS ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

367. CIKK

A bíróságokhoz és közigazgatási szervekhez való hozzáférés

E megállapodás hatályán belül mindegyik Fél vállalja, hogy a másik Fél természetes és jogi személyei számára saját állampolgáraihoz viszonyítva megkülönböztetésmentes szabad hozzáférést biztosít a Felek illetékes bíróságaihoz és közigazgatási szerveihez egyéni jogaik és tulajdonjogaik védelme érdekében.

368. CIKK

Biztonsági kivételek

E megállapodás egyetlen rendelkezése sem értelmezendő úgy, hogy:

(a) olyan információk benyújtását követeli meg bármelyik Féltől, amelyek közzététele ütközik annak alapvető biztonsági érdekeivel;

(b) bármely Felet megakadályozna az általa alapvető biztonsági érdekei miatt szükségesnek tartott bármely intézkedés megtételében:

(i) fegyverek, lőszerek vagy hadianyagok gyártásához vagy kereskedelméhez kapcsolódóan,

(ii) azon gazdasági tevékenységek tekintetében, amelyeket közvetlenül vagy közvetve katonai létesítmények ellátása céljából végeznek,

(iii) amely hasadó és fúziós anyagokra vagy azokra az anyagokra vonatkozik, amelyekből ezek származnak, vagy

(iv) háború idején vagy a nemzetközi kapcsolatokban bármely más vészhelyzet felmerülésekor;

(c) bármelyik Felet megakadályozná abban, hogy intézkedéseket hozzon az ENSZ Alapokmánya szerinti kötelezettségeinek teljesítése céljából, a béke és a nemzetközi biztonság fenntartása érdekében.

369. CIKK

Megkülönböztetésmentesség

1. Az e megállapodás által szabályozott területeken és bármely abban foglalt különös rendelkezés sérelme nélkül:

(a) az Örmény Köztársaság által az Európai Unió és tagállamai tekintetében alkalmazott intézkedések nem szolgálnak alapul a tagállamok, valamint azok természetes vagy jogi személyei közötti bármilyen megkülönböztetéshez; valamint

(b) az Európai Unió és tagállamai által az Örmény Köztársaság tekintetében alkalmazott intézkedések nem szolgálnak alapul az Örmény Köztársaság természetes vagy jogi személyei közötti bármilyen megkülönböztetéshez.

2. Az (1) bekezdés nem érinti a Felek arra vonatkozó jogát, hogy adójogszabályaik megfelelő rendelkezéseit alkalmazzák azokra az adófizetőkre, akik tartózkodási helyüket tekintve nincsenek azonos helyzetben.

370. CIKK

Fokozatos jogszabály-közelítés

Az Örmény Köztársaság fokozatosan közelíti jogszabályait az uniós joghoz a mellékletekben hivatkozottak szerint, az e megállapodásban szereplő kötelezettségvállalások alapján, és a mellékletek rendelkezéseivel összhangban. Ez a cikk nem sérti a VI. cím különös rendelkezéseit.

371. CIKK

Dinamikus jogszabály-közelítés

Az Örmény Köztársaság jogszabályainak az uniós joghoz történő fokozott közelítésének céljával összhangban a partnerségi tanács rendszeres időközönként felülvizsgálja és frissíti e megállapodás mellékleteit azzal a céllal, hogy azok tükrözzék többek között az uniós jogszabályok és a Felek által relevánsnak tekintett nemzetközi eszközökben szereplő, alkalmazandó normák fejlődését, figyelembe véve a Felek saját belső eljárásainak lezárását. Ez a cikk nem sérti a VI. cím különös rendelkezéseit.

372. CIKK

A jogszabály-közelítés nyomon követése és értékelése

1. A nyomon követés az e megállapodásban szereplő intézkedések végrehajtásával és érvényesítésével kapcsolatos előrelépés folyamatos értékelését jelenti. A Felek együttműködnek annak érdekében, hogy megkönnyítsék az e megállapodás által létrehozott intézményi szervek keretében végzett nyomonkövetési folyamatot.

2. Az Európai Unió az e megállapodásban foglaltak szerint értékeli az Örmény Köztársaság jogszabályainak az uniós joghoz való közelítését. Ezek az értékelések kitérnek a végrehajtás és érvényesítés szempontjaira is. Az Európai Unió önállóan, vagy az Örmény Köztársasággal megállapodva végezhet ilyen értékeléseket. Az értékelési folyamat elősegítése érdekében az Örmény Köztársaság jelentést tesz az Európai Uniónak a jogszabály-közelítés tekintetében elért előrehaladásról, adott esetben az e megállapodásban az Európai Unió jogi aktusai kapcsán meghatározott átmeneti időszakok lejárta előtt. A jelentéstételi és értékelési folyamat – beleértve az értékelések szabályait és gyakoriságát – figyelembe veszi az e megállapodásban rögzített különös szabályokat, vagy az e megállapodás értelmében létrehozott intézményi testületek határozatait.

3. A jogszabály-közelítés értékelése helyszíni vizsgálatokat is tartalmazhat az Európai Unió intézményei, szervek és ügynökségek, nem kormányzati szervek, felügyeleti hatóságok, független szakértők és szükség esetén mások részvételével.

373. CIKK

A nyomon követés eredményei, ideértve a jogszabály-közelítés értékeléseit is

1. A nyomonkövetési tevékenységek eredményeit – köztük a jogszabály-közelítés értékeléseit – a 372. cikkben foglaltak szerint, az e megállapodás keretében létrehozott vonatkozó testületekben tárgyalják meg. Az ilyen testületek közös ajánlásokat fogadhatnak el, amelyeket a partnerségi tanácshoz nyújtanak be.

2. Amennyiben a Felek egyetértenek abban, hogy az e megállapodás VI. címében meghatározott szükséges intézkedéseket végrehajtották és betartják, a partnerségi tanács a 319. cikk (3) bekezdése és a 335. cikk (2) bekezdése szerint ráruházott hatáskörök értelmében határoz a további piacnyitásról a VI. címben foglaltaknak megfelelően.

3. Az (1) bekezdésnek megfelelően a partnerségi tanácshoz benyújtott közös ajánlás, vagy az ilyen ajánlás kialakításának sikertelensége nem tárgya a VI. cím szerinti vitarendezésnek. A földrajzi árujelzőkkel foglalkozó albizottság által hozott határozat, vagy az ilyen határozat meghozatalának sikertelensége nem tárgya a VI. címben meghatározott vitarendezésnek.

374. CIKK

Korlátozások a fizetési mérleggel és a külső finanszírozással kapcsolatos nehézségek esetén

1. Amennyiben bármelyik Fél a fizetési mérleggel és a külső finanszírozással kapcsolatos súlyos nehézségekkel szembesül, illetve fennáll azok veszélye, a tőkemozgásokat, kifizetéseket vagy átutalásokat érintő védő- vagy korlátozó intézkedéseket fogadhat el és tarthat fenn.

2. Az (1) bekezdésben említett intézkedések:

(a) nem részesítik kedvezőtlenebb elbánásban valamely Felet, mint hasonló helyzetekben a nem részes feleket;

(b) adott esetben összhangban állnak a Nemzetközi Valutaalap 1944. évi alapokmányának cikkeivel;

(c) kerülik a másik Fél kereskedelmi, gazdasági és pénzügyi érdekeit érintő szükségtelen károkozást;

(d) átmenetiek és azokat az (1) bekezdésben leírt helyzet javulásával fokozatosan felszámolják.

3. Árukereskedelem esetén valamely Fél korlátozó intézkedéseket fogadhat el vagy tarthat fent fizetési mérlegei helyzetének vagy külső pénzügyi helyzetének védelmezése céljából. Az ilyen intézkedések összhangban állnak az 1994. évi GATT-tal és az 1994. évi GATT fizetési mérleggel kapcsolatos rendelkezéseiről szóló egyetértéssel.

4. Szolgáltatáskereskedelem esetén a Felek korlátozó intézkedéseket fogadhatnak el fizetési mérlegeik vagy külső pénzügyi helyzetük védelmezése céljából. Az ilyen rendelkezések összhang állnak a GATS-szal.

5. Az (1) bekezdésben említett korlátozó intézkedéseket fenntartó vagy elfogadó valamely Fél haladéktalanul értesíti azokról a másik Felet, és a lehető leghamarabb időbeli ütemezést nyújt be azok megszüntetésére.

6. Amennyiben a korlátozásokat e cikk alapján fogadják el vagy tartják fenn, a partnerségi bizottságban haladéktalanul konzultációkat tartanak, amennyiben e megállapodás alkalmazási körén kívül máskülönben nem kerül sor ilyen konzultációkra.

7. A konzultációk megvizsgálják a fizetési mérleggel és a külső finanszírozással kapcsolatos, az adott intézkedéseket eredményező nehézséget, többek között az alábbi tényezők figyelembevételével:

(a) a nehézségek természete és mértéke;

(b) a külső gazdasági és kereskedelmi környezet; vagy

(c) a rendelkezésre álló alternatív korrekciós intézkedések.

8. A konzultáció során megvizsgálják, hogy a korlátozó intézkedések megfelelnek-e az (1) és (2) bekezdésnek.

9. Az ilyen konzultációk során a Felek elfogadják az árfolyamra, a monetáris tartalékokra és a fizetési mérlegre vonatkozóan a Nemzetközi Valutaalap által rendelkezésre bocsátott valamennyi statisztikai és egyéb ténymegállapítást, és a következtetéseket a Nemzetközi Valutaalap által az érintett Fél fizetési mérlegének helyzetéről és külső finanszírozási helyzetéről készített felmérésekre alapozzák.

375. CIKK

Adóügy

1. E megállapodás csak annyiban alkalmazandó az adózási intézkedésekre, amennyiben az e megállapodás rendelkezéseinek érvényesüléséhez szükséges.

2. E megállapodásban semmi sem értelmezhető úgy, mint amely megakadályozza az adók elkerülésének és az adócsalásnak a megelőzését célzó intézkedések elfogadását vagy érvényesítését a kettős adóztatás elkerüléséről szóló megállapodások adózási rendelkezései vagy más adózási szabályozások, illetve belföldi fiskális szabályozás alapján.

376. CIKK

Átruházott hatáskör

E megállapodás eltérő rendelkezésének hiányában mindegyik Fél biztosítja, hogy a valamely Fél által, bármilyen kormányzati szinten szabályozási, igazgatási vagy más kormányzati hatáskörrel felruházott bármely személy, állami tulajdonú vállalkozás, különleges jogkörökkel és kiváltságokkal felruházott vállalkozás vagy kijelölt monopólium az említett hatáskör gyakorlása során a szóban forgó Fél e megállapodás szerinti kötelezettségeivel összhangban járjon el.

377. CIKK

A kötelezettségek teljesítése

1. A Felek az e megállapodás szerinti kötelezettségeik teljesítéséhez szükséges valamennyi intézkedést meghozzák. A Felek gondoskodnak az e megállapodásban rögzített célkitűzések megvalósításáról.

2. A Felek megállapodnak abban, hogy bármelyik Fél kérésére a megfelelő csatornákon keresztül azonnal konzultálnak az e megállapodás értelmezését vagy végrehajtását, és a Felek közötti kapcsolatok más lényeges aspektusait érintő bármely ügy megvitatása érdekében.

3. A Felek – a 378. cikkel összhangban – a partnerségi tanácshoz utalják az e megállapodás értelmezésével vagy végrehajtásával kapcsolatos vitákat.

4. A partnerségi tanács a 378. cikkel összhangban a vitát kötelező erejű határozattal zárhatja le.

378. CIKK

Vitarendezés

1. Amennyiben e megállapodás értelmezését vagy végrehajtását illetően vita keletkezik a Felek között, bármelyik Fél hivatalos kérelmet nyújt be a másik Félhez és a partnerségi tanácshoz a vitatott kérdés megoldása céljából. Ettől eltérve, a VI. cím értelmezését és végrehajtását kizárólag a VI. cím 13. fejezete szabályozza.

2. A Felek törekednek a vita jóhiszemű egyeztetések útján történő megoldására a partnerségi tanácsban azzal a céllal, hogy mielőbb kölcsönösen elfogadható megoldást találjanak.

3. A vitával kapcsolatban a Felek megegyezése alapján vagy bármelyik Fél kérésére egyeztetésre kerülhet sor a partnerségi bizottság vagy a 364. cikkben hivatkozott bármely más vonatkozó testület valamely találkozóján is. Az egyeztetésekre írásban is sor kerülhet.

4. A Felek a partnerségi tanács, a partnerségi bizottság és az egyéb illetékes albizottságok vagy testületek rendelkezésére bocsátanak minden olyan vonatkozó információt, amely szükséges a helyzet alapos vizsgálatához.

5. A vita akkor tekintendő lezártnak, ha a partnerségi tanács – a 377. cikk (4) bekezdésében foglaltak szerint – kötelező erejű határozatot hozott a kérdés rendezéséről, vagy ha a vitát lezártnak nyilvánította.

6. Az egyeztetés során közzétett információk bizalmasak maradnak.

379. CIKK

Megfelelő intézkedések a kötelezettségek elmulasztása esetén

1. Mindegyik Fél megfelelő intézkedéseket hozhat, amennyiben a vitás kérdés nem zárul le a vitarendezésre vonatkozó hivatalos kérelemről szóló értesítés napjától számított három hónapon belül a 378. cikk értelmében, és amennyiben a panaszos Fél úgy ítéli meg, hogy a másik Fél nem tett eleget az e megállapodásból származó kötelezettségének. A három hónapos konzultációs időszakra vonatkozó kötelezettség nem érinti az e cikk (3) bekezdésében meghatározott kivételes eseteket.

2. A megfelelő intézkedések megválasztásánál elsőbbséget kell biztosítani azoknak, amelyek a legkevésbé zavarják e megállapodás működését. Az e cikk (3) bekezdésében szereplő esetek kivételével ezek az intézkedések adott esetben nem tartalmazzák az e megállapodás VI. címében említett rendelkezésekben meghatározott jogok és kötelezettségek felfüggesztését. Az e cikk (1) bekezdésében hivatkozott intézkedéseket a Felek haladéktalanul bejelentik a partnerségi tanácsnak, és azokról egyeztetéseket folytatnak a 377. cikk (2) bekezdése értelmében, továbbá azok a 378. cikk (2) és (3) bekezdésével összhangban vitarendezési eljárás tárgyát képezik.

3. Az (1) és (2) bekezdésben említett kivételek a következőkre vonatkoznak:

(a) e megállapodás teljesítésének a nemzetközi jog általános szabályai által nem szankcionált felmondása; vagy

(b) a megállapodás 2. cikkben és 9. cikk (1) bekezdésében említett alapvető elemeinek megsértése a másik Fél által.

380. CIKK

Más megállapodásokkal való kapcsolat

1. E megállapodás az egyrészről az Európai Közösségek és tagállamai és másrészről az Örmény Köztársaság között létrejött partnerségi és együttműködési megállapodás (a továbbiakban: PEM) helyébe lép, amelyet 1996. április 22-én írtak alá Luxembourgban, és amely 1999. július 1-jén lépett hatályba. A Felek közötti valamennyi más megállapodásban található, a PEM-re vonatkozó hivatkozásokat erre a megállapodásra történő hivatkozásként kell értelmezni.

2. E megállapodás mindaddig nem érinti az egyrészről egy vagy több tagállamra, másrészről az Örmény Köztársaságra nézve kötelező, meglévő megállapodásokban természetes és jogi személyek számára biztosított jogokat, amíg e megállapodás nem biztosít számukra egyenértékű jogokat.

3. Az e megállapodás hatálya alá tartozó egyedi együttműködési területekhez kapcsolódó meglévő megállapodásokat az e megállapodás által szabályozott átfogó kétoldalú kapcsolatok és a közös intézményi keret részének kell tekinteni.

4. A Felek e megállapodást kiegészíthetik a hatálya alá tartozó bármely területre vonatkozó egyedi megállapodás megkötésével. Az ilyen egyedi megállapodások az e megállapodás által szabályozott átfogó kétoldalú kapcsolatok szerves részét és a közös intézményi keret részét képezik.

5. Az Európai Unióról szóló szerződés és az Európai Unió működéséről szóló szerződés vonatkozó rendelkezéseinek sérelme nélkül, sem e megállapodás, sem az e megállapodás alapján hozott intézkedések nem érintik a tagállamok arra vonatkozó hatáskörét, hogy kétoldalú együttműködési tevékenységeket folytassanak az Örmény Köztársasággal, vagy adott esetben új együttműködési megállapodásokat kössenek az Örmény Köztársasággal.

381. CIKK

Időtartam

1. E megállapodás határozatlan időre jön létre.

2. A megállapodást bármely Fél felmondhatja a diplomáciai csatornákon a másik Fél számára eljuttatott írásbeli értesítés útján. Ez a megállapodás az ilyen értesítés napját követő hat hónap elteltével hatályát veszti.

382. CIKK

A Felek meghatározása

E megállapodás alkalmazásában a „Felek” kifejezés egyrészről az Európai Unióra vagy annak tagállamaira, vagy az Európai Unióra és annak tagállamaira – az Európai Unióról szóló szerződésből és az Európai Unió működéséről szóló szerződésből eredő saját hatáskörükben –, valamint adott esetben az Euratomra – az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződésből eredő saját hatáskörében –, másrészről pedig az Örmény Köztársaságra vonatkozik.

383. CIKK

Területi hatály

E megállapodás egyrészről azokon a területeken alkalmazandó, amelyeken az Európai Unióról szóló szerződés, az Európai Unió működéséről szóló szerződés és az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés alkalmazandó – az azokban a szerződésekben meghatározott feltételekkel –, másrészről pedig az Örmény Köztársaság területén.

384. CIKK

E megállapodás letéteményese

E megállapodás letéteményese az Európai Unió Tanácsának Főtitkársága.

385. CIKK

Hatálybalépés, záró rendelkezések és ideiglenes alkalmazás

1. Ezt a megállapodást a Felek saját eljárásaiknak megfelelően erősítik meg vagy hagyják jóvá. A megerősítő vagy jóváhagyó okmányt a letéteményesnél helyezik letétbe.

2. Ez a megállapodás az utolsó megerősítő vagy jóváhagyó okmány letétbe helyezésének napját követő második hónap első napján lép hatályba.

3. A megállapodás írásban, a Felek közös megegyezésével módosítható. A módosítás e cikk rendelkezéseinek megfelelően lép hatályba.

4. A mellékletek és jegyzőkönyvek e megállapodás szerves részét képezik.

5. A (2) bekezdés sérelme nélkül, az Európai Unió és az Örmény Köztársaság ideiglenesen alkalmazhatják e megállapodást részben vagy teljes egészében, saját vonatkozó belső eljárásaikkal és jogszabályaikkal összhangban.

6. Az ideiglenes alkalmazás az azt követő második hónap első napján lép hatályba, hogy a letéteményeshez beérkeztek a következő dokumentumok:

(a) értesítés az Európai Unió részéről az e célból szükséges eljárások befejeződéséről, amelyben szerepel, hogy a megállapodás mely részeit kell ideiglenesen alkalmazni; valamint

(b) az Örmény Köztársaság letétbe helyezett megerősítő okirata, az Örmény Köztársaság eljárásaival és alkalmazandó jogszabályaival összhangban.

7. E megállapodás vonatkozó rendelkezéseinek alkalmazásában – ideértve annak mellékleteit és jegyzőkönyveit is –, az említett rendelkezésekben szereplő, a „megállapodás hatálybalépésének időpontja” hivatkozás alatt azon időpont értendő, amelytől kezdve e megállapodás az (5) bekezdéssel összhangban ideiglenesen alkalmazandó.

8. A partnerségi és együttműködési megállapodás azon rendelkezései, amelyek nem tartoznak a jelen megállapodás ideiglenes alkalmazásának hatálya alá, továbbra is alkalmazandók az ideiglenes alkalmazás időszakában.

9. Bármely fél írásban, a letéteményeshez intézett értesítésben jelezheti e megállapodás ideiglenes alkalmazásának megszüntetésére vonatkozó szándékát. Az ideiglenes alkalmazás megszüntetése az értesítésnek a letéteményes általi kézhezvételétől számított hat hónappal lép hatályba.

386. CIKK

Hiteles szövegek

E megállapodás két-két eredeti példányban készült angol, bolgár, cseh, dán, észt, finn, francia, görög, holland, horvát, lengyel, lett, litván, magyar, máltai, német, olasz, portugál, román, spanyol, svéd, szlovák, szlovén, valamint örmény nyelven, és a szövegek mindegyike egyaránt hiteles.

FENTIEK HITELÉÜL az alulírott, e célból kellően meghatalmazott teljhatalmú megbízottak aláírták ezt a megállapodást.

A BELGA KIRÁLYSÁG RÉSZÉRŐL

A BOLGÁR KÖZTÁRSASÁG RÉSZÉRŐL

A CSEH KÖZTÁRSASÁG RÉSZÉRŐL

A DÁN KIRÁLYSÁG RÉSZÉRŐL

A NÉMETORSZÁGI SZÖVETSÉGI KÖZTÁRSASÁG RÉSZÉRŐL

AZ ÉSZT KÖZTÁRSASÁG RÉSZÉRŐL

ÍRORSZÁG RÉSZÉRŐL

A GÖRÖG KÖZTÁRSASÁG RÉSZÉRŐL

A SPANYOL KIRÁLYSÁG RÉSZÉRŐL

A FRANCIA KÖZTÁRSASÁG RÉSZÉRŐL

A HORVÁT KÖZTÁRSASÁG RÉSZÉRŐL

AZ OLASZ KÖZTÁRSASÁG RÉSZÉRŐL

A CIPRUSI KÖZTÁRSASÁG RÉSZÉRŐL

A LETT KÖZTÁRSASÁG RÉSZÉRŐL

A LITVÁN KÖZTÁRSASÁG RÉSZÉRŐL

A LUXEMBURGI NAGYHERCEGSÉG RÉSZÉRŐL

MAGYARORSZÁG RÉSZÉRŐL

A MÁLTAI KÖZTÁRSASÁG RÉSZÉRŐL

A HOLLAND KIRÁLYSÁG RÉSZÉRŐL

AZ OSZTRÁK KÖZTÁRSASÁG RÉSZÉRŐL

A LENGYEL KÖZTÁRSASÁG RÉSZÉRŐL

A PORTUGÁL KÖZTÁRSASÁG RÉSZÉRŐL

ROMÁNIA RÉSZÉRŐL

A SZLOVÉN KÖZTÁRSASÁG RÉSZÉRŐL

A SZLOVÁK KÖZTÁRSASÁG RÉSZÉRŐL

A FINN KÖZTÁRSASÁG RÉSZÉRŐL

A SVÉD KIRÁLYSÁG RÉSZÉRŐL

NAGY-BRITANNIA ÉS ÉSZAK-ÍRORSZÁG EGYESÜLT KIRÁLYSÁGA RÉSZÉRŐL

AZ EURÓPAI UNIÓ RÉSZÉRŐL

AZ EURÓPAI ATOMENERGIA-KÖZÖSSÉG RÉSZÉRŐL

AZ ÖRMÉNY KÖZTÁRSASÁG RÉSZÉRŐL